MINISTERUL INSTRUCȚIUNII

REGULAMENT

PENTRU

APLICAREA LEGII

ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PRIMAR AL STATULUI

(ȘCOALE DE COPII MICI, ȘCOALE PRIMARE,
ȘCOALE ȘI CURSURI DE ADULȚI, ȘCOALE ȘI CLASE SPECIALE
PENTRU COPIII DEBILI ȘI ANORMALI EDUCABILI)

ȘI

ÎNVĂȚĂMÂNTULUI NORMAL-PRIMAR

(Aprobat prin înaltul decret regal No. 742
din 24 Fevruarie 1926 și publicat în *Monitorul Oficial* No. 57
din 10 Martie 1926)

BUCUREȘTI
—
IMPRIMERIA STATULUI
1926

MINISTERUL INSTRUCȚIUNII

REGULAMENT

PENTRU

APLICAREA LEGII

ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PRIMAR AL STATULUI

(ȘCOALE DE COPII MICI, ȘCOALE PRIMARE,
ȘCOALE ȘI CURSURI DE ADULȚI, ȘCOALE ȘI CLASE SPECIALE
PENTRU COPIII DEBILI ȘI ANORMALI EDUCABILI)

ȘI

ÎNVĂȚĂMÂNTULUI NORMAL-PRIMAR

(Aprobat prin înaltul decret regal No. 742
din 24 Fevruarie 1926 și publicat în *Monitorul Oficial* No. 57
din 10 Martie 1926)

BUCUREȘTI

IMPRIMERIA STATULUI

1926

FERDINAND I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Asupra raportului ministrului Nostru, secretar de Stat la departamentul instrucțiunii, sub No. 12.094/926,

Am decretat și decretăm :

Art. I. Se aprobă Regulamentul pentru punerea în aplicare a legii învățământului primar al Statului și încuviințăm publicarea lui în *Monitorul Oficial.*

Art. II. Ministrul Nostru, secretar de Stat la departamentul instrucțiunii, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a decretului de față.

Dat în București, la 24 Fevruarie 1926.

FERDINAND

Ministrul instrucțiunii,
Dr. C. Angelescu.

No. 742.

REGULAMENT

PENTRU

Aplicarea legii învăţământului primar al Statului

(Şcoale de copii mici, şcoale primare, şcoale şi cursuri de adulţi, şcoale şi clase speciale pentru copiii debili şi anormali educabili)

şi învăţământul normal-primar

TITLUL I

Invăţământul primar

SECŢIUNEA I

CAPITOLUL I

Dispoziţiuni generale

Aşezămintele de învăţământ primar.

Art. 1. — Invăţământul primar formează primul grad al învăţământului.

El cuprinde :

1. Şcoala de copii mici (grădinile de copii).
2. Şcoala primară.
3. Şcoalele şi cursurile de adulţi, şi
4. Şcoalele şi clasele speciale pentru copiii debili şi anormali educabili.

Şcoalele în cari se predă învăţământul primar.

Art. 2. — Invătământul primar se predă :

In şcoalele Statului (şcoalele publice).

In şcoalele sau institutele particulare autorizate de Stat şi în familie, conform legii învăţământului particular.

Art. 3. — Şcoalele primare de Stat (publice) sunt nu numai acelea înfiinţate în conformitate cu această lege, de către Stat, ci şi şcoalele înfiinţate de către comune sau judeţe, cu autorizarea Ministerului Instrucţiunii, prin care se va face numirea şi plata personalului didactic.

Îndrumarea și supravegherea învățământului primar.

Art. 4. — Îndrumarea și supravegherea generală a învățământului primar public și particular sunt în sarcina Statului, care le exercită prin Ministerul Instrucțiunii.

Nici o școală publică sau particulară nu se poate înființă fără autorizarea Ministerului Instrucțiunii și fără a se conformă dispozițiunilor legii în vigoare.

Ministerul Instrucțiunii întocmește regulamentele și programele de învățământ ale școalelor prevăzute la art. 3 al legii; cercetează și aprobă regulamentele de conducere și funcționare, precum și programele școalelor particulare.

Unitatea învățământului primar.

Art. 5. — Învățământul primar este unitar în tot cuprinsul țării.

Obligativitatea și gratuitatea învățământului primar.

Art. 6. — Învățământul primar este obligatoriu și gratuit în condițiunile prevăzute prin legea învățământului primar al Statului.

Părinții, tutorii și toți aceia cari au sub autoritatea sau îngrijirea lor copii orfani, cetățeni români, sunt datori să dea copiilor lor, instrucțiunea elementară, absolut indispensabilă oricărui cetățean, cuprinzând programul complet al școalei primare, astfel cum e prevăzut prin lege.

Limba de predare a învățământului.

Art. 7. — Învățământul primar în școalele Statului se predă în limba română.

In comunele cu populație de altă limbă decât limba română, Ministerul Instrucțiunii va înființă școale primare cu limba de predare a populațiunii respective, în aceeaș proporție ca și în comunele românești. In aceste școale, studiul limbii române va fi însă obligator, în numărul de ore stabilit în programa analitică.

In școalele, în care limba română se predă ca studiu obligator, numărul orelor de lecțiuni pe săptămână se pot spori la 28 pentru clasa I și II și la 30—32 pentru celelalte clase.

Art. 8. — Cetățenii de origină română, care și-au pierdut limba maternă, sunt datori să-și instruească copiii numai la școalele publice sau particulare, cu limba română de predare.

Manuale didactice introduse în școale.

Art. 9. — In școalele primare de orice fel, fie publice, fie particulare, nu se pot introduce alte manuale didactice decât acelea aprobate de Ministerul Instrucțiunii.

Alegerea cărților se face de toți învățătorii școalei, întruniți în consiliu școlar. Fiecare învățător e liber să-și aleagă cărțile ce voește să introducă în clasa sa, dar numai din tabloul celor aprobate ca manuale didactice.

Art. 10. — Se socotesc absolvenți ai învățământului primar și se bucură de toate drepturile recunoscute de legi, numai acei

elevi cari au trecut cu succes programul complet al celor şapte ani ai şcoalei primare, aşà cum e prevăzut în lege.

SECŢIUNEA II

CAP. II

Obligativitatea învăţământului.

§ A. Dispoziţiuni generale asupra obligativităţii.

Vârsta pentru care se aplică obligativitatea învăţământului.

Art. 11. — Învăţământul primar este obligator pentru copiii tutulor cetăţenilor români.

El este gratuit în şcoalele Statului.

Toate actele relative la învăţământul primar sunt scutite de timbru.

Rămân supuse legii timbrului: reclamaţiunile de tot felul adresate, fie comitetelor şcolare sau direcţiunilor şcoalelor publice, fie autorităţilor şcolare superioare, precum şi toate actele privitoare la copiii pregătiţi în familie, sau institute particulare şi la copiii streini, care urmează în şcoalele publice şi nu au fost dispensaţi de taxa şcolară.

Art. 12. — Părinţii, tutorii şi toţi acei cari au sub autoritatea sau îngrijirea lor copii orfani, cetăţeni români, sunt datori să-şi trimită copiii lor la şcoala primară de Stat şi anume:

Dela 5—7 ani, în şcoalele de copii mici;

Dela 7—16 ani împliniţi, la şcoalele primare.

Dela 16—18 ani, în şcoalele sau cursurile de adulţi.

Această obligaţiune se aplică şi copiilor proveniţi din asistenţa publică, întrucât Statul se substitue pentru ei, părinţilor şi familiei.

In împrejurările, în care Ministerul ar crede necesar, se va puteà admite ca, în circumscripţiile şcolare, în care nu vor fi şcoale de copii mici, copiii să poată urmà în şcoala primară, dela vârsta de 6 ani.

Inspectoratele şcolare regionale vor propune în fiecare an Ministerului, localităţile în care cred necesar să se aplice obligativitatea înscrierii copiilor de 6 ani, în şcoala primară.

Taxele şcolare pentru elevii străini.

Art. 13. — Copiii streini pot fi înscrişi în şcoalele publice, în limita locurilor rămase libere, după completarea înscrierii copiilor de cetăţeni români. Ei vor plăti comitetului şcolar o taxă de frecventare, ce se va stabili de către Minister. Această taxă se va achită în trei rate egale: la 1 Octomvrie, la 15 Ianuarie şi 15 Martie al fiecărui an.

Comitetul şcolar va puteà dispensà de plata integrală sau parţială a taxei de frecventare, pe streinii cari, printr'un certificat de paupertate, liberat de primărie şi vizat de administraţia financiară, vor dovedi lipsa de mijloace.

Copiii Românilor din alte țări, cari frecventează școalele primare de Stat, nu sunt impuși la taxe școlare de frecventare. De asemenea, copiii părinților împământeniți nu sunt supuși la plata taxelor școlare, oricare ar fi epoca împământenirii lor.

Scutirile de obligativitate.

Art. 14. — Sunt scutiți de obligațiunea de a-și trimite copiii la școalele primare de Stat:

1. Părinții, tutorii, etc. cari dovedesc că dau copiilor lor, educațiunea și instrucțiunea, astfel cum se hotărăște prin lege, în institute particulare recunoscute de Stat, sau în familie. Ei sunt obligați ca, în afară de declarația prevăzută de art. 19, al. II din lege, să prezinte în fiecare an, la epoca înscrierii, între 1—10 Septemvrie, la școala publică de care țin, dovadă că copiii lor au trecut examenele, astfel cum se prevede în legea învățământului public și în legea învățământului particular și să reînnoiască declarația prevăzută la art. 19, al. II din legea învățământului primar al Statului.

Dacă nu fac dovada și declarația menționată, copiii sunt înscriși din oficiu în școalele publice și urmăriți conform legii.

2. Aceia cari n'au locuință statornică. Cu toate acestea, dacă își stabilesc locuința cel puțin 60 de zile într'o localitate, ei sunt datori să-și instruiască copiii într'o școală publică, particulară sau în familie.

Biurourile pentru mișcarea populațiunii sunt obligate ca, după fiecare stabilire în raza lor a părinților cu copii în vârstă dela 5—16 ani împliniți, precum și adulții dela 16—18 ani, să încunoștiințeze imediat școala cea mai apropiată. In caz de necomunicare se vor aplică celor vinovați amenda prevăzută la art. 18, alin. ultim din lege.

Indată după comunicare, directorii școalelor vor pune în vedere părinților, tutorilor, etc., să aducă pe copii la școală, după modalitatea prevăzută la art. 18, alin. III și IV din lege, sau să facă declarațiunile prevăzute la art. 19, alin. II din lege.

De asemenea sunt scutiți de obligativitate:

3. Copiii atinși de vreo infirmitate fizică sau intelectuală, care îi face incapabili de a urmă chiar o școală sau o clasă pentru copii anormali.

4. Copiii atinși de boale sau infirmități, cari ar puteà influență în mod vătămător asupra celorlalți.

5. Copiii, cari au terminat învățământul primar și au obținut certificatul de absolvire a celor șapte clase obligatorii ale școalei primare, sau patru primare și trei secundare, înainte de vârsta de 16 ani, sunt scutiți de ceilalți ani obligatorii de învățământ.

Pentru primirea la examenul de absolvire a învățământului primar se cere neapărat vârsta minimă de 13 ani.

In listele de recensământ al copiilor în vârstă de şcoală se vor notă in coloane deosebite, copiii din cele 5 categorii prevăzute mai sus.

Art. 15. — Copiii bolnăvicioşi, slabi sau nedesvoltaţi la minte pot fi îngăduiţi să înceapă instrucţiunea lor primară la o vârstă mai înaintată; în nici un caz însă nu pot fi ţinuţi în şcoala primară după vârsta de 16 ani.

Copiii cari în cei 9 ani obligatorii nu vor ajunge să obţină certificat de absolvirea învăţământului primar, vor fi obligaţi să urmeze la şcoalele de adulţi.

Art. 16. — Scutirile şi amânarea, prevăzute la art. 12 No. 3 şi 4 şi la art. 13 din lege, se acordă numai de inspectorul şcolar regional, pe temeiul constatărilor unui medic oficial şi al avizului direcţiunii şcoalei.

Aceşti copii se prezintă de către părinţi, tutori, etc., între 1—10 Septemvrie direcţiunii şcoalei, împreună cu certificatul medical, spre constatare.

Starea de debilitate se poate de asemenea constată de medicul şcolar, cu ocazia inspecţiunilor medicale a şcoalelor.

Art. 17. — Orice scutire sau amânare, făcute în alte condiţiuni, sau pentru alte motive decât cele prevăzute în articolele precedente, sunt nule şi atrag după sine pedepsirea celui ce le-a dat, de către Ministerul Instrucţiunii, cu amendă dela 200—500 lei.

Organele de control şcolar sunt obligate să verifice în fiecare an condiţiunile în care s'au făcut scutirile sau amânările prevăzute la art. de mai sus, şi să comunice Ministerului abaterile dela dispoziţiunile articolelor precedente. In cazul când vor neglijă să facă acest control, vor fi ele impuse la plata amenzii prevăzute la alineatul precedent.

Art. 18. — Pentru copiii întârziaţi la minte, pentru cei atinşi de boale coutagioase, sau de infirmităţi fizice şi intelectuale, cari nu-i fac incapabili de a căpătă învăţământul primar, se vor înfiinţă clase sau şcoale speciale.

§ B. — *Recensământul copiilor în vârstă de şcoală.*

Art. 19. — In fiecare an se va întocmi pe circumscripţii şcolare, lista copiilor de ambele sexe, în etate dela 5—16 ani împliniţi, obligaţi a urmă la şcoală. Recensământul şcolar.

Art. 20. — Recensământul copiilor în vârstă de şcoală, adică

dela 5 până la 16 ani, se face de către primării, prin comitetele şcolare în modul următor:

Epoca facerii recensământului şcolar.

Intre 15 Aprilie şi 15 Maiu, primăriile, prin comitetele şcolare, făcând o cât mai largă publicitate (prin ziare, ordonanţe, etc., în comunele urbane şi strigări, bătae de tobă, etc., afişări la primărie, şcoală şi biserică în comunele rurale) vor aduce la cunoştinţa tutulor (părinţi, tutori, patroni, stăpâni), cari au copii în vârstă de şcoală primară, să-i declare în scris sau verbal la direcţia uneea din şcoalele primare din circumscripţia în care locuesc, arătând dacă învaţă la o şcoală publică sau particulară, ori în familie, sau dacă se înscriu în Septemvrie următor, pentru prima oară în şcoală.

In publicaţiile, strigările, vestirile către părinţi, tutori, patroni sau stăpâni se vor arătă pedepsele, la cari aceştia se expun, în caz de nedeclarare a copiilor. Direcţiunile şcoalelor primare primesc declaraţiile scrise sau verbale ale părinţilor, etc. din circumscripţie, între 15 Aprilie şi 15 Maiu.

Tot între 15 Aprilie şi 15 Maiu, oficiile stării civile trimit prin primării, comitetelor şcolare comunale (urbane şi rurale respective) tabloul fetelor şi băieţilor născuţi în comună, cari împlinesc vârsta de şcoală la 1 Septemvrie viitor.

Pentru comunele în cari sunt sau se vor înfiinţă dela începutul anului şcolar următor, şcoale de copii mici, se vor extrage din registre copiii dela 5—7 ani. Pentru comunele în cari nu sunt şcoale de copii mici, se vor extrage copiii dela 7—16 ani; iar pentru comunele în cari Ministerul aplică în şcoalele primare obligativitatea dela 6 ani, se vor extrage copiii de ambele sexe, cari împlinesc la 1 Septemvrie următor vârsta de 6 ani.

Se specifică că tablourile cari se vor formă în Aprilie 1926, vor cuprinde toţi copiii care împlinesc vârsta între 5 şi 16 ani la 1 Septemvrie 1926; iar tablourile cari se vor formă în anii viitori vor cuprinde numai copiii cari împlinesc 5, 6 sau 7 ani la Septemvrie următor.

Tablourile vor cuprinde: numele de botez al copilului, numele şi pronumele părintelui, data (anul, luna şi ziua) naşterii, domiciliul (localitatea) strada şi No. casei părinţilor.

Comitetele şcolare comunale şi cele rurale vor întocmi liste depe tablourile oficiului de stare civilă, pentru fiecare circumscripţie şcolară şi le vor înaintă până la 1 Iunie uneea din şcoalele primare de Stat din circumscripţie.

De asemenea, biurourile pentru mişcarea populaţiunii vor trimite la rândul lor uneea din şcoalele din circumscripţie, tablourile de numele tutulor copiilor cari împlinesc vârsta între 5—16 ani la 1 Septemvrie al anului şcolar următor.

Pe baza declaraţiunilor făcute de părinţi, tutori, stăpâni, etc, a listelor primite dela oficiul stării civile, prin comitetul şcolar comunal, a listelor dela biuroul de mişcare a populaţiunii şi a listelor definitive ale recensământului făcut pentru anul şcolar în

curs, din care se vor elimină copiii care împlinesc 16 ani, până la 31 August viitor, directorul școalei de băieți, împreună cu directoarea școalei de fete și directoarea școalei de copii mici din fiecare circumscripție școlară vor formă o listă generală a copiilor dela 5—16 ani, cari vor fi supuși obligativității învățământului în anul școlar următor, în acea circumscripție.

După formarea acestei liste, directorul școalei, împreună cu un delegat al circumscripției, pentru orașe și primarul sau un membru al consiliului comunal, în comunele rurale, vor verificà și completà din casă în casă, lista generală întocmită de direcțiunile școalelor din circumscripție.

După verificarea la fața locului, directorii școalelor primare de băieți, împreună cu directoarele școalelor de fete și ale școalelor de copii mici vor întocmì *lista definitivă* a celor recensați. În această listă se va arătà dacă copiii urmează la școalele publice, particulare sau în familie, ori trebuie să se înscrie pentru prima dată la școală.

Dacă într'o comună rurală nu se află nici un director sau învățător bărbat sau, dacă directorul în caz de forță majoră, bine dovedită, nu poate face lucrarea în circumscripția sa, revizorul școlar va delegà pentru verificarea listei la fața locului, pe unul din învățătorii bărbați ai unei circumscripții vecine. In cazul acesta, învățătorul delegat va primi dela comitetul școlar al școalei pentru care face recensământul, o despăgubire pentru transport și hrană calculată după normele de plată a indemnizărilor de transport și deplasare ale funcționarilor Statului.

In caz de refuz de plată, Ministerul Instrucțiunii va plăti din fondurile sale și se va despăgubì, urmărind veniturile comitetului școlar.

Intocmirea listelor definitive ale recensământului școlar.

Art. 21. — Listele definitive ale recensământului vor fi întocmite pe formulare imprimate, trimise de Ministerul Instrucțiunii.

Aceste liste vor fi în număr de două și anume:

Lista No. 1 care servește ca listă nominală, va cuprinde trei rubrici generale întitulate: »Notări privitoare la reprezentantul legal (părinte, tutore, patron, etc.); Notări privitoare la copil; observații«.

Lista No. 2 va fi un tablou rezumativ al listei No. 1, cuprinzând date numerice despre copii, pe străzi sau pe cătune, vârsta copiilor și date despre situația școalei în circumscripția școlară, felul și starea localului de școală, a mobilierului, materialului didactic, etc.

Lista No. 1 se va păstrà în arhiva școalei de băieți din circumscripția respectivă. Directoarele școalelor de fete și de copii mici vor extrage depe ea, o copie numai a fetelor, respectiv a copiilor mici dela 5—7 ani, înscriși în lista de recensământ.

Lista No. 2 se va înaintà în două exemplare revizoratului

şcolar până la 15 Iulie. Se va mai trimite revizoratului o listă de copiii orbi şi surdomuţi, extrasă din lista No. 1.

Art. 22.—Revizorul şcolar va controlă datele din listele primite şi va înaintă inspectoratului şcolar regional până la 1 Octomvrie, un tablou rezumativ al tuturor listelor No. 2, însoţit de câte un exemplar din această listă, păstrând în arhivă al douilea exemplar.

Inspectoratul şcolar regional verifică datele din lista rezumativă şi o înaintează Ministerului Instrucţiunii până la 1 Noemvrie, păstrând în arhiva sa lista No. 2.

Art. 23.—Netrimiterea formularelor statistice ale recensământul la datele arătate mai sus, atrage după sine pedepsirea directorului, a revizorului respectiv, a inspectorului şef al regiunii, cu amenda prevăzută la art. 20 din lege.

Înştiinţarea părinţilor pentru înscrierea copiilor în recensământ.

Art. 24.—După repartizarea copiilor pe şcoale, directorii şcoalelor primare şi ale şcoalelor de copii mici vor comunică între 15 Iunie şi 5 Iulie părinţilor, tutorilor, patronilor, etc., ai căror copii sunt chemaţi pentru prima oară la şcoală, că aceştia sunt înscrişi în tabloul de recensământ al şcoalei respective, cu invitaţiunea ca la 1 Septemvrie viitor să-i înscrie în şcoală.

Părinţilor, etc., ai căror copii se găsesc înscrişi în şcoală li se vor trimite avize de continuare a învăţăturii, prin cari li se vor pune în vedere, că la 15 Septemvrie să-i trimită la şcoală spre a-şi continuă învăţătura până la absolvirea celor şapte clase, sau ani de studiu obligatori şi li se va arătă amenzile, la cari vor fi impuşi în caz de neconformare.

Avizele de chemare la şcoală ca şi cele de continuare a învăţăturii se pot da reprezentanţilor legali ai copiilor, acasă, la verificarea înscrierii în listele de recensământ. Reprezentanţii legali ai copiilor vor semnă în cazul acesta o adeverinţă de primire, cari se va păstră în arhiva şcoalei.

Avizele de chemare la şcoală şi cele pentru continuarea învăţăturii se fac pe formulare tipărite de primării, conform modelului întocmit de Ministerul Instrucţiunii.

In comunele rurale, comunicările către părinţi, tutori, patroni, etc., se trimit prin primării; iar în oraşe, prin comisariatele poliţieneşti, de care ţine fiecare şcoală.

Art. 25. — Directorii, primarii şi organele poliţieneşti cari nu vor face comunicările de mai sus, vor fi pedepsiţi de Ministerul Instrucţiunii cu amendă dela 200—500 lei.

Directorii de şcoale sunt obligaţi să raporteze până la 10 Iulie revizoratului şcolar, dacă s'au făcut comunicările şi dacă primăriile, respectiv organele poliţieneşti le-au împărţit celor în drept.

In caz de necomunicare, revizorii şcolari vor însărcinà un di-

rector dela altă şcoală vecină, să le expedieze prin poştă, în oraşe şi prin oameni, cu plată, în comunele rurale. Costul expedierii va cădeà în sarcina celor vinovaţi de neexecutarea legii.

Revizorii şcolari vor comunicà în fiecare an, până la 1 Aprilie, biurourilor pentru mişcarea populaţiunii şi comitetelor şcolare comunale, tabloul circumscripţiilor şcolare cu străzile ce cuprind.

Art. 26. — Odată cu recensământul copiilor în vârstă de şcoală se face şi recensământul tinerilor şi adulţilor dela 16—18 ani, neştiutori de carte sau cu învăţământul primar neterminat, obligaţi să urmexe la şcoalele de adulţi (art. 90 din lege).

§ C. *Inscrierea copiilor în şcoale.*

Înştiinţări pentru înscrierea copiilor în şcoale.

Art. 27. — La 1 Septemvrie, directorii şcoalelor rurale vor lipi la primărie, la şcoală şi la biserică înştiinţare prin cari vor anunţà deschiderea şcolii şi vor arătà datoriile impuse de lege părinţilor, tutorilor, patronilor, etc., de a trimite copii la şcoală, de a-i îmbrăcà curat şi a le procurà cărţile şi rechizitele necesare. Prin acele înştiinţări cari vor stà afişate până la 15 Septemvrie, se vor arătà şi pedepsele ce vor suferi cei îndărătnici.

In zilele de sărbători, dintre 1—10 Septemvrie, primăriile comunelor rurale vor vesti pe locuitori prin strigări, sunet de goarnă, bătăi de tobă, despre începerea înscrierii copiilor la şcoală şi ziua deschiderii cursurilor.

Tot în acest timp, directorii şcoalelor vor vorbi sătenilor în biserică, la şcoală, la primărie, despre foloasele şcoalei, datoria de a-şi învăţà copiii carte şi despre pedepsele la cari sunt supuşi cei ce se abat dela această datorie.

Directorii şcoalelor rurale vor comunicà până la 20 Septemvrie, revizoratului şcolar, îndeplinirea obligaţiunilor de mai sus. Contrar vor fi amendaţi cu 500—1.000 lei, conform art. 20 din lege.

Inscrierea copiilor în şcoale.

Art. 28. — Intre 1—10 Septemvrie, toţi părinţii, tutorii, patronii şi cei prevăzuţi la art. 6 din lege, cari înscriu pentru prima oară pe copii la şcoală, sunt datori să se prezinte cu copiii la direcţiunea şcoalei din circumscripţie, spre a i înscrie în şcoală. Copiii cari au urmat în anul şcolar trecut, sunt înscrişi de drept şi rămân supuşi obligativităţii învăţământului, fără altă declaraţie a reprezentanţilor lor legali.

Copiii recunoscuţi idioţi, surdomuţi, orbi sau atinşi de boale contagioase, constatate de un medic oficial nu pot fi înscrişi în şcoalele publice obişnuite.

Inscrierile se fac de directori, ajutaţi pe rând de învăţători şi învăţătoare, după modalitatea ce se va stabili între ei, prin

proces verbal încheiat în ziua de 1 Septemvrie. Absentarea în ziua fixată pentru înscrieri atrage reținerea din salar.

Declarațiile pentru pregătirea copiilor în familie sau școale particulare.

Art. 29. — Părinții, etc., cari voesc a da copiilor lor instrucțiunea în familie sau în școale particulare recunoscute de Stat, sau la o școală din altă circumscripție, sunt datori să depună la școala circumscripției de care țin, declarațiune scrisă, arătând institutul sau școala în cari îi vor învăță sau că îi instruesc în familie.

Aceste declarațiuni vor formă un dosar special.

Directorii școalelor vor comunică până la 20 Septemvrie, revizoratului școlar, tabloul de numele copiilor, pentru cari s'a depus declarație că vor frecventă o școală particulară, o școală din altă circumscripție sau că se pregătesc în familie. Acest tablou va cuprinde toate datele din lista No. 1 a recensământului.

Revizoratul școlar va urmări dacă copiii s'au înscris la școalele la cari au făcut declarații, că vor urmă. In cazul când revizorul va găsi în tabloul declarațiunilor, copiii trecuți la o școala publică sau particulară din circumscripția altui revizor, el va comunică acestuia numele acelor copii cu toate datele depe recensământ.

Directorii școalelor particulare și ai școalelor publice din altă circumscripție vor comunică până la 20 Septemvrie școalelor din circumscripția cărora au primit copii, înscrierea acestora la școalele lor. Aceste comunicări se vor anexă la dosarul special, despre cari se vorbește la alin. II.

In caz de neconformare la dispozițiunile acestui articol, se va aplică celor vinovați amenda prevăzută la art. 20 din lege.

Art. 30. — Reprezentanții legali cari au făcut declarații că instruiesc copiii lor în familie sau în școale particulare recunoscute de Stat, sunt datori să repete în fiecare an declarațiile arătate la art. 29 și să producă dovadă că copiii lor s'au conformat în ceeace privește examenele prevăzute prin legea învățământului particular.

In cazul când nu vor depune declarațiile, ei vor fi impuși la amenda prevăzută de art. 21 din lege, iar copiii lor vor fi înscriși din oficiu în școală publică.

Art. 31. — Copiii cari din diferite împrejurări n'au putut fi aduși, până la vârsta de 12 ani, la școala primară, nu mai pot fi înscriși în școala primară, ci obligați să urmeze la școalele de adulți.

Art. 32. — De regulă, fiecare copil, care urmează la școala de copii mici sau la școala primară, trebuie să se înscrie la o

şcoală din comuna sa. Cu toate acestea, dacă locueşte la o distanţă mai mare de $1\frac{1}{2}$ km, socotiţi pe drumul obişnuit de mers, de şcoala din comuna sa, el se poate înscrie la o şcoală mai apropiată din altă comună.

Dacă cererea de înscriere e respinsă, decide revizorul şcolar.

Art. 33. — Dacă numărul cererilor de înscriere, într'o clasă oarecare din şcoalele unei comune, e mai mare de cât numărul locurilor disponibile pentru acea clasă în toate şcolile din comună, cari s'ar găsi până la o depărtare de 3 km, se vor înscrie mai întâiu copiii de cetăţeni români, ai căror părinţi sau tutori, etc., au locuinţa în comună; iar după satisfacerea cererilor de acest fel, se vor putea înscrie şi copiii de cetăţeni români din alte comune.

După aceştia, dacă vor mai fi locuri, se vor înscrie şi copiii străini, cu sau fără dispensă de taxă.

Art. 34. — In caz când numărul copiilor înscrişi într'o clasă de reprezentanţii lor legali este mai mare decât acel al locurilor din clasă, directorul şcolii va raportă cazul de urgenţă revizorului şcolar, arătând numărul exact al şcolarilor rămaşi fără locuri. Revizorul îi va distribui la o şcoală din apropiere şi va comunică comitetului şcolar comunal şi inspectoratului regional, spre a se avea în vedere la înfiinţarea de şcoale sau posturi noui.

Art. 35. — Dacă până la 10 Septemvrie, părinţii, tutorii, etc., nu au înscris de bună voie copiii lor şi dacă mai sunt locuri disponibile, directorii şcolilor vor înscrie din oficiu pe cei neprezentaţi, în ordinea prevăzută la art. 39 din lege şi vor comunică îndată reprezentanţilor legali ai acestor copii, să-i trimită la şcoală.

Alegerea copiilor de sub No. 2 şi 3, dela art. 39 se va face de director cu toţi învăţătorii şcolii şi preşedintele comitetului şcolar, încheind proces-verbal despre această operaţiune.

Art. 36. — Părinţii, tutorii şi cei prevăzuţi la art 6 din lege, cari nu-şi înscriu de bună voie copiii, aşă cum prevede art. 19 din lege, vor fi amendaţi de Ministerul Instrucţiunii cu amenda de 100—300 lei, iar copiii lor vor fi înscrişi din oficiu în şcoală.

Art. 37. — Lista copiilor cari vor rămâne neînscrişi din cauza lipsei de locuri în şcoală se va comunică până la 1 Octomvrie comitetului şcolar rural, în comunele rurale, comitetului şcolar comunal, în comunele urbane şi revizoratului şcolar, spre a o avea în vedere la înfiinţarea de noui şcoli sau posturi.

Strămutarea copiilor dela o şcoală la alta.

Art. 38. — Strămutarea elevilor dela o şcoală la alta publică sau particulară, la începutul sau în cursul anului şcolar, se ad-

mite numai în caz de strămutare a domiciliului părinților. Pentru alte motive, decide revizorul școlar, căruia i se adresează cererea părintelui prin direcțiunea școalei, care își va da avizul.

Formarea catalogului școlar.

Art. 39. — Până la 15 Septemvrie inclusiv, directorii școalelor vor formă catalogul definitiv al școalei, cari va servi anul într g și în care se vor înscrie pe clase:

1. Numele școlarilor repetenți și promovați, formând vechiul contingent al școalei.

2. Numele copiilor înscriși de bună voie de reprezentanții lor legali.

3. Numele copiilor pentru cari nu s'au făcut declarații, conform art. 19, alin. II din lege, sau nu s'au reînnoit aceste declarații, conform art. 30 din regulament, precum și numele copiilor pregătiți în familie sau institute particulare, cari n'au reușit la examen, după două încercări făcute.

Art. 40. — Primarii și organele lor executive, directorii de școale primare și de școale de copii mici, cari nu vor fi întocmit listele de recensământ la timpul hotărît, vor fi pedepsiți de Ministerul Instrucțiunii cu amendă dela 500—1.000 lei; iar acei cari vor fi falșificat sau vor fi lăsat să se falșifice listele, în orice sens ar fi, vor fi trimiși înaintea instanțelor penale, pentru falș în acte publice. Tot odata se face de către Ministerul Instrucțiunii, pe baza constatării organelor sale de control școlar.

§ D. *Frecventarea școalei. Aplicarea obligativității învățământului.*

Începerea cursurilor școlare

Art. 41.—Cursurile școalelor primare și ale școalelor de copii mici încep la 15 Septemvrie.

Învățătoare e școlilor de copii mici și învățătorii școale'or primare vor face, dupe catalogul clasei, apelul nominal al elevilor, atât dimineața cât și după amiază, îndată după terminarea rugăciunii. Ei sunt datori să însemneze zilnic absențele și întârzierele mai mari de 15 minute ale școlarilor și justificarea lor. Absențele și întârzierele vor fi datate.

Trei întârzieri se consideră o jumătate zi de absență.

Preotul care predă religia, maestrul și maestrele cari predau lucrul și îndeletnicirele practice, sunt datori să predeă învățătorilor, la sfârșitul fiecărei săptămâni, lista școlarilor, cari au absentat sau întârziat dela lecțiile lor.

Motivarea absențelor școlarilor.

Art. 42. — Părinții, tutorii și cei prevăzuți la art. 6 sunt datori să anunțe pe învățători de absentarea copiilor lor, în termen de 3 zile dela data când copii au început să absenteze.

Dacă absentarea nu va fi anunțată în acest termen absențele vor fi socotite nemotivate și reprezentantul legal al copilului va fi impus la amenzi.

Justificarea absenţelor anunţate în termenul de 3 zile prevăzut la alin. I, se poate face în cel mult 15 zile dela data când copilul a început să lipsească dela şcoală. In cazul când reprezentantul legal al şcolarului nu va motivă absenţele în acest termen, absenţele, deşi anunţate, vor fi socotite nemotivate şi impuse la amendă.

Anunţarea absentării şi motivarea ei se pot face în scris sau verbal, şi se adresează învăţătorului clasei. Motivele invocate de părinte sunt apreciate de învăţător, care are drept să aprobe sau să refuze motivarea absenţelor; în caz de refuz, părintele, tutorele, etc., se pot adresă revizorului şcolar.

Motivarea absenţelor se trece în catalog.

Art. 43. — Numărul absenţelor se socoteşte pe zile întregi, indiferent de numărul orelor de lecţii dintr'o zi.

Art. 44. — Singurele motive, de cari se va ţine seama la motivarea absenţelor, vor fi: 1. Boala copilului; 2. Boală grea în familie; 3. Boală molipsitoare sau moarte în familie; 4. Impiedecarea provocată de greutăţi întâmplătoare ale comunicaţiei.

In cazul când părinţii, tutorii şi cei prevăzuţi la art. 6 invoacă alte motive, acestea vor fi apreciate de directorul şcoalei, care nu se va puteă admite ca valabile decât pentru maximum 20 absenţe în cursul aceluiaş an şcolar, pentru elevii din clasa II—VII; de 30 pentru elevii din clasa I primară şi de 60 pentru copiii din şcoalele de copii mici.

Directorul, cu avizul învăţătorului respectiv, poate învoi pe elevii silitori şi cu frecvenţare regulată să absenteze motivat, până la 3 zile consecutive, spre a da ajutor părinţilor la lucrările câmpului.

Aceste absenţe intră în numărul celor prevăzute la alin. II de mai sus şi nu pot depăşi acest număr.

Pentru copiii de alte rituri se vor consideră ca motivate absenţele făcute în zilele de sărbători mari ale ritului lor. Aceste sărbători se vor fixă de autorităţile religioase ale diferitelor culturi, cu aprobarea Ministerului Instrucţiunii.

De asemenea, se vor motivă absenţele făcute de elevii catolici în săptămâna dinaintea confirmaţiunii şi a primei lor comuniuni.

Art. 45. — In cazul când părinţii fac declaraţiuni false, spre a obţine motivarea absenţelor copiilor lor, ei vor fi pedepsiţi cu o amendă de 100 lei, deosebit de amenda la care vor fi impuşi pentru absenţele copiilor.

Directorii şcoalelor vor comunică Ministerului pe cei vinovaţi de declaraţiuni false, spre a li se aplică pedeapsa prevăzută mai sus.

Formarea listelor de copii absenți.

Art. 46. — Reprezentanții legali ai copiilor cari absentează nemotivat vor fi impuși la amendă cu începere dela 16 Septemvrie.

Amenzile pentru absențe nemotivate dela școală se dau de delegația comitetului școlar după normele următoare:

La sfârșitul fiecărei săptămâni, Sâmbăta după amiază, directorii școalelor înaintează delegației comitetului școlar, lista școlarilor, cari au absentat motivat și nemotiaat mai mult de 3 zile în cursul săptămânii, arătând și motivele invocate pentru absențele justificate.

Absențele anunțate, dar nejustificate, prevăzute la art. 42 din regulament, se vor trece în coloană deosebită până la justificarea lor. In cazul când aceste absențe n'au fost justificate în termen de 15 zile, sau justificarea n'a fost aprobată de învățător, aceste absențe vor fi trecute în lista din săptămâna care urmează după expirarea termenului de 15 zile. Dacă un copil a făcut în cursul săptămânii numai o absență sau două nemotivate, el va fi trecut în listă, dar va fi amendat numai după ce va mai fi absentat nemotivat în săptămânile următoare și va fi făcut în total cel puțin 3 absențe nemotivate. In listă se vor menționă, în mod special, copiii cari au absentat pentru prima oară 3 zile nemotivate; iar pentru recidiviști se va arătă la ce perioadă de amenzi se găsesc.

Absențele nemotivate de o jumătate zi se totalizează, socotindu-le câte două pentru o absență de zi întreagă și școlarul e trecut în lista de amendare, în săptămâna când totalul absențelor s'au ridicat la 3 zile.

Copie depe lista de copiii absenți se înaintează revizoratului.

Pronunțarea amenzilor școlare

Art. 47. — Delegația comitetului școlar se întrunește de drept, fără nici o convocare, în fiecare săptămână, după ieșirea din biserică.

Sediul comitetului școlar și al delegației comitetului este la școala din satul de reședință în comunele rurale, iar în comunele urbane, la fiecare școală primară sau școală de copii mici. Delegația poate lucră și luă hotărîri valabile cu majoritatea membrilor săi. Ședințele sale nu sunt publice.

Directorii școalelor vor asistă spre a dă lămuririle cuvenite în privința absențelor. In lipsa secretarului comitetului școlar, unul din directori va scrie procesul-verbal al ședinței.

Delegația comitetului școlar, examinând listele elevilor, cari au absentat în cursul săptămânii dela școală, pronunță amenzile pentru toți copiii cari au absentat nemotivat; în acelaș timp decide să se cheme înaintea sa, în ședința din săptămâna viitoare, reprezentanții copiilor cari au absentat pentru prima dată 3 zile nemotivate dela școală, lăsând în suspensie aceste prime 3 absențe nemotivate, până la recidivă.

Înștiințarea de chemare se face de secretarul comitetului

şcolar şi se trimite celui în drept prin comisariatele de poliţie, în comunele urbane şi prin primării, în comunele rurale.

Reprezentanţii copiilor sunt datori să se prezinte personal la şedinţa delegaţiei comitetului. Ei nu pot fi nici însoţiţi de vreun apărător, nici reprezentaţi prin vreun mandatar. Dacă sunt împiedecaţi să vină, ei pot trimite în scris lămuririle ce vor să deà, sau să ceară o amânare pentru altă şedinţă, la care se vor obligà să asiste. Delegaţia comitetului poate acordà o singură amânare, pentru şedinţa următoare.

Delegaţia comitetului citeşte părinţilor, etc., prezenţi textul legii privitoare la îndatoririle lor de a-şi trimite copiii la şcoală şi amenzile ce li se pot aplicà în caz de netrimitere şi-i îndeamnă să-şi trimită copiii la şcoală.

Când cauza absentării copiilor dela şcoală e lipsa de mijloace, delegaţia dectde ca comitetul şcolar, în marginile posibilităţii sale, să procure copiilor cărţile şi cele necesare pentru a veni la şcoală.

In cazul când reprezentanţii copiilor refuză să se prezinte înaintea delegaţiei sau continuă să nu-şi trimită copilul la şcoală, delegaţia comitetului şcolar pronunţă definitiv amendarea lor.

Art. 48. — La 15 şi 30 ale fiecărei luni, delegaţia comitetului şcolar înaintează perceptorului lista pentru încasarea amenzilor, la cari au fost impuşi părinţii copiilor cari au absentat nemotivat în intervalul celor două saptămâni anterioare.

In comunele rurale, listele de amenzi se trimit perceptorului fiscal, iar în cele urbane, perceptorului comunal. In acelaş timp, delegaţia comitetului trimite reprezentanţilor copiilor amendaţi, o somaţiune pentru plata amenzii. Prin trimiterea somaţiunii se îndeplinesc dispoziţiunile legii de urmărire; după 10 zile, dela trimiterea somaţiunii, perceptorul va procedà la încasarea amenzilor.

Delegaţia comitetului va trimite de asemenea revizoratului şcolar copie depe lista amenzilor aplicate. Revizorul supraveghează să i se trimită regulat cópii depe liste şi le cere în cazul când delegaţia comitetului neglijează să le trimită.

Lucrările de trimitere a listelor se fac de preşedintele şi secretarul comitetului şcolar.

Perceptorii procedează la încasări conform art. 29 din lege.

Comitetul şcolar ţine un registru special de amenzile pronunţate şi încasate şi de cazurile trimise înaintea judecătoriei de ocol precum şi al amenzilor prefăcute în închisoare, pe baza art. 28 din lege.

Normele de pronunţare a amenzilor şcolare.

Art. 49. — Amenzile se pronunţă din 15 în 15 zile, după normele următoare:

Pentru primele absenţe nemotivate dintr'o perioadă de 15

zile, făcute de şcolari, amenda va fi egală, pentru fiecare zi de absenţă, cu o pătrime din preţul zilei de muncă.

Această amendă rămâne în suspensie până la o nouă absenţă.

Dacă în timp de 3 luni, după pronunţarea amenzii de mai sus, copilul nu mai absentează dela şcoală, amenda nu se va mai execută.

Dacă absenţele se repetă în săptămânile următoare, amenzile se vor ridică treptat, adăogându-se şi prima amendă.

Pentru absenţele nemotivate din a doua perioadă de 15 zile, se va aplică o amendă egală, pentru fiecare zi de absenţă, cu 1/2 din preţul zilei de muncă.

Pentru absenţele nemotivate din a treia perioadă de 15 zile, se va aplică o amendă egală, pentru fiecare zi de absenţă, cu 3/4 din preţul zilei de muncă.

Pentru absenţele nemotivate din a patra perioadă de 15 zile, se va aplică o amendă egală, pentru fiecare zi de absenţă, cu preţul unei zile de muncă.

Fixarea preţului zilei de muncă.

Preţul zilei de muncă se va fixă în fiecare an în primele 15 zile ale lunii Septemvrie, pentru comunele rurale de către comitetul şcolar judeţean, după mijlocia plăţii zilei de muncă agricolă din judeţ, iar în comunele urbane, de către comitetul şcolar comunal, după mijlocia plăţii zilei de muncă din localitate.

În cazul când comitetul şcolar judeţean, pentru comunele rurale sau comitetul şcolar comunal, pentru comunele urbane, nu se întruneşte în primele 15 zile ale lui Septemvrie, sau când preţul zilei de muncă nu corespunde realităţii, revizorul şcolar va referi inspectoratului regional, care va fixă acest preţ.

Preţul de muncă stabilit se va comunică de revizor fiecărui comitet şcolar în parte până la 1 Octomvrie ale fiecărui an.

Trimiterea părinţilor îndărătnici înaintea judecătorului.

Art. 50.— Părinţii, tutorii şi cei prevăzuţi la art. 6, cari vor rămâne refractari şi după aplicarea celor patru amenzi progresive, vor fi trimişi înaintea judecătoriei de ocol.

Cererea de dare în judecată se face de preşedintele comitetului şcolar, pe baza încheierii delegaţiei comitetului. Cererea e semnată de preşedintele şi secretarul comitetului. Ea se înaintează judecătoriei, în termen de 5 zile dela hotărîrea delegaţiei comitetului. Acţiunea de dare în judecată, procedura şi executarea hotărîrilor sunt scutite de timbre şi taxe.

La cererea de dare în judecată, preşedintele comitetului anexează o copie dupe lista de amenzi a directorului şcoalei, certificată pentru conformitate de secretarul comitetului şi un exemplar al încheierii delegaţiei comitetului, prin care se constată că s'au aplicat părintelui refractar cele 4 serii progresive de amenzi şi s'a decis darea în judecată, pentru aplicarea seriei a cincia de amendă.

Actele şi constatările, încheiate de delegaţia comitetului şcolar sau de directorul şcoalei, fac probă în justiţie, până la înscrierea în fals.

Judecata se va face de urgență, pe baza actelor cari susțin acțiunea, fără să fie necesară prezența vreunui reprezentant al comitetului școlar.

Părîtul va fi condamnat la amendă dela 20—50 lei pe fiecare zi, până în ziua când copilul începe să vină regulat la școală, sau până la încheierea anului școlar.

Părîtul nu are dreptul de opoziție, ci numai de apel la tribunal, în cinci zile libere dela pronunțarea hotărîrii, dacă a fost prezent și dela comunicare, dacă a fost absent.

Apelul se depune la grefa judecătoriei, care a pronunțat hotărîrea.

Apelul se judecă de urgență și cu precădere, după aceleași norme ca și la prima instanță.

Judecătorul de ocol și procurorul tribunalului vor trimite în termen de zece zile perceptorului, spre executare, extrase depe hotărîrile pronunțate și rămase definitive.

Perceptorul procedează la executarea amenzilor, încassând în fiecare lună, sumele cuvenite în termenul prevăzut de art. 29 din lege.

In cazul când copilul începe să vină la școală, directorul e obligat să comunice perceptorului să înceteze executarea amenzilor.

Art. 51.—Vor puteà fi declarați insolvabili la plata amenzilor școlare, numai acei părinți, tutori, etc., cari ar puteà fi declarați insolvabili și pentru dările către Stat.

Prefacerea amenzilor în zile de închisoare.

Art. 52.— In caz de vădită rea voință a părinților, tutorilor și a celor prevăzuți la art. 6 din lege, cari nu-și trimit copiii la școală, amenzile pronunțate de justiție se pot transformà în închisoare, socotindu-se 20 lei de fiecare zi de închisoare.

Inchisoarea nu poate trece de 5 zile în cursul unei luni.

Prefacerea amenzilor în zile de închisoare se pronunță de judecătorul de ocol, ca primă și ultimă instanță.

Art. 53.—Delegația comitetului școlar va cere prefacerea amenzii în închisoare în fiecare lună, dacă reprezentantul copilului nu plătește amenda pronunțată de justiție.

Cererea de dare în judecată o face președintele comitetului școlar, după hotărîrea delegației comitetului și după aceleași norme ca cele prevăzute la art. 50 din regulament.

Art. 54.—Amenda se repetă în fiecare an, începând totdeauna dela amenda cea mai mică.

Art. 55.—In mod excepțional, revizorul sau delegația comitetului școlar, la cererea directorului școalei, vor recurge la ajutorul organelor polițienești sau ale jandarmeriei, ca să aducă la

școală pe copiii îndărătnici, cari refuză din vina lor, să vină la școală.

Carnetul de școlar.

Art. 56. — Directorii școalelor de băieți vor liberă tutulor școlarilor înscriși, în vârstă de 10—16, ani un carnet de școlar. Școlarii sunt obligați să poarte totdeauna carnetul la ei, până la absolvirea școalei primare, sau până la împlinirea vârstei de 16 ani.

Carnetul va arătă numele școlarului și al părinților, domiciliul, școala și clasa în care e înscris, orele în cari se țin lecțiile și în cari școlarul trebuie să fie prezent la școală.

Acești școlari sunt datori să arate carnetul, la cererea organelor polițienești, ale jandarmeriei, a învățătorilor sau a membrilor comitete or școlare.

Orice băiat, în vârstă dela 10—16 ani împliniți, găsit fără carnet de școlar pe stradă și fără ocupație vădită, ca și aceia cari, având carnet de școlar, nu pot totuș justifică prezența lor în acele locuri, în timpul orelor de lecțiuni, vor fi condamnați ca contravenienți la dispozițiile art. 385 No. 9 din codul penal, afară de acei cari dovedesc, că nu au putut fi înscriși în școala din circumscripția lor, din lipsă de locuri.

Art. 57.—Amenzile școlare hotărîte de delegația comitetului școlar sunt executorii de drept, fără altă autorizare sau ordin din partea administrațiunii financiare.

Incasarea amenzilor școlare.

Art. 58.—Perceptorii fiscali, în comunele rurale, și cei comunali, în comunele urbane, sunt datori să incasseze amenzile prevăzute la art. 27 din lege, în termen de 20 de zile dela primirea listelor de amenzi.

Amenzile se varsă comitetului școlar respectiv, liberându-se chitanțe din registrele acestui comitet.

Pentru amenzile incassate în termenul arătat mai sus, perceptorul va beneficiă de o remiză de 15%. Remiza se liberează lunar de comitet prin ordin de plată și numai pentru amenzile incassate efectiv.

Art. 59. — Amenzile neincassate, timp de 20 zile dela primirea listelor de amenzi, nu se mai pot urmări; iar perceptorul vinovat de neglijență, va fi amendat cu o sumă egală cu aceea a amenzilor neincassate. In caz de recidivă, perceptorul va fi amendat cu îndoitul sumelor ce trebuiă să incasseze.

Perceptorul contravenient va fi dat în judecată de către revizorul școlar și condamnat de judecătorul de ocol respectiv, la amenzile de mai sus.

Pentru acțiunea de dare în judecată, procedură, termenul de judecată și executarea hotărîrilor se va procedă conform dispozițiilor art. 27, alin. 11, 12 și 13 din lege.

Art. 60. — Perceptorii cari se vor dovedi că au vărsat comitetului bani dela dânşii, fără a fi incassat de fapt amenzile, în termenul de 20 de zile, cu gândul de a le încasă mai târziu, vor pierde remiza cuvenită la sumele vărsate şi dreptul de a li se restitui aceste sume.

Controlarea încasării amenzilor şcolare.

Art. 61. — La sfârşitul fiecărei luni, delegaţia comitetului şcolar verifică depe registrul chitanţier, dacă perceptorul a incassat amenzile şcolare în termen.

În cazul când constată că amenzile n'au fost încassate în termenul prescris de lege, delegaţia încheie proces verbal în dublu exemplar şi comunică, în termen de 5 zile, unul din aceste exemplare revizoratului şcolar, care va face intervenirile de dare în judecată şi pedepsirea perceptorului, în conformitate cu art. 29 din lege.

Dacă delegaţia comitetului şcolar neglijează să facă verificarea la data fixată, sau preşedintele cu secretarul neglijează sau întârzie să facă comunicarea către revizorat, ei sunt impuşi la plata amenzii, pe care erà dator s'o plătească perceptorul conform art. 42 din lege.

Directorii de şcoale vor urmări aducerea la îndeplinire a acestor dispoziţiuni şi vor comunicà regulat revizoratului şcolar constatările lor.

Art. 62. — Revizoratele şcolare vor urmări la rândul lor, dacă şcoalele de sub controlul lor execută la timp toate prescripţiunile legii referitoare la obligativitatea învăţământului.

Ele îşi vor întocmi la începutul fiecărui an şcolar un tablou al tutulor şcoalelor de sub controlul lor, în care vor însemnà, pe măsura comunicărilor, primirea listelor de amendare, întocmite de directorii şcoalelor; primirea listelor de amenzile pronunţate de delegaţia comitetului şcolar şi primirea comunicării de verificare a incassării amenzilor.

Impunerea la amenzi a copiilor din şcoalele de copii mici.

Art. 63. — Părinţii şi tutorii copiilor obligaţi a urmà la şcoalele de copii mici, acolo unde acestea există, sunt urmăriţi în acelaş mod ca şi părinţii copiilor dela şcoalele primare propriu zise, cu deosebire că amenzile la cari sunt impuşi, se reduc la jumătate

Impunerea la amenzi a şcolarilor neprezentaţi la examenul de absolvirea şcoalei primare.

Art. 64. — Reprezentanţii legali, ai căror copii nu se prezintă la examenul de absolvire a şcoalei primare, fără a motivà lipsa la direcţiunea şcoalei respective, vor fi impuşi la o amendă de 500 lei, iar copiii vor continuà a fi supuşi obligativităţii, până la vârsta de 16 ani.

Amenda se pronunţă de delegaţia comitetului şcolar şi se execută în conformitate cu dispoziţiunile prevăzute la art. 29 din lege.

Art. 65. — Copiii cari au lipsit în ultimul trimestru del școală, sau dela examenul de absolvire, motivând și într'un ca și într'altul absentarea, sunt datori să se prezinte la examen î zile e dela 1—10 Septemvrie ale anului școlar următor sau s justifice din nou neprezetnarea la examen. In caz contrariu, ce dintâi vor fi amendați cu 100 lei, iar cei din urmă cu 500 le și obligați și unii și alții a frecventă școala.

Impunerea la amenzi a patronilor școlarilor.

Art. 66. — Patronii și stăpânii sunt supuși la aceleași îndato riri ca și părinții și tutorii copiilor. In cazul când ar contra veni la dispozițiunile privitoare la obligativitatea prevăzută î legea învățământului primar, li se vor aplică aceleași amenzi.

Impunerea la amenzi a școlarilor din școale particulare.

Art. 67. — Părinții și tutorii, ai căror copii urmează în insti tute particulare, sunt supuși la același pedepse pentru absen tarea nemotivată a copiilor dela școală, ca și acei cari au copii la școalele publice.

Directorii și conducătorii școalelor particulare, sunt datori să comunice revizoratului, absențele nemotivate ale școlarilor. Revizoratul școlar va îndeplini față de acești copii, obligațiunile impuse delegațiilor comitetelor școlare.

Amenzile incassate se varsă comitetului școlar comunal.

In caz de necomunicare în termenul prescris de lege la art. 27, directorii institutelor particulare sunt supuși la pedep sele prevăzute de art. 37 din lege.

Art. 68. — Penalitățile prevăzute la art. 32 din lege, se aplică și reprezentanților copiilor, cari conform art. 19 din lege, au declarat că le dau instrucția primară în familie sau în școa lele particulare recunoscute de Stat și cari nu vor prezentă copiii la examenul de absolvirea învățământului primar: în acelaș timp, ministerul va aplică școalelor particulare, pedep sele cari se vor prevedeă în legea învățământului particular.

In legea învățământului particular se vor prevedeă normele, după cari se vor trece examenele elevilor pregătiți în familie și în școalele particulare autorizate de Stat.

Obligativitatea școlară pentru elevii pentru primele trei clase secundare.

Art. 69. — Copiii cari nu vor urmă primii 3 ani ai unei școale secundare teoretică sau practică, vor fi obligați să ur meze neapărat restul de ani în învățământul primar.

Directorii școalelor secundare sunt datori să comunice direc țiunilor școalelor primare, la care acești școlari au terminat clasa IV, retragerea lor din școala secundară. Aceia cari vor contraveni acestei dispoziții, vor fi supuși la pedeapsa prevă zută prin art. 37 din lege.

Inspectorii generali, inspectorii șefi regionali și inspectorii secundari, au față de directorii școalelor secundare, obligațiile impuse prin art. 38 din lege, organelor de control ale învăță mântului primar.

Pedepsele aplicate organelor cari nu execută dispoziţiile asupra obligativităţii învăţământului.

Art. 70. — Învăţătoarele şcoalelor de copii mici, învăţătorii şcoalelor primare, cari nu vor notă absenţele elevilor, directorii cari nu vor întocmi şi înaintă la timp lista copiilor absentaţi nemotivat, delegaţii comitetelor şcolare, cari nu vor pronunţă amenzile şcolare, astfel cum se statorniceşte prin lege şi preşedinţii comitetelor şcolare, cari nu vor trimite perceptorilor listele de amenzi în termenele prescrise de lege, vor fi impuşi de Ministerul Instrucţiunii să plătească ei amenzile, pe cari trebuiau să le plătească părinţii şi tutorii elevilor.

Revizorii şcolari vor îndeplini atribuţiile delegaţiilor comitetelor şcolare, în timpul când acestea nu-şi îndeplinesc obligaţiile prevăzute de legea învăţământului primar şi din acest regulament.

Membrii corpului didactic primar cari, prin neglijenţa sau reaua lor voinţă, nu vor îndeplini obligaţiunile de mai sus, pe lângă amenzile la cari vor fi impuşi, vor fi trimişi în judecata comisiilor disciplinare instituite prin lege.

Art. 71. — Inspectorii şi revizorii şcolari sunt datori ca, în inspecţiunile lor, să cerceteze, în primul loc, dacă toate dispoziţiunile asupra obligativităţii învăţământului se aplică. Ei vor indică constatările lor în toate procesele verbale de inspecţiunile ce fac.

Dacă vor constată că aceste dispoziţiuni nu se aplică din pricina directorilor ori învăţătorilor, a comitetelor şcolare sau a directorilor şi conducătorilor institutelor particulare recunoscute de Stat, vor propune îndată, pedepsele prevăzute în articolele precedente.

Inspectnrii de circumscripţie, revizorii şi subrevizorii şcolari sunt direct însărcinaţi cu controlul aplicării obligativităţii învăţământului. In cazul când se vor descoperi abateri, pe cari erau datori să le constate în inspecţiunile lor, ei sunt cei dintâi răspunzători şi li se vor aplică lor dispoziţiile art. 37 din lege.

Ordinea în care se va aplica obligativitatea.

Art. 72. — Obligativitatea, astfel cum este statornicită în acest capitol, se va aplică treptat în fiecare comună, pe măsură ce se va constată de către Ministerul Instrucţiunii, că localurile de şcoală şi personalul didactic sunt suficiente pentru populaţia în vârstă de şcoală a comunei.

Până atunci, obligativitatea se va aplică în ordinea următoare:

1. Copiilor de cetăţeni români, cari au fost înscrişi de bună voie la şcoalele publice, particulare şi celor cari se pregătesc în familie;

2. Copiilor mai mici ai părinţilor, cari au mai mulţi copii în vârstă de şcoală;

3. Copiilor, cari au înlesnirea de comunicaţie sau locuinţa mai aproape de şcoală.

La fiecare din aceste categorii, obligativitatea se va aplică cu precădere băieților.

Copiii odată înscriși rămân supuși obligativității și impuși la amenzi, în caz de absențe nemotivate, până la absolvirea școalei primare sau împlinirea vârstei de 16 ani. Dacă un copil împlinește 16 ani în cursul unui an școlar, el e obligat să urmeze la școală, până la sfârșitul anului școlar.

Obligația părinților de a procura copiilor cărți.

Art. 73.—Părinții sunt datori să procure copiilor lor cărțile și materialul școlar necesar. In caz de refuz, școlarii vor fi socotiți ca absenți nemotivat dela școală și părinții lor impuși la amenzi până la procurarea cărților.

Comitetul școlar va organiză vânzarea cărților și materialului la școlari. Lista cu prețurile de vânzare se va lipi în fiecare clasă. Desfacerea se face prin învățători, cari vor vărsà comitetului sumele incassate. Câștigul realizat va fi întrebuințat la ajutorarea elevilor săraci cu cărți și cele necesare.

Părinții săraci, a căror sărăcie va fi constatată de Comitetul școlar, în baza unui certificat oficial, fără timbru, emanat dela primăria locală, vor fi scutiți de această obligațiune și cele necesare se vor procurà de către comitetul școlar, în marginile mijloacelor de cari dispune.

Orice ajutorare de cărți, îmbrăcăminte, hrană la cantină se vor da de comitetul școlar în înțelegere cu învățătorii școlei.

Fondurile pentru ajutorarea elevilor cu cărți, etc, acordate de comune, județe, Stat, instituțiuni de asistență, etc. se dau de asemenea elevilor, prin comitetul școlar, în înțelegere cu învățătorii.

Școlarii ajutorați cu cărți sunt datori să le păstreze în bună stare și să le predeà învățătorilor la sfârșitul anului școlar, spre a fi date altor elevi în anul școlar următor. In caz de pierdere sau stricăciune, cari le fac neutilizabile, ei sunt datori să le cumpere și să le predeà în bună stare.

Dreptul Ministerului Instrucțiunii de a aplica pedepse pentru neexecutarea obligativității învățământului.

Art. 74.—In toate cazurile de abateri sau neexecutarea dispozițiunilor referitoare la obligativitatea învățământului, Ministerul Instrucțiunii are dreptul să aplice pedepsele prevăzute în lege, tutulor organelor însărcinate cu executarea ei.

Pedepsele de amendare ale acestor organe se pronunță prin decizie motivată. Amenzile aplicate organelor, cari depind de Ministerul Instrucțiunii, se reținu direct la achitarea salariilor lor; iar pentru organele cari depind de alte administrațiuni, ele se împlinesc de Ministerul de Finanțe, conform legii de urmărire, după comunicarea Ministerului Instrucțiunii. Sumele reținute se consemnează pe seama comitetului școlar al școalei respective, iar recepisa de consemnare se trimite Ministerului Instrucțiunii.

Art. 75.—Toate înștiințările referitoare la aplicarea obligativității învățământului se trimit părinților, tutorilor și celor prevăzuți la art. 6, în comunele rurale de primărie, prin agenții săi, sau prin jandarmi; iar în cele urbane, prin poliție.

SECȚIUNEA III

Așezămintele de învățământ primar

CAPITOLUL III

Școalele de copii mici (grădinile de copii). Căminurile de copii.

§ A. *Scopul și organizarea lor.*

Scopul școalelor de copii mici.

Art. 76.—Școala de copii mici e primul așezământ de educație, în care copiii sunt întruniți spre a fi supravegheați și a li se da îngrijirile, pe cari le reclamă desvoltarea lor fizică, morală și intelectuală.

Ea are de scop de a completă educația din familie, de a favorizà desvoltarea normală a trupului și a simțurilor copiilor și a-i pregăti astfel, pentru a urmà cu mai mult folos învățământul primar.

Art. 77.—Școalele de copii mici sunt mixte.

In ele se primesc copii dela vârsta de 4 până la 7 ani împliniți. Dela 4 la 5 ani, frecuentarea este facultativă; iar dela 5 la 7 ani este obligatorie, în toate localitățile, în cari ar existà asemenea școale, cu restricțiunile prevăzute de art. 12 din lege.

Art. 78.—Dispozițiunile privitoare la înscrierea și aplicarea obligativității învățământului elevilor din școalele primare se aplică întocmai și copiilor în vârstă dela 5—7 ani, din școalele de copii mici.

Programa de învățământ.

Art. 79.—Programa de învățământ cuprinde:

a) Deprinderea cu ordinea, curățenia, ascultarea, buna cuviință, activitatea proprie, etc.;

b) Exerciții de observație asupra ființelor și lucrurilor din cercul de vieață al copiilor, cu convorbirile respective;

c) Exerciții de vorbire prin scurte rugăciuni, povestiri ușoare, cântări;

d) Ocupațiuni, ca: lucrări manuale, potrivite vârstei, desemn liber și exerciții pentru cultivarea simțurilor și a îndemânării, plimbări școlare;

e) Exerciții fizice, prin jocuri și mișcări însoțite de cântece, exerciții respiratorii, etc.

Toate felurile de exerciţii din cursul unei săptămâni vor fi puse în legătură şi grupate în jurul unui exerciţiu de observaţie (intuiţie), asupra unei fiinţe sau lucru, care constitue un *centru de interes.*

Afară de materialul, de care se servesc copiii pentru ocupaţiuni manuale, desemn, jocuri şi revistele aprobate, nu se poate introduce nici un manual didactic, în şcoalele de copii mici.

§ B. *Funcţionarea şcoalelor de copii mici.*

Funcţionarea şcoalelor de copii mici.

Art. 80.— Anul şcolar durează 40 până la 42 săptămâni, cu 20—24 ore de lecţiuni pe săptămână pentru copii.

Cursurile încep la aceleaşi date cu ale şcoalelor primare şi se sfârşesc la datele ce se va decide pentru fiecare localitate, de inspectorul şcolar al regiunii respective.

Vacanţele de Crăciun şi Paşte şi sărbătorile bisericeşti şi naţionale sunt acelaşi ca la şcoalele primare. Vacanţa săptămânală va fi Sâmbătă după amiazi.

In localităţile, în care părinţii copiilor sunt ocupaţi în timpul verii cu lucrul în ateliere, fabrici sau munca câmpului, comitetul şcolar, cu aprobarea revizoratului, poate hotărî ca şcoala de copii mici să funcţioneze în tot timpul anului, afară de vacanţele prescrise pentru sărbători. In cazul acesta el va plăti în lunile de vacanţă pe conducătoare cu încă odată leafa lunară pentru fiecare lună când funcţionează, sau va plăti o învăţătoare suplinitoare.

La şcoalele de copii mici cu două posturi de învăţătoare, acestea pot lua vacanţă cu rândul, fiind plătite suplimentar de comitetul şcolar, pentru timpul în care ţin lecţii cu copiii.

In localităţile, în cari copiii vin la şcoală dela depărtare mare şi comunicaţia e anevoioasă; inspectoratul şcolar regional poate decide ca vacanţa mare să se ţină 8 săptămâni, în lunile Decemvrie, Ianuarie şi Fevruarie.

De asemenea în zilele de viscole, zăpezi sau ploi mari se pot suspendă lecţiunile, cu condiţiune ca la sfârşitul anului să se prelungească lecţiunile cu atâtea zile cât a durat suspendarea.

Art. 81.— Orele de lecţiuni cu copiii vor fi: vara dela 8—11 şi 3—5; iarna dela 9—12 şi 2—4.

Invăţătoarele de copii mici vor fi însă prezente la clasă: vara la $7\frac{1}{2}$ şi $2\frac{1}{2}$ şi iarna: la $8\frac{1}{2}$ şi $1\frac{1}{2}$.

Art. 82.— In şcolile de copii mici nu se pun elevilor note. Invăţătoarea va însemnă totuşi în catalog calităţile şi defectele mai evidente ale copiilor şi va notă mai cu seamă progresele pe cari le fac copiii în deprinderile lor.

Înființarea școalelor de copii mici.

Art. 83. — Școalele de copii mici se vor înființă oriunde se va simți nevoie și de preferință:

In localitățile cu populație de origină română, care și-a pierdut limba maternă;

In centrele industriale și mahalalele orașelor mari, pentru copiii de muncitori industriali, cari rămân fără supraveghiere și fără îngrijiri ce pe care le reclamă desvoltarea lor fizică, intelectuală și morală;

In comunele rurale, pentru copiii de muncitori agricoli;

In toate localitățile unde Ministerul va găsi de cuviință.

Înființarea lor este în sarcina Statului.

Comunele și județele pot înființă școale de copii mici cu autorizarea Ministerului Instrucțiunii, prin care se va face numirea și plata personalului didactic.

Particularii pot înființă școale de copii mici, în condițiunile stabilite prin legea învățământului particular.

Art. 84. — In localitățile unde există școale de copii mici, se pot primi și copii dela 2—4 ani, pe timpul cât părinții sunt ocupați cu lucrul în fabrici și ateliere sau afară la munca câmpului.

Înființarea căminelor pentru copii mici.

Art. 85. — Pe lângă școalele de copii mici, se pot înființă cantine și cămănuri de către comitetele școlare, singure sau în asociație cu societățile de ajutorare a copiilor.

In cantine se va dă masa copiilor, cari nu pot merge la amează acasă din diferite cauze, iar în cămănuri se vor adăposti copiii ai căror părinți sunt ocupați în fabrici sau la munca câmpului.

In afară de căminele depe lângă școalele de copii mici se mai pot înființă cămănuri și acolo unde nu sunt școale de copii mici, pentru copiii dela 2—7 ani.

In cămine, copiii vor fi ocupați cu jocuri, cântări și plimbări.

Căminele de copii pot funcționă și în timpul vacanței mari.

Conducerea căminelor de copii se va încredința unei ajutoare de învățătoare de școală pentru copii mici.

Pentru părinții mai îndesuați, comitetul școlar poate fixă o mică plată pentru supravegherea și întreținerea copiilor în cămine.

Numărul posturilor de învățătoare.

Art. 86. — Numărul copiilor care urmează regulat într'o școală de copii mici nu poate trece de 80.

Dacă numărul copiilor, care frecventează regulat școala, e cuprins între 25 și 40, școala va funcționă cu un singur post. Dacă numărul copiilor, cari au frecventat regulat școala în ultimii 2 ani a scăzut sub 25 școala se va desființă și învățătoarea va fi transferată în altă localitate.

In cazul când numărul copiilor regulați au trecut în ultimii 2 ani de 40, se va înființă postul al doilea de învățătoare; acest post însă nu se va menține decât dacă numărul copiilor regulați ai celor două posturi în ultimii 2 ani trece de 50.

Când numărul copiilor regulați este de 60, se poate înființă un post de ajutoare de învățătoare; când acest număr ajunge la 80, se pot înființă două posturi de ajutoare de învățătoare de copii mici.

Ajutoarele de învățătoare de copii mici se numesc dintre învățătoarele suplinitoare, prevăzute la art. 115, lit. *a* și *b* din lege.

Ajutoarea ocupă pe rând cele două secții cu jocuri, cântări, mișcări, etc., în timpul când învățătoarea titulară predă în celelalte secții, noui cunoștințe și deprinderi.

§ C. *Personalul didactic al școalelor de copii mici.*

Învățătoarele școalelor de copii mici.

Art. 87.— In școalele de copii mici se numesc numai învățătoare de școale de copii mici.

Condițiunile de recrutare și numire, drepturile și datoriile personalului didactic al școalelor de copii mici sunt aceleași ca și ale membrilor învățământului primar.

Învățătoarele școalelor de copii mici nu trebuie să piardă din vedere nici un moment, că educația în școalele de copii mici trebuie să fie bazată pe blândețe, bunătate, răbdare și devotamen de mamă.

Vârsta copiilor le impune o grijă și o pază deosebită pentru păstrarea curățeniei și a sănătății copiilor.

Dacă un copil a căzut bolnav de o boală molipsitoare, el va fi primit în școală numai după trecerea perioadei de izolare, pre scrisă pentru fiecare boală.

Dacă se ivește vreo boală molipsitoare, directoarea încunoștiințează imediat serviciul medical școlar.

După absențele făcute din cauză de boală molipsitoare, nic un copil nu va fi primit fără certificat, care va atestă complet sa vindecare.

Directoarele școalelor de copii mici.

Art. 88.—La școalele de copii mici cu un post, învățătoare are și conducerea administrativă a ei.

La școalele cu două posturi, conducerea școalei se va încredința uneea dintre învățătoarele de copii mici, în aceleași condițiuni ca și numirea directoarelor de școale primare.

Directoarea are conducerea și supravegherea generală a școalei și tot ce privește disciplina, buna rânduială și igiena în localul de școală.

Ea veghează la exacta aplicare a legilor și regulamentelo școlare și a tutulor dispozițiunilor ministeriale și e răspunzătoare de executarea lor,

Controlează pe membrii corpului didactic și pe copii, în tot c privește orele de sosire și ieșire din clasă și în recreații, și în cunoștiințează autoritățile școlare de toate abaterile învățătoarelor dela împlinirea datoriilor lor.

In caz de lipsă nepreväzută a unei învăţătoare dela şcoală, directoarea îngrijeşte de suplinirea momentană a clasei.

Ea e răspunzătoare de buna stare a localului, mobilierului, a materialului didactic, a arhivei şi de întreaga avere a şcoalei, încredinţate de comitetul şcolar.

Intreaga avere a şcoalei va fi trecută în inventar, într'un registru special. Completarea şi verificarea inventarului se va face după normele prevăzute la art. 322, privitoare la şcoalele primare.

Directoarea ţine următoarele registre, necesare şcoalelor de copii mici:

1. Registrul de numele copiilor şi toate datele, relative la copii.
2. Registrul de chemare şi apreciere a progreselor elevilor.
3. Registrul de inspecţii şcolare şi medicale.
4. Condica de înregistrare, pentru hârtii intrate şi ieşite.
5. Condica de expediţie.

§ D. *Localurile, mobilierul şi materialul didactic al şcoalelor de copii mici.*

Localul şcoalelor de copii mici.

Art. 89. — Pe lângă condiţiunile generale, prevăzute prin art. 172 şi următoarele din lege, privitoare la aşezarea şi orientarea localurilor şcolare, localurile pentru şcoalele de copii mici se vor clădi fără etaj; iar dacă sălile lor de clasă sunt în acelaş corp de clădire cu şcoala primară, ele vor avea curte de joc şi ieşire deosebite.

Pe lângă sălile de clasă, localurile şcoalelor de copii mici vor avea o sală (vestibul) spaţioasă şi bine luminată, care va servi copiilor pentru recreaţii şi joc pe vreme rea, o curte de joc şi un teren cât de mic, plantat cu pomi şi flori.

Art. 90. — Pe lângă şcoalele de copii mici, vor funcţiona comitete de patronagiu în condiţiunile ce se stabilesc prin legea de organizare şi funcţionare a comitetelor şcolare.

Controlul şcoalelor de copii mici.

Art. 91. — Şcoalele de copii mici stau sub supravegherea şi controlul organelor de control al şcoalelor primare, care supraveghează dacă învăţătoarele predau conform programei, metodelor de învăţământ şi dispoziţiilor prescrise de Minister. Pentru controlul şi îndrumarea pedagogică pot fi numite şi inspectoare cu pregătire specială pentru acest învăţământ.

Art. 92. — Un regulament de administraţie interioară a şcoalelor de copii mici va stabili amănunţit, modalitatea funcţionării acestor şcoale.

CAPITOLUL IV

Școalele primare.

§ A.

Scopul și organizarea lor.

Scopul școalei primare.

Art. 93. — Școalele primare formează al doilea așezământ de educațiune și instrucțiune, în care se dau copiilor cultura elementară indispensabilă oricărui cetățean și cunoștințe cu caracter practic utilitar, variind după necesitățile vieții locale, felul de ocupațiune al locuitorilor și înclinările elevilor.

Programa de învățământ.

Art. 94. — Școala primară cuprinde șapte clase, de câte un an fiecare.

A. — Primele patru clase formează temelia celorlalte grade de învățământ. In ele se dau elementele de cultură generală, indispensabile elevilor, care voesc să urmeze în școale de un grad mai înalt.

In primele patru clase primare se predau materiile următoare:

a) Instrucțiunea religioasă și morală;
b) Limba română: cetirea, scrierea, exerciții gramaticale;
c) Aritmetica practică și noțiuni elementare de geometrie;
d) Noțiuni de istoria Românilor, de geografie și drept civic;
e) Noțiuni de științe naturale și fizice, cu aplicațiuni practice;
f) Noțiuni de higienă;
g) Desen, cânt, educațiune fizică;
h) Lucrul manual, lucrări practice agricole (la sate) cu băieții, și lucrul de mână și gospodăria cu fetele.

Programul analitic al acestor patru clase va fi același pentru toate școalele.

B. — In celelalte trei clase se continuă, se întărește și se completează cultura generală din cele dintâi patru clase, dându-se în acelaș timp o deosebită desvoltare învățământului practic utilitar.

Materiile de învățământ sunt cele din primele patru clase, cu desvoltările necesare, corespunzătoare vârstei. In aceste trei clase, se stabilește legătura strânsă dintre școală și viață, stimulând interesul și dând îndrumări pentru una din ramurile de activitate practică: agricultura și anexele ei; meserie și comerț, ținând seamă de cerințele regionale; se dă elevilor o cultură socială și națională, cuprinzând educație cetățenească, chestiuni de morală, igienă individuală și socială și educație fizică.

Cunoștințele cu caracter practic utilitar, ca și îndeletnicirile practice pot varia dela o școală la alta, după natura localităților, felul de ocupațiune al locuitorilor, înclinările elevilor sau materialul de lucru din regiune.

In liniamente generale, vor fi patru programe analitice, după care se vor preda materiile de învățământ, și anume: un program cu caracter agricol, pentru localitățile în care majoritatea locuitorilor se îndeletnicesc cu lucrarea câmpului; un program cu caracter industrial și altul cu caracter comercial, și un program cu caracter profesional și gospodăresc pentru fete.

Aceste programe vor fi întocmite de Ministerul Instrucțiunii în înțelegere cu Ministerul Agriculturii, cu Ministerul Industriei și cu Ministerul Muncii.

In aplicarea lui, fiecare din cele patru programe va suferi însă variațiuni reclamate de împrejurările locale și de trebuințele locuitorilor; ele vor fi adaptate la toate împrejurările, astfel ca să corespundă cât mai bine trebuințelor practice ale locuitorilor și înclinărilor elevilor.

Programul analitic al învățământului aplicat adoptat, se stabilește pentru fiecare localitate de revizor și învățători, în înțelegere cu comitetul școlar, și se aprobă de Minister, după propunerile inspectoratelor școlare regionale.

Învățământul teoretic va cuprinde următoarele materii de învățământ:

a) Învățământul religios și moral;

b) Limba română: cetirea, scrierea, compunerea (povestiri, descrieri și corespondență în legătură cu îndrumarea practică ce se dă elevilor și cu trebuințele vieții locale);

c) Aritmetica practică și noțiuni elementare de geometrie, cu aplicațiuni practice la agrimensură;

d) Noțiuni de istoria Românilor: evenimentele însemnate și faptele glorioase din istoria Românilor. Evenimentele însemnate de actualitate din lume, în legătură cu țara noastră;

e) Noțiuni de geografie fizică și politică; viața culturală și economică a României în raport cu clima și regiunile naturale ale României. Geografia țărilor vecine și a principalelor țări;

f) Noțiuni de științe naturale, fizice și higienă în strânsă legătură cu aplicațiunile practice ce se predau elevilor; cu higiena individuală, profesională și socială;

g) Educațiunea socială și cetățenească;

h) Cântul și educațiunea fizică rațională și integrală.

Pentru aplicațiunile practice, ținând seamă de isvoarele de bogăție ale regiunii și trebuințele locuitorilor, se vor preda:

1. La școalele cu program cu caracter agricol, una sau două din îndeletnicirile:

a) Agricultură, viticultură, cultura pomilor, cultura legumelor, a florilor, a albinelor, a viermilor de mătase, creșterea păsărilor, lăptăria și brânzeturile, etc.;

b) Lucrul manual: lemnărie, sculptură ușoară, împletituri de nuele, papură, sfoară și frânghii, teiu, rafie, paie, șerg, foi de știulete de porumb (pănușe), facerea perilor, etc.

2. La şcoalele cu program cu caracter industrial:

a) Lucrul manual: cartonaj, broşatul şi legatul cărţilor; lucrări uşoare de: lemnărie, sculptură, fierărie, lăcătuşerie şi tinichigerie;

b) Desemn liniar şi industrial;

c) Produse industriale, economia industrială.

3. La şcoalele cu program cu caracter comercial:

a) Cunoştinţe elementare despre comerţ, operaţiuni comerciale, contabilitatea uzuală;

b) Produse comerciale şi industriale;

c) Stenografia şi dactilografia.

4. La şcoalele de fete cu program cu caracter profesional şi gospodăresc:

La oraşe:

Lucrări de gospodărie: rufăria (confecţionarea, spălatul, călcatul), croitoria casnică (croitul, cusutul şi întreţinerea), bucătăria, îngrijirea casei, îngrijirea copiilor mici, cultura legumelor şi a florilor, stenografia, dactilografia.

La sate:

Lucrări de gospodărie: rufăria (confecţionarea, spălatul şi călcatul), croitoria casnică (croitul, cusutul şi întreţinerea), ţesutul, împletitul, bucătăria, îngrijirea casei, îngrijirea copiilor, cultura legumelor şi a florilor, păstrarea poamelor, creşterea păsărilor, lăptăria şi brânzeturile, creşterea viermilor de mătase.

Materiile de învăţământ prevăzute în program sunt obligatorii pentru toţi elevii.

Lucrul de mână şi gospodăria sunt obligatorii pentru toate fetele.

Modalitatea completării şcoalelor cu 7 clase.

Art. 95. — Şcoalele complete cu 7 clase se vor înfiinţă pe măsură ce se vor formă elementele didactice necesare; în tot cazul, până în anul şcolar 1929—1930 se vor înfiinţă pentru toate şcoalele şapte clase.

Odată cu raportul dării de seamă de finele anului, în lunile, inspectorul şcolar regional va propune ministerului şcoalele, cari urmează să se completeze cu 7 clase, ţinând seamă de proporţia cincinală cum spune legea, cu arătarea şi a atelierelor practice ce se înfiinţează.

Propunerea se va face, după ce organele de control şcolar vor fi stabilit cu reprezentanţii comitetelor şcolare, procurarea mijloacelor necesare pentru funcţionarea şcoalelor cu 7 clase.

Până la 25 August al fiecărui an, inspectoratul şcolar regional va comunică comunelor şcoalele, la cari se va introduce învăţământul cu 7 clase, dela începutul anului şcolar următor.

Comunele sunt datoare, după încunoştinţarea inspectoratului şcolar regional, să înzestreze şcoalele cu atelierele, uneltele, aparatele şi materialul de lucru necesar predării activităţilor

practice, după lista-tip întocmită de Minister, pentru fiecare fel de activitate practică.

In caz de neconformare, Ministerul Instrucțiunii, prin Casa Școalelor, va procură cele necesare în socoteala comunelor și anuitatea pentru plată, în termen de 5 ani, a costului va fi înscrisă din oficiu în bugetul comunei

Statul va veni în ajutorul comunelor cu 20—50 la sută din costul clădirii atelierului și al uneltelor, dacă ele vor face dovada că au construit local de școală și bugetul lor e încărcat timp de 5 ani cu anuitatea pentru amortizarea împrumutului contractat.

Dacă clasele V—VII deservesc un grup de școale, comunele respective vor contribui proporțional cu veniturile lor, la clădirea atelierului, procurarea uneltelor, etc.

Art. 96. — In centrele mari de populație, când împrejurările cer și mijloacele permit, se vor numi de Minister, după cererea comitetului școlar, maestre și maeștri speciali pentru predarea cunoștințelor practice.

Art. 97. — Elevii școalelor primare sunt împărțiți în clase, după gradul instrucțiunii lor. Gruparea elevilor pe clase și divizii.

Dacă însă numărul elevilor nu formează efective complete pentru clasă, și dacă nu sunt învățători pentru fiecare clasă, clasele se pot uni spre a forma divizii.

Art. 98. — Promovarea elevilor dintr'o clasă într'alta se va face pe temeiul notelor trimestriale. Promovarea dintr'o clasă în alta.

Incheerea anului școlar se face la fiecare clasă printr'un examen sumar și simultan din obiectele principale de studiu, în asistența tuturor învățătorilor școalei. Examenele se țin câte o zi pentru fiecare clasă sau divizie a unui învățător, într'o singură ședință de 4 ore cu recreațiile regulamentare.

Niciun școlar nu poate fi ținut mai mult de 2 ani în aceeași clasă.

Art. 99. — La sfârșitul celor șapte clase se va da examen de absolvirea învățământului primar. Examenul pentru absolvirea învățământului primar.

Examenul de absolvirea învățământului primar se ține sub președinția revizorului, subrevizorului școlar sau a unui delegat al ministerului și în prezența învățătorilor, constituiți în comisiune, a tuturor școalelor cari dau împreună examenul. Revizorul școlar va grupă mai multe școale într'un centru de examinare, în care pot fi întruniți 40—50 școlari. Examenul va consta din probe scrise, probe orale și probe practice, alese din programa celor trei clase din urmă ale școalei primare.

O subcomisiune formată prin tragere la sorți din 3 învățători, care predau la clasele V—VII, va cercetă și notă lucrările scrise.

Modalitatea ţinerii examenului de absolvire şi condiţiile de promovare dint'o clasă în alta se vor prevedeà în regulamentul pentru administrarea interioară a şcoalelor primare.

Certificatele de absolvirea învăţământului primar se vor liberà şcolarilor cari au terminat cele 7 clase primare şi au reuşit la examenul de absolvire

Pentru primirea la examenul de absolvire se cere neapărat vârsta minimă de 13 ani.

Solemnitatea încheerii anului şco'ar.

Art. 100. — Anul şcolar se încheie în ziua de 29 Iunie (Sfinţi Apostoli Petru şi Pavel) cu o serbare şcolară, în prezenţa primarului sau a unui reprezentant al său, a învăţătorilor, a membrilor comitetului şcolar şi a părinţilor elevilor.

Elevii cari se vor distinge prin purtarea şi silinţa lor la învăţătură vor fi răsplătiţi la serbarea de sfârşit de an cu premii, cari li se vor da în şedinţă publică.

Continuarea studiilor din şcoala primară în cea secundară.

Art. 101. — Şcolarii, cari au trecut cu succes primele patru clase, pot continuà instrucţiunea într'o şcoală secundară teoretică sau practică, obţinând adeverinţă de terminarea celor patru clase, valabilă numai pentru înscrierea în asemenea şcoală. Ei rămân supuşi obligativităţii învăţământului şi sunt datori să termine cel puţin trei clase în şcoala, în care s'au înscris. In cazul când se retrag din şcoală înainte de terminarea celor trei clase secundare, sunt obligaţi să frecuenteze ultimele clase corespunzătoare de şcoală primară, până la absolvirea învăţământului primar sau împlinirea vârstei de 16 ani.

Directorii şcoalelor secundare sunt datori să comunice directorilor de şcoale primare, la cari aceşti şcolari au terminat clasa IV, retragerea elevilor din şcoală. In comunicare vor arătà ultimul domiciliu al şcolarilor. Dacă aceştia mai locuiesc în circumscripţia şcoalei, sunt înscrişi imediat din oficiu în şcoală şi li se trimite aviz de chemare la şcoală, conform art. 25 din lege. In cazul când domiciliul şcolarului e în altă localitate sau circumscripţie şcolară, directorul va comunicà revizoratului şcolar, care va face comunicările necesare de înscriere din oficiu a elevului.

Echivalarea certificatului de absolvire a şcoalei primare cu certificatul de absolvirea şcoalei secundare curs inferior.

Art. 102. — Certificatul de absolvirea şcoalei primare se poate echivalà cu certificatul de absolvire al şcoalei secundare curs inferior, cu caracter teoretic sau practic, în urma unui examen de diferenţă şi în conformitate cu dispoziţiunile ce se vor stabili prin legea învăţământului secundar teoretic şi aplicat.

Limba de predare a învăţământului.

Art. 103. — Învăţământul primar în şcoalele Statului se predà în limba română.

In şcoalele înfiinţate de Stat, pentru populaţiile de altă limbă decât cea română, învăţământul se poate predà în limba popu-

ţiunii respective, cu menţiunea ca studiul limbii române, istoriei, geografiei şi instrucţiunii civice să se predeă în limba română, în numărul de ore prevăzute în programa analitică.

Art. 104. — Studiul limbii române, istoria, geografia şi instrucţiunea civică în limba română vor fi predate de învăţătorii şcoalelor respective. In cazul când se constată că învăţătorii şcoalei nu sunt în stare să le predeă în mod satisfăcător, Ministerul va numi şi plăti un învăţător deosebit pentru aceste studii, reţinând din salariul învăţătorului analogia pentru orele nepredate.

Predarea limbii române în şcoalele de altă limbă.

Art. 105. — Învăţământul religios şi moral este obligatoriu. Materia de studiu va fi stabilită de autorităţile superioare religioase în înţelegere cu Ministerul Instrucţiunii şi în conformitate cu dispoziţiunile privitoare la aprobarea programelor de învăţământ, din legea pentru organizarea Administraţiunii Ministerului.

Predarea studiului religiunii şi educaţia religioasă a şcolarilor.

Învăţământul religios şi moral se predă în localul şcoalei, două ore pe săptămână, în fiecare clasă sau divizie, de învăţător pentru elevii de aceeaş confesiune cu el, dar se poate predă şi de preot. In cazul acesta, învăţătorul va predă orele de care e scutit la religie, la materii de studiu din alte clase.

Când învăţătorul este de altă confesiune sau elevii aparţin mai multor confesiuni, ecleziasticii cultelor respective îngrijesc în mod gratuit de instrucţiunea şi educaţiunea religioasă a şcolarilor, rezervându-li-se două ore pe săptămână într'o zi după prânz, astfel ca învăţământul obişnuit să nu fie tulburat în mersul său, nici şcolarii să nu fie împiedicaţi de a veni exact la orele hotărîte pentru predarea celorlalte lecţiuni.

In acest caz, directorii şcoalelor şi organele de control şcolar vor controlă executarea programei şi împlinirea datoriei de către eclesiasticii, cari predau învăţământul religios.

Elevii dela mai multe şcoale similare pot fi concentraţi într'un singur local accesibil tuturor. Concentrarea se poate face pe clase distincte sau pe clase unite. Concentrarea elevilor dela mai multe şcoale se face după un plan stabilit mai dinainte de preotul sau preoţii locali, de acord cu revizorul şi directorii şcoalelor respective şi aprobat de inspectoratul şcolar regional.

La 10 Septemvrie, directorii şcoalelor vor înaintă revizoratului şcolar un tablou de numărul şcolarilor pe clase şi confesiuni, în vederea organizării predării învăţământului religios. In acelaş timp, autorităţile bisericeşti competente sunt datoare să înainteze revizoratului şcolar respectiv, tabloul eclesiasticilor propuşi a predă instrucţiunea religioasă şi morală, spre a fi confirmaţi de Minister.

In cazul când la o şcoală sunt învăţători de diferite confesiuni, în lipsa eventuală a preoţilor, fiecare învăţător va predă

religia elevilor de confesiunea sa, după normele prevăzute mai sus.

La sfârşitul fiecărei luni, directorii de şcoale vor comunică consistoriilor bisericeşti absenţele preoţilor dela lecţii.

Manualele cari se pot introduce în şcoalele primare.

Art. 106.—In şcoalele primare se vor introduce următoarele manuale didactice:

La clasa I, abecedar şi carte de aritmetică.

La clasa II, carte de cetire, aritmetică şi geografie.

La clasa III şi IV, carte de cetire, gramatică, aritmetică şi geografie.

La clasele V, VI şi VII, carte de cetire, gramatică, aritmetică şi contabilitate, geografie, carte de învăţământ agricol, de învăţământ comercial, de învăţământ profesional şi de învăţământ gospodăresc pentru fete, corespunzătoare programului urmat în şcoală.

Cărţile de cetire pentru clasele II, III şi IV vor cuprinde, pe lângă bucăţile propriu zise de lectură, materia de învăţământ religios, de istorie, exerciţii intuitive, şt. naturale şi la clasa II, exerciţii gramaticale, prevăzute de program; iar cele pentru clasele V, VI şi VII, vor cuprinde, pe lângă bucăţile de cetire, materia de învăţământ religios, de istorie, învăţământ civic, educaţie socială şi higienă.

Nu se poate introduce în şcoalele primare alte manuale afară de cele menţionate, nici texte manuscrise. Invăţarea depe note scrise sau dictări sunt interzise.

In cursul superior primar (clasele V, VI şi VII) se va da atenţie deosebită educaţiei fizice, corurilor şi excursiilor.

Data începerii anului şcolar. Vacanţele şi sărbătorile în cari nu se ţin lecţiuni.

Art. 107.—Anul şcolar începe la 15 Septemvrie şi se încheie la 10 Iulie. Numărul total al zilelor de vacanţă, împreună cu Duminici şi sărbători, nu va trece de 150.

In şcoalele primare vor fi următoarele vacanţe fixe pentru şcolari:

Vacanţa de vară dela 10 Iulie până la 15 Septemvrie.

Vacanţa Crăciunului dela 24 Decemvrie până la 7 Ianuarie inclusiv.

Vacanţa Paştelui dela Duminica Floriilor până la Duminica Tomei.

Vacanţa săptămânală: Joia după amiazi.

Afară de vacanţele prevăzute mai sus, şcoalele primare nu vor ţine lecţiuni în zilele de Duminică şi în următoarele zile de sărbători bisericeşti şi naţionale:

a) Sărbători bisericeşti: Naşterea Maicei Domnului, la 8 Septemvrie; Inălţarea Sfintei Cruci, la 14 Septemvrie; Sf. Dumitru, la 26 Octomvrie; Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavril, la 8 Noemvrie; Intrarea în Biserică, la 21 Noemvrie; Sf. Nicolae, la 6 Decemvrie; Intâmpinarea Domnului, la 2 Fevruarie; Buna Vestire,

la 25 Martie ; Sf. Gheorghe, la 23 Aprilie ; Înălţarea Domnului, Joi la 40 de zile după Paşti ; Pogorîrea Sf. Spirit, Luni la 51 de zile după Paşti ; Sfinţii Împăraţi Constantin şi Elena, la 21 Maiu.

b) Sărbători naţionale : Aniversarea Unirii Ţărilor Române, la 24 Ianuarie ; Aniversarea Independenţii şi întemeierii regatului la 10 Maiu ; Aniversarea naşterii M. S. Regelui ; Aniversarea naşterii M. S. Reginei ; Ziua patronală a şcoalei respective.

Pentru copiii de alte confesiuni, sărbătorile principale ale cultului lor, se vor fixă de autoritatea religioasă a cultului respectiv, cu aprobarea Ministerului Instrucţiunii.

Art. 108.—Afară de vacanţele şi zilele prevăzute la art. precedent, nici o suspendare de cursuri nu e admisă decât în urma avizului mediculuĭ şcolar, comunal sau de plasă şi numai în cazuri de boale epidemice sau infecţioase, ivite printre şcolari sau membrii corpului didactic.

Vacanţe regionale.

Inspectorii şcolari regionali vor puteă acordă vacanţe regionale de câte 1—15 zile toamna şi primăvara, după trebuinţele locuitorilor, pe baza propunerii comitetului şcolar şi a revizorului, pentru ca elevii să poată ajută părinţilor la lucrările agricole. La aceste şcoale însă, lecţiunile se vor prelungi cu atâtea zile, cât a ţinut vacanţa acordată.

Numărul orelor de lecţiuni săptămânale.

Art. 109.—La toate şcoalele primare urbane şi rurale, numărul orelor de lecţiuni pentru şcolarii claselor I şi II va fi de 24 pe săptămână, iar pentru cei din clasa III şi IV, de 28.

Numărul orelor de lecţiuni teoretice şi îndeletniciri practice pentru clasele V, VI şi VII a şcoalelor din comunele urbane va fi dela 12 la 24 pe săptămână. Lecţiunile se ţin anul şcolar întreg.

La şcoalele din comunele rurale, lecţiunile se vor ţine în fiecare zi, în timpul de iarnă dela 1 Noemvrie până la 15 Martie, cu un număr total de 20 până la 24 ore pe săptămână, după numărul învăţătorilor ; iar în timpul dela 15 Septemvrie până la 1 Noemvrie şi dela 15 Martie până la sfârşitul anului şcolar se vor face cel puţin 6 ore de lecţiuni pe săptămână, fie într'o singură zi din săptămână, fie în două sau trei zile pe săptămână, câte 3 sau 2 ore pe zi, pentru ca elevii să-şi poată continuă învăţământul şi lucrările practice din epocile respective. Celălalt timp li se va lăsă liber, pentru lucrările agricole ale părinţilor lor.

Învăţătorii clasei I—IV, când predau şi lecţiuni la clasele V—VII, orele pe cari ei sunt obligaţi să le facă la clasele I—IV în ziua când sunt ocupaţi cu elevii de clasa V—VII, le vor face în celelalte zile ale săptămânei.

Elevii din clasele V—VII, vor puteă obţine vacanţe regionale ca şi elevii din primele patru clase primare.

Carnetul şcolar.

Art. 110. — La inscrierea în clasa V, fiecare şcolar primeşte fără plată un carnet şcolar. Carnetul se dă de comitetul şcolar, după modelul tip întocmit de Minister şi va servi şcolarului până la absolvirea şcoalei primare.

Învăţătorul semnează în carnet prezenţa şcolarului la lecţii şi înscrie notele trimestriale obţinute la învăţătură şi purtare; directorul şi învăţătorii notează observaţiunile lor referitoare la silinţa, purtarea şi progresele şcolarilor.

Numărul orelor de lecţiuni zilnice.

Art. 111.—Numărul orelor de lecţiuni săptămânale destinate fiecărui obiect de învăţământ se va fixă prin programa analitică.

Orarul este pe ziua întreagă, 3 ore dimineaţa şi 2 ore după prânz (8—11 sau 9—12 şi 2—4 sau 2 şi jumătate până la 4 şi jumătate).

In caz de forţă majoră, provocată sau de dublarea efectivelor de clasă, sau de insuficienţa localului, orariul se poate modifică, însă numai cu caracter local şi cu aprobarea Ministerului. Aprobarea se dă la propunerea inspectoratului. In nici un caz modificarea orariului nu reduce cuantumul de muncă al învăţătorilor.

Orarul lecţiunilor.

Art. 112.—Ministerul va întocmi orare-tip pentru şcoalele cu 1, 2, 3, 4, etc. învăţători, orare cari vor servi ca îndrumare pentru întrebuinţarea timpului şi repartizarea materiilor de învăţământ pe zile şi ore, în cursul săptămânii. Orarele-tip nu vor puteă fi modificate decât de Minister, cu toate formalităţile cerute de lege.

Pentru clasa V—VII, revizorul şcolar, fie direct, fie în urma intervenţiunii comitetului şcolar local, va propune orariile tip conform programei analitice aprobate de Minister şi adaptată regiunii respective.

Materiile de învăţământ, cari cer mai multă încordare a atenţiei şi obosesc mai mult spiritul, vor fi puse de regulă în orele de dimineaţă şi printre primele lecţiuni.

Numărul orelor de lecţiuni săptămânale pentru cele două grupe de ocupaţiuni: de cultură generală şi de cultură socială şi activitate practică în ateliere, laborator, grădină şcolară, câmp de experienţă, excursiuni, etc., din ultimele trei clase, se va face după normele următoare:

1. In clasa V, $^2/_3$ din numărul orelor de lecţiuni săptămânale vor fi consacrate culturii generale şi $^1/_3$ educaţiei sociale şi lucrărilor practice.

2. In clasele VI şi VII, $^1/_3$ din orele săptămânale vor fi consacrate culturii generale şi $^2/_3$ educaţiunii sociale şi activităţii practice.

Conducerea şcolarilor la biserică.

Art. 113.—Duminica şi sărbătorile ţinute de şcoală, învăţătorii vor duce la biserică, elevii de aceeaş confesiune cu ei, spre a asistă la serviciul divin şi a formă corul bisericesc. Elevii se vor întruni la şcoală înainte de ora fixată pentru începerea servi-

ciului divin, şi, după ce vor face exerciţiile pregătitoare, vor fi conduşi la biserică de către învăţători.

Lipsirea elevilor şi a învăţătorilor dela această îndatorire se va socoti ca absenţă nemotivată şi va atrage amendarea pentru 2 ore de lecţiuni şi, în caz de repetare, şi pedepse disciplinare. Afară de Duminici şi sărbătorile ţinute de şcoală, învăţătorul nu e obligat nici să însoţească, nici să supravegheze elevii la biserică.

Şcolarii nu pot fi duşi sau trimişi la biserică, pentru serviciul religios sau catehizare, în orele în cari se ţin lecţii la şcoală. Totuş, în săptămâna dinaintea confirmării şi a primei comuniuni, copiii de confesiune romano-catolică sunt autorizaţi să părăsească şcoala în orele, când trebuie să se ducă la biserică pentru îndatoririle religioase.

§ B. *Înfiinţarea şi funcţionarea şcoalelor primare.*

Art. 114.— În fiecare comună urbană şi rurală se vor înfiinţă atâtea şcoale primare câte sunt necesare, spre a da instrucţiune tutulor copiilor în vârstă de şcoală (7—16 ani), socotindu-se câte 60 şcolari de sală de clasă şi învăţător, pentru clasele I—IV şi 40 şcolari de sală de clasă şi învăţător, pentru clasele V—VII primară. Înfiinţarea şcoalelor primare.

In orice sat mai depărtat de 1.500 metri de şcoală sau cu comunicaţie grea, se va înfiinţa o şcoală primară dacă în sat sunt cel puţin 30 copii în vârstă de şcoală (7 – 16 ani). Distanţa se socoteşte dela şcoală până în centrul satului, pe drumul obişnuit de mers.

Prin comunicaţie grea se înţelege: drum impracticabil, râu, deal, păduri, râpe, ape, etc., cari împiedică sau primejduiesc frecventarea şcoalei.

În cazul când mai multe sate sunt mai apropiate de 1.500 m. şi comunicaţia între ele este lesnicioasă, ele vor formă o circumscripţie şcolară şi vor avea o şcoală comună, chiar dacă ar face parte din comune deosebite.

In localităţile mai depărtate de 1.500 m. de şcoală şi unde se găseşte un număr mai mic de 30 copii, sau în localităţile cu populaţie împrăştiată, se va puteá înfiinţa pentru fiecare sat o şcoală şi se va numi un învăţător ambulant pentru 2—3 localităţi (şcoale), astfel că numărul copiilor pentru un învăţător să fie cuprins între 30—60 şi distanţa ce învăţătorul străbate să nu fie mai mare de 8 km. Lecţiunile în aceste şcoale se vor ţine alternativ în aceeaş zi sau în zile deosebite, după hotărîrea revizoratului şcolar şi se vor predă cel puţin materiile prevăzute în programa primelor patru clase primare.

Dacă situaţia satelor sau a şcoalelor împiedică funcţionarea în timpul iernei, cursurile acestor şcoale se vor ţine cu începerea primăverii, până la începutul iernii.

In localităţile cu populaţiuni minoritare, în cari se va găsi un număr apreciabil de copii de origină română în vârsta de şcoală, se va puteà înfiinţà o şcoală cu limba română de predare.

Formarea circumscripţiilor şcolare.

Art. 115.—Comunele urbane şi rurale vor fi împărţite în circumscripţii şcolare după normele următoare :

1. In comunele urbane, se vor formà circumscripţii şcolare, cuprinzând 800—1000 copii în vârstà dela 7—16 ani.

Circumscripţia va aveà, pe cât se poate, în centrul ei, o şcoală de băieţi, una de fete şi o grădină de copii. Fiecare şcoala primară va funcţionà cu patru sau şapte clase, după cum se vor puteà formà sau nu, cursuri pentru elevii ultimelor trei clase.

In cazul când într'o comună urbană sunt mai multe circumscripţii, denumirea lor se va face, punându-se numele comunei, numărul de ordine al circumscripţiei şi eventual, numele suburbiei.

Şcoalele de băieţi, fete sau grădini de copii vor fi numite după numele circumscripţiei, purtând numărul ei de ordine, după care se va adăogà şi numele special, dacă îl are.

Circumscripţiile şcolare în comunele urbane se vor formà de comitetul şcolar comunal, în înţelegere cu revizorul şcolar şi vor fi supuse de acesta, aprobării inspectoratului şcolar regional.

2. O comună rurală, cu toate cătunele care se găsesc în raza de 1 500 m. de şcoală şi cu comunicaţie lesnicioasă va formà o singură circumscripţie, dacă numărul copiilor în vârstà de 7—16 ani, e mai mic de 800.

Când numărul copiilor în vârstà de şcoală e mai mare de 800, se va formà o nouă circumscripţie şcolară.

Când un cătun are cel puţin 30 copii dela 7—16 ani şi e mai depărtat de 1.500 m. de satul de reşedinţă cu şcoală sau cu comunicaţie grea, el va formà o circumscripţie şcolară deosebită.

Dacă două sau mai multe cătune sunt mai depărtate de 1.500 metri de şcoala comunei de care ţin, dar distanţele dintre centrele lor sunt mai mici de 1500 m şi formează un centru de populaţie cu cel puţin 30 copii în vârstà de şcoală şi cu comunicaţie uşoară, ele vor formà o circumscripţie şcolară şi o aceeaş şcoală le va deservì pe toate, chiar dacă satele ar face parte din comune deosebite.

Satele deservite de un învăţător ambulant formează o circumscripţie şcolară.

O circumscripţie şcolară rurală va aveà cel puţin o şcoală mixtă şi cel mult o şcoală de băieţi şi una de fete complete şi, la nevoe, o grădină de copii.

Circumscripţiile şcolare ale cătunelor care ţin de aceeaş comună se formează de revizorul şcolar în înţelegere cu comitetul şcolar rural şi se aprobă de inspectoratul şcolar regional, după propunerea revizoratului.

Mai multe cătune cari ţin de comune deosebite pot fi întrunite într'o circumscripţie şcolară de revizorul şcolar, în înţelegere cu comitetele şcolare ale tutulor comunelor interesate.

Dacă vreunul din comitete nu consimte, revizorul şcolar, împreună cu delegaţia comitetului şcolar judeţean, decid, sub rezerva aprobării inspectorului şcolar regional, întrunirea cătunelor într'o circumscripţie, atunci când cel puţin unul din comitetele şcolare interesate e favorabil formării circumscripţiei şcolare.

Dosarul pentru formarea circumscripţiei şcolare va cuprinde: planul circumscripţiei şcolare, cu arătarea locului în care se va aşeză şcoala, certificat dela serviciul tehnic, constatând că toate centrele de populaţie cuprinse în circumscripţie nu sunt mai depărtate de 3 km., unele de altele şi starea comunicaţiei.

Înfiinţarea posturilor de învăţători.

Art. 116.— Dacă numărul şcolarilor care frecventează o şcoală nu trece de 60 şcoala va funcţionă cu un învăţător.

Dacă numărul şcolarilor e cuprins între 60—120, se va înfiinţă al doilea post de învăţător;

Dela 120—160 de şcolari, şcoala va avea 3 învăţători;

Dela 160 până la 220 şcolari, 4 învăţători;

Dacă numărul şcolarilor trece de 220 în primele patru clase, se va înfiinţă o şcoală nouă, care va fi de fete. Pentru şcoala de fete, se vor luă dela cea de băieţi, în primul rând elevele înscrise în clasa I şi cele din clasa V—VII, în limita locurilor pentru învăţătoarele existente. Fetele promovate în anii şcolari următori din clasa IV în clasa V trec la şcoala de fete, până când prima şcoală rămâne numai de băieţi.

Nu se poate înfiinţă un nou post de învăţător, dacă numărul elevilor care au urmat regulat în cursul anului expirat nu a atins numărul elevilor prevăzuţi mai sus, în posturile existente.

Creaţiunile de posturi se fac la data prevăzută prin art. 164 din lege.

Art. 117.— Înfiinţarea de şcoale şi noui posturi de învăţători se decide de Ministerul Instrucţiunii, după propunerea inspectoratelor şcolare regionale, făcute în baza cererilor comitetelor şcolare judeţene, pentru comunele rurale şi a comitetelor şcolare comunale, pentru comunele urbane.

Tablourile de noui creaţiuni vor fi înaintate Ministerului Instrucţiunii, prin revizoratele şcolare şi inspectoratele şcolare regionale, până la 1 Iunie. Ministerul întocmeşte tabloul definitiv al nouilor creaţiuni în luna Iulie, conform art. 164 din lege.

Organele de control şcolar, constatând necesitatea creării unei şcoale sau a unui post nou de învăţător, sunt în drept să propună Ministerului înfiinţarea lor, ţinând seamă de dispoziţiunile legii.

Posturile de învățători sunt desființate după aceleași norme de procedare.

Posturile se înființează și se desființează prin decizie ministerială, publicată în *Monitorul Oficial* și „Buletinul Oficial“ al Ministerului.

Funcționarea învățătorilor pe clase sau grupe de clase.

Art. 118.— Dacă într'o localitate va fi o singură școală primară, ea va fi mixtă; dacă vor fi mai multe, se vor face școale deosebite pentru fete.

În școalele mixte, cu cel puțin 2 învățători fetele din clasa V, VI, și VII vor formă o secție deosebită și vor fi instruite de o învățătoare.

Dacă la o școală primară nu sunt efective suficiente pentru cursurile claselor V—VII, elevii sau elevele vor fi repartizați și grupați la alte școale, unde se formează centre de instrucțiune cu un minimum de 40 școlari de clasă și învățători, cu același fel de program.

Dacă la o școală primară sau centru de instrucțiune nu se pot formă clase deosebite de 40 elevi, se pot contopi clasa V-a cu a VI-a sau a V-a cu a VII-a sau câte trele împreună spre a formă grupuri sau clase nedivizate de 40 școlari, căror li se va predă materia după sistemul diviziilor sau claselor nedivizate.

La lucrările practice, școlarii pot fi grupați pe specialități, nu numai pe clase.

Comitetele școlare urbane și comitetele școlare rurale vor contribui fiecare la întreținerea și dotarea cursurilor comune, proporțional cu veniturile lor.

Pentru întreținerea materială a acestor cursuri se va formă un comitet școlar în conformitate cu dispozițiile art. 21 din legea pentru organizarea comitetelor școlare.

Art. 119.— Pe lângă cursurile elevilor ultimelor trei clase primare se pot organiză cursuri temporare de jumătate de zi, de seară, de Duminică, etc., cursuri profesionale, cursuri de perfecționare, după trebuințele regionale, pentru tinerii și adulții ucenici, calfe, lucrători, amploiați comerciali etc. Întreținerea acestor cursuri cade în sarcina comitetelor școlare județene și a celor comunale, conform art. 28 și 43 din legea comitetelor școlare.

Art. 120.— La școalele mixte cu un singur post se va numi de preferință ca învățător un bărbat.

La școalele mixte cu mai multe posturi, cel puțin unul din ele va fi ocupat de un învățător bărbat.

Dacă școala mixtă are mai multe posturi, într'unul din posturile II, III sau IV se va numi totdeauna o învățătoare, care va predă și lucrul de mână la fete.

La școalele de băieți, vor fi de regulă învățători bărbați; în cele dintâi trei clase se vor putea numi însă și învățătoare.

La școalele de fete vor funcționă numai învățătoare.

Art. 121. — Direcțiunea școalelor mixte și a școalelor de băieți o va avea un bărbat. Directorii școalelor.

Direcțiunea școalelor de fete, o va avea o învățătoare.

Postul de director sau de directoare se va încredința învățătorului sau învățătoarei de gradul cel mai înalt, cu avizul inspectoratului primar al circumscripției.

Când se declară vacantă o direcție de școală primară, inspectorul primar de circumscripție, va întocmi, din oficiu și după cereri, o listă de prezentare a membrilor corpului didactic din localitate, cu drept a ocupă direcția, având în vedere:

1. Gradul în învățământ.
2. Vechimea în învățământ și grad.
3. Notările din statut personal: pedepsele mai mari decât amenda și neprescrise, esclud dela recomandarea la direcție.
4. Greutățile familiare (numărul copiilor, etc.).
5. Mijloacele materiale de cari dispun candidații (casă de locuit, etc.).

În condițiuni egale se vor preferi cei dela școala respectivă.

Direcția unei școale primare cu mai multe posturi se pierde:

a) Printr'un concediu mai mare de 6 luni dela catedră și dela direcție, sau numai dela una din ele.

b) În urma aplicării unei pedepse mai mari decât amenda, dată pe baza raportului motivat al inspectorului primar de circumscripție și a avizului inspectorului general primar respectiv.

Directorul reprezintă autoritatea școlară.

Ministerul Instrucțiunii, pe baza propunerii revizoratului școlar și avizului inspectoratului primar, poate descărcă de o parte din orele de lecțiuni pe directorii și directoarele care conduc școale complete cu 7 clase și cu numărul reglementar de elevi (câte 60 în clase I—IV și câte 40 în clasa V—VII), cu condițiune de a predă cel puțin 20 ore la cele trei clase superioare. Restul de ore reglementare vor fi întrebuințate pentru supravegherea și conducerea administrativă a școalei.

Art. 122. — La școalele mixte, lucrul de mână și gospodăria fetelor se vor predă de învățătoare; iar în caz când nu sunt învățătoare, se vor putea numi maestre speciale plătite de Stat sau de comitetele școlare. Predarea lucrului de mână.

La școalele cu 1—2 învățători, lucrul și gospodăria la fete se vor predă la fetele din clasa I—IV întrunite într'o ședință sau două pe săptămână, în orele după prânz și la clasa V—VII, în orele ce se vor prevedeă în orar.

Nici o fată nu poate fi scutită de învățarea lucrului de mână sau a gospodăriei.

Deasemenea, lucrul manual la băieți se va predă în ședințe de câte 2 ore, în zilele ce se vor stabili prin orar.

Absentarea nemotivată dela lucru și gospodărie e supusă la aceleași penalități ca și absentarea dela lecțiile teoretice.

Maestrele speciale pentru lucrul de mână și gospodărie se vor numi din absolventele școalelor profesionale sau de gospodărie și vor fi plătite de Minister, în cazul când comitetul școlar va face dovada că mijloacele nu-i îngăduie să suporte plata.

Rotația învățătorilor la clase.

Art. 123. — Ministerul poate introduce sistemul rotației la școalele cu mai mulți învățători.

La școalele cu 4 învățători, rotația generală la clasa I—IV între toți membrii corpului didactic al aceleeaș școale se va aplică după hotărîrea inspectorului primar.

Rotația parțială între învățătorii și învățătoarele clasei I și II și între clasele III și IV e obligatorie, afară de cazul când inspectorii primari vor decide motivat neaplicarea ei.

La școalele cu doi și trei învățători, rotația se va aplică la clasa I—IV, după hotărîrea inspectorului primar.

Rotația se va face în fiecare an sau din 2 în 2 ani.

La clasele V, VI și VII, rotația se poate aplică la clase, dar nu la materii, între învățătorii cari predau obiecte de cultură generală. Aprobarea se dă de inspectoratul regiunii cu avizul inspectorului primar.

Funcționarea învățătorilor la clasa V—VII.

Art. 124 — La ultimele trei clase ale școalei primare, studiile de cultură generală ca și lucrările și îndeletnicirile practice cu lămuririle teoretice necesare se vor predă de învățători, la școalele sau secțiile de băieți și de învățătoare, la școalele sau secțiile de fete.

Predarea studiilor și a îndeletnicirilor practice se poate face pe clase sau pe materii.

Dacă se poate da unui învățător numărul reglementar de ore săptămânale, la o clasă singură, predarea se va face pe clase. Învățătorul va predă la o singură clasă toate obiectele de studiu de cultură generală și, dacă are calificarea necesară, și pe cele de îndeletnicire practică.

Dacă un învățător n'are calificarea de a predă lucrările și îndeletnicirile practice, el va fi însărcinat numai cu predarea studiilor de cultură generală, pentru care i se vor da două sau trei clase, până la completarea numărului reglementar de ore. Completarea se va face la aceeaș școală și, numai în lipsă de ore suficiente, se pot da clase dela altă școală.

Predarea se poate face și pe materii sau grupe de materii, dacă prin acest sistem se poate reduce numărul puterilor didactice ale unei școale, sau dacă toate orele reglementare ale unui învățător se pot concentră la o singură școală.

La repartizarea învățătorilor pe clase sau materii, preocupa-

rea de căpetenie trebuie să fie aceea de a împuţină cât mai mult numărul învăţătorilor unei şcoale, spre a înlătură neajunsurile care rezultă pentru educaţiunea şi instrucţiunea elevilor d n diversitatea metodelor şi procedeelor învăţătorilor şi din lipsa de contact cât mai îndelungat a elevilor cu învăţătorii lor.

Tot în scopul unei bune utilizări a tuturor puterilor didactice dintr'o şcoală, învăţătorii şi învăţătoarele claselor I şi II pot fi obligaţi să-şi completeze numărul obligator de ore, predând la clasa V— VII sau dexterităţile la clasele III şi IV. pentru ca învăţătorii acestor din urmă clase, să poată predă, la rândul lor, obiecte de studii la clasele V—VII.

Lucrările şi îndeletnicirile practice cu lămuririle necesare: învăţământul agricol, învăţământul comercial, învăţământul meseriilor, lucrul de mână şi gospodăria la fete se vor predă de învăţători speciali, numai în cazul când învăţătorii pentru studiile de cultură generală, n'au pregătirea necesară pentru lucrările practice respective.

In lipsă de învăţători cu pregătire specială pentru predarea îndeletnicirilor practice, Ministerul va numi absolvenţi ai şcoalelor speciale, echivalente cu liceul.

Pentru completarea numărului reglementar de ore, învăţătorii pentru lucrările practice pot funcţionă la un grup de şcoale.

Art. 125 — Fiecare şcoală va aveă lângă ea, sau cât se poate mai în apropiere, o grădină şcolară, în care învăţătorii vor face cu şcolarii experienţele şi lucrările practice agricole, prevăzute în programa claselor respective. Cultura grădinilor şcolare.

La şcoalele rurale, terenul de grădină va aveă o întindere de cel puţin 1/2 ha. In caz când şcoala nu are teren de grădină vecin cu ea. se va luă acest teren din terenul de cultură, dacă acesta e situat în apropierea satului şi se poate împrejmui.

O parte de 250—300 mp, din grădina şcolară va servi pentru culturi demonstrative şi comparative, iar restul pentru culturi propriu zise de legume. pomi, viţă, flori, etc.

Din seminţele şi pomii cultivaţi în grădină se vor dă şi elevilor să le cultive în grădina părintească.

Produsul culturilor din grădina şcolară aparţine directorului şcoalei.

Art. 126 — Şcoalele cu program agricol vor organizà în fiecare primăvară o serbare a sădirii pomilor, în care elevii vor sădi în curţile lor. dealungul şoselelor şi drumurilor şi pe coastele improprii pentru altă cultură, pomi roditori sau copaci şi-i vor aveà în grijă până la prinderea lor. Serbarea sădirii pomilor.

In grădinile şcolare se va întocmi o mică şcoală de copaci, din care se vor face sădirile la serbare.

Cultura câmpului de experienţă.

Art. 127. —Deosebit de terenul pentru grădina şcolară, fiecare şcoală rurală va trebui să dispună de cel puţin 4 ha teren de cultură în ţarină.

Terenul de cultură serveşte pentru aplicarea învăţământului practic agricol cu elevii şi pentru sporirea mijloacelor de susţinere a şcoalei.

Pentru aplicarea învăţământului practic agricol cu elevii, se va delimitá din acest teren o întindere de 3 ha, spre a servi de câmp de experienţă.

La începutul fiecărui an şcolar, învăţătorii şcoalei, în înţelegere cu Comitetul şcolar, prin încheiere de proces verbal, vor stabili schiţa de plan a câmpului de experienţă şi culturile ce trebuie să facă, cu asolamentele şi amendamentele impuse de natura terenului. O copie depe aceste lucrări se va înaintá revizoratului şcolar.

Câmpul de experienţă va fi cultivat sistematic şi raţional de toţi învăţătorii şi învăţătoarele şcoalei, împreună cu elevii ultimelor clase (III—VII). Învăţătorii suplinitori vor puteà participà la cultura terenului, dacă vor aveà cel puţin doi ani vechime la şcoala respectivă.

Câmpul de experienţă nu se poate împărţi între învăţători şi cultivà separat, ci trebuie cultivat de toţi împreună, ca un singur lot.

Învăţătorii vor pune în practică, pe câmpul de experienţă, toate cunoştinţele folositoare ce trebuie predate elevilor, conform programei învăţământului agricol şi, când va fi cu putinţă şi a tabelelor de cultură agricolă regionale, ce s'ar stabili de Minister.

In registrul de prezenţă al şcoalei se va notà, conform prevederilor orarului, lucrările agricole executate în grădină sau câmpul de experienţă al şcoalei, cum şi semnătura învăţătorului, cari le-a executat cu elevii.

Venitul ce se va realizà se va împărţi între toţi învăţătorii însărcinaţi cu conducerea lucrărilor practice, proporţional cu munca depusă şi cu sumele, cu care a contribuit fiecare la cheltuelile necesitate de cultură.

Organele de control şcolar, consilierii agricoli, agronomii vor cercetà în mod deosebit, la vizitarea şcoalelor, dacă culturile agricole depe câmpul de experienţă corespund planului stabilit şi scopului urmărit, în vederea selecţionării şi intensificării producţiunii agricole.

După terminarea campaniei agricole, Comitetul şcolar, împreună cu subrevizorul respectiv, va încheiá un proces-verbal constatator, dacă cultura câmpului de experienţă s'a făcut de învăţători, după planul de cultură stabilit şi cari sunt rezultatele acestei culturi. Copie depe acest proces verbal se va înaintà revizoratului şcolar până la 1 Noemvrie.

Dacă învăţătorii nu vor cultivà câmpul de experienţă în con-

diţiunile stabilite, spre a reprezentă o cultură sistematică şi raţională, dacă îl vor fi dat în arendă sau în parte, vor fi obligaţi să plătească o arendă îndoită faţă de ceeace s'ar obţine la licitaţie, pentru restul terenului. In acest caz, arenda obţinută se va împărţi 50 % şcolarilor cari au luat parte la lucrările agricole şi 50 % comitetului şcolar.

Impunerea la arendă se face de inspectorul primar, după propunerea revizorului şcolar.

Arendarea terenului şcolar

Art. 128.—Terenul ce mai rămâne după formarea câmpului de experienţă, se va arendă învăţătorilor şi învăţătoarelor, cari vor cere, în întindere proporţională cu vechimea lor în învăţământ, cu greutăţile familiare şi cu terenul propriu sau dotal ce posedă fiecare, respectându-se art. 134, No. 8, alin. II din lege.

In înţelesul art. 76, alin. V şi art. 134, No. 8, alin. II din lege, membrii corpului didactic cari au 10 ha de pământ al lor propriu sau dotal, ori au în arendă şi cultivă 10 ha, inclusiv pământul lor, nu mai au dreptul de a luă în arendă din terenul de cultură al şcoalei.

Cei cari au sau cultivă mai puţin de 10 ha de pământ propriu sau dotal sau în arendă, în limita drepturilor ce rezultă din art. 134 No. 8, alin. II din lege, pot luă în arendă din terenul şcoalei o porţiune care să completeze locul lor de cultură, până la maximum 10 ha.

Dacă un învăţător şi o învăţătoare sunt soţi, numai unul din ei are dreptul să ia în arendă din terenul şcolar.

Invăţătoarele căsătorite nu pot luă în arendă din terenul şcoalei, dacă soţul are 10 ha teren propriu. Invăţătoarele şi învăţătorii necăsătoriţi, cari locuesc în casa părinţilor, nu pot luă în arendă pământul şcoalei, dacă terenul ce posedă părinţii, raportat la numărul copiilor în îngrijirea lor, revine 10 ha de fiecare copil.

Preţul arendei va fi cu 50 % mai puţin decât arenda ce se obţine în localitate pentru terenurile de aceeaş calitate.

Evaluarea preţului arendei se face de o comisiune compusă din revizorul sau subrevizorul şcolar, preşedintele comitetului şcolar, primarul comunei, un sătean cultivator dintre aceia cari cultivă mai mult teren în localitate şi perceptorul. Evaluarea comisiunii e valabilă 3 ani.

Dacă la verificarea preţului de către Comitetul şcolar judeţean, arenda stabilită se constată că este inferioară preţului arendei obişnuite în localitate, Comisiunea de evaluare va împlini solidar diferenţa până la preţul arendei obişnuite.

Dacă un învăţător se strămută dela o şcoală, contractul de arendare a terenului se reziliază de drept, după ridicarea recoltei.

Invăţătorul care vine, în locul său, intră în drepturile învăţătorului plecat până la expirarea contractului. Dacă învăţătorul

adus nu are dreptul la arendare, terenul se arendează de comitet, prin licitaţie publică, până la expirarea contractului.

In cazul când terenul şcolar nu se poate arendă învăţătorilor şcoalei, se va da în arendă, prin licitaţie publică.

Arendarea se face de comitetul şcolar, la primărie, în prezenţa subrevizorului şcolar şi se aprobă de comitetul şcolar judeţean.

Plata dărilor către Stat, judeţ şi comună, pentru câmpul de experienţă şi terenul arendat, este în sarcina celor ce le cultivă.

Arenda se plăteşte înainte de ridicarea recoltei. In caz de neplată, comitetul şcolar este în drept să vândă recolta, să reţină arenda şi să dea arendaşului restul din suma obţinută.

Pământul de cultură al şcoalei nu poate fi obiect de speculă şi nu poate fi subarrndat sub nici o formă sau denumire.

Art. 129.— Orice alte bunuri ar fi donate şcoalelor, vor fi supuse tot acestui regim, afară de cazul când actul de donaţiune hotărăşte altfel.

Cultura terenului şcolar în regie.

Art. 130. — Acolo unde revizorul împreună cu comitetul şcolar găsesc că este nevoie să se facă o cultură sistematică mai întinsă, cu elevii celor trei clase superioare, se va rezervă o parte mai mare decât trei hectare, sau tot terenul din ţarină, pentru a se cultivă în regie.

Cultura se va face sub conducerea învăţătorilor (de practică agricolă) şi sub supravegherea şi controlul comitetului şcolar, după normele arătate la felul de lucrare a câmpului de experienţă. Venitul realizat se va repartiză în proporţie de 10 la sută învăţătorului de practică agricolă, 65 la sută se va vărsă comitetului şcolar şi 25 la sută se va împărţi elevilor, ca răsplată a muncii lor.

Partea cuvenită elevilor se va repartiză în fiecare an, în raport cu munca depusă de ei şi se va depune la Banca populară, pe numele fiecărui elev, cu dreptul de a o ridică după absolvirea şcoalei.

Atelierele şcolare.

Art. 131. — Pe lângă şcoalele primare din oraşe şi sate, se vor înfiinţă ateliere pentru învăţarea lucrului manual şi pentru îndeletniciri practice.

Specialităţile ce se vor predă la lucrul manual şi îndeletnicirile practice, vor fi acelea cari aduc un folos imediat vieţei uzuale locale şi pentru care se găseşte cu înlesnire în regiune, materialul de lucru, după cum s'a arătat la art. 94 din regulament.

In atelierele şcoalei, elevii pot să-şi lucreze unele obiecte de cari au nevoie în gospodăria lor.

Atelierele se vor organizâ şi în vederea desfacerii unora din obiectele lucrate, în scopul de a se scoate cel puţin o parte din

costul materialului, a se formă un fond de rezervă al atelierului şi a se creeă un mic câştig şcolarilor.

In centrele mai mari se pot organiză bazaruri permanente de desfacere a obiectelor lucrate în atelierele şcoalelor.

Câştigul provenit din vânzare se va repartiză astfel: 20 la sută învăţătorului de lucru manual, 50 la sută şcolarilor şi 30 la sută pentru fondul comitetului şcolar.

Sumele cuvenite elevilor se vor repartiză la sfârşitul anului şcolar şi depune pe numele fiecăruia la Banca populară sau la Cassa de Depuneri, cu dreptul de a fi ridicate de şcolari, după absolvirea şcoalei.

La sfârşitul fiecărui an şcolar, se vor organiză pe plăşi sau judeţe, expoziţiuni de lucrări manuale, executate de elevi în atelierele şcoalelor primare.

Comitetul şcolar judeţean va institui premii pentru aceste expoziţii.

Ministerul Instrucţiunii publice, în baza recomandării inspectoratelor şcolere, va acordă distincţiuni sau premii şcoalelor şi membrilor corpului didactic, cari se vor distinge la expoziţiuni.

Art. 132.— Până la dotarea tutulor şcoalelor cu teren de grădină şi cu ateliere de lucru manual, grădina şi atelierul unei şcoale pot servi unui grup de şcoale apropiate.

Comitetele şcoalelor, ai căror elevi se servesc de ele, vor contribui la întreţinerea lor. Contribuţiunea se va înscrie din oficiu în bugetele lor, de comitetul şcolar judeţean, respectiv comunal, după cererea revizorului şcolar.

Excursiunile şcolare.

Art. 133. — Pentru completarea cunoştinţelor, pe cari şcolarii nu le pot căpătă prin observare directă în şcoală, grădină, câmpul de experienţă sau atelier, şcoalele sunt obligate să facă în cursul anului şcolar, 5 excursiuni, în localitate sau împrejurimi, spre a vizită monumente, pieţe, muzee, fabrici, ateliere, executarea unor lucrări agricole pe câmp, gospodării, exploatări industriale, agricole, etc. Excursiunile se pot face pe clase sau şcoale, în orele de lecţiuni de preferinţă în orele după prânz şi se vor notă în registrul de prezenţă. Directorii şcoalelor vor comunicà revizoratului la sfârşitul lunii, excursiunile făcute, clasele şi învăţătorii cari le-au condus.

Şcoale în aer liber.

Art. 134. — Orice şcoală care are o grădină umbrită cu arbori sau cerdace deschise peste tot, sau numai în parte şi acoperite, va face cu începere dela 15 Aprilie până la 1 Octomvrie, cursurile afară în grădină, la umbra pomilor, sau sub cerdace şi umbrare amenajate în acest scop.

In centrele mari şcolare, dacă în apropiere sau la marginea oraşelor există păduri, locuri de excursiune, adăposturi, etc.,

școlarii vor fi duși afară din oraș, spre a face școală în plină natură, pe ziua întreagă, plecând dimineața și înapoindu-se seara.

La aceste cursuri pot merge sau câte o clasă separată, sub conducerea învățătorului respectiv, sau toată școala și în acest caz vor luă parte toți membrii corpului didactic, împreună cu directorul.

Directorul și învățătorul vor avea grije ca copii să-și aducă mâncare de acasă pentru toată ziua.

CAPITOLUL V

Școalele și cursurile de adulți,

Scopul și organizarea lor.

Scopul școalelor și cursurilor de adulți.

Art. 135.—Școalele și cursurile de adulți au de scop:

1. Să dea tinerilor și adulților neștiutori de carte, ca și celor cari nu au terminat școala primară, cunoștințele elementare cele mai necesare în vieață.

2. Să dea prin cursuri libere, conferințe, lecturi, șezători, etc., cunoștințe folositoare și de cultură generală.

3. Să răspândească cunoștința limbii române vorbite și scrise, printre cetățenii români de altă limbă.

I. Școalele pentru adulți

§ A. *Organizarea școalelor de adulți.*

Art. *136.*—Cursurile pentru adulți vor durà, în comunele rurale, minimum 4 luni anual, dela 15 Noemvrie, până la 15 Martie, cu cel puțin 12 ore de lecțiuni pe săptămână, în timpul celor 4 luni.

Adulții vor fi aduși la școală în 4 sau 6 ședințe săptămânale, după ieșirea elevilor din școală.

In restul anului, adulții vor fi aduși la cursuri 2 ore pe săptămână într'o singură ședință.

In comunele urbane, cursurile vor durà minimum 6 luni anual, cu cel puțin 12 ore de lecțiuni pe săptămână în timpul celor 6 luni. In restul anului, adulții vor fi aduși la cursuri 6 ore pe săptămână.

Zilele și orele de cursuri se vor fixà astfel ca adulții să fie cât mai puțin întrerupți dela ocupațiunile lor. Pentru adulții din fabrici și ateliere, orele de lecțiuni se vor stabili de directorii școalelor, în înțelegere cu conducătorii fabricilor, întreprinderilor, etc.

La începutul fiecărui an școlar, directorii școalelor vor comunicà revizorilor și aceștia inspectorului primar, tabloul școalelor de adulți înființate, zilele și orele de lecțiuni și numărul adulților înscriși.

Art. 137. — Programa acestor şcoale de adulţi va cuprinde chestiunile mai însemnate şi cu aplicarea practică din programa primelor 4 clase primare şi va fi alcătuită astfel ca să poată fi trecută în doi ani de studii. Programa şcoalelor de adulţi.

Şcoalele de adulţi de învăţământ primar vor cuprinde două secţiuni:

1. Secţiunea analfabeţilor.

2. Secţiunea celor cari ştiu să scrie, să citească şi să socotească cu numerile 1—100.

Adulţii cari voesc să obţină certificat de absolvirea învăţământului primar vor formă o secţie deosebită.

a) In secţiunea neştiutorilor de carte se va predà scriscititul şi aritmetica, urmându-se în liniamente generale programa clasei I primare;

b) In secţiunea a II-a se vor predà chestiunile mai însemnate şi cu aplicare practică din programa primelor 4 clase primare şi anume:

1. Limba română (4 ore). Lecturi alese cu cuprins moral şi naţional. Legende şi descrieri de regiuni frumoase din ţară. Punctuaţie (punctul şi virgula), propoziţiunea cu subiect şi predicat. Substantivul, adjectivul, pronumele şi verbul. Genul şi numărul.

2. Aritmetica şi geometria (3 ore). Cele 4 operaţiuni cu numere întregi şi apoi cu numere zecimale, măsurile metrice cu: multiplii şi submultiplii lor cei mai uzitaţi; măsurarea suprafeţelor plane (patratul, dreptunghiul şi triunghiul); calcularea dobânzii.

Rezolvarea de probleme practice, ca aplicaţiuni la măsurarea de terenuri, evaluări de recolte şi de material de lucru, etc.

3. Religia (o oră). Lecturi din evanghelie cu privire la naşterea, botezul, patimile, răstignirea şi învierea Mântuitorului. Simbolul credinţei şi cele şapte taine.

4. Istoria (o oră). Naşterea poporului român. Intemeierea principatelor. Mircea cel Bătrân, Alexandru cel Bun, Ştefan cel Mare, Mihaiu Viteazul, Revoluţia lui Horia, Cloşca şi Crişan, Tudor Vladimirescu, Unirea Principatelor, Cuza Vodă, Carol I, Războiul pentru Neatârnare, Regele Ferdinand şi Războiul pentru Intregire.

5. Instrucţia civică (o oră). Cunoştinţe sumare despre organizarea comunei, judeţului şi a Statului.

6. Geografia (două ore). Cunoştinţe sumare despre România şi despre ţările vecine.

7. Ştiinţe fizico-naturale şi higiena (o oră). Cunoştinţe sumare corpul şi organele omului: Aparatul digestiv şi digestiunea, aparatul circulator şi circulaţiunea, aparatul respirator şi respiraţiunea, sistemul osos, sistemul nervos şi muscular.

Sfaturi higienice: Alimentele. Aerul şi apa de băut. Băile, locuinţa şi îmbrăcămintea. Boalele molipsitoare şi mijloacele de a ne feri de dânsele. Urmările alcoolismului. In şcoalele de

adulți din comunele rurale se vor mai tratà și subiectele cari se referă la agricultură și creșterea vitelor. Condițiile necesare creșterii plantelor; părțile plantelor și funcțiunile lor.

Pământul arabil, îngrășămiute, etc. Pe lângă cunoștințele de cultură generală, prevăzută în programa analitică, adulții se vor deprinde cu unele îndeletniciri practice, în legătură cu meseria pe care o învață sau e practică, din programa ultimelor 3 clase primare.

Limba de predare a învățământului.

Art. 138.—Învățământul în școalele și cursurile de adulți se va predà în limba română.

Examenul pentru absolvirea primelor patru clase primare.

Art. 139.—Tinerii și adulții, cari, urmând la școalele de adulți, vor fi terminat materiile prevăzute în secțiunea II a ștatutorilor de carte, au dreptul la sfârșitul anului școlar să dea examen de 4 clase primare înaintea unei comisiuni, formate din învățătorii școalei și un delegat al Ministerului.

In comunele urbane, delegatul Ministerului se numește de inspectoratul primar, iar în comunele rurale, delegatul se numește de revizorul școlar.

Examenul se ține la sediul școalei de adulți, într'o Duminică sau sărbătoare, după normele ce se vor prevedeà în regulamentul special.

Elevii adulți nu vor plăti nici o taxă de examinare. Examinatorii nu au drept la nici o plată.

Rezultatul examinării se va consemnà într'un registru special, întocmit după un formular dat de minister.

Registrul se va păstrà în arhiva școalei primare.

In cazul când școala de adulți și examenul s'au ținut în localul unei fabrici, etc., registrul se va depune la arhiva școalei din circumscripția, de care ține fabrica, etc.

Adulții cari au reușit la examen vor primi o adeverință de absolvire a 4 clase primare, dintr'o condică cu matcă, întocmită după un formular dat de Minister.

Adeverința se va liberà de direcțiunea școalei primare de care a ținut școala de adulți, în baza unei cereri netimbrate și fără a se anulà o coală timbratà. Ea va fi vizată de delegatul ministerului și va scuti de obligativitatea frecventării școalei de adulți.

Examenul pentru absolvirea învățământului primar.

Art. 140.—Adulții cari vor voi să obțină un certificat, echivalent cu certificatul de absolvirea învățământului primar, vor urmà regulat încà un an, după care pot da examenul de absolvire.

Programul va cuprinde, în afară de materiile de cultură generală, chestiunile mai însemnate de învățământ civic, cultură socială și higienă și de îndeletniciri în legătură cu meseria pe

care o învaţă sau o practică adultul, din programa ultimelor 3 clase primare.

Examenul de absolvire al cursului primar se ţine în aceleaşi condiţiuni ca şi cel de 4 clase.

Certificatul se va liberă din condica cu matcă pentru examenul de absolvire al învăţământului primar, cu menţiunea că e liberat pe baza frecventării şcoalei de adulţi.

Localurile în cari se ţin şcoalele de adulţi.

Art. 141.—Cursurile de adulţi se ţin în localurile şcoalelor primare, în fabrici şi ateliere particulare şi de Stat, în localurile puse la dispoziţie de corporaţiunile de meseriaşi, de societăţile culturale şi ori unde se pot întruni spre a fi instruiţi 10 adulţi.

Şcoalele de adulţi în localurile şcoalelor primare.

Art. 142. — Comunele, în care se vor găsi cel puţin 10 adulţi supuşi obligativităţii, vor înfiinţă, prin comitetele şcolare, şcoale de adulţi, dând local, mobilier, luminat, încălzit şi, celor lipsiţi de mijloace, materialul necesar învăţământului.

Cheltuelile de întreţinere se vor vărsă de comună comitetelor respective, deosebit de cota cuvenită pentru întreţinerea şcoalelor primare.

Plata personalului didactic priveşte pe Ministerul Instrucţiunii.

Şcoale de adulţi în cazărmi.

Art. 143.—Ministerul de Răsboiu va organiză şcoale de adulţi în cazărmi, având în vedere posibilităţile armatei şi nevoile ei de pregătire profesională.

Aceste şcoale se vor organiză atât pentru soldaţii neştiutori de carte, cât şi pentru cei cari nu ştiu românește.

Dispoziţiunile privitoare la şcoalele de adulţi se vor introduce în mod obligatoriu în programele anuale de instrucţie ale armatei.

Tinerii cari urmează şcoalele de adulţi în cazarmă, vor da examen de primele 4 clase primare înaintea delegatului Ministerului Instrucţiunii.

In fiecare an, Ministerul Instrucţiunii, va acordă ofiţerilor, subofiţerilor şi soldaţilor cari au colaborat cu mai multă stăruinţă la reuşita şcoalelor de adulţi în cazarmă: scrisori de mulţumiri »Răsplata muncii« pentru învăţământ, după propunerea Ministerului de Răsboiu.

Aceste distincţiuni se vor distribui cu prilejul zilei de 10 Mai.

Şcoale de adulţi în ateliere, fabrici, etc.

Art. 144. — Atelierele, fabricile şi toate întreprinderile industriale şi comerciale, particulare şi de Stat, etc., care au în serviciul lor cel puţin 30 de adulţi obligaţi să urmeze şcoalele de adulţi sunt datoare să deschidă şcoli de adulţi în interiorul lor şi să le dea local, mobilier, luminat, încălzit şi rechizite şcolare, fără de plată.

Dacă voesc însă, pot să trimită pe aceşti adulţi la şcoala de adulţi comunală, dar vor suporta toate cheltuelile învăţământului.

Când numărul adulţilor este mai mic de 30, atunci îi vor trimite la şcoalele de adulţi din vecinătate, suportând pentru ei toate cheltuelile învăţământului. Sumele se vor vărsă comitetului şcolar respectiv.

Sediul legal al şcoalelor de adulţi din fabrici, ateliere, etc., este la şcoala primară, în circumscripţia căreea se găsesc şi la sfârşitul fiecărui an şcolar, directorii şcoalelor de adulţi sunt datori să predeă spre păstrare şcoalei primare, arhiva, corespondenţa şi toate actele referitoare la şcoala de adulţi.

Art. 145. — Cu începerea anului şcolar 1924—25 comitele, şcolare din întreaga ţară sunt obligate să creeze şcoale de adulţi în toate comunele.

Aceeaş obligaţie o au deasemenea patronii fabricilor şi întreprinderilor specificate în art. precedent.

Controlul şcoalelor de adulţi

Art. 146.—Ministerul Instrucţiunii va controlă şi supraveghea de aproape organizarea, conducerea şi mersul regulat al şcoalelor şi cursurilor de adulţi, obligând pe comune, pe patroni, întreprinderi, etc., a se conformă dispoziţiunilor legii învăţământului primar şi acestui regulament.

Art. 147.—Dacă comunele, fabricile, întreprinderile comerciale, sau industriale, etc., particulare sau de Stat, refuză să înfiinţeze şcoale de adulţi, Ministerul Instrucţiunii, le va înfiinţă la şcoalele primare din apropriere şi întreţine în socoteala lor şi le va urmări veniturile, înscriind din oficiu sumele cuvenite în bugetele comunelor şi notificând Ministerului de Finanţe să împlinească, conform legii de urmăriri, sumele impuse fabricilor, întreprinderilor, etc., pentru întreţinerea acestor şcoale de adulţi.

Sumele se vor consemnă pe seama şi la dispoziţiunea Ministerului Instrucţiunii.

§ B. *Obligativitatea şcoalelor de adulţi.*

Obligativitatea şcoalelor de adulţi.

Art. 148.— Frecventarea şcoalelor de adulţi este obligatorie şi gratuită, atât pentru tinerii neştiutori de carte, cât şi pentru cei cari nu au absolvit învăţământul primar.

Această obligativitate se impune tinerilor dela vârsta de 12 ani până la 18 ani împliniţi.

Sunt scutiţi de restul anilor obligatorii acei cari vor fi absolvit mai înainte învăţământul primelor patru clase primare.

Adulţii cari cad sub prevederile acestui art. sunt datori să urmeze la şcoala de adulţi cea mai apropiată, care s'ar găsi până la o depărtare de 3 km. de locuinţa sau serviciul lor.

§ C. *Recensământul și înscrierea adulților în școale.*

Art. 149.— Recensământul tinerilor și adulților dela 12 până la 18 ani, neștiutori de carte sau cu învățământul primar neterminat se face în acelaș timp cu recensământul copiilor în vârstă de școală, astfel cum e prevăzut la art 17—21 din lege. Recensământul adulților.

In fiecare an, între 15 Aprilie și 15 Maiu, primăriile, prin comitetele școlare, făcând o cât mai largă publicitate (prin ziare, ordonanțe, etc. în comunele urbane, și prin strigări, bătae de tobă în comunele rurale) vor aduce la cunoștința tuturor locuitorilor (părinți, tutori, patroni, stăpâni) cari au fii și tineri în vârstă dela 12—18 ani, neștiutori de carte, sau cu clasele primare neterminate, să-i declare în scris sau verbal la direcția uneea din școalele primare din circumscripția în care locuesc, arătând meseria, negoțul, etc. pe cari tinerii le învață, etc. și fabrica, stăpânul etc. la care lucrează.

Conducătorii fabricilor, atelierelor, întreprinderilor comerciale și industriale particulare și de Stat sunt obligați ca tot între 15 Aprilie și 15 Maiu să înainteze uneea din direcțiunile școalelor primare din circumscripția de care ține lista tinerilor și adulților din serviciul lor, supuși obligativității,

Pe declarațiile ce fac, patronii, stăpânii, conducătorii fabricilor etc., sunt datori să declare dacă înțeleg ca adulții să urmeze școala de adulți în interiorul întreprinderilor lor, sau să-i trimită la școala de adulți comunală.

In cursului anului, ei sunt datori să comunice școalei din circumscripția de care țin, numele și domiciliul tinerilor și adulților ieșiți sau angajați din nou în serviciu.

In publicațiile, strigările, vestirile către părinți, fabrici sau stăpâni, se vor arătă pedepsele la care aceștia se expun în caz de nedeclarare a tinerilor și adulților.

Direcțiunile școalelor primare primesc declarațiunile scrise sau verbale ale părinților etc. din circumscripție, între 15 Aprilie și 15 Maiu.

Tot între 15 Aprilie și 15 Maiu, oficiile stării civile, prin primării, vor alcătui și înaintă comitetelor școlare, tabloul adulților cari împlinesc în anul școlar următor 16 ani.

Tablourile vor cuprinde aceleași date ca și cele pentru copiii dela 5 la 16 ani.

Comitetele școlare comunale urbane și rurale vor întocmi liste după tablourile oficiului stării civile pentru fiecare circumscripție școlară și le vor înaintă până la 1 Iunie uneea din școalele primare de Stat.

Biurourile pentru mișcarea populațiunii vor trimite la rândul lor uneea din școalele din circumscripție, tablourile de numele tuturor adulților cari împlinesc 16 ani la 1 Septemvrie al anului școlar următor și ai tuturor adulților până la vârsta de 18

ani împliniţi la 31 August, dela sfârşitul anului şcolar următor.

Pe baza declaraţiunilor făcute de părinţi, tutori, stăpâni, etc. a listelor primite dela ateliere, întreprinderi, etc. şi a celor dela oficiul stării civile şi dela biroul de mişcare a populaţiunii pentru anul şcolar în curs, din cari se vor elimină tinerii cari împlinesc 18 ani la 31 August, directorii şcoalelor de băieţi împreună cu directoarele şcoalelor de fete din fiecare circumscripţie şcolară, vor formă o listă generală a adulţilor dela 12 la 18 ani neştiutori de carte sau cu învăţământul primar neterminat, cari vor fi supuşi obligativităţii învăţământului în şcoalele de adulţi, în anul şcolar următor.

După formarea acestei liste, directorul şcoalei, împreună cu un delegat al circumscripţiei poliţieneşti, pentru oraşe şi primarul sau un membru al consiliului comunal, în comunele rurale, vor verificâ din casă în casă, odată cu verificarea listelor recesământului copiilor dela 5 la 16 ani, lista generală a adulţilor supuşi obligativităţii, întocmită de direcţiunile şcoalelor din circumscripţie.

După verificarea la faţa locului, directorii şcoalelor primare de băieţi, împreună cu directoarele şcoalelor de fete, vor întocmi lista definitivă a celor recensaţi, după formularele imprimate trimise de Ministerul Instrucţiunii.

In aceste liste se vor arătă tinerii şi adulţii cari au absolvit învăţământul primar, sunt în învăţământul secundar teoretic, sau aplicat, sau l-au absolvit, etc., şi acei cari au rămas fără ştiinţă de carte sau cu învăţământul primelor 4 clase neterminate.

Art. 150. — Dispoziţiunile art. 22—28 inclusiv din lege se aplică şi pentru recesământul tinerilor supuşi obligativităţii şcoalelor de adulţi.

Inscrierea în şcoalele de adulţi.

Art. 151. — Părinţii, tutorii, etc, tinerilor supuşi obligativităţii şcoalelor de adulţi sunt datori să-i înscrie la şcoalele de adulţi între 1 şi 10 Septemvrie.

Art. 152. — Directorii şcoalelor primare sunt datori să înainteze revizoratului şcolar până la 11 Septemvrie lista tinerilor şi adulţilor supuşi obligativităţii învăţământului adulţilor, precum şi listele atelierelor, fabricilor, etc. care şi-au înscris tinerii din servicile lor, supuşi obligativităţii învăţământului adulţilor şi declaraţiilor lor dacă înţeleg ca adulţii să urmeze şcoalele în interiorul întreprinderilor lor, sau să-i trimită la o şcoală de adulţi comunală.

Revizorul şcolar repartizează elevii pe şcoale, stabilind în acelaş timp şcoalele cari trebuesc să funcţioneze în localurile proprii ale întreprinderilor comerciale şi industriale, particulare sau de Stat.

Art. 153.—Părinţii, tutorii, etc., care nu vor face declaraţiunile pentru înscrierea de bună voie a adulţilor, vor fi amendaţi de Ministerul Instrucţiunii cu amenda dela 100—300 lei.

Patronii, stăpânii, conducătorii fabricilor, atelierelor, întreprinderilor, etc., cari vor refuză să trimită lista cu adulţi, sau vor omite, ori vor arătă neexact adulţii din serviciul lor, vor fi supuşi la amenda prevăzută la art. 21 din lege, pentru fiecare adult supus obligativităţii şi omis din listă.

Art. 154. — Penalităţile prevăzute la art. 20 din lege pentru organele însărcinate cu facerea lucrărilor recesământului copiilor în vârstă de şcoală, se aplică de Ministerul Instrucţiunii şi în cazurile de abateri dela lege, la facerea recesământului adulţilor supuşi obligativităţii.

§ D. *Frecventarea şcoalelor de adulţi.*

Frecuentarea şcoalelor de adulţi.

Art. 155.—Lecţiunile la şcoalele de adulţi încep la 1 Octomvrie, după normele stabilite prin art. 135.

Adulţii vor urmă la şcoalele de adulţi care vor funcţionă pe lângă şcoalele de băieţi, iar fetele la şcoalele de adulte depe lângă şcoalele de fete.

La şcoalele mixte, fetele vor formă o secţiune deosebită de a băieţilor şi vor fi instruite de învăţătoare, în ore deosebite de orele de lecţiuni ale băieţilor.

La şcoalele de adulţi care funcţionează în fabrici, ateliere, etc., adulţii şi adultele pot fi întruniţi în aceeaş secţie.

Art. 156.—Părinţii, tutorii, patronii, stăpânii, conducătorii instituţiunilor, fabricilor, atelierelor şi întreprinderilor comerciale şi industriale de tot felul, particulare şi de Stat sunt datori să trimită la şcoalele de adulţi cele mai apropiate, copiii, respectiv personalul pe care îl au în serviciul lor, afară numai dacă aceste şcoale se ţin în interiorul întreprinderii lor, conform art. 85 din lege.

In zilele în cari se ţin cursuri, ei sunt datori, conform art. 8 din legea asupra muncii minorilor şi art 26 din legea pentru organizarea meseriilor, să le dea din timpul de lucru în atelier, orele necesare pentru asistare la cursuri, fără nici o reducere din salariu sau impunere de muncă suplimentară.

Patronii, stăpânii şi conducătorii fabricilor sau atelierelor, etc. cari ar împiedică frecuentarea cursurilor, cari ar îndepărtă din serviciu, sau ar refuză să angajeze în serviciul lor lucrători pe motivul că aceştia ar trebui să urmeze şcoala de adulţi, vor fi pedepsiţi cu amendă dela 300 până la 500 lei, pentru fiecare adult în parte.

Constatarea abaterilor de mai sus se va face de organele şcolare, împreună cu un delegat al Ministerului Muncii.

In cazul când vina pentru nefrecuentarea şcoalelor de adulţi cade asupra adulţilor, ei, respectiv reprezentanţii lor legali, vor fi supuşi la aceleaşi amenzi, ca cele prevăzute la art. 27 din lege.

Art. 157.—Absentarea dela o şedinţă de curs, se socoteşte o zi de absenţă, indiferent de numărul orelor de lecţii dintr'o zi. Singurele motive, de cari se va ţine seama la motivarea absenţelor, sunt cele prevăzute la art. 24 alin. I din lege.

Trei întârzieri mai mari de $^1/_4$ oră se socotesc o absenţă. Absenţele motivate şi nemotivate, făcute de adulţi cu serviciu la stăpân, în fabrici sau ateliere, vor fi comunicate patronilor şi conducătorilor fabricilor, etc., chiar a doua zi.

In cazul când tinerii supuşi obligativităţii sau părinţii, tutorii, etc. fac declaraţiuni falşe, spre a obţine motivarea absenţelor, ei vor fi pedepsiţi cu amendă de 100 lei, deosebit de amenda la care vor fi impuşi pentru absenţele tinerilor.

Carnet pentru frecuentarea şcolei de adulţi.

Art. 158.—Fiecare elev adult va avea un carnet de frecuentare după modelul celui prevăzut prin art. 110 în care învăţătorul va semnă de prezenţa adultului la lecţii în fiecare şedinţă.

Frecventarea adulţilor la cursuri şi purtarea lor se vor notă regulat în catalog şi carnetul de frecvenţă şi se va ţine seamă de ele la promovarea în secţia II şi la examenul pentru obţinerea adeverinţii de 4 clase primare, sau a certificatului de absolvirea învăţământului primar.

Aplicarea amenzilor pentru nefrecuentarea şcoalelor de adulţi.

Art. 159.—Amenzile pentru nefrecuentarea şcoalelor de adulţi se aplică de Ministerul Instrucţiunii, prin revizoratele şcolare respective, conform dispoziţiilor prevăzute în art. 26, 27 şi 28 din lege şi se execută în conformitate cu dispoziţiunile prevăzute de art. 29 din lege.

Amenzile pentru absenţele nemotivate ale adulţilor, cari frecuentează şcoalele de adulţi comunale, se pronunţă de revizorul şcolar, căruia directorii şcoalelor îi trimit listele adulţilor cari au absentat nemotivat, conform dispoziţiunilor art. 26 din lege, cu deosebire că lista adulţilor cari au absentat pentru prima oară nemotivat dela şcoală, se trimite delegaţiei comitetului, care procedează conform dispoziţiunilor art. 26 alin. II din lege.

Listele pentru absenţele nemotivate, făcute în perioadele următoare, se trimit de directori direct revizorului şcolar, care procedează conform dispoziţiilor art. 26 alin. III şi următoarele din lege.

Amenzile pentru absenţele nemotivate dela şcoalele de adulţi, cari se ţin în interiorul fabricilor, întreprinderilor, etc. se pronunţă de revizorul şcolar, fără a se mai trimite delegaţiei comitetului, lista primelor absenţe nemotivate făcute de adulţi.

Art. 160.— Amezile se calculează conform dispoziţiunilor art. 43, 48 şi 49 din regulament.

Art. 161.— Tinerii şi adulţii sunt datori să vină regulat la cursuri; să observe cu stricteţe măsurile de ordine şi disciplină prescrise; să se poarte cu respect faţă de corpul didactic; să aibă purtare frăţească cu camarazii lor; să păstreze linişte şi să fie atenţi în timpul lecţiilor. Datoriile adulţilor în şcoală.

Ei sunt opriţi a bea sau a fumă în timpul lecţiilor.

In cazuri grave de nedisciplină, ei vor fi pedepsiţi cu închisoare poliţienească, dela 1—3 zile, după intervenirea consiliului şcolar, pe baza unei încheieri în care să se constate vinovăţia.

§ E. *Personalul didactic al şcoalelor de adulţi.*

Art. 162. — Şcoalele de adulţi vor fi conduse de un director. Dacă şcoala de adulţi se ţine la o şcoală primară, directorul şcoalei va conduce şi şcoala de adulţi. Personalul didactic al şcoalelor de adulţi.

Dacă şcoala de adulţi se ţine în localul unei întreprinderi de Stat sau particulară, directorul va fi numit de Ministerul Instrucţiunii pe baza recomandării inspectoratului primar, fie dintre membrii corpului didactic al şcoalei din apropriere, fie dintre personalul întreprinderii, cu cultura necesară. Numirea şi retribuţia directorului.

Retribuţia directorului şcoalei de adulţi cade în sarcina întreprinderii respective şi retribuţia sa va fi egală cu cel puţin $^1/_2$ din leafa ce i s'ar cuveni ca învăţător la şcoala de adulţi.

Directorul poartă răspunderea mersului şcoalei de adulţi; el supraveghează în special aplicarea obligativităţii, conformându-se art. 46 din regulament.

Directorii sunt datori să ţină lista de prezenţă a adulţilor obligaţi să urmeze şcoalele de adulţi. Ei vor comunică revizorului şcolar lista cu orice absentează.

Art. 163.— Pot predà la şcoalele de adulţi:

a) Invăţătorii titulari;

b) Invăţătorii suplinitori;

c) Preoţii şi alte persoane cari ar fi absolvit cel puţin o şcoală secundară, echivalentă gimnaziului.

In cazuri excepţionale însă, când nu se găsesc persoane cari să îndeplinească condiţiunile de mai sus, se pot numi şi alte persoane, însă numai cu prealabila aprobare a Ministerului Instrucţiunii.

Dacă la o şcoală primară se înfiinţează o şcoală de adulţi, corpul didactic respectiv e obligat să predeà lecţiile în această şcoală.

Art. 164.— Numirile corpului didactic în şcoalele de adulţi se fac de susţinătorii şcoalei. Numirea personalului didactic.

La şcoalele de adulţi înfiinţate pe lângă şcoalele primare de Stat, numirea corpului didactic se face de revizorii şcolari.

La şcoalele de adulţi înfiinţate în fabrici, ateliere, intreprinderi, etc., numirea corpului didactic se face de susţinători, însă cu prealabila autorizare a revizorului şcolar.

Plata personalului didactic.

Art. 165. — Retribuţia membrilor corpului didactic dela şcoalele de adulţi, se va calculă luând de bază plata orei de curs din învăţământul primar, socotită leafa cu gradaţia, cu condiţia ca învăţătorul să aibă cel puţin 15 auditori regulaţi.

In caz când numărul auditorilor este sub 15, plata orei de curs se va scădeă proporţional cu numărul auditorilor regulaţi.

In caz când numărul auditorilor trece de 15 până la 30 se va adăogă de fiecare adult în plus, o cotă de leafă ce se va stabili dela începutul fiecărui an, de minister.

Pentru 30 de adulţi regulaţi, se va plăti dublul orei de curs din învăţământul primar.

Dacă numărul adulţilor trece de 30, pentru fiecare adult în plus, se va plăti o cotă, ce se va stabili de Minister, la începutul anului şcolar.

Numărul auditorilor regulaţi se calculează, făcând media celor prezenţi în fiecare zi, care în nici un caz nu poate fi mai mică în cursul lunii de 85% din numărul auditorilor înscrişi.

La întocmirea statelor de plată, pe lângă numărul orelor de lecţii efective, se va arătă şi numărul mijlociu al auditorilor regulaţi, calculat în modul arătat mai sus, după numărul celor prezenţi, constataţi prin registrul de chemare (catalog).

Retribuţia celorlalte persoane însărcinate cu aceste cursuri, şi cari nu fac parte ca titulari din corpul didactic, va fi calculată după aceleaşi norme la leafa de suplinitori.

Plata retribuţiunilor cade în sarcina susţinătorilor şcoalei.

II. Cursurile pentru adulţi.

Cursuri libere, şezători şi cursuri de limba română pentru adulţi.

Cursuri libere, conferinţe, lecturi.

Art. 166.—Cursurile libere, conferinţele sau lecturile pentru răspândirea cunoştinţelor generale de istorie, geografie, literatură etc. şi a cunoştinţelor folositoare despre agricultură, creşterea vitelor, higienă, medicină populară, drepturi şi datorii cetăţeneşti, etc., precum şi cursurile pentru învăţarea limbii române de către cetăţenii români de altă limbă, vor funcţionă în orice epocă a anului, pe lângă şcoalele primare, ateneele populare, căminele culturale, casele de sfat şi cetire, etc.

La ele participă în mod facultativ, tineri şi adulţi de orice vârstă.

Subiectele conferinţelor sau bucăţile de cetit se vor alege de conferenţiari.

O programă amănunţită va fi supusă aprobării inspectoratului şcolar respectiv.

Conferințele pot fi însoțite de proecțiuni luminoase sau cinematografice.

Se pot organiză ședințe de conferințe cu teatru școlar, popular, recitări, coruri școlare și populare, jocuri naționale, etc.

Șezători sătești.

Art. 167.— In comunele rurale, învățătoarele și maestrele de lucru de mână și gospodărie vor organiză șezători cu femeile și fetele din sat.

Șezătorile se pot ține în fiecare săptămână, ziua sau seara, după împrejurările locale. Fetele și femeile vor fi ocupate cu lucrul, iar învățătoarele și maestrele le vor întreține, prin sfaturi, convorbiri, lecturi, povestiri, cu chestiuni referitoare la economia casnică, creșterea și îngrijirea copiilor, creșterea păsărilor, igiena și medicina populară.

Programa ocupațiunilor și a chestiunilor, ce se vor tratà la șezători, va fi întocmită de învățătoare și maestre la începutul anului școlar și supusă aprobării revizoratului școlar.

Directorii școalelor sunt datori să dea tot sprijinul lor pentru funcționarea regulată a șezătorilor.

CAP. VI.

Școalele și clasele speciale pentru copii debili și anormali educabili.

§ A. Scopul și organizarea lor.

Scopul școalelor și claselor speciale.

Art. 168. — Se vor înființà școale sau clase speciale:

1. Pentru copiii întârziați la minte, care au trebuință de metode și procedee speciale pentru instruirea lor;

2. Pentru copiii slabi, bolnăvicioși sau predispuși la tuberculoză, pentru a puteà să beneficieze cât mai mult timp de aer curat;

3. Pentru copiii cu apucături rele, neasociabili sau vicioși, spre a li se da îndrumarea morală specială, necesitată de starea lor și de a se evità contagiunea morală a celorlalți copii;

4. Pentru copiii orbi și surdomuți, spre a li se da putința să se instruiți și educați.

1. Școale și clase pentru copiii întârziați la minte.

Organizarea școalelor și claselor pentru copii întârziați la minte.

Art. 169.—Pentru copiii întârziați la minte se pot înființà clase speciale pe lângă unele școale primare obișnuite, sau se pot înființà și școale speciale cu internat sau externat.

Clasele speciale vor funcționà după trebuință în centrele mari de populație, ținându-se seamă de distanțele pe cari le vor străbate copiii, ca să nu fie împiedecați de a urmà la ele. Clasele speciale sunt de regulă externate.

Școalele speciale pentru copiii întârziați la minte vor func-

ţională cu internate sau semiinternate, pentru copiii cu locuinţa depărtată şi pentru aceia, a căror stare de înapoiere mintală reclamă îngrijirea şi supravegherea în internat. Ele pot primi şi copii externi.

Aceste clase sau şcoale speciale se pot organiză şi pe lângă instituţiile medicale de specialitate.

Art. 170.—In clasele şi şcoalele pentru copiii întârziaţi la minte nu pot fi primiţi copii de sexe diferite. Poate funcţionă însă sub aceeaş direcţiune o secţie de băieţi şi alta de fete.

Art. 171.—In aceste clase şi şcoale speciale se vor primi copii dela vârsta de 7 până la 16 ani, care prezintă în desvoltarea lor intelectuală o întârziere de doi ani, dacă sunt mai mici de 9 ani şi o întârziere de 3 până la 4 ani, pentru cei mai mari de 9 ani.

Se vor admite în aceste clase şi şcoale speciale, numai copii capabili de a fi educaţi şi instruiţi şi cari au nevoie pentru că pătarea acestora, de metode şi procedee speciale de învăţământ. Numai în mod excepţional şi temporar, pot fi admişi copii şi pentru alte motive (supraveghere sau observaţie necesară, infirmităţi fizice, etc.).

Copii cari nu sunt capabili de perfecţionare; aceia cari după doui ani de studiu nu pot promovă clasa; copiii vicioşi ca şi acei copii, cari prin purtarea lor în clasă sau prin starea sănătăţii lor, pot fi primejdioşi pentru ceilalţi, sunt excluşi.

Art. 172.— Se vor admite într'o clasă sau grupă, sub conducerea unui singur învăţător, maximum 15 elevi. Pentru unele exerciţii sau lucrări, numărul elevilor se poate ridică la 20.

Alegerea copiilor pentru şcoalele de copii întârziaţi la minte.

Art. 173.— De regulă, elevii claselor şi şcoalelor speciale de întârziaţi la minte se recrutează dintre elevii cari, urmând fără succes timp de un an, un an şi jumătate sau doi în şcoalele primare obişnuite, sunt semnalaţi medicului specialist, de învăţători, de organele de control şcolar, de medicii şcolari sau de părinţi, etc., ca incapabili de a fi instruiţi prin metodele şi mijloacele obişnuite de învăţământ.

Alegerea se face de o comisiune formată din revizorul şcolar, un director sau învăţător al unei şcoale speciale şi dintr'un medic specialist.

La examinarea copilor, va fi chemat totdeauna să asiste un reprezentant al familiei sale.

Comisiunea supune copilul unui examen mental şi corporal. Părintele sau reprezentantul familiei va da lămuririle cerute. Dacă copilul a urmat un timp oarecare la şcoală, învăţătorul va comunică observaţiunile şi notările sale asupra copilului. Directorul sau învăţătorul şcoalei speciale controlează observaţiile şi notările învăţătorului şi examinează starea de întârziere

copilului din punct de vedere pedagogic și psihologic. Medicul specialist cercetează dacă la originea slăbiciunii mentale se găsește vreo afecțiune, care ar cere îngrijiri medicale, înainte de a se procedă la un tratament pedagogic, și se asigură dacă, pe lângă întârziere mentală, copilul n'ar mai fi atins de vreo boală care l ar împiedică să fie primit într'o clasă sau școală specială. Comisiunea decide în privința instruirii copilului în școala sau clasele speciale.

Dacă părinții nu pot să-i dea instrucția în familie sau într'o școală particulară pentru întârziați la minte, copilul e înscris în școala publică pentru copiii întârziați la minte.

Clasele și școalele speciale cuprind 7 clase de câte un an fiecare. In ele copiii învață cel puțin studiile primelor patru clase primare și li se dă o pregătire profesională.

In școalele cu internate, copiii sunt ținuți în școală până la vârsta de 16 ani.

In cazul când în urma regimului pedagogic la care sunt supuși, starea lor mentală a progresat, copiii pot fi trecuți, pe baza unui examen, în școalele primare obișnuite.

Programa școalelor pentru copii întârziați la minte.

Art. 174. — Programa acestor școale cuprinde materiile de studiu ale școalei primare cu simplificările și reducerile necesare în partea abstractă a învățământului (gramatică, calcul, istorie, geografie, instrucție civică) și amplificarea învățământului concret și de activitate practică.

Invățământul are un caracter individual, spre a se adaptă cât mai bine fiecărui caz de slăbiciune mentală.

Dotarea cu mijloace de învățământ.

Art. 175. — Școalele pentru copiii întârziați la minte vor fi înzestrate cu toate mijloacele de învățământ special și cu uneltele și aparatele trebuincioase diverselor meserii și îndeletniciri practice.

Ministerul Instrucțiunii va întocmi o listă tip de materialul didactic necesar învățământului teoretic și uneltele și aparatele trebuincioase diverselor meserii practice în aceste școale.

Art. 176. — Comitetul școlar va îngriji, ca școlarii lipsiți de mijloace sau de familie, după terminarea școlii, să poată găsi o ocupațiune și va urmări purtarea lor în societate.

Azile pentru copii anormali mintali.

Art. 177. — Pe lângă unele școli speciale cu internat, se pot înființă azile de ocrotire și îngrijire a copiilor, cari din cauza stării lor de înapoiere mintală nu pot căpătă educația și instrucția în școale speciale pentru cei întârziați.

Acești copii vor fi ocupați cu lucrări manuale, potrivite stării lor de înapoiere, care vor fi vândute în folosul lor.

Ei sunt interni (bursieri, solvenți sau semisolvenți) și externi, când locuesc în apropiere de școală.

2. *Şcoalele pentru copii slabi, bolnăvicioşi sau predispuşi la tuberculoză.*

Şcoalele pentru copii debili.

Art. 178. — Pentru copiii slabi, bolnăvicioşi, pentru cei predispuşi la tuberculoză, convalescenţi, etc., din şcolile primare obişnuite, se vor organiză şcoli în localităţi speciale, munte, mare, etc., amenajând astfel săli de clasă, încât să dea elevilor posibilitatea să se folosească cât mai mult de soare şi aer curat.

Dacă starea de sănătate a copiilor nu reclamă un tratament deosebit şi dacă copiii au mai mult o debilitate fizică şi predispoziţie la boală, încât au nevoie de o menajare a sănătăţii lor, se vor creiă pentru ei, pe lângă şcolile primare existente clase speciale. Construcţia şi amenajarea claselor speciale se vor face după prescripţiunile medicului specialist, astfel ca copii să beneficieze de cât mai multă linişte, aer şi lumină.

Dacă starea de sănătate a copiilor reclamă o îngrijire deosebită într'o localitate climaterică (munte, mare) şi prezintă un pericol de contagiune pentru ceilalţi copii, se vor creeă şcoli-sanatorii speciale pentru ei.

Înfiinţarea şi întreţinerea acestor şcoli se face de Ministerul Instrucţiunii în colaborare cu Ministerul Sănătăţii Publice şi Ocrotirilor Sociale. Construcţia şi dotarea localurilor se vor face după prescripţiunile medicilor specialişti.

Copiii destinaţi a merge să înveţe în aceste clase şi şcoli speciale se vor alege de medicul şcolar împreună cu directorul şcolii şi învăţătorul clasei. La cercetarea medicului şi hotărîrea acestei comisiuni va asistă şi părintele sau tutorele copilului.

Elevii primiţi în şcolile speciale vor fi cercetaţi de aproape de medicul specialist şi urmăriţi în desvoltarea lor.

Se vor admite 25—30 elevi într'o clasă. Elevii din şcolile speciale îşi vor continuă instrucţiunea din şcoala primară.

3. *Şcoalele de îndreptare.*

Şcoalele de îndreptare Alegerea copiilor pentru şcoalele de îndreptare.

Art. 179. — Pentru copiii cu apucături rele, neasociabili sau vicioşi se vor înfiinţă şcoale de îndreptare, cu scopul de a i educă şi instruì şi a-i împiedică să devină elemente periculoase.

Art. 180. — In şcolile de îndreptare se primesc copii de la vârsta de 7 ani, după normele următoare:

1. Copii fără căpătâiu, condamnaţi ca contravenienţi la legea vagabondajului, cari n'au adăpost şi nici un mijloc de existenţă.

2. — Copiii din şcolele primare obişnuite, dovediţi ca tulburători continui ai lecţiilor şi neastâmpăraţi în actele lor; mânioşi, bătăuşi, spirite răsvrătite, cari nu ascultă nici o măsură de ordine şi pe cari pedeapsa îi întăreşte, în loc de a-i domoli, lipsesc des, fugind dela şcoală, nu dorm noaptea acasă, etc.

Aceşti copii vor fi propuşi de consiliul şcolar şi aleşi a fi internaţi în şcolile de îndreptare de o comisie formată din direc-

torul şcolii speciale, medicul şi revizorul şcolar, pe baza arătărilor învăţătorilor şcoalei şi a purtării acestor elevi.

Părintele sau un reprezentant al familiei va fi chemat la şedinţa comisiunii, spre a da lămuriri asupra apucăturilor copilului.

3. — Copiii ai căror părinţi cer admiterea în şcoala de îndreptare, pe baza dovezilor că au întrebuinţat fără succes, faţă de ei, toate mijloacele de îndreptare.

Art. 181. — Nu sunt primiţi în şcoli de îndreptare:

a) Tinerii cari au împlinit 18 ani, fiindcă dela această vârstă îndreptarea se obţine cu mai mare greutate şi primirea lor ar prezentă un pericol pentru cei mai mici;

b) Copiii şi tinerii condamnaţi pentru delicte civile sau penale;

c) Copiii, cu defecte sau infirmităţi fizice sau boale cari ar influenţă în rău pe ceilalţi, (orbi, surzi, muţi, epileptici, etc.).

Art. 182.—Scopul acestor şcoli este reeducarea şi îndreptarea morală a copiilor cu apucături rele şi vicioşi, etc., şi îndrumarea lor spre muncă, astfel ca la plecarea lor din şcoală să ajungă oameni cinstiţi, şi, pe lângă ştiinţa de carte, să cunoască o meserie cu care să-şi poată câştigă mijloacele de traiu.

Art. 183.— Şcoalele de îndreptare funcţionează cu internate. Şcolari externi nu se admit. Funcţionarea şc. de îndreptare.

Elevii sunt bursieri, solvenţi şi semisolvenţi.

Copiii ai căror părinţi dispun de mijloace, vor fi primiţi solvenţi şi semisolvenţi şi obligaţi să plătească cheltuelile de întreţinere. Taxele de solvă şi semisolvă se fixează în fiecare an, pentru noui veniţi, de consiliul şcolar, cu aprobarea Ministerului Instrucţiunii şi a Ministerului Sănătăţii Publice şi al Ocrotirilor Sociale.

Primirea se face în tot cursul anului.

Nici un elev nu poate fi ţinut în şcoală peste vârsta de 18 ani. La vârsta de 18 ani, orice elev, în orice clasă s'ar găsi, trebue să părăsească şcoala.

Învăţământul în şcolile de îndreptare se predă în limba română.

Şcoalele de îndreptare cuprind 7 clase de câte un an fiecare.

Şcoalele de îndreptare încep şi sfârşesc cursurile la aceleaşi date şi ţin aceleaşi sărbători şi vacanţe ca şi şcoalele primare obişnuite.

In timpul vacanţelor, elevii sunt însă ţinuţi la şcoală şi ocupaţi cu lucrările în atelier sau la câmp, sau duşi în colonii de dară.

Art. 184.— Spre a urmări de aproape felul cum evoluează

educaţiunea fiecărui elev şi eficacitatea mijloacelor întrebuinţate cu fiecare în parte, învăţătorul clasei sau grupei de elevi va ţine:

1. Un registru în care va însemnă zilnic purtarea fiecărui elev;

2 Un caiet individual în care medicul notează rezultatul examenelor medicale lunare şi progresul aptitudinilor elevilor;

3. Un caiet de caracterizarea fiecărui elev, în care învăţătorul notează prima caracterizare făcută la intrarea elevului în şcoală şi apoi, din 6 luni în 6 luni, completează observaţiunile sale cu schimbările produse în caracterul elevului şi progresele realizate.

Pentru deprinderea elevilor cu spunerea adevărului şi recunoaşterea greşelilor, fie care elev va aveà la el un caieţel, în care îşi va trece zilnic faptele bune şi pe cele rele. Învăţătorul va vedeà săptămânal caietul, căutând însă să nu exagereze importanţa acestui mijloc de observaţie de sine, prin cererea de a se notà şi cele mai neînsemnate acte.

Directorul e obligat ca din două în două luni să revadă toate registrele arătate mai sus, vizându-le şi dându-şi părerea, acolo unde crede că e necesar.

4. Şcoalele de orbi şi surdomuţi.

Art. 185. — Pentru copiii orbi şi surdomuţi se vor înfiinţà şcoale speciale, spre a li se da putinţa să se instruiască şi să-şi câştige mijloace de traiu prin munca lor proprie,

In şcoalele de orbi se admit copiii lipsiţi cu totul de vedere sau cu puterea vizuală atât pe redusă, încât nu pot urmà, din cauza ei, în şcoalele primare obişnuite.

In şcoalele de surdomuţi se admit copiii atinşi de surzenie, care îi face neapţi de a învăţà vorbirea cu ajutorul auzului, şi acei copii asurziţi sau cu rămăşiţe de auz atât de slab, încât nu pot învăţà limba vorbită pe calea naturală şi nu mai sunt capabili de a percepe cu urechea limba învăţată.

Nu se pot primi copiii cu auzul normal, dar cari nu pot vorbi din cauza defecteler organice sau intelectuale.

Art. 186.— In şcoalele de orbi şi în cele de surdomuţi nu se pot admite elevi de sexe diferite. Pot funcţionà însă sub o singură direcţiune secţiune de băieţi şi secţiune de fete.

Art. 187.—Şcoalele de orbi şi cele de surdomuţi sunt prevăzute cu internate. Ele pot fi frecventate şi de elevi externi, cu familia în localitate sau de elevi instalaţi, cu încuviinţarea directorului şcoalei, la gazde recunoscute ca morale.

Art. 188.—Elevii sunt bursieri, semisolvenţi, solvenţi şi ex-

terni. Taxele de solvă şi semisolvă se stabilesc în fiecare an de comitetul şcolar, cu prealabila aprobare a Ministerului.

Art. 189.— In cazul când numărul locurilor libere dintr'o şcoală nu se poate completă prin înscrierea de bună voie, directorul procedează la înscrierea din oficiu, dupe listele de recensământ dela revizoratul şcolar, începând cu copiii din judeţul respectiv, apoi cu cei din judeţele învecinate şi în ordinea prevăzută la art 39 din lege. Inscrierea din oficiu se va face de director împreună cu învăţătorii şi preşedintele comitetului şcolar, prin încheiere de proces verbal.

Părinţii cari voesc ca copiii lor, înscrişi din oficiu, sa fie admişi bursieri, trebuie să prezinte acte, prin care să facă dovadă că sunt lipsiţi de mijloace, contrar copiii vor fi înscrişi ca solvenţi.

Art. 190. — Aceşti copii înscrişi de bună voie sau din oficiu sunt supuşi obligativităţii învaţământului prevăzută prin art. 23 şi următcarele din lege.

Art. 191.—In şcoalele de orbi şi în cele de surdomuţi, învăţământul teoretic şi cel practic se predă 8 ani, după o programă analitică specială, cuprinzând elemente din obiectele de învăţământ ale şcoalei primare obişnuite, afară de desen şi caligrafie pentru şcoalele de orbi, şi muzică, pentru surdomuţi.

Art. 192.— Învăţământul în şcoalele de orbi şi în cele de surdomuţi se predă în limba română.

Art. 193. — Şcoalele de orbi şi cele de surdomuţi încep şi sfârşesc cursurile la aceleaşi data şi au aceleaşi sărbători şi vacanţe ca şcoalele primare obişnuite.

Şcoalele de orbi şi cele de surdomuţi vor fi înzestrate cu toate mijloacele de învăţământ special şi cu uneltele şi aparatele trebuincioase diverselor meserii şi îndeletniciri practice. Ministerul Instrucţiunii va întocmi o listă tip de materialul didactic necesar învăţământului teoretic şi de uneltele şi aparatele trebuincioase diverselor meserii.

Art. 194. — Pe lângă şcoalele de surdomuţi se pot înfiinţă secţiuni de ortofonie, pentru corectarea viciilor şi defectelor de vorbire, la persoanele normale, adulte, ca: bâlbâirea, pelticia, gângăvirea, etc. Cursurile sunt facultative.

§ B. — *Personalul didactic, administrativ şi medical al şcoalelor speciale pentru copiii întârziaţi la minte, cu apucături rele şi al şcoalelor de orbi şi al celor de surdomuţi.*

Art. 195.— Şcoalele şi clasele pentru copiii depili şi anormali sunt puse sub controlul medical al unui medic specialist,

care va supraveghea elevii din punct de vedere fizic şi mintal în tot timpul şederii lor în aceste şcoale.

Directorii şcoalelor speciale.

Art. 196.— Clasele speciale care funcţionează pe lângă unele şcoale primare obişnuite sunt conduse de directorul şcoalei. Şcoalele speciale pentru întârziaţi la minte, şcoalele de îndrep. tare, şcoalele de orbi şi cele de surdomuţi sunt conduse de un director cu pregătire specială, care va fi retribuit potrivit gradului său în învăţământ. Se vor preferi medici-pedagogi care au făcut specialitate în această ramură.

Numirea se va face în aceleaşi condiţiuni, în care se numesc directorii de şcoale cu internat.

Directorul supraveghează aplicarea legii regulamentelor, a programelor de studii şi lucrări practice în ateliere, menţinerea ordinei, disciplinii şi bunului mers al şcoalei şi e răspunzător de executarea lor.

Întregul personal administrativ stă sub directa sa ascultare şi sub controlul comitetului şcolar.

In cazuri neprevăzute de regulament, el poate luă măsurile ce va crede necesare şi raportează inspectoratului şcolar regional cerând aprobare.

Ţine corespondenţa, inventarul şi arhiva şcoalei.

E răspunzător de întreg avutul şcoalei, încredinţat de comitetul şcolar.

Învăţătorii titulari ai şcoalelor speciale.

Art. 197. — Personalul didactic al şcoalelor şi claselor de copii anormali se compune din învăţători titulari, învăţători asistenţi şi maeştri,

Învăţătorii titulari se numesc dintre învăţătorii asistenţi cu un stagiu de doi ani într'o şcoală similară de anormali şi în urma unui examen şi a unui curs special de 2 luni, făcut în timpul stagiului.

Ministerul Instrucţiunii va organiză cursuri speciale pentru pregătirea personalului didactic dela aceste şcoale.

Învăţătorii titulari se mai pot numi şi dintre învăţătorii absolvenţi cu diplomă ai unei şcoale normale de Stat din ţară şi cu pregătire specială în streinătate, pentru şcoalele similare de anormali.

Ei pot fi numiţi pe baza echivalării certificatelor san diplomelor de studiu din streinătate, cu certificatul de aptitudine din ţară, pentru şcoalele speciale. Nu se pot acordă însă echivalări decât pentru titluri sau diplome cari dau drept la numirea în învăţământul special al copiilor anormali şi în ţara, de unde au fost liberate aceste diplome.

Învăţătorii asistenţi.

Art. 198.—Învăţătorii asistenţi se numesc dintre absolvenţii distinşi cu diplomă ai şcoalelor normale şi în urma recomandării directorului şcoalei normale şi a profesorului de pedagogie.

In fiecare an, între 15—30 Maiu se vor publică locurile de învățători asistenți, ce devin vacante la școalele speciale de copii întârziați la minte, la școalele de îndreptare, la cele de orbi și la cele de surdomuți, cu începutul anului școlar viitor.

Normaliștii cu diplomă, doritori de a fi numiți în aceste locuri, vor adresă cererile Ministerului Instrucțiunii, până în ziua de 1 Iulie.

Ei vor fi admiși de Minister, după ordinea de merit, ținându-se seamă de:

1. Media examenului de capacitate, care în niciun caz nu va fi mai mică de 8.

2. Recomandarea directorului și a profesorului de pedagogie al școalei normale unde a învățat.

Ei vor fi numiți pe timp de 2 ani și vor avea locuința și întreținerea în internatul școalei, dacă nu vor fi căsătoriți. In schmbul întreținerii în internat, ei vor ajută pe director în conducerea școalei.

Invățătorii asistenți, în timpul celor doi ani de stagiu, sunt datori să facă practică la școala primară respectivă de anormali și să urmeze programa de studii ce se va stabili.

Ei vor fi numiți învățători titulari, pe baza certificatului de aptitudine obținut la examenul special.

Art. 199.—Pentru predarea lucrului de mână la fete și a lucrului manual în ateliere, la școalele pentru copii anormali, se vor numi maeștri—respectiv maestre—speciali. **Maeștrii școalelor speciale.**

Pentru predarea desemnului la școalele de surdomuți și a muzicei vocale și instrumentale la cele de orbi se vor numi deasemenea maeștri—respectiv maestre—speciali.

Maeștrii și maestrele speciale se vor numi de preferință dintre învățătorii și învățătoarele cu deosebite aptitudini și pregătire la cursurile de perfecționare pentru îndeletnicirile respective.

In lipsă de învățători și învățătoare se vor numi maeștri dintre persoanele, cari au calificația necesară pentru specialitatea lor și se vor bucură de drepturile ce le au în gradul de învățământ de care țin.

Art. 200.—Invățătorii și maeștrii școalelor pentru copii anormali sunt obligați să facă 24 ore de lecțiuni pe săptămână, deosebit de orele pentru conferințe școlare. **Indatoririle învățătorilor și maeștrilor.**

Pe lângă drepturile și obligațiunile prevăzute prin art. 131 și următoarele din lege, învățătorii mai sunt datori:

A supraveghea cu rândul, pe elevi, pe pedagogi și maeștri, în orele p. m, cel puțin odată pe săptămână.

Ei vor observă ordinea și disciplina, intrarea punctuală a maeștrilor și activitatea lor; vor da instrucțiuni pedagogilor, în privința felului de a se purtă cu elevii, neîngăduind vorbirea

prin semne şi stăruind în hotărîrea de a se desvoltă în elevii surdomuţi, trebuinţa de a se exprimă prin graiu.

A ajută pe director la menţinerea ordinei şi disciplinei şi la educarea elevilor ; a se ţine în curent cu mişcarea medico-pedagogică şi a aplica cele mai noui metode la predarea materiilor de învăţământ; a ţine inventarul materialului didactic, aparatelor şi uneltelor din clasă—respectiv ateliere— şi a supraveghea ca elevii să-l păstreze în bună stare şi a se conforma dispoziţiunilor directorului, privitoare la conducerea clasei sau atelierului.

Controlul şcoalelor speciale. Delegaţii pedagogici.

Art. 201.—Şcoalele speciale pentru copii anormali educabili, stau sub controlul şi supravegherea organelor de control ale învăţământului primar.

Pentru îndrumarea pedagogică însă, se pot însărcina, pentru fiecare fel de şcoală, câte un director sau învăţător titular al unei şcoale speciale. Delegatul pedagogic va funcţionă în acest caz la postul său de învăţător şi nu va părăsi şcoala, decât în zilele strict necesare pentru inspecţii.

El nu va putea întrebuinţa pentru inspecţii mai mult de 30 zile pe an.

Delegatul pedagogic inspectează fiecare şcoală cel puţin odată pe an, asistă la lecţii, ţine el însuş lecţiuni model unde e nevoie, dă îndrumări verbale şi scrise şi propune măsuri.

La sfârşitul fiecărui an, delegaţii pedagogici vor raporta Ministerului, arătând progresele sau scăderile învăţământului în şcoalele speciale, cauzele care le-au provocat şi măsurile de luat, etc.

In timpul când delegatul pedagogic e plecat în inspecţii, clasa sa va fi condusă de colegii dela şcoală cu rândul.

Retribuţia învăţătorilor şcoalelor speciale.

Art. 202.— In timpul funcţionării la şcoalele pentru copii anormali, învăţătorii titulari sunt plătiţi cu leafa gradului lor şi gradaţia, sporită cu 50 la sută ; învăţătorii asistenţi şi maeştrii, cu salariul de învăţător; pedagogii cu salarele fixate prin buget, iar delegaţii pedagogici primesc numai pentru zilele întrebuinţate cu inspecţiile, îndemnizările de călătorie şi de deplasare din localitate, fixate de Minister pentru organele de control.

Invăţătorii titulari şi maeştrii numiţi dintre învăţători se bucură de toate drepturile de înaintare, prevăzute pentru membri corpului didactic primar.

Ei pot fi rechemaţi în învăţământul şcoalelor primare obişnuite, după cerere sau ca măsură disciplinară. In acest caz pierd sporurile de salar obţinute pentru funcţionarea la şcoalele speciale.

Art. 203.—Şcoalele speciale pentru copii debili şi anormali educabili se vor înfiinţa şi întreţine de Ministerul Instrucţiunii în colaborare cu Ministerul Sănătăţii Publice şi al Ocrotirilor Sociale

Înfiinţarea şi întreţinerea şcoalelor speciale.

Ministerul Instrucţiunii are directiva şi controlul învăţământului ; el pregăteşte, numeşte şi retribueşte personalul didactic; întocmeşte regulamentele şi programele de învăţământ teoretic şi aplicaţiuni practice.

Un regulament special va fixà modalitatea colaborării dintre Ministerul Instrucţiunii şi Ministerul Sănătăţii şi Ocrotirilor Sociale.

Judeţele, comunele singure sau asociate, şi aşezămintele sau instituţiunile particulare, pot şi ele înfiinţà şcoale speciale pentru copiii debili şi anormali educabili, cu autorizarea Ministerului Instrucţiunii şi Sănătăţii Publice, sub controlul cărora vor funcţionà.

Dacă numirea şi plata personalului didactic se va face prin Ministerul Instrucţiunii, aceste şcoale se vor bucurà de toate drepturile şcoalelor publice, conform art. 3 din lege.

Ministerul Instrucţiunii va puteà obligà oraşele mari ca, cel puţin pentru 8 şcoale primare obişnuite, să întreţină o clasă specială pentru copiii întârziaţi la minte şi o şcoală pentru copiii slabi, bolnăvicioşi, etc.

Art. 204.—Pentru fiecare fel de şcoală pentru copii anormali se va întocmi un regulament de administraţie interioară.

SECŢIUNEA IV

Personalul didactic al şcoalelor primare.

CAPITOLUL VII

Condiţiunile de numire ; transferările şi numirile ; scoaterea la pensie a personalului didactic.

§ A. *Condiţiunile de numire a personalului didactic.*

Art. 205.—Nici o persoană nu poate fi numită la o şcoală de copii mici sau la o şcoală primară, spre a predà învăţământul teoretic sau practic, dacă nu posedă titlul de capacitate pentru funcţiunea ce i se încredinţează.

Pe lângă titlul de capacitate, candidaţii şi candidatele trebue să mai îndeplinească următoarele condiţiuni :

a) Să fie cetăţeni români ;

b) Să se bucure de drepturile cetăţeneşti şi de o bună reputaţie ;

c) Să nu fi suferit nici o condamnare judecătorească pentru crime sau delicte contra cinstei şi a bunelor moravuri ;

d) Bărbaţii să fi satisfăcut legea recrutării ;
e) Să ştie românește ;
f) Să fie sănătos.

Art. 206.—Normaliştii, cari nu au împlinit vârsta de 21 de ani la obţinerea titlului de capacitate, vor fi numiţi în învăţământ în mod provizoriu.

Art. 207.—Învăţătoarele căsătorite cu străini încetează de a mai face parte din corpul didactic, dacă optează pentru cetăţenia soţului.

Art. 208.— La şcoalele de copii mici se numesc învăţătoare dintre absolventele cu examen de capacitate ale şcoalelor normale de învăţătoare de şcoale de copii mici.

La şcoalele primare se numesc învăţători şi învăţătoare dintre absolvenţii cu examen de capacitate al şcoalelor normale de băieţi şi fete.

Învăţători titulari şi învăţători suplinitori

Art. 209.—Personalul didactic al învăţământului primar se compune din învăţători titulari şi învăţători suplinitori.

Învăţători titulari sunt :

a) Învăţătorii provizorii, numiţi dintre absolvenţii cu examen de capacitate al şcoalelor normale şi cu serviciul militar satisfăcut ;

b) Învăţătorii definitivi, numiţi dintre învăţătorii provizorii, după 3 ani de funcţionare şi în urma unui examen (examen de definitivat) ;

c) Învăţătorii înaintaţi în gradul al II lea, numiţi dintre învăţătorii definitivi, după 3 ani de funcţionare şi în urma unui examen (examen de înaintare);

d) Învăţătorii înaintaţi la gradul I, numiţi dintre învăţătorii de gradul II, după 6 ani de funcţionare şi în urma unei inspecţiuni speciale.

In lipsă de învăţători, absolvenţi ai şcoalelor normale, pe lângă aceste 4 categorii de învăţători titulari, personalul didactic al învăţământului primar va mai cuprinde şi învăţători suplinitori, cari se împart în :

a) Învăţătorii stagiari, numiţi dintre absolvenţii cursului inferior de învăţământ secundar (gimnaziu) ;

b) Învăţătorii ajutori numiţi, fie dintre învăţătorii stagiari după 4 ani de funcţionare, fie dintre absolvenţii cursului superior de învăţământ secundar (liceu) sau dintre absolvenţii şcoalelor normale, fără diplomă de capacitate.

Învăţătorii ajutori, proveniţi dintre stagiari şi absolvenţi de liceu, după un an de funcţionare şi în urma unui examen de capacitate, trec în învăţământ, în categoria învăţătorilor provizorii ieşiţi din şcoalele normale şi se bucură de aceleaşi drepturi

a și aceștia. Examenul de capacitate se dă la școalele normale dată cu al normaliștilor și după acelaș program.

Invățătorii ajutori, proveniți din școalele normale, își mențin dreptul de a se prezentă 3 ani consecutivi la examenul de capacitate.

Pentru lucrările manuale și îndeletnicirile practice se pot numi maeștri, dintre absolvenții de școale speciale echivalente cu liceul.

Art. 210.—Invățătorii provizorii ieșiți din școalele normale se recrutează astfel : **Modul de recrutare al învățătorilor cu titlul provizoriu.**

După terminarea examenului de capacitate, ținut la fiecare școală normală, directorii școalelor normale înaintează Ministerului și inspectoratelor regionale respective, câte un tablou cu numele candidaților, cari au obținut diploma de capacitate, ordinea clasificației și media obținută de către fiecare.

Aceste tablouri se vor trece atât la Minister, cât și la regiunea școlară respectivă, într'un registru special, pe școale și în ordinea promoțiilor. Când mai mulți candidați, reușiți în aceeaș sesiune au note egale, ei se înscriu în tablou în ordinea alfabetică.

Inscrierea în tablou e valabilă numai 4 ani ; după 4 ani, ceia cari voesc să fie numiți în învățământ, sunt obligați să treacă din nou examenul de capacitate și, dacă reușesc, vor fi menținuți pe tablou la locul ce-l avuseseră mai înainte.

Numirea acestor învățători se face cu titlul provizoriu, după tabelele de capacitate, în ordinea de vechime și de clasificație.

In timpul funcționării, învățătorii și învățătoarele cu titlul provizoriu vor fi supuși la inspecțiuni cât mai dese, de cari se va ține seamă în mod deosebit la examenul de definitivat.

Art. 211.—Seminariștii, cu certificatul de absolvire al unui seminar, vor fi admiși la examenul de capacitate al școalelor normale pentru obținerea diplomei de învățător și reușind, vor fi înscriși în tabloul de capacitate ca și normaliștii. Fiind numiți învățători, ei se vor bucură de toate drepturile normaliștilor.

Preoții nu vor puteă luă posturi de învățători, decât în parohia lor și nu vor puteă fi directori la școalele, unde există un normalist învățător.

Art. 212.— Invățătorii definitivi se numesc dintre învățătorii provizorii, după trei ani de funcționare efectivă într'o școală dintr'o comună rurală și după ce au trecut examenul de definitivat înaintea unei comisiuni numită de Minister. **Invățători cu titlul definitiv.**

Art. 213.— Ministerul va fixă în fiecare an, epoca ținerii examenului de definitivat. **Examenul de definitivat.**

Data se va anunţă prin *Monitorul Oficial* şi „Buletinul Min sterului“, cu cel puţin trei luni înainte.

Art. 214.— Toţi învăţătorii şi învăţătoarele, cari au funcţio nat trei ani efectiv cu titlul provizoriu, la o şcoală dintr'o co mună rurală, sunt obligaţi să se prezinte la acest examen. E vor înaintă Inspectoratului regional cererile de înscriere, în ter men de o lună dela publicarea examenului.

Cei cari nu vor cere înscrierea, vor fi înscrişi din oficiu şi, î caz de neprezentare, se vor consideră căzuţi dela examen.

Art. 215.— Inspectorul şcolar regional va formă tabloul celo obligaţi să se prezinte la examenul de definitivat şi-l va înain comisiunii examinatoare, cu cel puţin 15 zile înainte de dat începerii examenului. Tabloul va fi însoţit de cererile candida ţilor şi de cópii depe procesele verbale de inspecţie, anexat la statele personale, care vor fi luate în considerare în m deosebit de comisiune.

Tabloul va cuprinde: numele învăţătorului, localitatea şcoala unde funcţionează, starea civilă, şcoala normală pe ca a absolvit-o, data şi numărul ordinului de numire cu titl provizoriu, pedepsele suferite şi pentru a câtea oară e chem la definitivat, fiecare candidat.

Până la formarea şi completarea statelor personale la inspe toratele şcolare regionale, fiecare candidat va prezentă com siunii, în ziua depunerii examenului oral, cópii pe hârt simplă, vizate de revizorul şcolar, depe procesele verbale d inspecţii dela şcoala sau şcoalele unde a funcţionat şi o decl raţie a sa că n'a mai avut alte inspecţii, decât cele pentru ca prezintă cópii.

Art. 216. — Examenul se ţine odată pe an la şcoale normale.

El constă din trei probe: O probă scrisă de limba român o probă orală asupra materiilor principale ale şcoalelor no male şi o probă de practică pedagogică.

Art. 217. — După terminarea examenului, se vor tre într'un tablou general de clasificare, toţi candidaţii reuşiţi, ap cei respinşi şi la urmă cei neprezentaţi la examen. La „Ob servaţiuni“, comisiunea îşi va da avizul în privinţa învăţătoril neprezentaţi, care i-au înaintat dovezi pentru justificarea a senţei.

Lucrările examenului, cu tabloul general şi al probelor pa ţiale, cu cererile de înscriere şi de motivări a absenţelor, c lucrările probei scrise, planurile lecţiunilor practice şi cópii depe procesele verbale de inspecţii se vor înaintă inspector tului şcolar regional, în termen de 15 zile dela terminarea ex

ienului, cu raport al președintelui, care va comunică toate ob-ervațiile comisiunii în privința rezultatelor constatate.

Art. 218. — Membrii locali din comisiune vor primi o diurnă otită după ora de curs; iar cei streini de localitate vor rimi diurna de deplasare în vigoare.

Art. 219. — Inspectoratele școlare regionale vor reține la ispectorat d sarul lucrărilor, afară de rapoartele președinților comisiunilor și tablourile de clasificare, pe cari le vor imite Ministerului, în termen de 15 zile, cu aviz în privința elor cari cad sub prevederile art. 118, alin. VII din lege și a elor care n'au înaintat cererea de înscriere la examen.

Art. 220. — Numai învățătorii cari au obținut cel puțin media la fiecare probă, vor fi numiți cu titlul definitiv în învățământ.

Numirea se face de Minister cu decret regal pe ziua de 1 eptemvrie, care vine după ținerea examenului.

Se vor notă în statele personale cei reușiți, cei căzuți prin eîntrunirea mediilor, neprezentarea cererii de înscriere sau bsentarea nemotivată și cei neprezentați motivat la examen.

Art. 221. Nimeni nu se poate prezentă mai mult de trei ori examenul pentru numirea cu titlul definitiv. Acei, cari nici la treia încercare nu obțin media prevăzută mai sus sau bsentează de trei ori nemotivat, încetează în mod obligator e a mai face parte din corpul didactic.

Învățătorii, cari au obținut titlul definitiv, pot fi transferați posturile vacante din comunele urbane, în ordinea vechimei, clasificației la examenul de definitivat și după recomandarea ispectorului primar respectiv, ținând seamă de dispozițiunile rt. 119 și 126 din lege.

Art. 222. — Învățătorii înaintați de gradul II se numesc între învățătorii definitivi, după trei ani de funcționare efectivă cu acest titlu și după ce au trecut examenul de înaintare. **Învățătorii înaintați de gradul II.**

Examenul de înaintare se ține la fiecare doi ani înaintea unei comisiuni numite de Minister, la regiunile școlare, la una din școalele normale.

Art. 223. — Învățătorii definitivi care doresc a se prezentă acest examen, vor trimite cererile de înscriere, inspectoratelor regionale respective, cu cel puțin un an înainte de examen. **Examenul de înaintare la gradul II.**

Inspectoratul regional verifică dacă cei înscriși întrunesc condițiunile de admitere și dispun să li se facă inspecția specială.

Rezultatul cercetării şi al inspecţiei speciale se înaintează apoi inspectoratului general primar, spre a-şi da avizul de admitere sau nu la examen.

Pentru a fi admişi la examen, candidaţii trebuie să îndeplinească următoarele condiţiuni:

1. Să fi funcţionat efectiv cel puţin trei ani cu titlul definitiv în învăţământ. Timpul de funcţionare se calculează până la data fixată pentru începerea examenului.

2. Orice pedeapsă suferită să se prescrie până la data începerii examenului.

3. Să fie recomandaţi de inspectoratul general al învăţământului primar, în urma unei inspecţiuni speciale făcute de inspectorul general. La inspecţia specială se vor avea în vedere şi notările din statul personal şi întreaga activitate în şcoală şi afară din şcoală a învăţătorului.

Constatările inspectorului primar, vor fi apreciate cu o notă dela 1—10. Spre a fi admis la examen, candidatul trebuie să obţină nota 7.50 la inspecţia specială, pentru activitatea în şcoală şi afară din şcoală.

Tablourile cu candidaţii admişi se vor înaintă de inspectoratul general, Ministerului cu o lună de zile înainte de ţinerea examenului, iar Ministerul le trimite preşedinţilor comisiunilor la regiunile unde se ţine examenul.

Art. 224. — Comisiunile pentru examenul de înaintare se numesc de Minister şi se compun dintr'un profesor universitar sau inspector general ca preşedinte şi câte un profesor pentru limba română, pedagogie, istorie şi ştiinţe, de preferinţă dintre profesorii şcoalelor normale din regiune.

In lipsă de profesor universitar sau inspector general, se poate numi preşedinte şi un director de şcoală normală sau profesor din regiune, distins printr'o activitate şcolară şi socială.

Examenul va constă din 3 probe: 1. O probă scrisă, constând din două lucrări: una cu subiect pedagogic sau din istoria literaturii române şi alta cu subiect ştiinţific în legătură cu mediul în care trăesc învăţătorii; 2. O probă orală, asupra unui autor sau lucrări literare sau pedagogice, care se va fixă de Minister odată cu publicarea examenului şi 3. O probă practică pedagogică cu elevii din ultimele trei clase ale şcoalei primare. Fiecare din aceste trei probe este eliminatorie.

Subiectele probelor scrise vor fi date de Minister şi vor fi aceleaşi pentru toţi candidaţii. Lucrările se vor face în aceeaşi zi şi la aceleaşi ore de toţi candidaţii prezenţi. Timpul acordat pentru fiecare lucrare scrisă e de trei ore.

Numai candidaţii cari vor obţine la fiecare probă cel puţin media 7.50, vor fi înaintaţi.

Art. 225.—După terminarea tuturor probelor, comisiunea va

ncheiă un proces verbal asupra tuturor lucrărilor, constatând ezultatele examenului.

Preşedinţii comisiunilor vor întocmi listele de clasificare a elor reuşiţi, în ordinea de merit, trecând în această listă pe oţi candidaţii cari au întrunit la fiecare din cele trei probe, cel uţin media 7,50.

Art. 226.— In termen de 15 zile dela terminarea examenului, reşedintele comisiunii va înaintă Ministerului, cu raport special sta celor reuşiţi la examen, însoţită de procesul verbal încheiat de comisiune, constatând rezultatul examenului.

Prin raport, preşedintele va face observaţiuni proprii, arătând impresia ce a avut în general asupra pregătirii candidaţilor cu propunerile ce ar avea de făcut.

Art. 227.— Invăţătorii înaintaţi vor fi înscrişi la Minister pe n tablou general, în ordinea seriilor şi a clasificării.

Inaintarea în grad şi salar se face prin decizie ministerială, ziua de 1 Septemvrie care vine după ţinerea examenului.

Art. 228.— Invăţătorii înaintaţi de gradul II vor fi preferaţi ordinea de vechime şi clasificaţie la transferările în comunele bane, înaintea învăţătorilor cu titlul definitiv, însă în urma văţătorilor de gradul I.

Art. 229.— Un regulament special va prevedeă cu deamănunt normele după care se va ţine examenul de înaintare a învăţătorilor înaintaţi de gradul II.

Art. 230.— Invăţătorii înaintaţi de gradul I se numesc dintre văţătorii înaintaţi de gradul II, după 6 ani de funcţionare, cu est titlu şi în urma unei inspecţiuni speciale. **Invăţătorii înaintaţi de gradul I.**

Cand daţii doritori de a fi înaintaţi la acest grad, vor adresă rerile lor, inspectoratului şcolar regional respectiv, până la 1 tomvrie, după împlinirea stagiului de 6 ani. Odată cu cererea r naintă şi un memoriu, în care vor expune pe scurt activiea lor în şcoală şi afară din şcoală, distincţiunile şi recomosele obţinute în timpul celor 6 ani de funcţionare ca învăţăi înaintaţi de gradul II.

Art 231.— Spre a fi admişi să li se facă inspecţia specială, ndidaţii trebuie să îndeplinească următoarele condiţiuni:

1. Să fi împlinit 6 ani de funcţionare efectivă în învăţământ, învăţător înaintat de gradul II, la data înscrierii.

2. Să nu fi avut în acest timp nici o pedepsă mai mare de avertismentul; iar pedepsele mai mari să fi fost radiate, în ndiţiunile prevăzute de art. 152 din lege.

3. Să fi fost notaţi la toate inspecţiile cu nota *bine*.

4. Să fi desfăşurat o deosebită activitate în şcoală şi afară din şcoală pe teren cultural: la cercurile culturale, la conferinţele generale, la şcoala de adulţi, etc., prin conferinţe, serbări şcolare, cor şcolar şi bisericesc; pe teren practic: la grădina şcolară, la câmpul de experenţă etc., şi prin înfiinţarea de ateliere

Inspecţia specială pentru înaintarea la gradul I.

Art. 232.— Inspectoratul şcolar regional verifică dacă candidaţii întrunesc condiţiunile prevăzute la No. 1, 2 şi 3 şi decid să se facă inspecţia specială.

Inspectorul primar va face până la 1 Aprilie o inspecţie specială, cercetând întreaga activitate din timpul stagiului şi, cu un raport motivat va face propuneri. Tabloul celor înscrişi, cu cererile de înaintare, rezultatul cercetării statului personal şi propunerile inspectorului primar vor fi înaintate până la 15 Aprilie inspectorului general, care îşi va dă avizul motivat şi, dacă va crede necesar, va face el însuş o inspecţie specială.

Art. 233.— Tablourile întocmite de inspectoratele regionale şi însoţite de avizele motivate ale inspectorului primar şi ale celui general vor fi înaintate până la 1 Iulie consiliului inspectorilor generali-primari cari îşi vor da avizul, şi le vor înainta Ministerului până la 1 Iulie.

Înaintările în grad şi salar se fac de Ministru, pe ziua de 1 Septemvrie, prin decizie ministerială.

Învăţătorii respinşi de consiliul inspectorilor generali-primari nu pot adresă altă cerere de înaintare, decât după un nou stagiu de 6 ani.

Învăţătorii stagiari.

Art. 234 — Învăţătorii stagiari se numesc dintre absolvenţii gimnaziului şi vor funcţionă la şcoalele de copiii mici şi la primele 4 clase, în postul 2, 3 şi 4, şi numai în lipsă de învăţători titulari sau ajutori, la şcoalele cu un singur post.

După 4 ani de funcţionare, învăţătorii stagiari pot fi numiţi învăţători-ajutori.

Învăţătorii ajutori.

Art. 235 — Învăţătorii-ajutori se numesc dintre învăţătorii stagiari, în condiţiunile art. 121 din lege sau dintre absolvenţii liceului şi absolvenţii şcoalelor normale, fără diplomă de capacitate.

După un an de funcţionare şi în urma unui examen de capacitate, învăţătorii-ajutori pot fi numiţi învăţători provizorii, bucurându-se de aceleaşi drepturi ca şi normaliştii. Cei reuşiţi la examen se înscriu în tabloul de capacitate, în urma absolvenţilor normalişti din acelaş an şcolar.

Atât învăţătorii stagiari, cât şi învăţătorii-ajutori, absolvenţi de liceu, sunt obligaţi a urmă cei dintâi 2 ani, iar cei din urmă un an, la cursurile speciale de cultură generală şi pregătire pe

gogică. Aceste cursuri se ţin în fiecare an vara, timp de câte 2 luni la şcoalele normale. Numai după facerea cursurilor pedagogice şi stagiului pot trece examenul de capacitate cu normaliştii.

Un regulament special va hotărî modalitatea ţinerii cursurilor pedagogice, programa lor şi examenul de absolvire a acestor cursuri.

Învăţătorii suplinitori (stagiari şi ajutori) pot fi înlocuiţi la începutul anului şcolar, prin ocuparea postului de către un titular; iar în cursul anului şcolar, numai pe baza constatărilor da inspecţii sau anchete.

Învăţătorii suplinitori (stagiari şi ajutori) se numesc în locurile rămase disponibile, în urma transferărilor şi numirilor învăţătorilor titulari.

Art. 236.— Dispoziţiunile articolului precedent se aplică şi absolvenţilor şcoalelor speciale echivalente cu liceul, numiţi pentru lucrările manuale şi îndeletnicirile practice.

§ B. *Transferările personalului didactic.*

Art. 237.— In fiecare an se va publică de Ministerul Instrucţiunii, în *Monitorul Oficial* şi în Buletinul Ministerului, între 15—30 Ianuarie, tabloul posturilor vacante în întreaga ţară, în învăţământul primar din comunele rurale şi urbane. Posturile vacante la şcoalele pentru copii debili şi anormali educabili se vor publică deosebit. Transferările personalului didactic

Până la 1 Aprilie inclusiv, membrii titulari ai corpului didactic primar, carî doresc a fi transferaţi în locurile publicate vacante, sau ce eventual ar deveni vacante prin transferările altor titulari, vor înaintă cererile lor de transferare inspectoratelor regionale respective, arătând în ordinea de preferinţă, posturile la cari doresc să fie transferaţi.

In cerere vor arătă specialităţile de învăţământ practic, pe cari le cunosc sau pentru cari sunt calificaţi. Cererile vor fi însoţite şi de acte, prin cari să se dovedească interesele ce au în localitatea unde cer transferarea.

Când transferarea se cere pentru o şcoală din altă regiune, inspectoratul regional, care a primit cererea, este obligat ca până la 15 Aprilie, să o înainteze regiunii unde se găseşte şcoala, la care s'a cerut transferarea.

Această cerere va fi însoţită de avizul motivat al inspectorului primar respectiv.

Art. 238.— Trasferările se fac de către inspectoratele regionale respective între 15—30 Aprilie şi se comunică Ministerului, spre aprobare, până la 15 Maiu. După ce vor fi aprobate de Minister, ele se publică în Buletinul Oficial al Ministerului In-

structiunii și se comunică de îndată candidaților. Comunicările se fac de inspectoratele regionale.

Transferările intră în vigoare pe ziua de 1 Septemvrie.

Nici o transferare nu se va acordă, decât potrivit dispozițiunilor art. 66 și 69 din lege.

Dacă un învățător a fost transferat la o școală din altă regiune școlară, inspectoratul regiunii din care a plecat va trimite până la 1 Septemvrie, inspectoratului regional, statul personal complet al învățătorului transferat.

Art. 239. — Pentru ca un învățător să poată fi transferat, se cere să aibă recomandarea inspectorului primar respectiv, bazată pe statul său personal.

In cazul când sunt mai mulți candidați pentru același loc, se vor luă în considerație în ordinea de preferință:

a) Cei cari au un grad mai mare în învățământ;

b) Cei cari au notă mai mare în același grad;

c) Cei cari au interese familiare și anume:

1. Aducerea în aceeași localitate a soților, când sunt membri ai corpului didactic.

2. Aducerea în aceeași localitate, când unul din soți este funcționar public.

3. Aducerea în aceeași localitate a învățătorilor sau învățătoarelor, cari au de sprijinit mamă văduvă sau orfani.

4. Aducerea în aceeași localitate unde este soțul, de orice profesiune ar fi acesta.

d) Cei cari au interese materiale, în primul rând locuință proprie.

e) Cei cari sunt mai vechi în învățământ.

Art. 240.—Transferările la școalele din comunele urbane, nu se vor face decât dintre învățătorii inamovibili de gradul I, dintre actualii institutori, învățătorii inamovibili de gradul II și învățătorii definitivi, în conformitate cu dispozițiunile art. 118 și 119, alineatul ultim din lege.

In toate cazurile, se vor face mai întâiu transferările celor din localitate și apoi a celor din alte localități.

Art. 241. — Învățătorii pedepsiți cu transferarea nu pot obține o nouă transferare după cerere, nici a fi transferați din oficiu de Minister decât după prescrierea pedepsei.

Art. 242. — Dacă un post devine vacant în cursul anului școlar, el se ocupă prin suplinire până la epoca prevăzută de art. 124 din lege.

Art. 243. — La transferări, interesul școalei trebuie să precumpănească interesele personale.

Transferările nu sunt obligațiune pentru Minister.

§ C. Numirile personalului didactic.

Art. 244. — Intre 15—30 Maiu se va publică de Minister în *Monitorul Oficial* şi în Buletinul Ministerului Instrucţiunii toate locurile rămase vacante în învăţământul primar, după facerea transferărilor. Numirile normaliştilor în învăţământ.

Art. 245. — In ziua de 1 Iulie, toţi normaliştii şi normalistele cu diplomă de capacitate, cum şi cei reintegraţi în învăţământ în cursul anului şcolar, se vor prezentă la inspectoratele regionale şcolare, unde doresc a fi numiţi, spre a-şi alege locuri în învăţământ.

Cei cari nu pot veni, îşi vor înaintă cererile până la 25 Iunie, indicând în ordinea de preferinţă, locurile ce doresc a ocupă.

Atât candidaţii cari se prezintă personal la alegerea locurilor, cât şi cei cari înaintează cereri pentru numire, trebuie să facă dovadă că îndeplinesc condiţiile de titlu şi capacitate pedagogică, civilă, juridică şi fizică, prevăzute prin art. 143, lit. a-f din lege, şi anume :

a) Normaliştii vor prezentă adeverinţa de la direcţiunea şcoalei normale că au reuşit la examenul de capacitate pentru învăţător şi, la admiterea în şcoala normală, au dovedit că sunt fii de cetăţeni români :

b) Invăţătorii ajutori şi cei reintegraţi ;

1. Certificat că se bucură de drepturile cetăţeneşti şi civile;

2. Certificat de moralitate şi bună reputaţie;

3. Certificat că n'au suferit nici o condamnare judecătorească pentru crime sau delicte contra cinstei şi a bunelor moravuri ;

4. Bărbaţii vor înaintă dovadă că au satisfăcut legea recrutării,

5. Certificat medical de la un medic oficial, constatând că candidatul nu e atins de nici o infirmitate, boală sau vicin de constituţiune, care l-ar face impropriu pentru funcţiunea de învăţător sau primejdios pentru sănătatea elevilor ;

6. Foştii învăţători, cari cer reintegrarea, vor prezentă dovadă de la revizoratul şcolar, că ştiu românește.

Candidaţii prezenţi, cari nu prezintă certificat medical, sunt supuşi unui examen medical, înainte de a-şi alege post în învăţământ.

In acelaş timp cu normaliştii, se prezintă la alegerea locurilor şi învaţătorii ajutori, reuşiţi la examenul de capacitate, precum şi cei reintegraţi. Darea locurilor se va face în ordinea de preferinţă : normaliştii, cu diplomă de capacitate, învăţătorii-ajutori cu examen de capacitate şi apoi cei reintegraţi.

Invăţătorii normalişti cari termină stagiul militar în cursul anului în care se publică locurile vacante, au dreptul să se prezinte în anul acela şi la data de mai sus, înaintea terminării stagiului militar, spre a-şi alege locuri în învăţământ.

Ordinea în care se face alegerea posturilor.

Art. 246.— Numirile după diferitele tablouri de capacitate se vor face începându-se cu primii clasificaţi depe toate tablourile, apoi cu cei de al doilea clasificaţi, etc., şi se urmează la fel până la terminarea tablourilor.

Când sunt mai mulţi candidaţi pentru acelaş loc se vor luă în consideraţie:

a) Vechimea pe tabloul de capacitate;

b) Clasificaţia;

c) Interesele familiare;

d) Interesele materiale.

Tablourile de numiri, întocmite de inspectoratele regionale, vor fi înaintate Ministerului spre a le aprobă şi a face numirile.

Art. 247.— Numirile se fac de Minister prin decizie ministerială şi cu titlul provizoriu, pe 1 Septemvrie al anului şcolar următor. Ele se publică în Buletinul Oficial al Ministerului Instrucţiunii.

Art. 248.—Normaliştii şi normalistele, cari nu-şi aleg locuri în învăţământ şi nu pot justificá aceasta prin cauze de forţă majoră, vor fi obligaţi să restitue Ministerului Instrucţiunii cheltuelile de întreţinere şi instrucţiune în şcoala normală. Cheltuelile se vor stabili prin decizie ministerială.

Măsuri contra normaliştilor vinovaţi de acte de imoralitate.

Art. 249.—Absolvenţii şcoalelor normale, cari, înainte de numirea cu titlul provizoriu în învăţământ, se vor face vinovaţi de imoralitate, vor puteá fi pedepsiţi cu întârzierea pe un an sau doi dela alegerea locurilor şi vor puteá fi chiar şterşi depe tablou, în urma propunerii motivate a inspectorului şcolar regional şi a avizului Comisiunii regionale de judecată, după ce vor fi ascultaţi în apărarea lor.

Art. 250. — Numirile şi transferările în învăţământul primar nu se pot face decât la datele şi în condiţiunile prevăzute în legea învăţământului primar şi în acest regulament. Toate numirile şi transferările cari se vor face fără respectarea acestor dispoziţiuni sunt nule de drept.

Funcţionarii cari vor face, vor propune sau vor împiedică numiri, transferări, împotriva dispoziţiunilor legii, sunt răspunzători disciplinar către Ministerul Instrucţiunii şi băneşte către partea vătămată prin actul lor nedrept.

§ D. Scoaterea la pensie a personalului didactic.

Scoaterea la pensie a personalului didactic.

Art. 251. — Membrii corpului didactic primar pot fi scoşi la pensie din oficiu, de Minister, în următoarele condiţiuni:

1. Când împlinesc vârsta de 65 de ani; în acest caz punere la pensie este obligatorie.

2. Pentru incapacitate profesională.

Incapacitatea va rezultă din constatările repetate, cel puțin de 3 ori în cursul unui an, ale organelor de control școlar și din procesele verbale de inspecție, anexate la statul personal.

Constatările unui organ vor fi verificate la fața locului de alt organ superior de control.

3. In caz de boală, infirmități, vițiu, boală cronică, cari le face imposibilă îndeplinirea funcțiunii lor sau îi face periculoși pentru sănătatea copiilor.

Art. 252.— In fiecare an, inspectoratul regional va formă în luna Iulie: 1) tabloul învățătorilor cari au atins sau vor atinge până la 1 Ianuarie următor limita de vârstă prevăzută la No. 1 al art. precedent; 2) al celor cari au devenit improprii pentru învățământ, prin incapacitate profesională și 3) al învățătorilor cari sunt improprii învățământului din cauză de boală și infirmități fizice.

Tablourile 2 și 3 vor mai indică concediile obținute în ultimii 3 ani, motivul pentru care s'au acordat, starea actuală a sănătății învățătorilor și orice alte informațiuni, spre a lămuri situația acestora.

Art. 253.— Tabloul membrilor corpului didactic, cari au atins limita de vârstă, va fi înaintat Ministerului până la 1 Septemvrie, spre a-i invită până la 15 Octomvrie, să-și facă formalitățile necesare pentru trecerea la pensie pe ziua de 1 Ianuarie viitor. Ministerul le va indică dispozițiunile din legea generală a pensiilor, pe baza cărora vor puteă dobândi trecerea lor la pensie și va comunică acest tablou Ministerului de Finanțe (Casa Pensiilor).

Tabloul învățătorilor, care intră în categoria a doua, va fi înaintat până la 1 Septemvrie comisiunii școlare și comisiunii medicale ale regiunii.

Tabloul din categoria a treia va fi înaintat până la aceeaș dată comisiunii medicale depe lângă regiune.

Comisiunile vor examină până la 15 Septemvrie starea fizică și mintală a învățătorilor cuprinși în categoriile a doua și a treia și-și vor da avizul motivat pentru fiecare caz în parte.

După ce aceste comisiuni se vor pronunță, amândouă tablourile cu membrii corpului didactic din categoriile a doua și a treia se vor înaintă până la 1 Octomvrie Ministerului, care se va pronunță, având pentru aceasta avizul conform al Consiliului permanent. Consiliul permanent poate hotări noui cercetări și investigațiuni înainte de a se pronunță.

Membrii corpului didactic scoși la pensie pe 1-Ianuarie pot fi menținuți în posturi, dacă Ministerul va găsi de cuviință, până la finele anului școlar respectiv. Locurile lor însă se vor publică vacante la data prevăzută de lege.

CAPITOLUL VIII

Drepturile și datoriile corpului didactic. Concedii.

§ A. Drepturile și datoriile.

Art. 254. — Toți membrii titulari ai corpului didactic primar din școalele publice se bucură de drepturile acordate prin lege. Ei nu pot fi transferați dintr'o localitate în alta, decât pe baza cererii lor sau ca măsură disciplinară.

Art. 255.—La intrarea lor în funcțiunei membrii corpului didactic titulari depun jurământ de credință și respect Regelui, Constituției și legilor țării.

Art. 256. — Membrii corpului didactic primar sunt datori:

1. Să frecuenteze regulat școala, dând exemple de ordine, punctualitate și stăruință pentru educația și instrucția copiilor, ce le sunt încredințați. Ei sunt răspunzători de elevii ce le sunt încredințați și de faptele lor, tot timpul cât sunt obligați prin lege și regulament să-i țină sub supravegherea și controlul lor, afară de cazul când dovedesc că n'au putut împiedică săvârșirea faptelor de cari trebuie să răspundă.

Învățătorii din comunele rurale și din cele urbane nereședinte de județ nu pot luă parte ca jurați, la Curtea cu juri.

2. Să aplice legile și regulamentele, programa și instrucțiunile autorităților școlare; să predeă în limita numărului de ore săptămânale, toate obiectele de studiu prevăzute de programă și la clasele ce li se vor fixă de autorități.

Până la obținerea titlului definitiv, își vor scrie planurile lecțiunilor de predat, într'un *text de pregătire*, care va stă totdeauna la dispoziția directorului și a organelor de control.

3. Să aplice, la predarea lecțiilor, principiile și normele de educație și învățământ, întipărind în sufletul copiilor, prin învățătură, exemple și fapte, preceptele morale, însuflându-le sentimentul datoriei, al iubirii de patrie și tron și respectul pentru așezămintele țării.

4. Să ia parte la conferințele școlare hotărîte de legi, regulamente și de autoritățile școlare.

5. Să aibă o purtare exemplară, atât în școală cât și în societate.

6. Să locuească în comuna în care e situată școala, la care funcționează și, în cazul când comuna cuprinde mai multe cătune, să locuească în cătunul, în care e școala unde sunt numiți.

Se poate încuviința învățătorului, care are locuința sa, să locuească într'o comună sau cătună vecină, cu condițiune ca distanța să nu fie mai mare de 3 km. (îndoitul razei școlare). Dacă se constată însă că învățătorul lipsește dela școală sau întârzie, i se va pune în vedere să se mute imediat în cătuna cu școala, la

care funcţionează şi dacă nu execută, va fi dat în judecată, spre a fi transferat.

Dacă învăţătorul invoacă motivul că nu găseşte locuinţă de închiriat, se va numi o comisiune din subrevizorul şcolar, preşedintele comitetului şi directorul şcolii, dacă este, spre a cercetă şi a-şi da părerea.

Directorii sunt datori să locuească la şcoală, în locuinţa pentru director, şi numai în lipsă de locuinţă la şcoală, poate locui în casa proprie sau cu chirie, însă în raza prevăzută la No. 6.

În caz de refuz, vor pierde direcţia şcolii şi dacă nu e alt învăţător titular cu drept de a fi numit director, ei vor fi daţi în judecată spre a fi transferaţi în altă localitate.

7. Să servească 10 ani în învăţământul Statului, conform obligaţiunii luate la intrarea în şcoala normală sau, cu autorizarea Ministerului, în cel particular, conform art. 207, alin. 5 din lege.

În acest timp, ei nu pot obţine concedii pentru alte motive decât cele prevăzute la art 139 No. 1, 2, 3 şi 4 din lege.

Învăţătorii, cari vor părăsi învăţământul înainte de împlinirea termenului de 10 ani, vor fi obligaţi să restituie Statului cheltuelile făcute cu întreţinerea şi instrucţiunea lor în şcoala normală. Cheltuelile se vor fixă de Minister prin decizie ministerială.

Ei nu pot ocupă funcţiuni publice la alte instituţiuni de Stat, judeţ sau comună în acest timp de 10 ani.

Art. 257.—Misiunea învăţătorului, având un caracter educativ, cultural şi de armonie socială, el nu poate săvârşi fapte cari i-ar ştirbi prestigiul şi i-ar compromite activitatea şi autoritatea sa. De aceea, este interzis membrilor corpului didactic primar:

1. A face aprecieri jignitoare asupra credinţelor religioase ale părinţilor şcolarilor.

2. A predă împotriva religiei şi ordinei în Stat.

3. A manifestă, prin graiu şi faptă, dispreţ faţă de religie, limbă, patrie şi naţiune.

4. A face agitaţiu împotriva formei de guvernământ, a ordinei de Stat şi a luă parte la greve.

5. A exercită orice fel de comerţ sau vreo profesiune, care l-ar puteă împiedecă dela îndeplinirea îndatoririlor sale de învăţător sau ar fi incompatibilă cu demnitatea caracterului chemării sale. Dacă vreun învăţător sau învăţătoare mai îndeplineşte vreun serviciu sau funcţiune, afară de cea şcolară, e dator să comunice revizoratului şcolar în termen de o lună dela ocuparea funcţiunii.

6. A face speculă din vânzarea cărţilor şi rechizitelor şcolare. Ei pot vinde însă şcolarilor cărţi şi material de şcoală, în con-

diţiunile prevăzute de art. 13 No. 7 din legea comitetelor şcolare. Beneficiul realizat se va vărsă comitetului şcolar.

7. A fi arendaşi, îngrijitori sau administratori de moşii, fie pe numele lor, fie pe numele altora, fie prin persoane interpuse, sau do a servi, cu sau fără leafă, sub orice nume ar fi, la proprietari sau arendaşi, în scopul exploatării moşiei, pădurii şi oricărei întreprinderi industriale şi comerciale.

8. A face speculă de pământuri ţărăneşti, a aveà cârciumă sau depozite de băuturi spirtoase, pe numele lor sau pe al altora.

Cu toate acestea, învăţătorii cari n'au 10 ha pământ al lor propriu sau dotal, pot luà în arendă şi cultivà pământ, până la o întindere de maximum 10 ha., inclusiv pământul lor, fără să poată însă subarendà pământul luat în arendă.

9. A deschide sau conduce şcoală de învăţământ particular, de orice fel şi de orice grad, fără autorizarea Ministerului. Pentru lecţii sau meditaţii colective va cere autorizarea Ministerului Instrucţiunii, care se va da cu avizul inspectoratului şcolar respectiv.

In cazul când revizorul sau altă autoritate şcolară e încunoştiinţată că un învăţător exercită vreuna din ocupaţiunile prevăzute la No. 5, 6, 7, 8, 9, va cercetà şi, în caz de vinovăţie, Ministerul va trimite pe învăţător în judecata comisiilor de judecată.

Comitetele şcolare sunt în drept să informeze autorităţile şcolare, dacă învăţătorii exercită ocupaţiuni oprite de lege.

Punerea în disponibilitate la numirea în serviciul Centralei băncilor populare

Art. 258.—Învăţătorii pot face parte din consiliul de administraţie al băncilor populare şi al societăţilor cooperative săteşti, de orice fel, afară de acelea pentru comerţul de băuturi spirtoase. Conform dispoziţiei dela No. 5, ei sunt datori să comunice revizoratului, serviciul sau funcţiunea ce li s'a încredinţat.

Ministerul poate încuviinţà funcţionarea membrilor corpului didactic primar la Centrala băncilor populare şi a cooperativelor săteşti.

In timpul cât vor îndeplini serviciul la Centrala băncilor populare şi cooperativelor săteşti, ei sunt puşi în disponibilitate dela postul de învăţător, dar li se rezervă dreptul de a reintrà oricând în învăţământ, cu toate drepturile câştigate până în momentul punerii în disponibilitate, luând locuri în învăţământ, în aceleaşi condiţiuni ca şi cei reintegraţi. Punerea în disponibilitate se socoteşte din momentul ocupării funcţiunii în serviciul Centralei băncilor populare, etc.

Art. 259— Membrii corpului didactic primar sunt obligaţi a lucrà efectiv, atât în şcoală, cât şi afară din şcoală, ca activitate didactică, până la maximum 30 ore pe săptămână.

Art. 260—Absenţele nemotivate, fie dela lecţiuni, fie dela îndatoriri impuse prin lege sau regulamente, atrag după sine, deosebit de alte pedepse disciplinare, reţinerea corespunzătoare din leafă. Sumele reţinute se varsă comitetului şcolar respectiv. Reţinerea salariilor pentru absenţe nemotivate.

Numărul orelor obligatorii de activitate didactică lunară se socoteşte 120.

Absentarea nemotivată dela şcoală şi de la celelalte îndatoriri obligatorii, timp de 30 de zile, în cursul unui an, se va considerà demisiune. Când zilele de absentare sunt consecutive, se vor calculà ca absenţe şi sărbătorile şi Duminicile dintre ele.

Art. 261—Membrii corpului didactic primar, cari s'au retras din învăţământ, pot reintrà în timp de 2 ani, cu titlul şi drepturile lor. Reintregarea în învăţământ.

Cererea de reintegrare se adresează inspectorului şcolar al regiunii, în care învăţătorul se găsià în momentul retragerii. Inspectoratul regional înaintează Ministerului cererea în termen de 30 zile, cu aviz în care va lămuri situaţia fostului învăţător.

Ministerul decide reintegrarea numai pe baza avizului favorabil al Consiliului permanent, dat în urma cercetării statului personal şi a raportului inspectoratului.

Nici o persoană nu poate fi reintegrată mai mult de două ori.

Cei care au obţinut dreptul de reintegrare îşi aleg postul în acelaş timp şi în urma normaliştilor cu diplomă de capacitate, la şcoalele din comune rurale.

Persoanele cari se găsiau în momentul retragerii la o şcoală dintr'o comună urbană, în baza drepturilor câştigate pe temeiul legii anterioare, pot fi reintegrate în posturi urbane, dacă există aceste posturi.

§ B. — *Concedii.*

Art. 262— Învăţătorul nu poate părăsi localul şcoalei, în timpul orelor de lecţiuni; nu poate schimbà sau interverti zilele de clasă, nici obiectele de studiu, prevăzute în orar. Cazurile în care se pot acorda concedii.

Afară de cazuri de forţă majoră, bine dovedite, membrii corpului didactic primar, nu pot părăsi postul, fără concediu aprobat.

Cazurile de forţă majoră sunt: boală gravă, moarte în familie şi chemare la exercitarea drepturilor cetăţeneşti.

Dacă în aceste cazuri, învăţătorul silit să părăsească postul înainte de aprobarea concediului, n'a anunţat imediat revizorul şcolar şi dacă în timp de trei zile dela absentare n'a dovedit boala sau cazul de forţă majoră, i se va reţine salariul întreg, pentru tot timpul absentat.

Reţinerile se fac şi pentru zilele de sărbători şi Duminici, cari cad între zilele absentate.

In cazul când revizorul se va încredinţà că motivele invocate

nu erau valabile, concediul se va revocă, absenţele se vor socoti ca nemotivate şi vor atrage după ele, penalitatea cuvenită, după gravitatea culpei.

Concedii se pot acordă:

1. Pentru boală personală bine dovedită;
2. Pentru boală contagioasă în familie;
3. Pentru cazuri de forţă majoră;
4. Pentru studii de perfecţionare didactică, în secţia pedagogică depe lângă Universitate, sau ca bursier în străinătate;
5. Pentru chemare temporară, într'o funcţiune administrativă pendinte de Ministerul Instrucţiunii, sau pentru exercitarea unui mandat electiv.

Art. 263— Se vor motivă absenţele învăţătorilor din Capitalele judeţelor, când vor fi chemaţi ca jurați, în materie penală; nu se vor motivă însă absenţele învăţătorilor din oraşele nereşedinţe şi din comunele rurale aflaţi în acelaş situaţie.

Când aceşti învăţători se văd inscrişi în listele de jurați, vor cere singuri, potrivit art. 263 din legea de procedură penală, ştergerea din aceste liste, la prefectura judeţului. In caz contrar, ei vor fi pasibili de pedeapsă, pentru negligenţă.

Acordarea concediilor pentru boală.

Art. 264— Cazurile de boală se constată de medicul oficial din localitate (medic de plasă, medic de judeţ, medic de spital, medic comunal), când boala nu reclamă un concediu mai mare de două luni.

Când boala reclamă un concediu mai mare sau prelungirea concediului anterior, constatarea se va face de comisia medicală depe lângă inspectoratul regional.

Ministerul, prin organele sale de control şi sanitare, poate verifică motivele, pe cari se sprijină cererile de concedii şi la nevoie, poate trimete pe învăţătorul care cere concediu înaintea comisiunii medicale centrale.

Înaintarea cererilor pentru concedii.

Art. 265—Cererile de concediu se înaintează autorităţilor şcolare prin directorul şcoalei, care este obligat să-şi dea avizul.

Revizorul şcolar are dreptul de a acordă unui învăţător cel mult 7 zile de concediu în cursul unui an. In cursul lunilor ianuarie şi Iunie, ei va înaintă inspectoratului regional un tablou de toate concediile acordate, cu arătarea motivelor şi a suplinitorilor aprobaţi.

Când un învăţător a beneficiat de cele 7 zile, cât are dreptu să acorde revizorul, şi are nevoie de un nou concediu sau când concediul se cere pe un timp până la două luni, cererea de concediu se adresează inspectoratului regional respectiv, prin direcţia şcoalei şi revizorat. Directorul şcoalei şi revizorul sunt datori să-şi dea părerea asupra temeiniciei motivelor invocate. Directorul va da curs cererii în 3 zile şi revizorul în 6 zile.

inspectorii şcolari regionali au dreptul să acorde concedii până a două luni în cursul unui an şcolar.

Când un învăţător a obţinut concediu şi pe timpul cât are dreptul să acorde inspectorul regional cererea pentru acordarea unui nou concediu sau a unui concediu mai mare de două luni, se adresează Ministerului prin direcţia şcoalei, revizorat şi inspectoratul regional, care îşi vor da avizul asupra temeiniciei motivelor invocate.

Concediile mai mari de două luni se dau de Ministru.

Cererile de concedii, cari nu urmează calea ierarhică arătată mai sus, nu se vor luă în consideraţie.

Art. 266.— In timpul concediului, învăţătorii nu pot ocupă nici un serviciu sau exercită nici o profesiune oarecare. Abaterea dela această dispoziţiune atrage revocarea concediului, restituirea salariului primit şi darea în judecată.

Art. 267.— Membrii corpului didactic puşi în concediu pentru cazuri de boală personală, bine constatate, primesc: leafa şi gradaţia, în timpul când sunt bolnavi, în modul următor: **Leafa acordată în timpul concediului pentru boală.**

Pentru cazuri de boală până la 6 luni, ei primesc leafa şi gradaţia întregă, afară de cei atinşi de tuberculoză deschisă, cari primesc leafa şi gradaţia întreagă pe timp de un an.

Pentru alte trei luni de concediu, ei primesc $^1/_2$ din salariu şi gradaţia.

După 9 luni de concediu de boală în cursul unui an şi după 15 luni pentru cei tuberculoşi, membrii corpului didactic sunt scoşi la pensie sau puşi în disponibilitate, cu dreptul de reintegrare, după normele prevăzute în lege.

La reluarea postului, învăţătorul, care a fost în concediu pentru tuberculoză, va fi examinat din nou de comisia medicală, care îşi va da avizul dacă poate să-şi reiă postul fără pericol pentru elevi.

Dacă învăţătorul tuberculos are locuinţă la şcoală, el trebuie s'o părăsească imediat.

Art. 268.— Afară de concediul pentru boală, învăţătoarele au dreptul la concediu de două luni pentru naştere cu leafa şi gradaţia întreagă: o lună înainte şi o lună după naştere. **Concediu pentru caz de naştere.**

Art. 269. — Pentru boală contagioasă în familie, învăţătorii primesc leafa şi gradaţia întreagă. Durata concediului e egală cu durata timpului de izolare prescris de serviciul sanitar, pentru fiecare boală contagioasă. Concediul se acordă pe baza avizului medicului oficial, care a constatat boala în familie. Acest concediu şi cel pentru naştere se cuprind în cele 6 luni de concediu cu dreptul la leafă şi gradaţie, în cursul unui an. **Concediu pentru boală contagioasă în familie.**

Concedii pentru studii.

Art. 270. — Pentru studii în secţia pedagogică depe lângă universitate, se vor acordă învăţătorilor concediu cu leafa şi gradaţia întreagă, până la absolvirea studiilor.

Concediile se vor acordă la începutul fiecărui an şcolar. Concediul în primul an se va acordă în urma reuşitei învăţătorului la examenul de admitere în secţia pedagogică şi a angajamentului său autentic, că va servi timp de 10 ani, dela obţinerea diplomei universitare, în învăţământul Statului.

La acordarea concediului, învăţătorul va da şi o declaraţie că primeşte să fie transferat într'un post vacant dela o altă şcoală, dacă interesele şcoalei unde figurează ca titular o cer.

Cei cari ocupă şi funcţiunea de director pierd de drept direcţiunea.

Pentru ceilalţi ani de studii, concediile se vor acordă pe baza certificatului directorului de studii al secţiei pedagogice sau al decanatului facultăţii, constatând că învăţătorul a frecuentat în anul trecut, cursurile şi lucrările de seminar în mod regulat şi la sfârşitul anului şcolar a dat şi a reuşit la examenele cerute.

In cazul când învăţătorii părăsesc studiile secţiei pedagogice, fără să se reîntoarcă la postul din învăţământ, ei vor fi obligaţi să restitue Statului leafa şi accesoriile încasate în timpul concediului, deosebit de cheltuelile de întreţinere în şcoala normală de învăţători.

Art. 271. — Pentru studii în străinătate ca bursieri se vor acordă învăţătorilor concediu, spre a se perfecţionă ca învăţători. In nici un caz nu li se vor acordă pentru studii de altă natură.

Concedii pentru exercitarea unui mandat electiv.

Art. 272. — Pentru exercitarea unui mandat electiv se vor acordă învăţătorilor concedii pentru timpul cât ţine sesiunea parlamentară.

Ei nu-şi pot reluă postul în timpul vacanţelor parlamentare, decât cu începutul anului şcolar viitor.

Art. 273. — Pentru studii în străinătate ca bursier, precum şi pentru exercitarea unui mandat electiv, învăţătorii primesc gradaţia şi 25% din leafa de bază, afară de cazul când învăţătorii sunt trimişi din oficiu de Minister, să facă studii în străinătate; în acest caz li se plăteşte leafa şi gradaţia întreagă.

Art. 274. — In legea de organizare a Ministerului se vor stabili drepturile la salariul de învăţător, ale celor chemaţi în funcţiuni administrative pendinte de Ministerul Instrucţiunii.

Art. 275. —Dacă un învăţător ocupă o funcţiune administrativă, pendinte de alt Minister, el nu poate primi nimic din salariul şi gradaţia de învăţător.

Art. 276.— Membrii corpului didactic primar, care în cursul carierii lor vor avea un total de 8 ani de concediu, obţinut pentru orice fel de motive, afară de însărcinările de administraţie, control în învăţământ şi serviciul militar, se vor considera demisionaţi din învăţământ. Punerea în disponibilitate în caz de concediu.

Inspectoratele regionale vor comunică Ministerului, la sfârşitul fiecărui an şcolar, numele învăţătorilor cari cad sub prevederile acestui articol.

Art. 277.— Timpul petrecut în concediu pentru boală, pentru studii, chemarea în funcţiuni administrative şi de control pendente de Ministerul Instrucţiunii şi exercitarea unui mandat electiv, se socoteşte la gradaţie şi la pensie.

Timpul petrecut în concediu, fără drept de leafă, se scade din timpul valabil pentru gradaţii şi pensie.

Timpul petrecut în concedii, obţinute pentru orice fel de motive, afară de funcţiuni administrative şi de control şcolar pendinte de Ministerul Instrucţiunii, nu se socoteşte în cei 10 ani, pentru care învăţătorul s'a angajat să servească în învăţământul Statului.

Art. 278.— Toate sumele reţinute dela cei în concediu rămân Ministerului, la fondul pentru plata suplinitorului.

Art. 279. — Învăţătorul, nevoit să absenteze pentru cazuri de forţă majoră, e dator să lase suplinitor în locul său. Suplinirea până la şeapte zile, se va putea face fără plată, în şcoalele cu mai mulţi învăţători, de către colegi, cu rândul, în ordinea ce se va stabili de direcţiunea şcolii. Suplinirea învăţătorilor în concediu.

In toate celelalte cazuri, suplinitorii se numesc de autorităţile care acordă concediul, cu aprobarea organelor administrative subalterne.

Art. 280. —Când concediul unui titular, e mai mare decât o lună, suplinitorul lui va fi trecut deosebit în state, cu sumele ce i se cuvin.

Art. 281.— Suplinitorii titularilor în concediu, sunt plătiţi de Minister cu 75% din leafa de bază şi din indemnizările cuvenite învăţătorului titular. Plata suplinitorilor.

Dacă un suplinitor, în funcţiune la încheierea anului şcolar, a servit în loc vacant sau în locul unui titular în concediu, între 5—7 luni, el va primi leafa pe o lună din vacanţă; dacă a suplinit mai mult de 7 luni, va primi leafa pe amândouă lunile de vacanţă.

Art. 282.— Când un director care se bucură de locuinţă în natură la şcoală, ocupă o funcţiune administrativă sau de con-

trol, suplinitorul său la clasă primește dela Stat indemnizare de chirie la care are dreptul; iar directorul care ocupă funcți administrativă sau de control nu mai primește indemnizarea d chirie cuvenită postului ce ocupă. Suplinitorul la direcți școalei primește în bani dela director, jumătate din valoare combustibilului.

Cămine de odihnă în timpul verii.

Art. 283.— Pentru întremarea învățătorilor slăbiți de munc din clasă, dar fără a fi atinși de vreo boală contagioasă, Min sterul le va acordă dreptul de a se instalà în timpul vacanței, î localurile școalelor și ale internatelor din localitățile climaterice în schimbul unei chirii reduse, ce se va plăti comitetelor șco lare respective.

Tabloul localurilor de școală, cari pot servi drept cămine d vară, se va fixà de Minister. Chiria ce trebue să plătească, supra vegherea și organizarea se vor fixà asemenea de Minister. Pentr aceasta se va alcătui un regulament special.

Detașări la altă școală.

Art. 284.— Membrii corpului didactic primar pot obține de tașări la altă școală, în cazurile și în ordinea de preferință ur mătoare:

1. Pentru aducerea soților, membrii ai corpului didactic, i aceeaș loca i ate, sau mai în apropiere de locuința lor proprie

2. Pentru aducerea lângă cela a t soț, funcționar public.

3 Pentru aducerea în aceeaș localitate, a învățătorilor sau în vățătoarelor, cari au ce sprijin t mamă văduvă sau orfan

4. Pen t u aducerea în aceeaș localitate unde este soțul d orice profesiune ar fi acesta.

Când mai mulți când dau, cari se găsesc în același caz, ce același loc, se preferă cei mai vechi în învățământ și cu grea famil are mai mari.

Detașările se fac numai la începutul anului școlar și cel ma târziu până la 15 Octomvrie ale fiecărui an.

Afară de aceste cazuri, nu se poate acordà nici o detașare del o școală sau localitate la alta.

CAPITOLUL IX

Distincțiuni și recompense

Art. 285. — Spre a încurajà și răsplăti pe membrii corpulu didactic primar care se disting prin tr'o deosebità activitate cul turală și economico-socială în școală și afară din școală, Mini sterul Instrucțiunii va acordà următoarele distincțiuni și re compense:

1. Adrese de mulțumire, personale și publice.

2. Medalii: Răsplata Muncii pentru învățământ, clasele III II și I.

3. O gradație de merit, 25%, la ultima leafă de bază.
4. Membrii de onoare ai învățământului la ieșirea la pensie.

Art. 286. — Aceste distincțiuni și recompense se acordă în modul următor: Adrese de mulțumire.

1. Adresele de mulțumire se acordă pe baza raportului motivat al inspectorului primar și cu avizul inspectorului șef de regiune. De regulă, adresele de mulțumire se vor acordă la sfârșitul anului școlar, pentru activitatea rodnică desfășurată de un învățător în școală și afară din școală. Se vor acordă însă și în cursul anului școlar pentru anumite acțiuni sau inițiative cu caracter cultural, național, artistic, economic, etc., în folosul școlii sau al locuitorilor. Adresele de mulțumire se vor acordă în tot timpul funcționării în învățământ. Ele vor fi confidențiale sau publice, după însemnătatea activității sau a inițiativelor învățătorului.

Art. 287. — Răsplata Muncii pentru învățământ (clasa III, II și I) se acordă de Ministru, pe baza raportului motivat al inspectorului șef regional și cu avizul conform al inspectorului general respectiv și anume: «Răsplata muncii pentru învățământ.

Clasa III, după o vechime de cel puțin 6 ani în învățământ.
Clasa II, după o vechime de cel puțin 10 ani.
Clasa I, după o vechime de cel puțin 15 ani în învățământ.

Învățătorii propuși pentru Răsplata Muncii trebue să fi desfășurat o deosebită activitate în școală și afară din școală, pe teren cultural.

Să fi fost notați la toate inspecțiile cu nota bine.

Să fi obținut cel puțin două adrese de mulțumire.

Să fi creat pe lângă școală sau să fi condus un atelier de îndeletniciri practice.

Să aibă cor școlar, bibliotecă școlară și populară, cursuri de adulți; când școala posedă grădină și câmp de experiență, ele trebuie să fie îngrijite și cultivate sistematic.

Ei trebuie să fi dat în fiecare an, cel puțin 70 la sută absolvenți din cei înscriși în clasa IV și VII, atât la școala primară cât și la clasele corespunzătoare ale școalelor de adulți.

Art. 288. — Gradația de merit (25% la ultima leafă de bază). Gradații de merit.

Această gradație de merit se acordă de Ministru, pe baza raportului motivat al inspectorului primar și în urma unei cercetări locale făcute de inspectorul regional și cu avizul conform atât al inspectorului general respectiv, cât și al Consiliului permanent.

Cel recomandat trebuie să aibă un stagiu de cel puțin 15 ani ca învățător definitiv și să fi desfășurat o activitate de seamă atât în școală cât și afară de școală, pe teren cultural.

Să nu fi avut nici o pedeapsă.

Să fi fost notat în tot timpul funcționării sale, la cel puțin din numărul inspecțiilor, cu nota foarte bine și la celelalte bine.

Să fi obținut »Răsplata Muncii« pentru învățământ, clasa I.

Să fi creiat sau să fi condus cel puțin două ateliere pent îndeletniciri practice.

Să aibă cor școlar, bibliotecă școlară și populară, școală adulți; când școala posedă grădină și câmp de experiență, trebuie că fie cultivate sistematic.

Să se manifesteze prin publicațiuni de interes didactic.

Ei trebuie să fi dat 80% absolvenți din cei înscriși în clasa și VII, atât la școala primară cât și la clasele corespunzăto ale școalelor de adulți.

Acordarea distincțiunilor și recomperselor se va publică *Monitorul Oficial* și în »Buletinul Ministerului Instrucțiunii« și va notà în statele personale.

Adresele de mulțumiri și »Răsplata Muncii« pentru învățămâ se acordă din oficiu, după propunerea inspectorului primar și condițiunile de mai sus.

Gradația de merit se acordă pe baza cererilor înaintate fiecare candidat, care dorește s'o obțină.

Dacă un candidat a fost respins de trei ori succesiv dela ac darea gradației de merit, el n'o mai poate cere decât după nou stagiu de 5 ani.

Membrii de onoare ai învățământului.

Art. 289. — Membrii de onoare ai învățământului se num dintre învățătorii ieșiți la pensie, după 35 de ani de serviciu.

Ca un învățător să poată obține acest titlu, el trebuie să n avut nici o pedeapsă; să fi fost notat bine la toate inspecțiile; fi avut o activitate rodnică și să fi obținut recomandarea inspe torului primar și a inspectorului general. Numirea se publi prin »Buletinul Oficial« al Ministerului.

Membrul de onoare face parte de drept din comitetul șco al școalei și din comisia școlară regională; în acest din urmă însă, numai cu vot consultativ.

Art. 290. — Pentru toate distincțiunile și recompensele m ționate mai sus, inspectorii primari și inspectorii șefi region vor trebui să înainteze Ministerului tablourile cu recoman țiile, cel mai târziu până la 1 August a fiecărui an.

CAPITOLUL X

Pedepsele corpului didactic primar. Comisiile de judeca

§ A. — *Pedepsele.*

Pedepse.

Art. 291. — Membrii corpului didactic primar, cari se vor ab dela îndatoririle, ce rezultă pentru ei din legile, regulament

şcolare şi dispoziţiunile ministeriale, vor fi pedepsiţi după gravitatea culpei lor, cu una din pedepsele următoare:

1. Avertismentul confidenţial;
2. Avertismentul public;
3. Amenda cu pierderea salariului dela 1—10 zile;
4. Censura cu pierderea salariului dela 11—30 zile;
5. Intârzierea termenului de gradaţie cu un an;
6. Suspendarea pe timp de 2—6 luni, cu pierderea dreptului la leafă şi gradaţie pe acest timp;
7. Transferarea la o şcoală dintr'o altă localitate;
8. Excluderea din învăţământ dela 1—2 ani;
9. Excluderea din învăţământ pentru totdeauna;

Sumele cari provin din pedepsele băneşti aplicate corpului didactic se varsă comitetului şcolar respectiv.

Cercetarea abaterilor dela îndatoriri.

Art. 292.— Când Ministerul sau inspectoratul şcolar regional sunt încunoştiinţaţi prin vreun raport al revizorului şcolar sau pe orice altă cale, de vreun fapt pasibil de pedeapsă, săvârşit de vreun membru al corpului didatic primar, se va dispune cercetarea cazului de către organul în drept. Pe baza cercetărilor şi în caz de vinovăţie, învăţătorul va fi pedepsit cu avertismentul, amenda sau cenzura, de către autorităţile în drept, sau trimes în judecata comisiunii regionale de judecată.

Când este caz de trimitere înaintea comisiunii regionale de judecată, inspectorul şcolar, întemeiindu-se pe informaţiunile şi dovezile precise, ce va fi putut culege, va fixă punctele de acuzare, după ce va fi luat inculpatului declaraţiunea în scris, asupra temeiniciei dovezilor aduse împotriva sa; în caz de refuz de a da declaraţie, inspectorul va încheiă proces verbal.

Învăţătorul are dreptul să ceară să i se arate sau să i se comunice personal şi confidenţial, orice acte, note, denunţuri, etc., referitoare la acuzaţiile ce i se aduc.

Autorităţile în drept a pronunţa pedepsele.

Art. 293. — Avertimentul confidenţial se pronunţă de către inspectorul primar.

Avertismentul public şi amenda se pronunţă de către inspectorul regional, pe baza unui raport motivat al inspectorului primar sau a constatărilor sale personale.

Cenzura se pronunţă de către Ministru, pe baza unui raport motivat al inspectorului regional sau a inspectorului general.

Pedepsele dela No. 5—9 se aplică de Ministru, pe baza avizului comisiei regionale de judecată şi anume:

Intârzierea termenului de gradaţie şi suspendarea din serviciu dela 2—6 luni se pronunţă de comisia regională de judecată în ultima instanţă şi se aplică îndată ce au fost aprobate de Ministru.

Transferarea, excluderea din învăţământ dela 1—2 ani şi excluderea pentru totdeauna din învăţământ se pronunţă de

comisia regională, cu drept de apel la comisia centrală de judecată. Apelul se declară chiar în ședința în care s'a pronunțat pedeapsa.

Dacă cel condamnat nu este de față, el are drept de apel în termen de 15 zile dela pronunțarea sentinței.

Au dreptul de apel atât condamnatul, cât și inspectorul care a susținut acuzarea.

Dacă nu se declară apel în ședința, în care s'a pronunțat pedeapsa, hotărîrea comisiunii regionale de judecată rămâne definitivă.

Fecare autoritate în drept de a da o pedeapsă, așă cum se specifică în acest articol, va puteà aplicà și pedepsele inferioare.

§ B. *Comisiile de judecată și funcționarea lor.*

Funcționarea comisiilor de judecată

Art. 294.—Pe lângă inspectoratele regionale se instituie câte o comisie de judecată, care judecă pe toți membrii corpului didactic primar, dela toate instituțiile și școalele de sub administrarea inspectoratului regional respectiv.

Art. 295.—Modul de compunere și funcționare a acestei comisiuni de judecată se prevede în legea de organizare a Administrațiuni Ministerului.

Atât învinuitul, cât și delegatul Ministerului cu susținerea acuzării au dreptul să recuze, fără arătare de motive, pe unul din membrii asesori ai comisiunii, afară de președinte. Locul celui recuzat e ocupat de drept de membrul sau supleant.

Acuzarea este susținută de inspectorul care a făcut ancheta. Ministerul poate da delegație și altui inspector, spre a susține acuzarea. Apărarea o face învinuitul în scris sau verbal, personal sau ajutat de un singur apărător, ales de el dintre membrii corpului didactic dependent de Minister.

Ședințele comisiunii nu sunt publice.

Dacă găsește de cuviință, comisiunea poate dispune să se facă supliment de anchetă.

Art. 296.—Pe lângă Ministerul Instrucțiunii se instituie în București o comisiune centrală de judecată, ca instanță supremă disciplinară pentru întreg personalul administrativ și didactic dependent de Ministerul Instrucțiunii.

Modul de compunere și funcționare al comisiunii centrale de judecată se prevede prin legea de organizare a Ministerului.

Comisiunea centrală de judecată, ca ultimă instanță, judecă apelurile făcute contra pedepselor pronunțate de către comisiunile de judecată regionale.

Atât învinuitul cât și delegatul Ministerului însărcinat a susține acuzarea, au dreptul să recuze câte unul din membrii ase-

ori ai comisiunii, afară de președinte. Membrul recuzat e înlocuit de drept printr'un membru supleant, conform dispoziţiunii din legea de organizare a Ministerului.

Acuzarea e susţinută de un inspector general delegat de Ministru.

Apărarea scrisă sau verbală şi-o face învinuitul în persoană au ajutat de un singur apărător, ales de el dintre membrii corpului didactic în funcţiune.

Comisiunea poate pronunţă oricare din pedepsele enumerate în art. 143 din lege. In caz de paritate de voturi, părerea președintelui prepondereză.

Excluderea pentru totdeauna din corpul didactic primar se face prin decret regal.

Art. 297.— Hotărîrile comisiunii centrale de judecată sunt definitive şi executorii; ele nu sunt susceptibile de recurs în casaţie. Aceste hotărîri se înaintează Ministerului, împreună cu dosarul afacerii, spre executare.

Art. 298.—Până la alcătuirea legii de organizare a Ministerului şi instituirea comisiunilor de judecată prevăzute în legea învăţământului primar, judecata membrilor corpului didactic se va face de comisiile de judecată (Consiliul permanent de instrucţiune şi comisiile de judecată), conform legii speciale promulgată în *Monitorul Oficial*....

§ C. *Revizuirea proceselor.*

Art. 299.—Când comisiunea regională de judecată sau comisiunea centrală de judecată pronunţă excluderea pentru totdeauna din corpul didactic, cel exclus are dreptul să ceară, în termen de 3 luni dela pronunţarea hotărîrii, revizuirea procesului, producând dovezi noui în susţinerea cauzei sale şi justificând că s'a găsit în imposibilitate de a le cunoaşte şi a le prezintă în cursul procesului.

Dacă cererea de revizuire este admisă, în principiu, de instanţa care a pronunţat hotărîrea definitivă, judecata se va urmă în fond de aceeaş instanţă, după normele generale de judecată prevăzute mai sus.

In caz când, în urma judecăţii de revizuire, comisia de judecată pronunţă achitarea, sau una din pedepsele dela 1—7 inclusiv, de sub art. 143 din lege, inculpatul reintră în toate drepturile prevăzute prin această lege.

§ D. *Prescrierea pedepselor.*

Art. 300.—Pedepsele şi efectele lor se prescriu de drept: Prescrierea pedepselor.

a) Avertismentul şi amenda, după un an dela data pronunţării;

b) Cenzura şi întârzierea termenului de gradaţie, după trei a
dela data pronunţării;

c) Suspendarea, transferarea în altă localitate şi excluder
temporară, după cinci ani, dela data pronunţării.

Dacă un învăţător a suferit o pedeapsă nouă înainte de pr
scrierea celei anterioare, prescrierea pedepselor acumulate
va face după trecerea termenelor însumate şi prevăzute pent
prescrierea acestor pedepse.

Suspendarea aplicărei pedepselor.

Art. 301.—Autorităţile în drept a aprobă aplicarea unei p
depse pot să suspende aplicarea ei cu urmările ce decurg d
ea, dacă în ultimii cinci ani, învăţătorul n'a mai suferit nici
pedeapsă mai mare decât avertismentul public.

In cazul când pedeapsa a fost hotărîtă de comisiunea ce
trală de judecacă, Ministrul nu va puteă uzà de dreptul
suspendare a aplicării pedepsei, decât numai atunci câ
Comisia dă avizul, în sentinţa sa, că Ministrul poate să uze
dacă crede, de acest drept.

In toate cazurile, suspendarea aplicării unei pedepse se deci
numai în momentul aplicării ei.

Radierea pedepselor.

Art. 302.— Dacă până la expirarea termenului de prescrie
a unei pedepse suspendate, învăţătorul nu s'a făcut vinovat
nici o altă vină, care să-i atragă aplicarea vreunei alte pedep
Ministrul va puteà pronunţà radierea completă a pedepsei,
atunci situaţia învăţătorului condamnat va redeveni aceeaş
şi când pedeapsa nu s'ar fi pronunţat.

Art. 303.— Când un învăţător este pedepsit cu una din
depsele dela No. 1—8 inclusiv, prevăzute la art. 143 din lege,
pedepsa a fost aplicată şi executată, Ministrul va puteà ra
pedeapsa aplicată şi executată, după un termen de două ori n
mare decât cel cerut de art. 150 din lege pentru prescrie
dacă în tot acest timp învăţătorul nu s'a mai făcut vinovat
nici o vină nouă, care să-i atragă aplicarea vreunei alte pedep
Cererea de radiere se adresează revizoratului şcolar, car
înaintează Ministerului, pe cale ierarhică, cu avizul său.

Prin radierea pedepsei nu se va restitui celui condamnat su
reţinută din salariu.

§ E. *Indepărtarea din învăţământ.*

Art. 304.— Incetează de a face parte din corpul didactic,
văţătorii condamnaţi pentru crime şi delicte imfamante, în ca
rile prevăzute de codul penal.

In timpul instrucţiunii şi al judecăţii, învăţătorii sunt susp
daţi de drept din serviciu. In caz de clasare a afacerii, sau
chitare, ei îşi primesc salariul şi gradaţia pe tot timpul susp
dării.

Art. 305.— Clasarea sau achitarea unui învățător de Curtea u juri sau de instanțele judecătorești pentru fapte infamante u ridică Ministerului Instrucțiunii dreptul de a aprecià fap- ele, pentru cari învățătorul a fost urmărit și a-i aplicà o pe- eapsă desciplinară.

Acțiunea disciplinară școlară e independentă de acțiunea pu- lică.

CAPITOLUL XI

Mijloacele de perfecționare a membrilor corpului didactic primar.

Art. 306.— Pentru perfecționarea, completarea, redobândirea unoștințelor profesionale necesare membrilor corpului didactic rimar se vor organizà:

a) Pentru întreținerea și perfecționarea cunoștințelor se vor rganizà conferințe didactice generale și cercuri culturale;

b) Pentru pregătirea pedagogică a învățătorilor și maeștrilor tagiari și ajutori și pentru completarea cunoștințelor practice și teoretice, necesare predării învățământului în cele trei din urmă clase primare, se vor organizà cursuri speciale pe lângă școalele normale sau școalele speciale.

c) Pentru redobândirea cunoștințelor pierdute, se vor orga- nizà cursuri de repetiție pe lângă școalele normale.

Organizarea conferințelor generale.

A. *Conferințele generale.* In fiecare an, membrii corpului di- dactic se vor întruni în localul școalei normale dela reședința ju- dețului, în conferințe generale, spre a se ocupà cu chestiunile ge- nerale de învățământ primar, în vederea perfecționării mijloa- celor de învățământ.

Conferințele generale se vor ține în vacanța Paștelui sau la în- ceputul anului școlar, timp de 3 zile.

Data și programul lucrărilor se vor hotărî în fiecare an de Minister, după propunerea consiliului inspectorilor generali pri- mari și normali, prin decizie ministerială și se vor aduce la cu- noștința membrilor corpului didactic primar cu cel puțin trei luni înainte.

Invățătorii convocați în conferințe generale vor fi împărțiți în secțiuni de câte 50—60 membri. Invățătoarele școalelor de co- pii mici vor formà o secțiune deosebită cu program special. La formarea secțiunilor se va aveà în vedere ca din fiecare să facă parte învățători titulari, ajutori și stagiari, în număr proporțio- nal cu gradul și titlul, atât bărbați cât și femei.

Secțiunile se vor formà de revizorii școlari.

Cu prezidarea secțiunilor vor fi însărcinați revizorii, subrevi- zorii școlari și învățătorii înaintați de gradul I, desemnați de inspectorul primar de circumscripție.

Inspectorii generali și inspectorii primari sunt datori să asiste și să ia parte activă la lucrări prin conferințe, sfaturi, etc.

Funcționarea cercurilor culturale.

B. *Cercurile culturale.* In fiecare lună din timpul anului școlar, membrii corpului didactic primar se întrunesc o zi, în cercuri culturale restrânse, spre a-și lărgi prin discuțiuni, sfera lor de cunoștințe teoretice și practice, privitoare la învățământ și a ține în fața locuitorilor, conferințe, în care li se vor da îndrumări de ridicare culturală, morală și economică.

Un cerc cultural va cuprinde un număr de 6—8 școale primare și grădini de copii, astfel ca să se poată ține, în cursul anului, cel puțin câte o ședință la fiecare școală, de preferință la acelea care dispun de săli de clasă încăpătoare; iar în orașele mari, ședințele se vor ține mai mult la școalele mărginașe.

Ședințele cercurilor culturale se țin Duminica și în sărbătorile legale.

Datele ședințelor se vor fixă astfel ca, în fiecare județ, un număr de cercuri să se întrunească în prima Duminică, alt număr în a doua, a treia, a patra și eventual a cincia Duminică din fiecare lună.

Ședințele cercurilor culturale vor fi de două feluri: intime și publice.

Ședințele intime au de scop perfecționarea profesională a membrilor corpurilor didactic.

Ședințele publice au de scop educarea și cultivarea locuitorilor din mediul în care trăiesc membrii corpului didactic, prin cultivarea sentimentelor frumoase și îmbogățirea minții lor cu cunoștințe folositoare. In ședințele publice se va vorbi numai despre lucruri și fapte cari privesc viața culturală, morală și economică a satelor și orașelor, cu nevoile ei locale.

Ședințele publice vor luă caracterul unei serbări școlare, în care se va căută să dea uń rol cât mai însemnat școlarilor și tinerilor, contribuind la reușită prin recitări, dialoguri, coruri școlare, piese teatrale, jocuri naționale. Acolo unde este posibil se vor întrebuința mijloacc tehnice ca: aparate de proiecțiuni luminoase, cinematografe, etc. prin care se va atrage și se va instrui publicul.

Modalitatea grupării școalelor în cercuri, numărul ședințelor programul de lucru pentru ședințele intime și cele publice, organizarea ședințelor și în genere toate amănuntele se vor stabili la începutul fiecărui an școlar, prin deciziune ministerială, dată în urma propunerii consiliului inspectorilor generali ai învățământului primar.

Consiliul inspectorilor generali va înaintă Ministerului propunerile sale până la 15 Septemvrie.

Inspectorii primari vor numi pe președinții cercurilor, după recomandarea revizorilor și vor însărcină din oficiu un învățător, spre a îndeplini atribuțiunile de secretar.

Preşedintele e însărcinat cu conducerea şedinţelor şi facerea corespondenţii. Secretarul încheie procesele verbale ale deliberărilor.

Pentru fiecare şedinţă, se va încheiă proces verbal prin îngrijirea şi sub răspunderea preşedintelui.

Preşedinţii vor informă regulat pe revizor despre activitatea cercurilor, înaintând în termen de 10 zile dela întrunire, copie depe procesul verbal al şedinţei, cu arătarea absenţelor învăţătorilor şi motivele invocate.

Revizorii şcolari şi inspectorii primari suut datori să viziteze cercurile culturale, luând parte activă la lucrările lor.

Participarea la conferinţele generale şi la şedinţele cercurilor culturale este obligatorie pentru toţi învăţătorii şi învăţătoarele şcoalelor primare şi ale şcoalelor de copii mici. Absentarea nemotivată sau repetată, atrage după sine reţinerea salariului pe o zi şi, eventual, pedepse disciplinare.

Învăţătorii sunt datori să execute însărcinările date din oficiu sau pe baza desemnării membrilor cercului, pentru cercurile culturale sau conferinţele generale.

C. *Cursuri pentru completarea cunoştinţelor şi pregătire didactică.*

Pentru pregătirea didactică şi completarea cunoştinţelor de cultură generală se vor organiză în fiecare an, în timpul vacanţei, cursuri speciale pentru învăţătorii stagiari, învăţătorii-ajutori şi învăţătorii cari vor fi chemaţi să predeă în ultimele 3 clase primare, în conformitate cu dispoziţiunile art. 122, 123 223 şi 155 din lege.

Aceste cursuri se vor ţine la şcoalele normale şi speciale, timp de două luni, dela 1 Iulie—1 Septemvrie, în modul următor :

a) *Învăţătorii stagiari* sunt admişi la cursuri, după doi ani de suplinire. Ei vor urmă o vară, cursuri de completare a cunoştinţelor generale din limba română, aritmetică, geometrie şi contabilitate, istoria românilor şi geografia României, ştiinţele fizico naturale, cu aplicare la agricultură şi industrie, în vederea predării acestor ştiinţe în şcoala primară, instrucţia civică, cultura socială, igiena şi educaţia fizică, comerţ şi lucru manual, iar pentru învăţătoare, lucrul de mână şi gospodăria.

La sfârşitul primului curs, asistenţii sunt obligaţi să deă un examen din materia predată şi cei cari vor obţine note de promovări vor fi admişi să urmeze în vara următoare ciclul următor de cunoştinţe.

In vara a doua, împreună cu învăţătorii ajutori, vor continuă cursurile de cultură generală într'un număr mai restrâns de ore, căpătând mai mult pregătirea didactică: pedagogia (educaţia intelectuală, morală, fizică şi estetică a copiilor din şcoala primară), didactica generală şi metodicile speciale, practica pedagogică.

Ministerul va întocmi o pragramă analitică pentru un ciclu de 2 veri.

La sfârşitul anului al doilea de cursuri, învăţătorii stagiari cari vor fi fost numiţi învăţători-ajutori, împreună cu aceştia, vor da un examen general teoretic şi de practică pedagogică pe baza căruia vor fi admişi la examenul de capacitate pentru numirea cu titlul provizoriu.

Examenul fiecărui ciclu va constă din :

1. O probă scrisă din literatura română sau istoria românilor.
2. O probă scrisă din aritmetică sau geometrie.
3. Examen oral asupra materiilor de învăţământ predate.
4. O probă de practică pedagogică (la sfârşitul cursului al doilea).
5. O probă de lucru manual (gospodărie) sau lucrări în grădina şcoalei.

Vor fi declaraţi reuşiţi candidaţii cari vor obţine media 7.

Comisiunea de examinare se compune din profesorii şi maeştrii cari au predat cursurile, sub preşedinţia directorului şcoalei normale.

Cursiştii vor aveà locuinţa şi întreţinerea în şcoala normală. Ei vor contribui pentru hrană cu jumătate din cost. Cealaltă jumătate e în sarcina Ministerului.

b) *Cursuri de completare a cunoştinţelor şi perfecţionare didactică.*

Pentru completarea cunoştinţelor de cultură generală şi practică specială, a membrilor corpului didactic primar chemaţi să predeà în ultimele 3 clase primare, se vor organizà în fiecare an, în timpul vacanţei, cursuri speciale, pe lângă şcoalele normale sau pe lângă şcoalele speciale.

Aceste cursuri vor funcţionà în timpul verii pe lângă şcoalele normale şi profesionale, meserii, profesionale de fete, comerciale, de agricultură, horticultură, viticultură etc. ale Statului şi la trebuinţă pe lângă fermele şi pepinierele particulare.

Cursurile se vor organizà după specialitatea de învăţământ profesional ce se va predà. La fiecare din ele, pe lângă studiile de cultură generală şi obiectul de studiu principal cu caracter profesional: agricultura (sau unele ramuri speciale ale ei), industrie, comerţ şi lucrul de mână şi gospodărie la fete se vor ţine cursuri de învăţământ civic, cultură socială şi igienă, lucru manual, cânt şi educaţie fizică, în raport cu programa de studiu a ultimelor trei clase primare.

Ministerul va întocmi o programă analitică pentru fiecare obiect de învăţământ teoretic şi practic, ce se va predà la aceste cursuri.

Membrii corpului didactic primar vor fi trimişi cu rândul, începând cu aceia dela şcoalele sau cercul şcolar la care funcţionează 7 clase. Revizorii şcolari vor alege la început câte un învăţător de fiecare şcoală sau cerc şcolar cu 7 clase, spre a urmà,

cursurile de completare şi perfecţionare didactică. Tablourile vor fi înaintate inspectorilor şcolari regionali în luna Martie.

Pe lângă numele învăţătorilor, se va arătă activitatea practică, pe care trebuie s'o urmeze fiecare. Inspectoratele regionale vor grupă pe învăţători după specialităţile de învăţământ profesional la care trebuie să fie pregătiţi învăţătorii propuşi de revizorate şi vor înaintă până la sfârşitul lunii Aprilie, Ministerului tablourile respective.

Centralizând toate lucrările, Ministerul va fixă în cursul lunii Maiu, şcoalele, fermele, pepinierile, etc., la care se vor ţine cursurile şi va face pregătirile necesare pentru funcţionarea lor.

Învăţătorii propuşi de revizorate sunt obligaţi să urmeze cursurile la care vor fi trimişi. Absentarea nemotivată se va consideră ca demisiune, în conformitate cu dispoziţiunile art. 137 din lege.

Lecţiunile teoretice şi de aplicări practice se vor predă de profesorii şi de maeştrii şcoalelor respective, sau de profesorii şi maeştrii cu pregătiri speciale, numiţi de Minister de la alte şcoale.

Art. 307. — La sfârşitul cursurilor, învăţătorii vor da examen înaintea unei comisiuni, formată din profesorii şi maeştrii care au predat la cursuri şi dintr'un inspector şcolar din regiune.

Examenul va constă:

a) Pentru grupa: învăţământul agricol, lucru manual la şcoalele rurale, instrucţie civică, socială, cânt şi educaţie fizică din:

1. O lucrare scrisă de agricultură sau creşterea vitelor (3 ore).

2. O lucrare practică de agricultură sau grădinărie, apicultură, silvicultură, pomicultură. In timpul lucrării practice, candidaţii vor răspunde la întrebările ce le va pune comisiunea, mai ales despre culturile speciale ale regiunii.

3. Lucrări practice manuale, din acelea ce se pot practică în regiune.

4. Intrebări din învăţământul civic, cultură socială şi igienă.

b) Pentru grupa: învăţământul industrial, desemn tehnic, contabilitate, instrucţie civică, socială, cânt şi educaţie fizică.

1. O lucrare scrisă din economia industrială (2 ore).

2. O lucrare de desemn (2 ore).

3. O lucrare practică în atelier (3 ore).

4. Intrebări despre produsele industriale mai însemnate, în special a celor din regiune, din învăţământul civic, cultura socială şi igienă.

c) Pentru grupa: învăţământul comercial, contabilitatea, instructia civică, socială, cânt şi educaţia fizică.

1. O lucrare scrisă din contabilitate, aritmetică comercială sau o chestiune de comerţ (2 ore).

2. Intrebări şi exerciţii practice asupra contabilităţii, comer-

ţului şi tehnologia mărfurilor (de preferinţă a celor din regiunea în care e candidatul).

3. Intrebări asupra învăţământului civic, social şi igienic.

d) Pentru grupa: lucrul de mână şi gospodărie la fete.

1. O lucrare scrisă despre gospodărie şi igiena casnică (2 ore).

2. O lucrare practică de croit, cusut, ţesut sau îndeletniciri casnică (spălat, călcat, bucătărie), îngrijirea păsărilor, grădinărit, laptărie (12 ore).

3. Intrebări din învăţământul civic, cultura socială şi igienă.

Subiectele vor fi alese din programa ultimelor trei clase primare.

Probele scrise, orale şi practice vor fi apreciate cu o notă dela 1—10.

Candidaţilor, care vor obţine media 7, li se vor liberă certificate de capacitate pentru predarea studiilor şi activităţilor practice la care au urmat. Certificatele de capacitate se liberează de inspectoratele şcolare regionale respective.

Revizoratele şcolare vor ţine un registru de învăţătorii, care au urmat cursurile şi au obţinut certificat de capacitate pentru învăţământul teoretic şi practic al ultimelor trei clase ale şcoalei primare.

Ministerul va puteă trimete pe unii absolvenţi ai acestor cursuri la ferme, pepiniere, exploatări agricole, horticole, viticole, ateliere de Stat şi particulare, timp de 2 luni spre a aprofundă anumite activităţi practice.

D. *Cursuri de pregătire pentru învăţătorii asistenţi ai şcoalelor speciale pentru copii anormali-educabili.*

Pentru pregătirea didactică a învăţătorilor asistenţi ai şcoalelor şi claselor speciale pentru copii debili şi anormali educabili se vor organiză timp de două luni, cursuri pelângă o şcoală de copii anormali, dintr'un centru cu universitate.

La aceste cursuri vor fi admişi învăţătorii asistenţi ai şcoalelor speciale, în timpul celor 2 ani de stagiu.

Se vor predă cunoştinţe de psihiatrie, cu prezentare de copii anormali, psichologie, psichopatologia (anatomia şi fiziologia sistemului nervos, a ochiului, urechii, organelor vocale), pedagogia specială aplicată copiilor anormali, asistenţa infirmilor etc. şi modelaj, cartonaj, ocupaţiuni froebeliene pentru copiii întârziaţi la minte; ortofonia, pentru cei dela şcoalele de surdomuţi, practica pedagogică în şcoalele speciale.

Cursurile vor fi ţinute de profesori universitari şi directorii şi învăţătorii titulari ai şcoalelor speciale.

La sfârşitul cursurilor, învăţătorii asistenţi vor da examen, care va constă din:

1. O lucrare scrisă din fiziologia, igiena şcolară, psichologia şi pedagogia specială aplicată copiilor anormali (2 ore).

2. Întrebări asupra materiei de învățământ prevăzute în programul cursurilor.

3. O lecție practică într'o școală pentru copii anormali, similară cu aceea la cari asistenții fac stagiul.

Comisiunea de examen se va compune din profesorii cari au predat cursurile sub președinția profesorului universitar.

Probele vor fi apreciate cu o notă de la 1—10. Vor fi declarați reușiți, asistenții cari vor obține media 7.

Certificatele de capacitate se vor liberà de Minister.

Învățătorii asistenți reușiți la examen vor fi numiți învățători titulari, în ordinea clasificării, după împlinirea completă a stagiului de 2 ani la o școală pentru copii anormali.

E. *Cursuri de repetiție.* Membrii corpului didactic primar, cari vor pierde cu timpul cunoștințele necesare exercitării profesiunii lor, vor puteà fi întruniți, dnpă propunerea inspectorului regional respectiv, la o școală normală, spre a-și redobndi cunoștințele pierdute. Aceia cari vor refuzà să vină vor fi considerați demisionați din învățământ.

Cursurile vor durà două luni în timpul verii. Se vor ține lecțiuni din limba română, aritmetică, istorie și geografie.

La sfârșitul cursurilor, candidații vor da un examen constând din:

1. O probă scrisă asupra unui subiect din una din materiile de studiu ce li s'au predat, trase la sorți (2 ore).

2. Întrebări din celelalte trei materii predate.

Vor fi declarați reușiți candidații cari vor obține media 7.

Comisiunea de examen se compune din profesorii cari au predat lecțiuni, sub președinția unui inspector.

Cei cari nu vor reuși la examenul ce se va da la sfârșitul cursurilor, vor fi obligați să urmeze încă un curs, în anul viitor și, dacă nici în urma unui al doilea examen nu și-au putut redobândi cunoștințele, vor fi excluși din învățământ de către Minister.

F. *Cursuri de limba română pentru învățătorii minoritori.* Învățătorii de altă limbă, cari funcționează la școlele de Stat, vor fi întruniți la cursurile pentru învățarea limbii române, a istoriei și a geografiei României, a instrucțiunii civice și a practicei pedagogice.

Lecțiunile vor constà din:

1. Lectură expresisă, liberă reproducere, compoziții în limba română asupra unor subiecte din literatură sau istoria Românilor. Literatura română din a doua jumătate a secolului XIX până astăzi.

Istoria Românilor, geografia României și instrucțiunea civică, după programa școalei primare. Practica pedagogică.

Materiile vor fi predate de profesori de şcoale normale şi unele din ele, de învăţători de gradul cel mai înalt din localitate.

Cursurile vor durà două luni în timpul verii. Candidaţii vor fi obligaţi a da, la terminarea cursurilor, un examen suplimentar de capacitate pentru aceste materii.

Examenul va constà din :

1. O lectură explicată şi liberă reproducere.

2. O compoziţiune scrisă asupra unui subiect de literatură sau istorie (3 ore).

3. Intrebări din literatura română, istorie, geografie şi instrucţiune civică. Comisiunea de examinare se compune din profesorii şi învăţătorii cari au predat lecţiunile, sub preşedinţia inspectorului primar.

Vor fi declaraţi reuşiţi la examen, candidaţii cari vor obţine cel puţin nota 6 la fiecare probă.

Cei care nu vor reuşì vor fi obligaţi a mai urmà încă o vară aceste cursuri şi a da examen. In caz de nereuşità pierd dreptul de a mai funcţionà în învăţământ.

Art. 308. — Invăţătorii titulari chemaţi la cursurile de complectare a cunoştinţelor şi perfecţionare didactică, sunt întreţinuţi de Ministerul Instrucţiunii.

CAPITOLUL XII

Salariile corpului didactic primar.

Salariile învăţătorilor titulari.

Art. 309.— Salariile membrilor corpului didactic primar se compun din o parte fixă, numità leafă, şi din o parte variabilă, numità gradaţie.

Leafa titularilor se menţine cea actuală, până ce se va fixà prin statul de retribuţiuni al funcţionarilor publici.

Leafa suplinitorilor este de 75 la sută din aceea a unui învăţător cu titlul provizoriu.

Gradaţia este creşterea lefii învăţătorilor şi se dă, potrivit cu timpul servit în corpul didactic, în modul următor: 25 la sută după 5 ani; 50 la sută după 10 ani; 75 la sută după 15 ani; 100 la sută după 20 de ani şi 125 la sută după 25 de ani.

Toate gradaţiile se socotesc la ultima leafă de bază, cuvenità învăţătorului.

Gradaţiile pentru timpul de suplinire.

Art. 310.— Suplinitorilor, deveniţi titulari, li se vor socoti la gradaţii, anii serviţi în învăţământ, în modul următor:

a) Pentru toţi anii de suplinire, chiar dacă trec de 5, li se va acordà o singură gradaţie;

b) Când anii de suplinire sunt mai puţini de 5, se vor adàugà la timpul servit ca titulari şi vor formà un termen de gradaţie

Art. 311.— Gradaţia se dă dela începutul anului bugetar, care urmează pe acela, în care învăţătorul împlineşte noul termen de gradaţie. Ea face parte integrantă din leafă şi contează la regularea drepturilor la pensie.

Nu se ţine în seamă pentru gradaţie timpul suspendării din serviciu, al excluderii temporare din corpul didactic şi nici concediile date fără drept la leafă.

Art. 312.— Deosebit de leafă şi gradaţie, membrii corpului didactic primar au drept la aceleaşi indemnizări, date în aceleaş condiţiuni ca şi celorlalţi funcţionari ai Statului.

Art. 313.— Plata suplinitorilor de titulari în concediu, afară de cazurile prevăzute la art. 139 din lege, se va face din salariul titularului, iar diferenţa între leafa ce se plăteşte suplinitorului şi salariul titularului se va vărsă la fondul general pentru plata suplinitorilor, conform art. 139, alin. penultim din lege. Plata suplinitorilor.

Art. 314.— Membrii corpului didactic primar şi normaliştii cari nu sunt originari din judeţele de mai jos şi cari vor merge să funcţioneze în judeţele: Bihor, Sălaj, Satul Mare, Maramureş, Odorhei, Ciuc, Trei Scaune, Mureş Turda, Turda Arieş, Hunedoara, Vîjniţa, Văscăuţi, Coţmani, Zastavna, Hotin, Tighina, Cetatea Albă, Ismail, Durostor şi Caliacra, şi-şi vor luă angajamentul că vor servi efectiv cel puţin 4 ani la şcoalele din aceste judeţe, vor primi pentru tot timpul cât vor funcţionă la aceste şcoale, un spor de leafă de 50 la sută; termenele de gradaţie li se vor socoti din 4 în 4 ani; iar stagiul, cerut de art. 118, 119 şi 120 din lege, pentru înaintări, li se vor reduce cu un an. Salariile învăţătorilor numiţi în zona culturală.

Învăţătorilor, cari merg în zona culturală, li se vor acordă o primă de deplasare egală cu de trei ori salariul lunar cu accesoriile, la cei căsătoriţi, şi cu de două ori, la cei necăsătoriţi.

Învăţătorii, cari vor obţine concediu pentru studii în condiţiunile legii, vor primi numai leafa şi gradaţia obişnuită, fără sporul de 50 la sută.

Învăţătorilor, cari îşi iau angajamentul, că se fixează pentru totdeauna în localităţile de mai sus, termenele de gradaţie li se vor socoti din 3 în 3 ani şi vor puteă primi şi un lot de colonizare de 10 hectare din cele disponibile.

In timpul cât ţine angajamentul, ei nu pot fi transferaţi sau detaşaţi decât tot la şcoale din judeţele menţionate. Contrar, restituie prima acordată.

Învăţătorii cari cer locuri la şcoalele din judeţele de mai sus, trebuie să aibă recomandarea inspectorului primar din localitatea în care funcţionează; iar normaliştii, recomandarea directorului şcoalei normale pe care au absolvit-o.

Toate dispoziţiunile de mai sus se aplică numai timp de 10 ani dela promulgarea legii învăţământului primar; după expira-

rea acestui termen, toate numirile și transferările în județele menționate mai sus se vor face în conformitate cu dispozițiunile generale ale legii.

In caz când Ministerul va găsi de cuviință, poate dispune, în condițiunile de mai sus, ca toți absolvenții școalelor normale să fie obligați a face un stagiu de trei ani în școalele din aceste județe, înainte de a avea dreptul să-și aleagă locuri în școalele din restul Regatului.

Dreptul la salar al văduvelor învățătorilor decedați.

Art. 315.— In caz de deces al unui învățător, soția și copiii minori beneficiază timp de 6 luni de leafa și gradația întreagă a celui decedat. Tot astfel, în caz de deces al unei învățătoare văduve, copiii minori se bucură 6 luni de leafa și gradația întreagă a mamei.

Dacă au locuință în natură, moștenitorii au drept deasemenea să ocupe 6 luni locuința școalei.

Comuna e obligată să procure noului director locuință sau să-i plătească indemnizare de chirie, tot timpul cât moștenitorii celui decedat beneficiază de locuința în natură.

SECȚIUNEA V

Procurarea mijloacelor materiale de învățământ.

CAPITOLUL XIII

Intreținerea școalelor primare.

Intreținerea învățământului.

Art. 316.—Intreținerea învățământului primar este în sarcina comunelor.

Statul contribue cu plata personalului didactic. Această plată se face de Minister, prin ordine de plată, deadreptul membrilor corpului didactic.

Toate celelalte cheltueli, prin cari se asigură funcționarea normală a învățământului primar, precum și cheltuelile reclamate de construcția, completarea, îmbunătățirea localului și mobilierului școlar sunt în sarcina comunelor, cari le efectuează prin comitetele școlare. Comunele sunt obligate să contribuie la întreținerea școalelor, cu cota prevăzută în legea comitetelor școlare.

In centrele cu populație de altă limbă decât limba română, în cari comunele întrețin, potrivit alineatelor de mai sus, școale primare cu limbă de predare română, Statul va contribui într'o măsură echitabilă la întreținerea școalelor primare minoritare particulare cu drept de publicitate.

Obligațiile comunelor.

Art.317.— Comunele sunt datoare să procure localuri încăpătoare pentru toți copiii și toți adulții obligați să primească instrucțiunea primară; să procure mobilier și material școlar.

Ele au sarcina:

a) A construi, a repară și a întreține localul de școală și locuința directorului școalei;

b) A dotă și a întreține mobilierul școlar;

c) A înzestră școalele cu materialul didactic;

d) A îngriji de curățenia, încălzitul și luminatul localului de școală și încălzitul locuinței directorului;

e) A da sumele necesare pentru cheltuelile mărunte de cancelarie și a procură registrele și imprimatele obligatorii;

f) A plăti oamenii de serviciu necesari școalei;

g) A ajută școlarii săraci, dându-le cărți, haine, înființând cantine și cămine școlare.

Întreținerea localurilor pentru școală.

Art. 318.—Până la clădirea localurilor proprii, comunele sunt datoare să închirieze pentru școale și locuința directorilor, localuri corespunzătoare scopului.

Alegerea și închirierea acestor localuri se face cu avizul favorabil al unei comisiuni formate, în comunele urbane, din președintele comitetului școlar, medicul comunal, revizorul școlar și inginerul sau arhitectul comunei; iar pentru comunele rurale, din președintele comitetului școlar, revizorul sau subrevizorul respectiv, medicul de plasă și conductorul serviciului technic din localitate.

In localurile închiriate pentru școalele primare publice, distribuția și destinația încăperilor se vor hotărî de către revizorul școlar sau împuternicitul său, prin încheiere de proces verbal, însoțit de o schiță a localului.

Procesul verbal se va face în două exemplare, semnate de revizor sau împuternicitu său, președintele comitetului și directorul școalei. Un exemplar va rămâne în arhiva școalei și altul se va înaintă revizorului.

Art. 319.—Când doi soți sunt directori, au dreptul la o singură locuință sau indemnizare de chirie dela comună. Dacă comuna pune la dispoziția directorului o locuință convenabilă și el refuză să o ocupe, n'are drept să pretindă indemnizare de chirie. Directorul nu poate închiriă nici total, nici parțial locuința de director.

Mobilierul școlar obligator.

Art. 320.—Mobilierul școlar obligator cuprinde:

a) In sălile de clasă: catedra cu scaun pentru învățător, tablă magră (câte două în clasele în cari învățătorii predau mai multe clase sau divizii), bănci pentru școlari, conform planului tip prescris de Minister; un dulap pentru caietele și materialul didactic întrebuințat în clasă; un muzău școlar; icoane, tablourile diverane lor;

b) In cancelarie: masă sau biurou și scaune, dulap pentru arhivă și bibliotecă, ceasornic, steagul național;

c) În vestibul: cuiere;

d) În atelier şi pentru grădină: sculele şi uneltele de lucru maşinile şi aparatele conform modelului tip.

Comunele şi comitetele şcolare nu pot construi alt mobilier şcolar, decât conform modelului-tip.

Inspectorul şcolar regional, va obligă comunele, după propunerea revizorului şcolar, să înlocuiască mobilierul stricat sau nehigienic în termen de 6 luni şi în caz de refuz, el va fi înlocuit de Casa Şcoalelor şi costul lui va fi înscris din oficiu în bugetul comunei, spre a fi restituit în timp de 5 ani.

Materialul didactic obligator.

Art. 321.—Materialul de învăţământ obligatoriu cuprinde: Maşină de calcul, măsurile metrice, corpuri geometrice, compas mare, colecţie de tablouri istorice şi religioase, planul circumscripţiei şcolare şi al comunei, harta judeţului, harta României, hărţile continentelor, glob terestru sau planiglob, colecţiuni de tablouri de ştinţele naturale; aparate de fizică şi chimie prevăzute în programa de studiu.

Organele de control şcolar vor supraveghea ca toate şcoalele să fie înzestrate cu materialul didactic prescris mai sus. În cazul când lipseşte sau nu e complet, revizorul şcolar va impune comitetul şcolar să-l procure. Dacă mijloacele comitetului nu-i dau aceste putinţe, revizorul şcolar va pune în vedere comunei să procure comitetului în termen de 6 luni, sumele necesare pentru înzestrarea, refacerea sau completarea materialului didactic. Când comuna refuză, revizorul şcolar va raporta Casei Şcoalelor şi a Culturii poporului, care va procură şcoalei materialul didactic de care are trebuinţă şi va înscrie din oficiu costul lui în bugetul comunei, care va fi amortizat în timp de 5 ani, sau va urmări cota adiţională prevăzută prin art. 72 din legea pentru unificarea contribuţiunilor directe în conformitate cu dispoziţiunile din legea organică a Casei Şcoalelor.

Inventarul şcoalei.

Art. 322.— Mobilierul şcolar, materialul didactic, aparatele, maşinile, sculele, uneltele de lucru şi toată averea mobilă şi imobilă a şcoalei vor fi trecute în inventar, întocmit în trei exemplare: unul pentru arhiva comitetului şcolar, altul pentru comitetul şcolar judeţean, respectiv comunal, şi al treilea pentru Casa Şcoalelor. În inventar se arată starea şi costul fiecărui obiect. El va fi ţinut la curent cu adăogirile şi scăderile ce se fac în avutul şcoalei.

Directorii şcoalelor şi învăţătorii sunt răspunzători de mobilierul şi materialul de învăţământ ce li se încredinţează de comitet, cu inventar.

Predarea şi luarea în primire se fac pe baza ultimului inventar.

Organele de control şcolar, sunt obligate ca odată pe an, cu ocazia controlului şcolar, să verifice avutul şcoalei pe baza inven-

tarului și să semneze de vederea inventarului, pe a lor răspundere.

Învățătorul — respectiv directorul — care pleacă dela școală, e răspunzător bănește, și în caz de nepăsare vădită — și disciplinar, de obiectele cari lipsesc.

Dacă lipsa obiectelor există la data când comitetul sau organul de control școlar trebuiă să facă verificarea anuală, răspunderea cade asupra acestora. Cei vinovați de neglijență vor plăti costul obiectelor cari lipsesc, după prețul zilei. Suma se va reține din oficiu de Minister, din salariile lor.

Școlarii sunt de asemenea răspunzători de stricăciunile pricinuite, chiar din nebăgare de seamă, mobilierului și materialului de învățământ.

Învățătorii sunt răspunzători de stricăciunile săvârșite de școlari, din cauza lipsei de control sau supraveghere.

Sumele provenite din plata obiectelor cari lipsesc din avutul școalei se varsă comitetului, care e obligat să înlocuiască obiectele pierdute sau stricate.

Art. 323.—Măsurile pentru curățenia și îngrijirea localului și anexelor școalei, cad în sarcina comitetelor școlare și se execută sub controlul și răspunderea directorului. **Ingrijirea localului.**

Art. 324.—Comitetele școlare vor procură combustibilul necesar pentru încălzitul școalei și al ocuinței directorului, în cursul lunilor August sau Septemvrie. **Combustibilul.**

Directorul căsătorit are dreptul la 12 steri și cel necăsătorit la 8 steri lemne, aduse la locuința direcțiunii, în cursul lunilor August sau Septemvrie, sau la o cantitate echivalentă de alt combustibil.

Art. 325.—Registrele și imprimatele obligatorii cuprind: **Registrele și imprimatele obligatori.**

1. Registrul de prezență și notarea lecțiunilor zilnice.
2. Registrul matricol.
3. Registrul de chemarea și înscrierea absențelor și notelor (catalog).
4. Registrul inventar.
5. Registrul de intrarea și ieșirea hârtiilor.
6. Condica de expediție.
7. Registrul de procese verbale.
8. Liste și formulare pentru aplicarea amenzilor școlare.

Aceste registre și imprimate vor fi procurate de comună, după modelul tip întocmit de Minister.

Foile de recensământ și date statistice vor fi procurate de Minister.

Art. 326.—Fiecare școală va aveă un om de serviciu pentru facerea curățeniei, plătit din fondurile comitetului școlar. Omul **Omul de serviciu al școalei.**

de serviciu e tocmit sau înlepărtat din serviciu de director. Plata se face de comitet prin director, care e obligat să dovedească prezenţa omului în serviciu.

La centrele cu o populaţie mai mică de 500 locuitori, în lipsă de om de serviciu, măturatul şi curăţatul localului şcolar se poate face de câţiva elevi mai mari, cu învoirea scrisă a părinţilor lor.

Art. 327.—In fiecare an, în luna Iulie, la sfârşitul anului şcolar Ministerul va întocmi tabloul de nouile creaţiuni şcolare, pentru anul ce urmează.

Localuri şi dotări pentru nouile creaţiuni şcolare.

Art. 328.—Tablourile cu nouile creaţiuni se vor comunică prin inspectoratele regio ale respective, comitetelor şcolare judeţene şi comunale, până la 15 August. Acestea vor luà măsuri ca organele în drept, judeţul şi comuna, să dea sumele necesare pentru nouile creaţiuni şi dotări.

Art. 329.—Dacă comunele, fie urbane, fie rurale, în termen de o lună, nu vor procurà mijloacele necesare pentru nouile creaţiuni, sau vor refuzà să prevadă în bugetele lor cheltuelile la cari sunt obligate prin art. 162 din lege, Ministerul Instrucţiunii înscrie din oficiu în bugetele comunelor sumele necesare şi va urmări veniturile provenite din cota adiţională, prevăzută prin art. 72 din legea pentru unificarea contribuţiunilor directe.

Deciziunea se comunică Ministerului de Finanţe.

Revizorii şcolari vor luà măsuri să închirieze la nevoie localuri de şcoală, în condiţiunile prevăzute prin art. 163, alin. II din lege, în socoteala comunelor şi vor comunică Ministerului, sumele cari trebuesc înscrise în bugetul acestora şi urmărite, conform dispoziţiunilor alineatului de mai înainte.

Reparaţiunile localurilor şcolare.

Art. 330.—Reparaţia localurilor şcolare, a locuinţei directorului şcoalei precum şi reparaţiunile mobilierului, instalaţiunilor, etc., se vor face de comitetul şcolar, în timpul vacanţei, cu sumele ce are la dispoziţie şi cu ajutorul comunei.

Până la suma de 10.000 lei, executarea lucrărilor se poate da prin bună înţoeală, pe baza devizelor întocmite de comitetul şcolar împreună cu directorul şcoalei.

Dela 10.000 până la 100.000 lei, lucrările se vor execută prin licitaţie publică sau cu oferte scrise, pe baza planurilor şi devizelor întocmite de serviciul tehnic judeţean, pentru comunele rurale şi a serviciului tehnic comunal, pentru şcoalele din comunele urbane.

Dela 100.000—1.000.000 lei lucrările se vor execută prin licitaţie publică şi, numai în cazuri urgente şi în urma a cel puţin două licitaţii fără rezultat, se vor execută prin oferte scrise. In

ambele cazuri se vor întocmi proiecte şi devize cari vor fi examinate şi aprobate de Minister (Casa Şcoalelor).

Pentru reparaţiuni în valoare mai mare de 1.000.000 lei, lucrările se vor dà în antrepriză prin licitaţie publică, în conformitate cu dispoziţiunile legii contabilităţii publice şi cu autorizarea Consiliului de Miniştri şi pe bază de proiecte complete.

In urma ţinerii a două licitaţii publice, fără rezultat, lucrările se pot executà pe specialităţi, pe bază de oferte scrise.

Reparaţiunile până la valoarea de 500 lei, se plătesc de comitet pe baza actelor de executarea lucrării. Recepţionarea reparaţiunilor

Nici o lucrare de reparaţiune mai mare de 500 lei nu poate fi plătită şi lichidată, fără să fi fost mai întâiu verificată la faţa locului şi recepţionată prin încheiere de proces verbal.

Până la suma de 1.000 lei, recepţiunea poate fi făcută de directorul şcoalei pe a sa răspundere, dacă lucrarea n'a fost executată sub controlul său.

Reparaţiunile dela 1.000—5 000 lei, vor fi recepţionate de director, preşedinte şi un membru al comitetului şcolar, delegat de comitet.

Recepţionarea lucrărilor dela 5.000—25 000 lei, se va face de directorul şcoalei, preşedintele şi un membru al comitetului şcolar, delegaţi de acesta şi de o persoană din serviciul tehnic judeţean, respectiv comunal urban.

Pentru reparaţiuni în valoare de 25 000—100.000 lei, comitetul de recepţionare se va compune din directorul şcoalei, preşedintele comitetului şcolar, un delegat al comitetului şcolar judeţean, respectiv comunal urban, şi un delegat al serviciului tehnic judeţean, pentru comunele rurale şi al comunei urbane, pentru clădirile şcolare din comunele urbane.

Pentru reparaţiunile mai mari de 100.000 lei, se va numi şi un delegat al Casei Şcoalelor.

Reparaţiunile locative la locuinţa directiunii cad în sarcina directorului, mai ales când provin din neîngrijirea acestuia.

In cazul când directorul refuză să le facă la invitarea scrisă a comitetului şcolar, reparaţiunile vor fi făcute de comitet, în socoteala directorului.

Art. 331.—Localurile de şcoală servesc numai pentru învăţământ şi scopuri culturale. In ele nu se pot face petreceri, baluri, jocuri, întruniri publice, etc. Acordarea localului în scopuri culturale, deosebite de cele prevăzute în legile şcolare (şcoale de adulţi, cercuri şi cămine culturale, şezatori, etc.) se face de preşedinte cu părerea favorabilă a directorului şcoalei. In caz de refuz, cel în drept poate face apel la revizorul şcolar. Programul va fi aprobat de revizorul şcolar. Directorul şi învăţătorii nu pot întrebuinţà sălile de clasă sau cancelaria pentru trebuinţele lor personale sau gospodăreşti, nici nu pot face depozite de cereale, etc. în podul şcoalei. Interzicerea de a face petreceri, întruniri publice în localurile şcolare

Interzicerea deschiderii cârciumilor, etc., în apropierea localurilor şcolare.

Art. 332.—La apropiere de şcoală, până la o depărtare de 100 metri în linie dreaptă, nu se pot deschide în viitor cârciumi, hanuri, restaurante sau alte stabilimente, cari ar debită băuturi spirtoase, nici fabrici, mori sau alte întreprinderi cari tulbură liniştea şcoalei sau primejduesc sănătatea sau educaţia copiilor.

Ministerul Instrucţiunii va dispune strămutarea şi la nevoie închiderea stabilimentelor de felul celor arătate în alineatul precedent, dacă s'ar deschide în apropierea unei şcoale.

Deciziunea sa, dată pe baza propunerilor organelor de control şcolar, e executorie de drept şi se comunică autorităţilor administrative sau poliţieneşti, spre a o aduce la îndeplinire. Actele prin cari se constată executarea deciziunii se înaintează Ministerului Instrucţiunii.

Art. 333.—Când mai multe cătune, cari fac parte din comune deosebite, se reunesc într'o singură circumscripţie şcolară, atunci fiecare comună va luă parte la cheltuelile de întreţinere a şcoalei, proporţional cu numărul locuitorilor deserviţi de şcoală.

Cota cu care va trebui să contribuie fiecare comună va fi fixată de revizorul şcolar şi va fi înscrisă din oficiu de Ministerul Instrucţiunii, în bugetele comunelor respective.

CAPITOLUL XIV

Coustrucţia localurilor şcolare

Obligaţiunea comunelor pentru construcţia localurilor şcolare.

Art. 334.—Comunele sunt obligate să-şi construească, să-şi completeze sau să-şi transforme localurile şcolare în termen de 5 ani dela promulgarea legii învăţământului primar, potrivit nevoilor învăţământului prevăzute prin această lege, şi conform planurilor-tip, regulamentelor şi instrucţiunilor date de Minister.

Art. 335.—Construcţiunile, prefacerile, adăugirile sau îmbunătăţirile necesare localurilor se fac în comunele urbane de către comune, prin comitetele şcolare comunale şi în comunele rurale, prin comitetul şcolar judeţean; acestea la rândul lor, pentru fiecare şcoală în parte, fac lucrările prin comitetele şcolare respective.

Când va fi nevoie, se vor înfiinţă comitete de construcţie pentru construirea localurilor de şcoale. Comitetele de construcţie pot lucră singure sau în unire cu comitetele şcolare.

Comitetele şcolare de construcţiune.

Art. 336.— Comitetele de construcţiuni şcolare se pot institui pe sate, comune rurale sau circumscripţii şcolare urbane, cu scopul de a întreprinde o acţiune specială şi stăruitoare pentru

clădirea, completarea sau refacerea localurilor școlare, după trebuințele învățământului.

Art 337. — Comitetul de construcții școlare se compune din:

1. Primarul comunei sau un delegat al Consiliului comunal.

2. Un delegat al comitetului școlar rural, respectiv al școalei primare sau grădinii de copii urbane.

3. Preotul satului, sau un preot, dacă sunt mai mulți.

4. Directorul școalei, ca secretar.

5. Cinci-șase săteni cu tragere de inimă pentru cultura poporului, cari vor să-și pună munca și serviciile lor pentru clădirea sau repararea localurilor școlare.

Comitetele pentru construcții școlare se aprobă de comitetul școlar județean, respectiv comunal urban.

Ele aleg dintre membrii săi un președinte și un casier, pe timp de un an, și pot dă membrilor, anumite însărcinării cu scopul de a asigurà executarea la timp a diferitelor lucrări ale construcțiunilor școlare.

Comitetul de construcție se întrunește ori de câte ori este nevoie.

Art. 338.—Comitetele de construcții școlare au atribuțiunile: Atribuțiunile comitetelor școlare de construcțiune.

1. A alege terenul pentru clădirea localului sau localurilor de școală în conformitate cu dispozițiunile legii învățământului primar.

2. A face propuneri și a cere încuviințarea comitetului școlar județean, pentru strângerea, pregătirea materialului și executarea lucrărilor de construcții, în regie sau întreprindere, în conformitate cu planurile și devizele întocmite.

Planurile de construcție și contractele încheiate, cu întreprinzătorii, intră în vigoare numai după aprobarea comitetului școlar județean.

3. A luà din vreme măsurile necesare pentru a asigurà executarea lucrărilor, fără piedici sau întârziere.

4. A controlà conștiincios executarea lucrărilor, conform planurilor, devizelor și a contractelor aprobate.

5. A îngriji ca contribuțiunile benevole, în natură ale locuitorilor: muncile cu brațele, trasporturile cu carele, etc., să se facă la timp și a ține registrul exact de cantitatea și valoarea lor.

6. A face până în ziua de 5 ale fiecărei luni, comitetului școlar județean, darea de seamă despre activitatea ce o desvoltă despre mersul lurărilor și întreaga acțiune ce o desfășoară.

Art. 339.— Dela constituirea până la îndeplinirea sarcinei sale, comitetul de construcție administrează următoarele fonduri: Fondurile administrate de comitetele școlare de construcțiune.

1. Fondul de clădire școlară, prevăzut în art. 172, 175 și 181 din legea învățământului primar.

2. Împrumutul realizat pentru ridicarea clădirii şcolare.

3. Subvenţiile şi ajutoarele Statului, judeţului, comunei, al comitetului şcolar rural şi a celui judeţean, respectiv comunal urban.

4. Produsul subscripţiunilor, al serbărilor, al colectelor în bani şi în materiale.

5. Donaţiunile şi legatele destinate clădirii de localuri.

6. Orice alte venituri întâmplătoare.

Mânuirea fondurilor şi operaţiunilor de contabilitate se face deosebit de ale comitetului şcolar rural, respectiv urban.

Fondurile se vor depune la banca populară sau alte instituţii financiare şi se vor ridică pe măsura trebuinţelor.

La 31 Decemvrie, se vor încheia operaţiunile, formând borderou de venituri şi dosar cu chitanţele de încasări şi un borderou de cheltueli, cu dosar de bonurile de plată şi acte justificative.

Gestiunea comitetelor de construcţie din comunele rurale se cercetează de comitetul şcolar judeţean, iar a celor de construcţiile şcolare urbane, de comitetul şcolar comunal.

După terminarea şi punerea în funcţiune, localul clădit devine proprietatea comunei şi trece în administrarea comitetul şcolar respectiv.

Gestiunea comitetelor de construcţie şcolare se controlează şi aprobă de comitetul şcolar judeţean sau central comunal, pentru comune urbane.

Art. 340.—Şcoala trebuie să dispună de săli de clasă încăpătoare, luminoase, aerisite şi îndestulătoare pentru populaţia şcolară; cancelarie, ateliere de lucru manual; baie şcolară, acolo unde împrejurările permit; sală de bibliotecă şi muzeu şcolar; sală pentru cantină; curte spaţioasă de joc; teren pentru grădină şcolară; locuinţă pentru director şi pentru omul de serviciu.

Sălile de clase vor fi astfel dispuse, ca să se poată face din două săli una, pentru conferinţe, teatru şcolar şi proiecţiuni cinematografice, când nu este o sală specială.

Deciziunea pentru construcţiunea localurilor şcolare.

Art. 341.—Comitetul şcolar comunal şi comitetul şcolar judeţean, din iniţiativa lor proprie sau din iniţiativa comitetelor şcolare rurale sau urbane, ţinând seamă de necesităţile învăţământului, decid în fiecare an, în luna Iunie, localurile de şcoală cari trebuie să fie construite, completate, prefăcute sau înzestrate cu mobilier şcolar şi înaintează Casei Şcoalelor hotărîrile lor până la 1 August.

Deciziunile lor, odată aprobate de Ministerul Instrucţiunii, sunt obligatorii pentru comune şi sunt comunicate comunelor respective până la 1 Septemvrie ale fiecărui an. Ministerul va comunică deciziunea sa comunelor şi judeţelor interesate, trimi-

ţându-le totdeodată planurile, devizele-tip, precum şi instrucţiunile relative la construcţiuni.

Ministerul Instrucţiunii poate obligă comunele, ca să clădească localurile şcolare ce va socoti de cuviinţă şi, în acest caz, se va dă precădere localurilor desemnate de Minister. Ministerul va studiă şi întocmi tabloul construcţiilor de şcoale, de cari se simte nevoie în fiecare localitate, pe baza cazierelor localurilor existente şi a populaţiunii şcolare.

Art. 342.—Comitetele şcolare comunale sunt datoare ca, în termen de 3 luni, să găsească terenul pe care se va clădi şcoala, iar consiliul comunal să găsească mijloacele necesare pentru ridicarea construcţiunii.

Alegerea terenului pentru şcoală.

Art. 343.—Terenul pentru clădirea localului de şcoală, pentru curtea de joc şi grădina şcolară sunt de util tate publică.

Dacă comuna nu posedă teren în locul unde e necesară ridicarea localului de şcoală, are drept să exproprieze terenurile libere pentru cauză de utilitate publică şi în lipsă de terenuri libere sau suficiente, poate expropriă şi terenuri cu clădiri, conform legii generale de expropriere.

Terenul de expropriat e propus de o comisiune compusă din: preşedintele comitetului şcolar, revizorul şcolar, medicul comunal (de preferinţă un medic şcolar) şi inginerul sau arhitectul comunei; iar în comunele rurale din: preşedintele comitetului şcolar, revizorul şcolar, medicul de plasă şi inginerul judeţului sau conductorul tehnic. Comisiunea se numeşte de comitetul şcolar judeţean pentru şcoalele rurale şi de cel comunal pentru şcoalele primare urbane şi şcoalele de copii mici până la 15 Octomvrie. Comisiunea va depune lucrările până la 1 Noemvrie.

Art. 344.—Bunul expropriat nu poate fi luat în posesiune de comună mai înainte ca hotărîrea de expropriere să fi rămas definitivă şi executorie şi preţul plătit.

Art. 345.—Terenul ales trebuie să fie aşezat într'un loc cât mai apropiat de centrul circumscripţiei şcolare, bine aerisit şi cu comunicaţie sigură şi lesnicioasă. Să fie uscat, departe de ape stătătoare, de cimitire, de abatorii, de fabrici cu industrii insalubre, de depozite miasmatice, de pieţe şi străzi prea umblate şi pe cât posibil izolat de localuri sgomotoase sau puţin potrivite educaţiunii copiilor.

Aprovizionarea şcoalei cu apă bună de băut trebuie să fie lesnicioasă.

Întinderea terenului pentru construcţiunea şcoalei şi a curţii de joc va fi calculată de cel puţin 10 mp de copil.

După alegerea terenului, comisiunea va încheiă un proces

verbal în dublu exemplar, în care se vor arătă toate constatările făcute asupra lui şi va întocmi o schiţă de plan, tot în două exemplare, cu toate indicaţiunile tehnice necesare.

Pe schiţa de plan a terenului se va fixà şi locul în care se va aşezà localul de şcoală.

Întocmirea planurilor şi devizelor.

Art. 346. — Odată terenul ales, se întocmesc planurile şi devizele lucrărilor.

Planurile şi devizele pentru localurile şi mobilierul şcolar din comunele rurale vor fi întocmite de serviciul tehnic judeţean, în termen de trei luni, avându-se în vedere planurile tip şi instrucţiunile Ministerului.

Ele vor fi deasemenea examinate de revizorul şcolar şi de medicul primar al judeţului.

Planurile şi devizele localurilor şi mobilierului şcolar din comunele urbane vor fi întocmite de serviciul tehnic comunal, în acelaş termen şi cu aceleaşi modalităţi ca mai sus, fiind examinate de revizorul şcolar şi de medicul primar al oraşului sau medicul şcolar.

Planurile astfel întocmite vor fi înaintate comitetului şcolar judeţean, pentru şcoalele rurale şi comitetului şcolar comunal urban, pentru şcoalele urbane, cari vor decide şi din punct de vedere tehnic şi din punct de vedere al devizelor.

Art. 347. — Ministerul Instrucţiunii, prin Casa Şcoalelor, va întocmi devize şi planuri-tip de localuri şi mobilier şcolar pe cari le va pune la dispoziţia comunelor şi judeţelor.

Sancţiuni împotriva comunelor cari refuză să clădească.

Art. 348. — Dacă comunele, fie urbane, fie rurale, refuză aducerea la îndeplinire a dispoziţiunilor cuprinse în articolele de mai sus, Ministerul Instrucţiunii înscrie din oficiu în bugetele comunelor, sumele necesare pentru construcţii sau plata anuităţii împrumutului ce trebuie contractat în acest scop, făcând intervenirile necesare la Ministerul de Interne. Revizorii şcolari sunt datori să ţină Ministerul în curent cu măsurile pe cari le iau comunele pentru găsirea mijloacelor necesare construcţiei.

In acest caz, Ministerul Instrucţiunii, prin Casa Şcoalelor, execută lucrările, acordă sau contractează împrumuturi în numele şi în contul comunelor respective în condiţiunile prevăzute prin legea sa de organizare; iar sumele cuvenite pentru plata anuităţilor înscrise din oficiu în bugetele comunelor, se incasează de Stat şi se varsă la tezaur în contul Casei Şcoalelor sau pentru achitarea împrumutului. Anuitatea plătită de comună va fi egală cu aceea pe care Statul o plăteşte pentru a-şi procurà capitalul dat Casei Şcoalelor sau cel contractat în socoteala comunelor.

Art. 349. — Construcţiunile şi lucrările decise trebuie să se efectueze în campania de lucru a anului următor.

Art. 350. — Sumele afectate în bugetele comunelor pentru clădirea localurilor de şcoale primare şi neîntrebuinţate în exerciţiul bugetar respectiv se vor consemnă şi întrebuinţă în anii următori.

Art. 351. — Casa Şcoalelor, în limita mijloacelor sale, acordă comunelor împrumuturi sau mijloceşte contractarea împrumuturilor, cu garanţia Statului, pentru construcţia localurilor de şcoală primară. Împrumuturi şi subvenţii dela Stat.

Art. 352. — Casa Şcoalelor acordă deasemenea subvenţii comunelor sărace, cu cari să se ajute la construirea localurilor de şcoale primare şi la dotarea lor, în conformitate cu dispoziţiunile din legea pentru organizarea ei.

Comunele care au obţinut subvenţii sunt datoare să înceapă lucrările în anul pentru care s'a acordat subvenţia; în caz contrariu pierd subvenţia obţinută.

Comunele, cărora li s'au impus din oficiu înscrierea sumelor pentru executarea lucrărilor, n'au drept la subvenţie dela Stat.

Art. *353.*—Ministerul Instrucţiunii are dreptul să supravegheze şi să controleze, dacă construcţiile de şcoale ce se execută de către comune prin comitetele şcolare sau prin cele de construcţiuni, sunt în bune condiţiuni şi în conformitate cu planurile şi devizele aprobate. Dreptul de control al Ministerului asupra execuţării lucrărilor.

In cazul când lucrările nu s'au executat în conformitate cu planurile şi devizele aprobate sau în condiţiunile stabilite prin regulament, autorităţile însărcinate cu executarea lor, vor fi răspunzătoare pentru lucrările suplimentare ce ar necesită completarea lipsurilor sau defectelor constatate.

Art. 354. — Recepţionarea lucrărilor efectuate de comitetele şcolare se va face totdeauna în asistenţa delegatului Ministerului Instrucţiunii. Această dispoziţiune se va prevedeà în toate contractele de întreprinderi şi delegaţiunile lucrărilor în regie.

Secţiunea VI

Instituţiuni din jurul şcoalei.

CAPITOLUL XV

Bilbioteci şcolare, populare şi pedagogice.

§ A

Biblioteci şcolare şi populare.

Art. 355.—Pe lângă şcoalele primare se vor înfiinţà biblioteci şcolare, cu cărţi instructive şi morale, cu scopul de a cultivà în Funţionarea bibliotecilor şcolare şi populare.

copii gustul de cetit şi a li se îmbogăţi mintea cu cunoştinţe folositoare.

Art. 356.—Pe lângă fiecare bibliotecă şcolară se va înfiinţă şi o bibliotecă populară, cu cărţi pentru folosinţa foştilor şcolari, a părinţilor şcolarilor şi în genere a adulţilor.

Art. 357.—Pe cât va fi cu putinţă, bibliotecile şcolare şi populare vor fi aşezate într'o sală anumită, prevăzută cu mobilier potrivit trebuinţelor cetitorilor şi cu material de scris ; iar în lipsa unei săli speciale dulapul cu cărţi va fi instalat în cancelaria şcoalei.

In cazul când în sat sau în circumscripţia şcolară funcţionează cămin cultural (casă de sfat şi cetire) cu localul deosebit de al şcoalei, secţia cărţilor populare trece la biblioteca satului şi sub conducerea căminului.

Art. 358. — Cetirea cărţilor se poate face în sala bibliotecii, când există, sau acasă.

Cărţile vor fi împrumutate fără plată. Dacă împrumutătorul nu face parte dintre elevii şcoalei, se va obligă în scris să înapoieze cărţile în bună stare; iar în caz de pierdere sau stricăciune, să plătească costul lor îndoit.

Declaraţiunea se face pe o adeverinţă dintr'un registru special şi e scutită de timbru.

Împrumutarea cărţilor se face cel puţin odată pe săptămână, în ore fixate şi afişate pe uşa de intrare a şcoalei şi a bibliotecii.

Art. 359. — Nici o carte nu poate să fie împrumutată pe un termen mai lung de 15 zile şi numai pentru un singur volum odată. In cazuri excepţionale, împrumutul se poate reînnoi de cel mult două ori, cu condiţia ca la expirarea fiecărui termen, cartea să fie prezentată directorului sau învăţătorului spre controlare.

Art. 360.—La expirarea fiecărui termen şi cu prilejul schimbării cărţilor, învăţătorii vor întrebuinţă o oră din ora de lectură spre a convorbi cu şcolarii despre cele cetite, lămurind, completând şi deşteptând în ei interesul pentru cetit.

Dacă o carte se înapoiază stricată sau ruptă de un şcolar, acesta va fi mustrat de director sau diriginte; iar părintele său va fi obligat să plătească îndoit preţul ei.

Şcolarii şi adulţii cari nu se conformează dispoziţiunilor regulamentului, pot fi opriţi de a se folosi un timp oarecare de cărţile bibliotecii.

Consiliul de administraţie al bibliotecilor şcolare şi populare

Art. 361.— Bibliotecile şcolare şi populare sunt administrate de un consiliu, format din membrii de drept şi anume:

1. Preşedintele sau un membru delegat al comitetului şcolar,

în comunele în cari nu s'au înființat comitetele școlare, consiliul comunal va delegă un membru al său;

2. Directorul școalei;

3. Învățătorii cari conduc bibliotecile claselor, și din:

4. Doi membrii aleși în fiecare an, de membrii de drept, dintre donatorii bibliotecii și cetitorii cei mai regulați ai ei.

Reprezentantul comitetului școlar e președintele consiliului administrativ al bibliotecii, iar unul din învățători e ales pe un an, secretar.

Revizorul școlar poate să ia parte la întrunirile consiliilor bibliotecilor din circumscripția sa; în cazul acesta el prezidează întrunirea.

Art. 362.—Consiliul administrativ se întrunește de regulă în fiecare lună spre a discută și a luă măsuri pentru bunul mers al bibliotecii, în special spre a spori numărul cetitorilor.

Art. 363.—Consiliul întocmește un regulament interior de funcționarea bibliotecii, pe care îl supune aprobării revizoratului școlar.

Directorii supraveghează funcționarea bibliotecilor școlare Ei organizează distribuirea cărților de cetit, înc-până dela elevii clasei a II a, prin învățătorii respectivi și pe răspunderea acestora, conform dispozițiilor regulamentului interior de funcționare, întocmit de consiliul administrativ.

Serviciul bibliotecii școlare este obligator pentru fiecare învățător pentru clasa sa.

Biblioteca populară e pusă tot sub conducerea directorului.

Art. 364. La fiecare schimbare de director sau învățător se dă și se ia în primire, prin încheiere de proces verbal și în prezența cel puțin a unui membru din comitet, cărțile de cari răspunde fiecare. Procesul verbal constitue pentru predător, descărcarea sa de răspundere și pentru primitor, luarea în seamă a averii bibliotecii.

Art. 365.—Serviciul făcut pentru bibliotecile școlare și populare peste orele obligatorii de clasă, va fi ținut în seamă la admiterea la examene, la înaintări și acordări de recompense și se va notă, în fiecare an în mod special, în statul personal al fiecărui învățător, deosebit de plata pe care comitetul școlar ar puteă s'o prevadă în bugetul său.

Fondurile bibliotecilor școlare și populare.

Art. 366.—Fondul bibliotecilor școlare și populare constă din:

1. Sumele prevăzute în bugetele comitetelor școlare pentru bibliotecă.

2. Cărțile sau subvențiile date de Stat, Casa Școalelor și a Culturii poporului, de județ, comună și orice alte instituții.

3. Donaţii şi legate în bani sau în cărţi, făcute comunelor sau comitetelor şcolare pentru bibliotecă.

4. Produsul listelor de subscripţie, al colectelor, serbărilor, etc.

5. Plata costului cărţilor pierdute sau stricate de cititori.

6. Produsul vânzării cărţilor scoase din uz.

Art. 367.—Toate sumele primite direct de consiliul administrativ sau secretarul bibliotecilor se varsă cassierului comitetului şcolar, care le ţine la dispoziţia consiliului administrativ, pentru îmbogăţirea bibliotecii cu cărţi şi material de scris.

Art. 368.—La încheierea anului bugetar al comitetului şcolar, consiliul administrativ stabileşte situaţia financiară a bibliotecii cu veniturile, cheltuelile şi vărsările făcute cassierului comitetului şcolar.

Procesul verbal al acestei operaţiuni se înaintează comitetului şcolar, care îl anexează la contul de gestiunea sa financiară şi-l trimite comitetului şcolar judeţean, respectiv comunal, spre verificare.

Art. 369.—Bibliotecile şcolare şi populare sunt supuse controlului autorităţilor şcolare. La inspectarea şcoalelor, personalul de control e dator să se intereseze despre modul de funcţionare al bibliotecilor şi rezultatele ce dau pentru răspândirea culturii în popor şi îmbogăţirea cunoştinţelor copiilor din şcoli.

In darea de seamă anuală, revizorii şi inspectorii şcolari vor arătă mersul bibliotecilor.

§ B.

Bibliotecile pedagogice judeţene.

Funcţionarea bibliotecilor pedagogice judeţene.

Art. 370.—In fiecare judeţ va funcţionă o bibliotecă pedagogică, cu scopul de a contribui la întreţinerea şi completarea cunoştinţelor pedagogice, didactice şi de cultură generală a membrilor corpului didactic primar.

Art. 371.—Bibliotecile pedagogice judeţene se instalează în localurile şcoalelor normale şi, în lipsă de şcoale normale, la revizoratul şcolar.

Art. 372.—Cărţile se împrumută fără plată, membrilor corpului didactic primar, eventual şi ai celorlalte grade de învăţământ din judeţ.

Invăţătorii suplinitori au dreptul să împrumute cărţi, deopotrivă dirigintelui, la şcoalele cu mai multe posturi, şi comitetului şcolar, la cele cu un singur post, o cauţiune egală cu preţul întreit al cărţii. Directorul şcoalei, respectiv preşedintele co-

mitetului şcolar, vor certifică pe cererea sau buletinul de împrumut şi pe a lor răspundere depunerea cauţiunii.

Art. 373.— Împrumuturile de cărţi se fac numai pentru un singur volum odată şi pe termen de cel mult o lună. În cazuri excepţionale şi pe baza motivelor arătate de cel împrumutat, se poate acordă prelungirea împrumutului încă o lună.

Art. 374.—Împrumuturile de cărţi se fac pe baza unei cereri netimbrate sau a unui buletin de împrumut, care se înaintează directorului bibliotecii. prin şi cu viza directorului şcoalei.

Membrii corpului didactic din localitatea în care se găseşte biblioteca pedagogică pot adresă cererile lor, deadreptul directorului bibliotecii.

Art. 375.— Cei ce se împrumută sunt răspunzători de cărţile ce iau cu împrumut. Ei sunt datori să le înapoieze în bună stare, atât din punct de vedere al curăţeniei, cât şi al păstrării.

Art. 376.— Dacă o carte nu este înapoiată în termen de 8 zile dela împlinirea termenului pentru care a fost împrumutată, directorul bibliotecii va urmări pe cel împrumutat, obligându-l să plătească preţul îndoit şi, dacă în 15 zile dela data somaţiunii, nu va primi suma datorată, va interveni la inspectoratul şcolar regional, să reţină suma datorată, din salar.

Art 377.—Un învăţător, după ce a citit o carte împrumutată, o poate da pe a sa răspundere şi sub luare de adeverinţă, altui învăţător dela aceeaş şcoală sau dela o şcoală apropiată.

Învăţătorul care dă altuia, în modul acesta o carte, e dator să comunice imediat directorului bibliotecii, trecerea împrumutului asupra altuia, înaintâadu-i în acelaş timp prin directorul şcoalei, adeverinţa sau buletinul noului împrumutat. In adeverinţă san buletin, se va arătă starea în care s'a predat şi s'a primit cartea, cu semnătura ambilor învăţători.

Art. 378.—Bibliotecile pedagogice funcţionează tot anul.

Toate cărţile puse în circulaţie trebuesc să fie înapoiate bibliotecii, la sfârşitul anului şcolar.

Comitetul bibliotecii verifică inventarul, cercetează starea cărţilor şi dispune să se scoată din circulaţie acelea cari nu mai pot fi utilizate, din cauza deteriorării, hotărînd înlocuirea lor cu alte exemplare.

Art. 379.— Pe baza verificării şi a constatărilor comitetului bibliotecii, directorul înaintează inspectoratului şcolar regional, dare de seamă despre mersul bibliotecii în cursul anului şcolar şi face propuneri pentru anul şcolar următor.

Art. 380.—Bibliotecile pedagogice judeţene, instalate în localurile şcoalelor normale, funcţionează sub direcţiunea directorului şcoalei normale; iar bibliotecile pedagogice instalate la revizoratele şcolare, funcţionează sub direcţiunea revizorului şcolar.

Conducerea şi serviciului bibliotecilor pedagogice este obligator pentru directorii şcoalelor normale, respectiv pentru revizorii şcolari.

Directorul e capul direct al bibliotecii pedagogice. El are răspunderea bunei funcţionări a ei şi o reprezintă în faţa autorităţilor. El face cheltueli privitoare la bibliotecă, conform prevederilor bugetului.

Directorul şcoalei normale va fi ajutat de învăţătorii şcoalei de aplicaţie, în special de aceia care se bucură de locuinţă la şcoala normală; iar revizorul şcolar va fi ajutat de subrevizorul cancelariei.

Consiliul de administraţie al bibliotecilor pedagogice judeţene.

Art. 381.—Bibliotecile pedagogice judeţene sunt administrate de un consiliu format din:

1. Directorul şcoalei normale şi, în lipsă de şcoală normală, din revizorul şcolar.

Directorul şcoalei normale, respectiv revizorul şcolar e preşedintele de drept al consiliului bibliotecii.

2. Revizorul şcolar, când biblioteca este la şcoala normală.

3. Un delegat al comitetului şcolar judeţean.

Sediul consiliului bibliotecii pedagogice e la şcoala normală, respectiv la revizoratul şcolar, unde se va păstră şi arhiva consiliului.

Art. 382.—Consiliul bibliotecilor pedagogice se întruneşte în şedinţe ordinare din trei în trei luni şi, în şedinţe extraordinare, ori de câte ori preşedintele sau majoritatea membrilor vor crede necesar.

Art. 383.—Consiliul bibliotecii pedagogice propune orice măsuri, cari interesează bunul mers al bibliotecii.

Consiliul bibliotecii pedagogice, propune comitetului şcolar judeţean şi comitetelor comunale urbane din cuprinsul judeţului, sumele pe cari trebuie să le prevadă în bugetele lor, pentru biblioteca pedagogică.

Consiliul bibliotecii pedagogice organizează: serbări, colecte, subscripţii, etc, pentru sporirea fondului.

Directorul bibliotecii va încunoşţinţă odată pe an pe membrii corpului didactic primar, despre cărţile cu cari a sporit biblioteca.

Fondurile bibliotecilor pedagogice judeţene.

Art. 384.— Fondul bibliotecilor pedagogice judeţene constă din:

1. Sumele prevăzute în bugetele comitetelor şcolare judeţene şi comunale urbane pentru bibliotecă.

2. Cărţile sau subvenţiile date de: Stat, Casa Şcoalelor şi a Culturii poporului, de judeţ, comună şi orice alte instituţii.

3 Donaţii şi legate în bani sau cărţi făcute: judeţelor, comitetului şcolar judeţean sau direct bibliotecii pedagogice.

4. Produsele: listelor de subscripţie, al colectelor, serbărilor, etc.

5. Plata costului cărţilor pierdute sau deteriorate de cetitori şi produsul vânzării cărţilor scoase din uz.

6. Cotizaţiile învăţătorilor.

Dacă două treimi din numărul învăţătorilor titulari dintr'un judeţ se învoesc să contribuie la sporirea bibliotecii pedagogice cu cărţi, toţi membrii corpului didactic primar din judeţ se vor asocia la hotărîrea majorităţii şi vor contribui cu o cotizaţie ce se va fixă de ei, pentru sporirea fondului de cumpărare a cărţilor: pedagogice, literare, ştiinţifice, etc. şi a revistelor de învăţământ şi educaţie.

7. Cărţile ce eventual posedă revizoratul în momentul înfiinţării bibliotecii pedagogice, trec în proprietatea acesteea. Dacă aceste cărţi provin din donaţii sau legate, se va urmă conform dispoziţiunilor donatorilor sau legatarilor:

Art. 385.—Statul, Casa Şcoalelor, judeţul sau comuna, contribuie cu cărţi sau subvenţii la înfiinţarea bibliotecilor pedagogice. Casa Şcoalelor este obligată să trimită bibliotecilor pedagogice câte unul sau mai multe exemplare, după nevoie, din toate publicaţiunile sale.

Art. 386 —Gestiunea şi controlul consiliului de administraţie al bibliotecilor pedagogice se va verifică şi aprobă de comitetul şcolar judeţean.

Art. 387.—Inspectorii generali şi de circumscripţii sunt datori să controleze şi să se intereseze despre modul de funcţionare a bibliotecilor pedagogice judeţene.

In darea de seamă anuală, comitetul şcolar judeţean, revizorii şi inspectorii învăţământului vor arătă mersul bibliotecilor.

CAPITOLUL XVI

Cantinele şi căminele şcolare.

Art. 388.—Comitetele şcolare, singure sau în asociaţie cu organizaţiunile sau societăţile de ajutorare a copiilor, pot înfiinţă cantine şcolare pe lângă şcoalele de copii mici şi şcoalele primare, cu scopul de a ajută cu hrană pe copii săraci, pe cei cu locuinţa depărtată de şcoală sau ai căror părinţi lipsesc în timpul zilei de acasă, spre a-i îndemnă să frecuenteze şcoala. Cantinele şcolare

Ministerul poate obligă comitetele şcolare să înfiinţeze cantine pe lângă şcoalele, la cari urmează copiii din localităţile mai

depărtate de 1.500 metri de şcoală, sau cu comunicaţie grea, unde nu s'ar puteă înfiinţă şcoale.

In cazul acesta, Ministerul Instrucţiunii contribuie cu jumătate din suma necesară pentru întreţinerea cantinei.

Căminele şcolare.

Art. 389.—Pe lângă şcoalele de copii mici şi şcoalele primare se pot înfiinţă cămine, în cari vor fi adăpostiţi şi supravegheaţi în orele libere, copiii, ai căror părinţi sunt ocupaţi în timpul zilei, la munca câmpului sau lucrul în fabrici şi ateliere. Deasemenea vor fi adăpostiţi copii lipsiţi acasă de supraveghere.

Art. 390.—Căminele şcolare au de scop de a ocupă pe copii în chip folositor şi plăcut, după ieşirea dela şcoală, a-i adăposti iarna într'un local sănătos şi încălzit şi a-i feri de ispitele stradei. Ele înlocuesc, pentru o parte din zi, familiile cari nu pot să-şi îndeplinească datoriile faţă de copii.

Căminele şcolare sunt conduse de membrii corpului didactic al şcoalei, numiţi pe un timp oarecare sau cu rândul, de revizorul şcolar, după recomandarea comitetului şi a consiliului şcolar.

Art. 391.—Şcolarii sunt deprinşi în cămine cu ordinea, disciplina şi activitatea, prin ocupaţiuni atrăgătoare şi variate. In timpul şederii în cămin, ei sunt ocupaţi cu învăţarea şi pregătirea lecţiunilor următoare, cu lecturi şi convorbiri familiare, desen şi cânt, lucrări manuale, jocuri şi gimnastică, plimbări în localitate, vizite la muzee şi aşezăminte apropiate, lucrări în grădină, etc. Fetele vor fi ocupate, o parte din timp, cu lucrul adus de acasă: cusutul, împletitul, cârpitul, reparatul rufelor şi hainelor.

Art. 392.—Părinţii cari doresc să-şi înscrie copiii în cămin, adresează direcţiunii şcoalei cerere, arătând motivul şi orele în care copiii trebuie să fie ţinuţi în cămin şi ora de plecare dela şcoală. Ei se vor obligă să-i trimită regulat.

Şcolarii mai mici de 14 ani, hotărîţi de autorităţile şcolare sau de autorităţile pentru protecţia copiilor minori, sunt obligaţi să vină la cămin.

Părinţii înlesniţi vor plăti o taxă fixată de comitetul şcolar; copiii săraci sunt primiţi fără plată.

Art. 393.—Numărul copiilor daţi în supravegherea unui învăţător va fi în mijlocu de 30. Copiii vor fi grupaţi după vârstă. Fetele sunt separate de băieţi.

Orele de intrare şi plecare dela cămin vor fi strict observate. Frecuentarea e de aprospe urmărită. Absenţele vor fi notate şi comunicate părinţilor.

CAPITOLUL XVII

Cassele de economie şcolară.

Art. 394.—Şcolarii vor depune sume la Cassa de economie, cu scopul de a fi deprinşi cu economia şi prevederea. Funcţionarea cassele de economie şcolare.

Cassele de economie şcolară funcţionează sub conducerea învăţătorilor şi supravegherea directorilor.

Art. 395.—Cassele de economie şcolare sunt obligatorii pe lângă şcoalele primare de băieţi şi fete din ţară.

Învăţătorii şi învăţătoarele vor strânge, fiecare în clasa sa, economiile dela elevi. La clasele unde vor funcţionă suplinitori, această atribuţie va fi în sarcina directorului.

Economiile strânse de fiecare institutor în parte se predau zilnic directorilor sau directoarelor.

Directorul sau directoarea va încheiă situaţiunea zilnică a casselor de economie şcolară, după terminarea cursurilor.

Directorii şi directoarele au supravegherea bunei funcţionări a casei de economie şcolară.

Ei cer cu raport, la începutul anului, dela Cassa de depuneri sau sucursalele sale, registrul de operaţiuni, borderourile, foile de cereri de livrete, ca şi foile volante ce se dau elevilor.

Art. 396.—Cu prilejul deschiderii anului şcolar, directorii şi directoarele, în cuvântarea ce rostesc, sunt datori a arătă însemnătatea cassei de economie şcolară din punct de vedere educativ şi economic. In tot cursul lunii Septemvrie, în toate clasele, se vor face lecţiuni asupra cassei de economie, spre a desvoltă în copii deprinderea la economie.

Art. 397.—In ziua de 1 Octomvrie se împart în fiecare clasă atâtea foi volante de economie, câţi copii se înscriu ca depunători.

In fiecare foaie volantă institutorul scrie în locurile anume rezervate numele şi numărul şcoalei, localitatea în care se află, numele elevului şi clasa.

Directorul sau directoarea deschid registrul şnuruit şi parafat, în care înscriu pe clase, în ordinea alfabetică, toţi elevii depunători.

Fiecărei foi din registru i se dă un număr de ordine, începând fiecare an cu No. 1.

Numărul depe foaia de registru se dă şi pe foaia volantă ce s'a încredinţat elevului.

Foile elevilor vor fi învestite cu sigiliul şcoalei şi semnate de director şi institutorul clasei.

Atât în registru cât şi în foaia volantă se va trece neapărat numărul livretului elevului.

In fiecare zi direcţia primeşte dela institutorii respectivi, în

orele anume hotărîte, sumele strânse de la elevi, conform foilor volante, cari se aduc şi după cari se trec sumele în registru.

Când un elev pierde foaia dată, i se eliberează un duplicat întocmai cu foaia lui din registru scriindu-se însă vorba „Duplicat“ pe foaia din nou dată, punându-se şi data liberării. În duplicat nu se pot trece decât totalurile lunare pentru lunile trecute.

Registrul se păstrează de director sau directoare în cancelaria şcoalei, unde se ţin livretele cu recepisele lor.

Art. 398.—In ultima zi a fiecărei luni, directorul totalizează în registru, la pagina fiecărui elev, suma depusă de el în cursul lunii; iar fiecare institutor face aceeaş operaţie în foile elevilor, pe cari apoi le confruntează cu registrul.

Nici în registru, nici în foile date elevilor nu sunt iertate ştersături sau corecturi.

In caz când este nevoie să se facă o corectură, ea se va face cu cerneală roşie, cu semnătura celui ce a făcut-o.

In primele trei zile ale fiecărei luni, directorul întocmeşte un borderou în dublu exemplar, cuprinzând: sumele fără fracţiuni, depuse de elevi şi cari urmează a se vărsă Casseĭ de depuneri sau sucursalelor sale, numărul ce poartă libretul fiecărui elev, numărul de ordine al elevilor, din registru.

Acest borderou este înaintat cu raport în regulă, împreună cu banii şi libretele, Casseĭ de depuneri sau sucursalelor sale, pentru libera ea cuvenitelor recepise.

Agentul primitor este dator a nota, fie pe unul din borderouri, fie în condica de expediţie suma primită, în cifre şi în litere şi ziua primirii.

Odată cu vărsarea depunerilor, directorul comunică cu raport în regulă şi revizoratului suma vărsată, numărul depunătorilor, numărul libretelor şi administraţia la care a făcut vărsământul.

Art. 399.—Intre 5-10 a fiecărei luni, direcţia convoacă consiliul şcolar spre a luă cunoştinţă de efectuarea operaţiunii şi de constata ea vărsării banilor, semnând fiecare de ve fere.

In cazul când prevederile art de mai sus nu sunt executate, directorii şi directoarele, sunt răspunzători băneşte de toate sumele ce trebuiau să se verse şi disciplinar faţă de Ministerul Instrucţiunii.

Art. 400.— Libretele elevilor rămân în păstrarea direcţiunilor tot timpul cât elevul va sta în şcoală şi nu se vor liberă decât odata cu certificatul de absolvire sau la permutarea la altă şcoală. Rămâne la chibzuinţa directorilor de a liberă libretele înainte de timpul fixat. dar numai când sunt motive valabile şi în interesul personal al elevului.

Când se liberează libretele elevilor, ei vor semnă pe foaia re-

istrului ultimului an şcolar, notând numărul libretului, numărul recipiselor libretului, suma totală cuprinsă în libret ca şi a restului în numerar, dacă a fost.

Vor arătă de asemenea în registru şi data primirii libretului.

Art. 401.—In caz când s'ar întâmpla să rămână sume mai mici de un leu dela elevii cari au părăsit coala şi al căror domiciliu, după toate cercetările nu s'ar mai putea află, aceste sume se vor vărsă la fondul pentru ajutorarea elevilor săraci.

Art. 402.—La finele anului şcolar, odată cu raportul general de fine de an, se vor înaintă revizoratului următoarele ştiinţe cu privire la Cassa de economie şcolară:

1. — Numărul elevilor ce au urmat regulat în şcoală.
2. — Câţi din ei au pus la economii.
3. — Suma totală depusă de elevi.

Art. 403.—Inspectorii şi revizorii şcolari ca şi toate organele de control ale Ministerului sunt datori să inspecteze cassele de economie şcolară.

CAPITOLUL XVIII

Excursiunile şcolare.

Art. 404.—Pe lângă excursiunile prevăzute în programa de învăţământ a şcoalei, fiecare şcoală va face cel puţin odată pe an o excursiune afară din comună. La această excursiune vor fi admişi cu autorizarea părinţilor numai copiii sănătoşi, şi prevăzuţi cu toate cele trebuincioase pentru călătorie. Excursiunea afară din comună cu şcolarii de cl. I-III va ţine o singură zi; pentru celelalte clase 1-3 zile.

Programul excursionilor se va stabili de consiliul şcolar, în înţelegere cu revizorul şcolar.

Art. 405.—Învăţătorii sunt datori să exercite în timpul excursiunilor o supraveghere serioasă asupra elevilor, împedecându-i de a aduce stricăciuni bunurilor publice şi particulare.

Art. 406.—Comitetele şcolare vor formă, prin colecte subscripţii, contribuţii, sau cotizaţii benevole, un fond special pentru excursiuni.

CAPITOLUL XIX

Serviciul medical şcolar.

Funcţionarea serviciului medical şcolar.

Art. 407. — Comunele vor organiză serviciul medical şcolar prin comitetele şcolare respective.

Art. 408.—In comunele rurale, medicii de județ și de plasă vor vizită cât de des școalele, spre a se încredința despre igiena localurilor și despre starea sanitară a învățătorilor și a elevilor din aceste așezăminte.

Rezultatul constatărilor se va consemnă într'un registru special de inspecții medicale.

Art. 409.—In comunele urbane precum și în comunele rurale, cu populație mare și cu mai multe școale, se vor numi pentru un grup de școale, medici, cari vor fi special însărcinați cu serviciul medical școlar.

Numirile și plata medicilor școlari se vor face de către administrațiile comunale, prin comitetele școlare comunale.

Când mijloacele permit, comitetul școlar comunal poate angajâ temporar medici specialiști de ochi, nas, gât, medici stomatologi, etc. Deasemenea se pot înființă posturi de infirmieri școlari.

Art. 410.—Serviciul medical școlar este anexat la serviciul de igienă și salubritate publica a comunei.

Medicii școlari sunt la dispoziția acestui serviciu pentru toate chestiuni e referitoare la igiena școlară și sănătatea școlarilor.

Ei comunică în fiecare zi serviciului de igenă și salubritate publică, cazurile de boale infecțioase descoperite în școale, și măsurile ce au luat.

La rândul său, serviciul de igienă și salubritate al comunei comunică direcțiunilor școalelor respective, cazurile de boale contagioase, vindecările și desinfecțiunile din familiile copiilor din școale.

Copiii nu vor fi primiți în școală, înainte de a fi examinați de medicul școalei, când există medic școlar, sau de a prezenta certificat de la medicul comunal respectiv sau medicul curant, că nu mai sunt periculoși colegilor lor.

La sfârșitul fiecărui an școlar, medicii școlari înaintoază comitetelor școlare, medicilor inspectori de regiune ai Ministerului Instrucțiunii și serviciului de igienă și salubritate al comunei o dare de seamă, în care expun constatările lor asupra condițiunilor igienice ale localurilor școlare și a sănătății elevilor. Constatările și observațiunile cari reclamă măsuri grabnice vor fi comunicate în cursul anului.

Atribuțiunile serviciului medical școlar

Art. 411.—Serviciul medical se va ocupâ de toate chestiunile cari se referă la igiena școlară și sănătatea copiilor:

a)—El va supraveghea, prin vizite cât mai dese condițiile igienice ale localurilor de școale: curățenia localorilor și întreținerea lor igienică: măturatul, spalatul dușumelelor, latrinelor și mobilierului, aerisitul, curățenia curții, etc. Pentru localurile școlare în ființă, va notâ lipsurile de construcții, com-

letările și îmbunătățirile ce li se pot aduce, stăruind să se înțeleagă și-și va da avizul, din punct de vedere igienic, asupra localurilor ce se pun în construcție;

b) El va supraveghia sănătatea copiilor din școale, prin examinări individuale, interesându-se dacă li se dau îngrijirile pe cari le reclamă starea sănătății lor; atrag băgarea de seamă a părinților despre rezultatul examenului medical și le indică îngrijirile pe cari trebue să le dea copiilor;

c) El organizează împreună cu comitetele școalelor respective, cu așezămintele și organizațiile de asistență sau de prevedere socială, ajutorarea elevilor debili, predispuși la boale, limfatism, scrofuloză, etc., cari au nevoie de îngrijiri speciale, instituind tratamentele necesare, fie la școală, fie afară din școală, în familie, în dispensare, în clinici; organizează colonii școlare în regiuni climaterice, la munte, la mare, etc.

În cursul anului până în luna Aprilie, medicii școlari semnalează directorilor pe copiii cari ar trebui să fie trimiși în coloniile de vacanță,

d) El ia măsurile necesare spre a combate propagarea boalelor contagioase, dispunând închiderea totală sau parțială a școalelor și desinfectarea sistematică și riguroasă a localurilor și a obiectelor atinse de copil;

Copiii suspecți sau atinși de boale contagioase vor fi îndepărtați îndată din școală. În cazurile dubioase sau contestate, învățătorul va trimite pe copii acasă la părinți. Și într'un caz și într'altul medicul școlar va înștiința în același timp și serviciul sanitar comunal;

Medicul școlar este obligat a înștiința pe directorul și personalul didactic al școalei despre cazurile de boale contagioase, descoperite printre școlarii lor; aceștia sunt datori să se conformeze măsurilor de ordin sanitar ce li se prescriu de medic;

e) Copiii cari vin pentru prima dată la școală vor fi supuși unui examen medical. **Carnetul de sănătate.**

Acest examen se va face la începutul anului școlar. El are de scop de a îndepărtă din școală copiii cari, prin contactul lor cu ceilalți, pot fi vătămători acestora, și a alege pe copiii bolnăvicioși sau predispuși la tuberculoză, spre a fi trimiși la școalele speciale.

Medicul va examină cu deamănuntul pe fiecare copil în parte și va consemnă rezultatul examenului, într'un carnet de sănătate a școlarului, depe un formular întocmit de Ministerul Instrucțiunii. Carnetul de sănătate se va păstră la școală. Examenul se va repetă în cursul anului, notându-se la fiecare examinare rezultatul.

La absolvirea școalei, medicul va examină din nou pe școlar și va notă în carnet acest ultim examen. Pe baza acestor constatări, medicii școlari vor sfătui și îndrumă pe copii, spre ocupațiuni potrivite stării lor fizice și sanitare.

Carnetul de sănătate va însoți pe elev în tot timpul școlarității sale, în diferitele grade de învățământ, anexându-se la adeverința sau certificatul pentru permutarea sau trecerea lui la altă școală.

f) Medicii școlari vor face educația igienică a școlarilor și a învățătorilor prin lecturi, sfaturi, conferințe relative la igienă în care vor utiliza tablouri murale, proecții luminoase, preparate microscopice, aparate, etc., prin cari vor face învățământul igienic mai instructiv, mai atrăgător și mai ușor de întipărit în minte.

Art. 412.—În localitățile în cari există un serviciu medical școlar, numai medicii școlari au dreptul a libera certificate valabile pentru scutirea elevilor dela unele lecții (gimnastica, cânt etc.) și să facă constatările pentru amânări sau scutiri prevăzute prin art. 12 No. 3 și 4 și art. 13 din legea învățământului primar.

Medicii școlari specialiști.

Art. 413.—Medicii școlari specialiști sunt însărcinați cu examinarea elevilor, din punct de vedere al specialității lor. Ei sunt datori să examineze odată pe an, toți școlarii din circumscripție și să indice părinților îngrijirile reclamate de starea fizică sau sanitară a copiilor.

Infirmierii școlari.

Art. 414.—Infirmierii școlari sunt puși sub direcția serviciului de igienă și salubritate al comunei și al medicilor școlari respectivi. Ei sunt datori să execute prescripțiunile medicilor școlari.

La școalele la care sunt instalate băi școlare, serviciul băilor e pus sub supravegherea infirmierilor școlari, când aceștia există.

Art. 415.—Medicii de plasă și medicii comunali, pentru localitățile în care nu există un serviciu medical școlar special, au aceleași îndatoriri pentru supravegherea și controlul igienic al localurilor școlare și al școlarilor ca și medicii școlari.

Farmacia școlară.

Art. 416.—Școalele vor fi înzestrate cu o mică farmacie, cuprinzând medicamentele necesare pentru cazuri de accident etc. Lista medicamentelor și instrucțiunile pentru întrebuințarea lor vor fi întocmite de organul central de control sanitar depe lângă Ministerul Instrucțiunii Publice. Procurarea medicamentelor inscrise în listă e obligatorie pentru comitetele școlare.

Se vor institui clinici școlare, pentru asistența sanitară a copiilor din școalele primare, pentru boalele de ochi, de urechi, de piele, afecțiunile dinților, etc.

Art. 417.— Ministerul Instrucțiunii împreună cu Ministerul

Sănătății publice vor organiza un serviciu medical școlar; se vor creiă circumscripții medicale școlare, conduse de un medic școlar inspector, ajutat de medicii școlari urbani și medicii școlari rurali.

Retribuțiunile lor vor fi prevăzute în bugetul Ministerului Instrucțiunii.

Art. 418.—Ministerul Instrucțiunii, prin organele sale de control sanitar, va îndrumă și supraveghiă serviciul sanitar școlar și va întocmi un regulament special pentru serviciul medical al școalelor. Supravegherea serviciului medical școlar.

Regulamentul va prevedeă cu deamănuntul modalitatea inspecțiilor și vizitării școalelor, profilaxia bolilor contagioase în școale, izolarea și reprimarea în școală a copiilor atinși de boale contagioase; examenul colectiv și individual al elevilor, formarea carnetelor de sănătate, etc.

Art. 419.—Cheltuelile de personal și de material necesare serviciului medical școlar cad în sarcina comunelor.

Ministerul Instrucțiunii va obligă comunele urbane și pe cele rurale, cu populație mare, să înființeze și să organizeze serviciul medical școlar, în condițiunile prevăzute prin acest regulament și în caz de refuz va înscrie din oficiu sumele necesare în bugetele lor. Pentru ajutarea și stimularea comunelor de a înființă serviciul medical școlar, Ministerul Instrucțiunii și Ministerul Sănătății Publice vor contribui cu subvenții.

TITLUL II

Învățământul normal-primar

CAPITOLUL XX

Scopul și organizarea lui.

A. *Școalele normale.*

Art. 420.—Școalele normale sunt așezăminte de Stat, a căror menire este de a formă corpul didactic al școalelor de copii mici și al școalelor primare. Ele vor aveă aceeaș organizare în toată țara. Scopul școalelor normale.

Art. 421.—Pentru pregătirea personalului didactic al școalelor primare vor fi școale normale de învățători și învățătoare; iar pentru pregătirea corpului didactic al școalelor de copii mici vor fi școale normale speciale.

La școalele normale de învățătoare se vor puteă însă înființă secții speciale pentru pregătirea corpului didactic al școalelor de copii mici (dacă se va simți nevoie).

Art. 422.—Durata cursurilor şcoalelor normale este de 7 ani; primii 3 ani au menirea de a da elevilor o cultură generală corespunzătoare aceleea din gimnaziu, cu acelaş program; iar în ultimii 4 ani, pe lângă completarea culturei generale, se va da o deosebită atenţ e pregătirei profesionale, ţinându-se seamă ca învăţătorul ieşit din şcoala normală să poată predă cu succes, pe lângă învăţământul teoretic şi îndeletnicirile practice utilitare, prevăzute în ultimii 3 ani din programa şcoalei primare şi să desfăşoare în comuna sa toate formele de activitate culturală, patriotică, socială şi economică, pe care le reclamă înaintarea vieţii unei comune.

Materiile de studiu ale şcoalelor normale.

Art. 423. — Programa materiilor de învăţământ a şcoalelor normale va cuprinde: religia şi morala creştină; limba şi literatura română; cunoaşterea folclorului românesc, precum şi mijloacele de cercetarea lui; limba franceză şi în mod facultativ, o altă limbă străină modernă, acolo unde Ministerul va găsi de cuviinţă; istoria Românilor şi elemente de istorie universală, dându-se atenţie evenimentelor cari sunt în legătură cu istoria naţională; geografia României (cu specială atenţiune pentru geografia economică) şi noţiuni de geografia universală şi geografia matematică; matematica (aritmetica, geometria şi noţiuni de algebră şi agrimensură); noţiuni de contabilitate şi comerţ; ştiinţele fizico-chimice şi naturale; noţiuni de agronomie şi anexele ei, cu aplicaţiuni practice; gospodăria şi geniul rural; ştiinţele pedagogice (psihologia, logica, pedagogia, didactica, inclusiv pedologia şi istoria pedagogiei cu legislaţia şcolară şi practica pedagogică); datoriile învăţătorilor; igiena şi medicina populară; noţiuni de drept constituţional şi administrativ şi economie politică; caligrafia şi desenul artistic; muzica vocală, bisericească şi instrumentală; educaţia fizică; lucrul manual şi economia casnică (la şcoalele de fete) şi materiile de învăţământ prevăzute în plus în programa gimnaziului.

In şcoalele normale de învăţătoare pentru copiii mici se va avea în vedere mai mult psihologia copilului mic şi puericultura; iar desenului, muzicei, educaţiunii fizice şi lucrului manual li se vor da o deosebită atenţiune în vederea desvoltării aptitudinilor respective la copiii mici.

La lucrul manual se va da o deosebită atenţie pregătirii materialului didactic, necesar în şcoala primară sau în şcoala de copii mici.

Fiecare normalist va avea într'un registru special partida sa, în care se va notă materialul didactic, uneltele, instrumentele, colecţiunile, ierborizările făcute de el în timpul anilor de studiu în şcoala normală. Acest material va fi cercetat de comisia pentru examenul de capacitate şi se va ţine seamă de

ei, la nota pentru învățământul aplicativ și al lucrărilor de laborator.

Învățământul comercial, agricol și al lucrului manual se va predà în vederea pregătirii învățătorilor, pentru a puteà fi aplicat de ei, în mod practic utilitar, în ultimii 3 ani ai școalei primare.

La cânt, educație fizică și desemn, elevii vor fi pregătiți în vederea predării acestor dexterități în școala primară. Pe lângă materia prevăzută în școala normală, maeștrii respectivi vor deprinde cu elevii cel puțin 20 cântece și coruri din repertorul școalei primare și exercițiile și jocurile prevăzute în programa acesteea.

Art. 424.—In școalele normale, în cari vor fi elevi ai unei minorități în proporție de cel puțin 20% din numărul total al elevilor înscriși în toate clasele, se va predà pentru ei, în mod obligator, și limba lor maternă, în așà fel ca să poată predà în această limbă; deasemenea și religia.

Terenul de cultură al școalelor normale.

Art. 425.—Fiecare școală normală va dispune de o întindere de teren, îndestulătoare pentru experiențele și lucrările practice de agricultură, horticultură, pomicultură și silvicultură.

Pentru predarea acestor științe aplicate se vor numi specialiști.

Terenul de cultură va fi astfel cultivat, ca să reprezinte o cultură sistematică și rentabilă a unui lot mijlociu, după un plan de cultură ce se va stabili în fiecare an, înainte de începerea campaniei agricole, de director în înțelegere cu agronomul și cu comitetul școlar. La cultivarea terenului școlar se vor folosi mijloacele pe cari le recomandă știința agricolă.

O porțiune de 3—4 sute metri va fi rezervată pentru culturile comparative și demonstrative pentru învederarea adevărurilor pe cari se întemeiază știința agricolă, relative la condițiunile necesare creșterii plantelor și lucrările pe cari le necesită cultura lor,

O altă porțiune va servì ca teren de cultură, pe care elevii școalei de aplicație, cu învățătorii și normaliștii ultimelor două clase, vor face practica agricolă în conformitate cu programa școalei primare.

Fiecare elev din cele două clase din urmă ale școalei normale va aveà în seama sa anumite culturi, de reușita cărora va răspunde. Terenul va fi cultivat astfel ca, pe lângă învățământul practic agricol, pe care îl vor căpătà viitorii învățători, să creeze mijloace de întreținere a școalei normale. Produsele terenului de cultură vor fi prețuite după prețul pieței locale și întrebuințate la alimentarea elevilor și a animalelor școalei. Cele cari nu pot fiind consumate în natură vor fi vândute.

Veniturile și cheltuelile terenului de cultură vor fi înscrise în bugetul comitetului școlar.

Terenul va fi cultivat în regie de școală și, numai în mod excepțional și pentru motive apreciate și aprobate de Minister, se va putea arenda o parte, care depășește trebuințele cerute de programa învățământului practic agricol.

Arendarea se va face prin licitație publică, cu respectarea dispozițiilor din legea contabilității publice și numai la cultivatori de profesiune.

Art. 426.—După numirea în învățământ a fiecărei serii de absolvenți cu diplomă de învățători, școalele normale sunt datoare să dea fiecărui normalist 10 pomi altoiți și o colecție de semințe de legume pentru școala la care funcționează.

Atelierele pentru aplicațiunile practice.

Art. 427.—Pe lângă școalele normale de băieți și fete vor funcționă ateliere pentru aplicațiunile practice prevăzute în programa analitică a acestor școale.

Vor funcționă pe lângă școalele normale de băieți, ateliere de tâmplărie, fierărie, rotărie, tinichigerie, lăcătușerie, cismărie, frângherie, croitorie etc.; iar pe lângă școalele normale de fete ateliere de croitorie, rufărie, țesătorie etc.

Ca aplicare a lecțiilor de economie casnică, în școalele normale de fete, elevele vor fi deprinse la lucrările de bucătărie, spălat, călcat, reparat rufele și îmbrăcămintea, întreținerea igienică a dormitoarelor și a sălii de mâncare, precum și la culturile din grădină.

Pentru predarea cunoștințelor teoretice și practice a acestor materii de învățământ se vor numi profesori sau maeștri cu pregătire specială.

Pe lângă materia de învățământ practic prevăzută în programa școalelor normale de băieți și fete, elevii din ultimii doi ani, vor face lecții practice de învățământ agricol, lucrări manuale la băieți și lucru de mână și gospodărie la fete, cu elevii din școala de aplicație, în conformitate cu prevederile programei școalei primare.

Începerea și încheerea anului școlar.

Art. 428. — Lecțiunile în școalele normale de băieți și de fete se încep în ziua de 15 Septemvrie, afară de clasa I, care va începe la 22 Septemvrie și se termină la 25 Iunie. Anul școlar se încheie la 29 Iunie printr'o serbare de sfârșit de an. Numărul total al zilelor de vacanțe, împreună cu Duminici și sărbători, nu va trece de 150.

Vacanțele și sărbătorile școlare.

În școalele normale vor fi următoarele vacanțe fixate pentru elevi: Vacanța de vară dela 30 Iunie până la 14 Septemvrie. Vacanța Crăciunului, dela 24 Decemvrie până la 7 Ianuarie inclusiv, a Paștelor, dela Duminica Floriilor până la Duminica Tomei.

Afară de vacanţele prevăzute mai sus, şcoalele normale nu vor ţine lecţiuni în zilele de Duminică şi în următoarele zile de sărbători bisericeşti şi naţionale.

Sărbători bisericeşti: Sf. Dumitru (26 Octomvrie), Sfinţii Arhanghelii Mihail şi Gavril (8 Noemvrie), Intrarea în Biserică (21 Noemvrie), Sfântul Nicolae (6 Decemvrie) Întâmpinarea Domnului (2 Fevruarie), Buna Vestire (25 Martie), Sf. Gheorghe (23 Aprilie), Înălţarea Domnului (Joi la 40 de zile după Paşte), Pogorîrea Sfântului Spirit (Luni, la 51 zile după Paşte), Sfinţii Împăraţi Constantin şi Elena (21 Maiu).

Sărbători naţionale: Aniversarea Unirii ţărilor române (24 Ianuarie) Aniversarea naşterii M. S. Regelui, Aniversarea naşterii M. S. Reginei, Aniversarea Independenţei şi Întemeierea Regatului (10 Maiu).

Fie care şcoală normală serbează de asemenea ziua patronului său.

Art. 429.—Duminica şi sărbătorile ţinute de şcoale, elevii normalişti şi ai şcoalelor de aplicaţie vor fi conduşi la biserica confesiunii lor, spre a asistă la serviciul divin şi a urmă corul bisericesc. Corul va fi condus de maestrul de cânt, pentru care i se vor socoti 2 ore de lecţiuni, sau de un normalist din clasele din urmă.

Art. 430.—Afară de vacanţele şi zilele prevăzute mai sus, nici o suspendare de cursuri nu e admisă decât în urma avizului medicului şcolar şi numai în cazuri de boale contagioase ivite printre şcolarii sau membrii corpului didactic.

Art. 431.— La toate şcolile normale de băieţi şi fete, numărul orelor de lecţiuni pe săptămână se stabileşte prin programa analitică de învăţământ.

Orarul se stabileşte în consiliul plenar al profesorilor şi maeştrilor şi e aprobat în fiecare an de inspectoratul regional. Modificări în cursul anului nu se pot introduce fără aprobarea inspectorului regional. Orele de lecţiuni vor fi repartizate astfel ca în fiecare zi, elevii să aibă în clasă 4 ore de activitate intelectuală, la care se vor adăugă apoi lecţiunile de cânt, educaţie fizică, lucru manual, practică agricolă, lucrări în laborator, etc. Durata fiecărei lecţiuni va fi de 60 minute, cu recreaţiuni de 10 minute între lecţiuni. Materiile de învăţământ, cari cer mai multă încordare a atenţiei şi obosesc mai mult spiritul, vor fi puse de regulă, în orele de dimineaţă şi printre primele lecţiuni.

Art. 432. — În timpul vacanţelor se vor da elevilor normalişti diferite lucrări de vacanţă: lecturi, cercetări geografice, ştiinţifice, agricole, lucrări manuale, etc., cari vor fi controlate de profesori la începutul anului şcolar.

Art. 433. — Anul școlar se împarte în 4 bimestre: bimestrul I până la 30 Noemvrie; bimestrul II până la 31 Ianuarie, bimestrul III, până la 31 Martie și bimestrul IV până la sfârșitul anului școlar.

Notarea silinței și purtării elevilor.

Art. 434.—Activitatea și silința elevilor la învățătură vor fi controlate și apreciate prin examinări, în fiecare oră de lecțiuni. Examinările constau în răspunsuri orale sau scrise (extemporale) la întrebări asupra materiei tratate și prin lucrări scrise asupra unui subiect, pe care elevii îl vor desvoltă în clasă, sub supravegherea profesorului, în timp de o oră.

Se va da câte o lucrare scrisă pe bimestru la fiecare clasă și la fiecare din obiectele de studiu următoare: limba română, pedagogia, istoria, geografia, matematica și științele fizico-naturale.

Conf. ord. Min. Inst. N° 22487/927 acest art. nu se aplică.

Lucrările scrise vor fi cercetate și notate de profesorii respectivi, în cel mult 15 zile.

Pentru cercetarea lucrărilor scrise și a extemporalelor se socotesc profesorilor 3 ore de lecțiuni pe bimestru, pentru fiecare clasă.

Art. 435.— Răspunsurile orale, extemporale și lucrările scrise vor fi apreciate cu o notă dela 1—10. Pentru fiecare bimestru se va da fiecărui elev câte o notă.

Notele date pentru răspunsurile orale, extemporale și pentru lucrarea scrisă se vor însuma într'o singură notă, fără fracții, care va formă nota bimestrului la fiecare materie.

Art. 436 — Pentru practica agricolă se va dă o singură notă, pentru anul școlar întreg. O comisiune formată din directorul școalei, agronomul și profesorul de științe agricole, acolo unde există și în lipsă, profesorul de științe naturale, aprecind lucrările practice săvârșite de fiecare elev, vor cădeă de acord asupra unei singure note, fără fracții.

La caligrafie, muzică vocală, bisericească și instrumentală și educație fizică și lucrările manuale din ateliere se vor da note la fel ca celelalte obiecte de învățământ.

Art. 437 — In școalele normale nu se acordă sub nici un cuvânt dispense, pentru nici una din dexterități, sau învățământ practic.

Promovarea dintr'o clasă în alta.

Art. 438.— Aprecierea la studii și purtarea elevilor se va notă cu numerile dela 1—10.

Promovarea elevilor dintr'o clasă în alta se va face pe baza mediilor anuale. Se vor promovă elevii cari vor obține nota medie anuală cel puțin 6 la fiecare obiect de studii și la purtare.

Se vor promovă și acei elevi cari vor fi obținut la un singur

obiect de studiu media anuală 5, dacă mediile anuale ale celorlalte obiecte nu sunt inferioare lui 6, iar media generală, la finele anului, va fi de cel puțin 6,50.

Art. 439.— Se vor declară repetenți, elevii care vor fi obținut medii anuale inferioare lui 6 la mai mult de două obiecte de studiu, precum și acei care vor fi obținut medie anuală inferioară lui 5, la un singur obiect de studiu.

Art. 440. — Elevii cari vor fi obținut la cel mult 2 materii de învățământ, medii anuale inferioare lui 5, vor fi declarați repetenți. Elevii corijenți din toate clasele vor trece examen asupra materiilor, la cari au rămas corijenți între 10 și 15 Septemvrie. Examenul va constă din o probă orală și o probă scrisă.

Spre a puteă fi declarați promovați la acest examen, corijenții trebuie să obțină atât la proba scrisă cât și la cea orală, cel puțin nota 6. Elevii din clasa VII, cari au reușit la examenul de corijență, vor fi admiși la examenul de capacitate din sesiunea următoare. Până atunci, ei pot funcționă în învățământ, ca învățători-ajutori.

Art. 441. — Elevii bursieri și semibursieri, cari nu vor îndeplini condițiunile de promovare, vor pierde bursa. Repetența în școalele normale se admite numai o singură dată în cursul anilor de studiu. Elevii eliminați pentru repetență vor fi urmăriți să restituie Statului sumele cheltuite cu întreținerea lor, după normele prevăzute la art. 248. Elevii eliminați dintr'o școală normală, din cauza neîntrunirii mediilor regulamentare de promovare, nu pot fi primiți la concursul de admitere în altă școală normală.

CAPITOLUL XXI

Elevii școalelor normale.

Art. 442.—Școalele normale sunt internate. In ele se primesc, prin concurs, numai fiii și fiicele de cetățeni români.

Art. 443. — Concursul se ține în fiecare an pentru clasa I, cu absolvenții celor patru clase primare. In limita locurilor disponibile se vor primi prin concurs în clasele II, III și IV și elevii cu I, II, III clase gimnaziale.

Art. 444.— Elevii vor fi bursieri, semibursieri și solvenți.

Numărul locurilor vacante de bursieri, semibursieri și solvenți pentru clasele I—IV se va comunică Ministerului Instrucțiunii, prin inspectoratele regionale, de către direcțiunile școalelor normale, îndată după terminarea examenului de capacitate.

Numărul locurilor vacante de bursieri, semibursieri și solvenți, pentru fiecare școală normală în parte, se va fixă de Minister si se va publică prin *Monitorul Oficial* și „Buletinul Ministerului Instrucțiunii", cu cel puțin 30 zile înainte de data ținerii concursului.

Inscrierea la concursul de admitere în școalele normală

Art. 445.— Pentru înscrierea la concursul de admitere în școalele normale, se cere pentru clasa I adeverința de absolvire a primelor patru clase primare și certificat de absolvirea, clasei I, II sau III gimnazială, pentru clase e II, III și IV normală.

Concurenții vor trebui să aibă vârsta între 12—15 ani împliniți pentru clasa I, sau un an în plus, pentru fiecare din celelalte clase.

Inscrierile se fac la direcțiunile școalei respective, cel mai târziu, cu 5 zile înainte de data concursului. Pentru admitere și examinare, candidații nu vor fi impuși la nici un fel de taxă.

Cererile de înscriere vor fi semnate totdeauna de către reprezentantul legal al copilului, (tată, mama sau tutorele), cu arătarea profesiunii și locuinței subscriitorului. Candidații vor anexă la cerere următoarele acte:

1. Buletinul sau extractul de naștere;

2. Certificatul de studii al școalei la care a urmat mai înainte;

3. Act de vaccină;

4. Certificatul de bună purtare pe hârtie netimbrată, din partea direcțiunii școalei la care a urmat;

5. Un certificat dela primărie, prin care să se facă dovadă că copilul e fiu de cetățean român;

6. Un certificat al perceptorului fiscal respectiv, prin care să se arate amănunțit dă ile ce le plătește reprezentantul legal al copilului către Stat, județ și comună.

Acest certificat va fi vizat de administrația financiară;

7. Un certificat al primăriei locale, prin care să arate amănunțit: numărul copiilor și vârsta fiecăruia cum și averea pe care o posedă reprezentantul legal al copilului;

8. Un certificat dela primărie sau autoritatea la care servește sau a servit părintele copilului, dacă e funcționar de Stat, județ sau comună; în acest certificat se va arată serviciile civile sau militare aduse Statului și anii serviți.

Art. 446.— In școala normală de învățătoare dela azilul „Elena Doamna" se vor admite la concurs și se vor primi de preferință, la merite egale pe baza concursului:

a) Absolventele secției primare a azilului „Elena Doamna";

b) Orfanele de războiu;

c) Fiicele învățătorilor;

d) Fiicele de săteni.

Concurentele vor anexă la cerere actele menționate mai sus,

fără de concurentele de sub litera *a*, cari vor fi primite să concureze cu orice vârstă vor avea la terminarea celor 4 clase primare, necerându-li-se nici extractul de naştere, dacă sunt orfane provenind din asistenţa publică, nici actele prevăzute la No. 5, 6, 7 şi 8.

Fiicele de săteni vor prezentă şi un certificat al primăriei locale, prin care să se constate această calitate.

Art. 447.— In secţia normală a şcoalei »Eparhiale« din Chişinău se primesc, prin concurs fiicele preoţilor, învăţătorilor şi sătenilor.

Art. 448 — In şcoala normală »Orfelinat« din Predeal se vor primi, prin concurs, fiice e orfane de tată sau de mamă ale membrilor corpului didactic. In locurile ce vor mai rămâne neocupate de acestea, se vor primi absolventele secţiei primare a aziului »Elena Doamna« şi orfanele de război şi asistenţa publică.

Art. 449.— Pe lângă şcoalele normale se pot creiă orfelinate primare cari vor servi ca şcoale de aplicaţie.

Art. 450.— Concursul va începe în ziua de 10 Septemvrie şi se va ţine pentru fiecare şcoală normală, în localul şcoalei, înaintea unei comisiuni compusă din: directorul şcoalei normale ca preşedinte, un profesor de limba română, un profesor de ştiinţe şi un învăţător dela şcoala de aplicaţie; iar pentru admiterea în clasele II III au IV, din: directorul şcoalei ca preşedinte, un profesor de limba română, un profesor de istorie sau geografie şi un profesor de ştiinţe. **Concursul de admitere în şcoala normală.**

Membrii comisiunii se vor numi dintre profesorii titulari ai şcoalei normale şi, în lipsa de titulari, dintre profesorii suplinitori ai şcoalei.

Art. 451.—In cele 5 zile libere, până la data începerii examenului, comisiunea va verifică actele depuse şi va întocmi un tablou alfabetic de numele candidaţilor cari întrunesc condiţiunile legale de admitere la examen, cu notarea în dreptul fiecăruia a condiţiunilor şcolare şi materiale ce are.

Art. 452 —Inainte de începerea concursului, se procedează mai întâiu la examinarea medicală şi la cercetarea aptitudinii muzicale a candidaţilor.

Cercetarea medicală se va face de medicul şcoalei, în prezenţa preşedintelui comisiunii.

Candidaţii trebuie să aibă o vedere bună şi să fie normal desvoltaţi la corp în raport cu etatea. Medicul va respinge pe toţi cei slabi de constituţie, nedesvoltaţi, atinşi de vreo boală ere-

ditară, şchiopi, gângavi sau cu orice fel de defect fizic, care i-ar face nepotriviţi pentru cariera didactică.

Cercetarea aptitudinei muz cale se face de maestrul de cânt sau de violină dela şcoala respectivă, în prezenţa preşedintelu comisiunii. Vor fi respinşi numai candidaţii cari vor dovedi că sunt atât de lipsiţi de ureche muzicală, că nu vor fi în stare să înveţe nici cântul, nici vioara.

Art. 453.—Candidaţii admişi la concurs, în urma cercetări medicale şi a celei de aptitudine muzicală, vor fi supuşi la dou serii de probe: scrise şi orale.

Art. 454.—Probele scrise se vor dă:

A. Pentru aspiranţii la locurile vacante din clasa I: din limb română şi aritmetică;

B. Pentru aspiranţii la locurile vacante din clasele II, III şi IV din: limba română, aritmetică şi istoria Românilor din program de gimnaziu a clasei pe care au absolvit-o.

Cercetarea probelor scrise se va face de comisiune în com pletul ei. Fiecare lucrare va fi notată cu o singură not dela 1—10.

Suma notelor dela toate probele scrise, împărţită cu număru acestora, dă media lucrărilor scrise.

Pentru candidaţi la locurile vacante din clasa I a şcoalelor no male, probele scrise nu sunt eliminatorii. Pentru concurenţii admiterea în clasele II, III şi IV, probele scrise sunt eliminatori Se vor admite la probele orale numai candidaţii cari au obţinu media 6 la înscris şi cel puţin 5 la fiecare lucrare în parte.

Art. 455.—Probele orale se vor da:

A. Pentru candidaţii la locurile vacante din clasa I:

a) Din limba română: Cetire cu voce tare, liberă reprodu cere a celor cetite şi întrebări, pe baza lor, asupra gramatic limbii române;

b) Aritmetică şi geometrie: exerciţii şi probleme uşoare;

c) Istoria şi geografia ţării.

Întrebările se vor face din materia prevăzută în program primelor patru clase primare.

B. Pentru candidaţii la locurile vacante din clasele II, III şi a şcoalelor normale, întrebările se vor face din materiile pr văzute în programa claselor respective ale gimnaziului.

Art. 456.—Examinarea orală a fiecărui candidat se va face toate obiectele deodată, în faţa întregului juriu examinator.

La notarea şi calcularea mediei probelor orale, se va pr cedă după normele dela proba scrisă, cerându-se aceleaşi not

Media examenului în scris, adunată cu media examenului o şi împărţită cu 2, va da media candidatului la examen.

Pentru a fi admis în școala normală se cere minimum media generală 6.

Tabloul de clasificări al elevilor reușiți la concurs.

Art. 457.—Tabloul de clasificare generală se va înaintă inspectoratului regional, în termen de 3 zile dela terminarea examenului, cu recomandarea de a aprobă admiterile în școală, în ordinea clasificării și în proporția locurilor de bursieri, semibursieri și solvenți, ținându-se seamă de mijloacele materiale de cari dispun părinții sau reprezentanții legali ai copiilor.

Semibursele și solvele se vor face pe baza acceptării celor în drept că plătesc solvele.

In locul celor cari nu vor face declarațiile că primesc condițiile de plată pentru semiburse sau solvă, se vor recomandă, candidații imediat următori la clasificație.

Art. 458. — Bursieri și semibursieri nu se pot primi decât cei cari au obținut la examenul de admitere cel puțin media generală 7.

Dacă numărul locurilor vacante nu se pot ocupă toate în condițiile alineatului de mai sus, ele vor puteà fi ocupate cu solvenți, dintre candidații cari au obținut la concurs cel puțin media 6, luați în ordinea de clasificare și numai pe baza mediei la examen, sau pe baza unui nou concurs ținut în termen de 15 zile în condițiunile arătate mai sus.

Art. 459.—Elevii semibursieri și solvenți, cari se vor distinge în timpul școlarității lor și vor obține media dela 7 în sus vor puteà fi admiși ca bursieri la școalele la cari urmează, dacă vor face dovadă că sunt lipsiți de mijloace.

Silința la învățătură și buna purtare se vor dovedi prin media notelor de promovare din anul școlar expirat. Pentru dovedie rea lipsei de mijloace, ei vor înaintà direcțiunii școalei actelprevăzute la art. 445 No. 6, 7 și 8.

Art. 460.—Comisiunea însărcinată cu ținerea examenului de admitere în școală, va fi plătită de minister numai pentru orele suplimentare făcute peste numărul reglementar de ore pe săptămână, după normele stabiilite pentru plata orelor suplimentare.

Angajamentul de servicii în învățământ.

Art. 461.— Toți elevii școalelor normale, la admiterea lor în școală, vor depune la direcțiunea școalei prin reprezentanții lor legali un angajament scris că vor servi cel puțin 10 ani, în învățământul Statului și, cu autorizarea Ministerului Instrucțiunii, și în școalele particulare, cu drept de publicitate. Angajamentul se poate înaintà odată cu cererea de înscriere la concursul pentru primirea în școala normală. Angajamentul va

fi semnat de elev şi de reprezentantul lui legal, a cărui semnătură va fi legalizată.

Angajamentele vor fi acceptate de directorul şcoalei pentru şi în numele Ministerului.

Art. 462.—Absolvenţilor din şcoalele normale de băieţi li se vor liberă la cerere, cópii depe angajamente, spre a le servi înaintea consiliilor de revizie, la recrutări pentru facerea stagiului militar cu termenul redus, conform legilor militare în vigoare. Originalele nu se liberează însă în nici într'un caz.

La Minister se va ţine un registru de absolvenţii şi absolventele şcoalelor normale, controlându-se cu stricteţe în fiecare an, spre a se urmări conform angajamentului, cei ce nu vor intră în învăţământ.

Art. 463.—Absolvenţii normalişti, cari nu vor intră în învăţământ, precum şi învăţătorii cari îl vor părăsi înainte de expirarea termenului de 10 ani, vor fi daţi în urmărire ei, sau reprezentanţii lor legali, în conformitate cu art. 207 din lege, să restituie Statului cheltuelile făcute cu întreţinerea şi instrucţiunea lor, în şcoalele normale, calculate pe baza taxelor fixate de comitetul şcolar sau de Minister.

Elevii normalişti, cari părăsesc şcoala, fără motiv valabil, legitimat de o boală care i-ar împiedică de a servi în învăţământ sau de incapacitate pedagogică, precum şi cei eliminaţi pentru purtare rea, etc. vor fi urmăriţi pe căile legale, părinţii lor, să restituie Statului cheltuelile făcute cu întreţinerea copiilor lor până în momentul părăsirii şcoalei, în condiţiunile prevăzute la art. 248. Boala va fi constatată de medicul şcoalei împreună cu un medic oficial, iar incapacitatea pedagogică, de consiliul profesoral. Directorii şcoalelor normale sunt obligaţi să comunice inspectoratului îndată după părăsirea şcoalei pe elevii cari cad sub prevederile acestui articol.

Contrar vor fi impuşi ei să plătească Statului, suma datorată de reprezentanţii legali ai copiilor.

Cu avizul favorabil al şcoalei şi aprobarea Ministerului, şi numai pentru cazuri de boală sau incapacitate dovedite în timpul şcolarităţii, elevii din primele 4 clase pot fi îngăduiţi să se retragă din şcoală.

Stabilirea taxelor şcolare şi a cauţiunilor.

Art. 464.—Comitetul şcolar fixează la sfârşitul fiecărui an taxele de plată în bani sau natură şi le supune aprobării Ministerului.

Ministerul poate modifică aceste taxe şi le poate fixa din oficiu, dacă crede de cuviinţa, astfel ca să nu devină o povară pentru copii şi părinţii lor, sau un abuz din partea comitetelor şcolare. Ministerul poate fixă taxe tip pentru diferite regiuni, având în vedere condiţiunile de vieaţă locale şi al e impune şco-

lilor spre aplicare. Aceste taxe se vor publică în „Buletinul Oficial“ al Ministerului şi în *Monitorul Oficial*, prin o decizie ministerială.

Aceste taxe vor cuprinde: costul întreţinerii (hrană, luminat, încălzit şi spălat) în şcoală şi o cauţiune pentru eventuale stricăciuni. Cauţiunea se va depune la intrare şi va servi tot timpul cât elevul frecuentează şcoala, completându-se la începutul fiecărui an, numai cu sumele reţinute în cursul anului trecut pentru stricăciunile făcute. La ieşirea elevului din şcoală i se va restitui suma sau restul ce i se va cuveni. Reţineri colective pentru stricăciuni făcute de persoane rămase necunoscute nu se pot face.

Peste taxele fixate şi publicate în *Monitor* nu se poate incasă nici un fel de alte taxe şi sub nici o formă.

Art. 465.—Solvenţii plătesc taxa întreagă fixată de comitet; semibursierii plătesc numai jumătate din ea.

Taxele se vor plăti comitetului, sub liberare de chitanţe, în două rate: jumătate până la 1 Octomvrie şi cealaltă jumătate, la începutul lunei Fevruarie. In cazuri excepţionale comitetul, dacă va găsi cu cale, poate admite plătirea taxei în rate trimestriale sau chiar lunare.

Examenele de clasă.

Art. 466.—Cursurile încetează în seara zilei de 15 Iunie, iar acele ale clasei VII în sera zilei de 31 Maiu.

In zilele dela 15 Iunie—1 Iulie, şcolarii din fiecare clasă, afară de cei din clasa VII, vor fi supuşi unui examen asupra materiilor clasei respective. In ziua de 1 Iunie se va încheiă situaţia elevilor din clasa VII.

Elevii cari întrunesc condiţiunile de promovare din clasa VII sunt admişi la un examen general asupra materiilor propuse în şcoala normală. Acest examen constitue examenul de capacitate, care dă dreptul la numirea ca învăţător titular în învăţământ.

Examenul de capacitate p. învăţători.

Examenul de capacitate începe în ziua de 5 Iunie pentru toate şcoalele normale de învăţători din ţară. El se va depune la fiecare şcoală normală, în faţa unei comisiuni numită de ministor şi compusă din profesorii şcoalei, sub preşedinţia unui delegat al ministerului sau a directorului şcoalei.

Art. 467.— Examenul de capacitate va consta din:

1. Probe scrise, care sunt eleminatorii;
2. Probe orale;
3. Desemnarea unui obiect uzual;
4. Lucrarea unui obiect din programa de lucru manual la băieţi şi de lucru de mână sau gospodărie, la fete;
5. Proba de practică pedagogică, cu elevii şcoalei de aplicaţie.

Probele scrise sunt în număr de două:

1. O probă de limba română, constând dintr'o compunere li-

beră asupra unei chestiuni, aleasă de candidat, din trei subiecte, cari vor fi luate din pedagogie, istorie sau literatura română;

2. O probă de matematică, constând dintr'o problemă de aritmetică, algebră sau geometrie, şi o chestiune de contabilitate sau comerţ.

Art. 468.—Subiectele probelor scrise vor fi aceleaşi pentru toate şcoalele normale, Ele vor fi date de Minister, după propunerea inspectoratului general al învăţământului normal şi trimise sub plic sigilat şi confidenţial, preşedinţilor comisiunilor.

Art. 469.—Probele orale şi practice sunt în număr de patru.

1. O convorbire asupra unui autor clasic de pedagogie, istorie sau literatură şi asupra unei discipline ştiinţifice, fixate de Minister, până la 20 Decemvrie a fiecărui an. Convorbirea va ţine câte 25 minute pentru fiecare candidat.

2. O dizertaţie asupra unui subiect din acelea care se tratează la cercurile culturale ale învăţătorilor.

Timpul acordat pentru dizertaţiune e de 20 minute.

3. Proba de desen va constă din desenarea pe hârtie, în negru. a unui obiect uzual depe natură.

Proba se va face de toţi candidaţii, punându-li-se în faţă un obiect hotărît de comisiune.

Pentru această probă se acordă un timp de 2 ore de lucru.

4. Proba practică de lucru manual la băieţi şi lucru de mână la fete va constă din executarea unui obiect sau a unei îndeletniciri gospodăreşti la fete, în atelier. Executarea lucrării va ţine până la 5 ore. Membrii comisiunii pot supravegheă, cel puţin câte 2, cu rândul.

Art. 470.— Inainte de proba de lucru manual, respectiv de mână sau gospodărie la fete. Comisiunea va examină aparatele şi lucrările de laborator, colecţiunile de minerale, metale, cereale, ierborizările etc., făcute de fiecare candidat în ultimii doi ani, depe o listă certificată de profesorul de ştiinţe, maestrul de lucrul manual şi director, precum şi registrul cu notarea lucrărilor practice agricole şi horticole ale candidatului.

La nota ce se va dă pentru proba de lucru manual se va ţine seamă în primul rând de obiectele prezentate şi ea va reprezenta activitatea practică a fiecărei candidat.

Seminariştii şi învăţătorii ajutori vor prezentă o listă de obiectele lucrate la cursurile de vară, respectiv în seminar, certificată de conducătorul cursurilor-respectiv directorul seminarului-şi maeştrii speciali.

Vor fi admişi să depună proba de practică pedagogică, candidaţii cari vor fi obţinut media 7 la convorbiri, 7 la dizertaţiune şi activitate practică şi 6 la desen,

Art. 471.— Proba de practică pedagogică se va ține la școala de aplicație depe lângă școala normală.

Subiectele lecțiunilor vor fi alese din cadrul claselor III—VII ale școalelor, din : limba română, aritmetică, istorie, geografie, învățământ civic și social, sau din științe naturale și vor fi hotărîte de comisiune, în număr egal cu al candidaților. Ele se vor închide în plicuri de aceeaș formă și mărime, sigilate și semnate de președinte.

Normele după cari se vor trece probele se vor stabili amănunțit prin regulamentul de administrație interioară a școalelor normale.

Președintele va proclamă reușiți la examenul de capacitate pentru învățător pe toți candidații cari vor fi întrunit cel puțin nota 7, ca medie generală a tuturor probelor.

Art. 472.— După terminarea tutulor probelor și calcularea mediilor generale, se va întocmi în două exemplare lista de clasificare, în care candidații vor fi înscriși în ordinea de merit, notându-se pentru fiecare, mediile parțiale ale fiecărei probe și celelalte date cuprinse în formularul Ministerului.

Una din liste, împreună cu toate lucrările examenului, se va înaintă prin direcțiunea școalei respective, inspectoratului școlar regional și cealaltă listă, Ministerului Instrucțiunii, în conformitate cu dispozițiile art. 116 din lege. Examenul se va termina negreșit în seara de 20 lunie.

Art. 473.—La examenul de capacitate dela școalele normale se vor mai primi pe lângă elevii școalei promovați din clasa VII și :

1. Normaliști căzuți la examenele anterioare de capacitate.
2. Seminariști cu diploma de absolvire al unui seminar superior.
3. Învățătorii ajutori, conform art. 122 din lege.

Art. 474.—Diploma de absolvirea școalei normale se va liberă de Minister prin direcțiunea școalei normale. Ea va purtă semnătura Ministrului, directorului școalei normale și a candidatului.

Pentru liberarea diplomei de capacitate nu se va percepe nici o taxă.

Art. 475.—Diploma de capacitate pentru învățător dă dreptul la înscrierea în secțiunea pedagogică universitară, în condițiunile prevăzute prin legea pentru înființarea acestei secțiuni.

Art. 476.—Candidații cari nu reușesc la examenul de capacitate 3 ani consecutivi, pierd acest drept și vor fi numiți în învățământ ca învățători-ajutori, bucurându-se de drepturile prevăzute prin art. 122 din lege și cu obligațiunea de a servi 10 ani în învățământ.

Art. 477.— Membrii comisiunii examenului de capacitate vor fi plătiți pentru orele făcute peste numărul reglementar, cu cota de plată a orelor suplimentare; celor din altă localitate li se vor adăugă indemnizarea fixată pentru deplasare și cheltuelile de călătorie.

CAPITOLUL XXII

Corpul didactic al școalelor normale.

Art. 478.— Corpul didactic al școalelor normale se va recrută după normele stabilite în legea învățământului secundar.

Art. 479— Profesorii școalelor normale sunt asimilați cu cei secundari, în tot ce privește drepturile, datoriile și remunerația.

Îndatoririle corpului profesoral.

Art. 480.—Profesorii și maeștrii școalelor normale sunt datori să aplice legile și regulamentele, programul și instrucțiunile autorităților școlare; să facă atât în clase, cât și afară din clase, toate lucrările ce le sunt impuse prin legi, regulamente, programe și instrucțiunile Ministerului; să frecventeze regulat școala, dând exemplu de ordine, punctualitate și stăruință pentru educațiunea și instrucțiunea elevilor ce le sunt încredințați; să participe la toate conferințele și comisiile examinatoare, prevăzute de legi și regulamente, sau la cari vor fi numiți de autoritățile școlare.

In caz de nesupunere, li se vor aplică reținerile din salar ca și pentru absențele nemotivate dela lecții.

Ei vor asistă la lecțiile practice din specialitatea lor, ale normaliștilor din clasa VI și VII și la conferințele pedagogice.

Ei sunt datori să orienteze astfel învățământul pe care îl predau elevilor, încât cuprinsul lui, metodele și mijloacele întrebuințate să poată fi folosite și aplicate de aceștia în școala primară.

Ei sunt datori să insufle prin învățătură, exemple și fapte elevilor normaliști, dragostea pentru chemarea învățătorului; să cultive în ei sentimentul împlinirii datoriei, al iubirei de patrie și Tron și să-i deprindă cu ordinea, punctualitatea și munca; respectul legilor și așezămintelor țării.

Art. 481.— Pentru strângerea legăturilor dintre școalele normale și cele primare, directorii școalelor normale, profesorii de pedagogie și maeștrii de lucru manual și agricultură, pot fi autorizați de Minister ca, în afară de orele lor de lecțiuni la școala normală, să inspecteze școalele primare din județ și să dea învățătorilor îndrumările didactice necesare. La sfârșitul anului

şcolar, ei vor înaintă Ministerului o dare de seamă despre constatările lor.

Ministerul le va plăti indemnizările de călătorie şi deplasare.

Conferinţele generale ale profesorilor de pedagogie.

Art. 482.— Profesorii de pedagogie se vor întruni în fiecare an, în conferinţe generale pedagogice, la date ce se vor fixă de Minister.

Intrunirile se vor ţine pe rând, în fiecare centru universitar şi vor fi prezidate de un profesor universitar de pedagogie, numit de minister.

Programul şi durata conferinţelor se vor hotărî de Minister prin deciziune, după propunerile Consiliului inspectorilor generali şi se vor publică cu 3 luni înainte.

Numirea învăţătorilor şcoalei de aplicaţie.

Art. 483.— Invăţătorii şcoalelor de aplicaţie depe lângă şcoalele normale se vor recrută dintre absolvenţii cei mai distinşi ai şcoalelor normale respective, cu titlul definitiv în învăţământ.

In fiecare an, între 15—30 Iunie, Ministerul va publică prin *Monitorul Oficial* şi „Buletinul Ministerului Instrucţiunii“, locurile ce devin vacante la şcoalele de aplicaţie, cu începutul anului şcolar viitor.

Candidaţii doritori de a ocupă aceste locuri vor adresă cererile Ministerului Instrucţiunii, până în ziua de 15 August, anexând la cerere :

a) Certificat dela direcţia şcoalei normale cu media notelor examenului de capacitate ;

b) Certificat dela inspectoratul regional cu media notelor obţinute la examenul de definitivat ;

c) Recomandarea directorului şcoalei normale unde a învăţat;

d) Certificat dela inspectoratul regional de notele obţinute la inspecţiile organelor de control, în timpul funcţionării în învăţământ.

Art. 484.—Ei vor fi numiţi de Minister, după ordinea de merit, ţinându-se seamă de :

a) Media notelor examenelor de capacitate şi definitivat, care în nici un caz să nu fie mai mică de 8 ;

b) Recomandarea directorului şcoalei normale ;

c) Notele obţinute la inspecţii.

Art. 485.— Invăţătorii şcoalelor de aplicaţie vor fi numiţi în această calitate pe timp de 3 ani şi vor primi salariul de învăţător înaintat de gradul II. Ei vor avea locuinţa şi întreţinerea în internatul şcoalei normale, dacă nu vor fi căsătoriţi. In schimbul întreţinerii în internat, ei vor ajută pe director în conducerea şcoalei şi a bibliotecii pedagogice judeţene.

In timpul celor trei ani de funcţionare la şcoala de aplicaţie, învăţătorii dovediţi că nu corespund chemării lor, pot fi tre-

cuți de Minister în învățământul primar, cu gradul ce au avut în momentul numirii la școala de aplicație pe baza propunerii motivate a profesorului de pedagogie, a avizului directorului școalei normale și a unei inspecții speciale a inspectorului general.

Art. 486— După trei ani de funcționare la școala de aplicație, în baza recomandărilor motivate a directorului școalei normale și a profesorului de pedagogie și a unei inspecții speciale, făcută de inspectorul general, învățătorii școalelor de aplicație pot fi asimilați cu învățătorii înaintați gradul I și chemați a-și alege locuri în învățământul școalelor primare. Ei vor fi înscriși în capul tabloului de învățători înaintați gradul I, prevăzut de art. 120 din lege și vor fi preferați la transferarea în învățământul școalelor primare, potrivit art. 126 din lege, înaintea învățătorilor înaintați la gradul I din anul respectiv.

Cei cari nu sunt recomandați a fi înaintați învățători de gradul I, trec în învățământul primar, cu gradul ce au avut în momentul numirii la școala de aplicație, în condițiunile prevăzute de art. 126 din lege.

CAPITOLUL XXIII

Conducerea și administrarea școalelor normale primare.

Directorii școalelor normale.

Art. 487.—Școalele normale sunt conduse de un director. Directorul poate fi ajutat de un subdirector, dacă efectivele de elevi sunt numeroase și clase paralele, sau dacă școala funcționează în mai multe localuri.

Directorii se numesc în condițiunile prevăzute în legea învățământului secundar și nu pot fi înlocuiți, decât pe baza unui raport motivat al inspectorului general al școalelor normale și cu avizul conform al Consiliului permanent.

Îndatoririle directorilor școalelor normale.

Directorii școalelor normale au sub conducerea lor toată administrația interioară a școalei normale.

Ei veghează la exacta aplicare a legilor, a regulamentelor, a programelor și dispozițiunilor ministeriale și sunt răspunzători de aceasta.

Ei controlează pe membrii corpului didactic în împlinirea strictă a datoriilor lor și privegheză purtarea școlarilor în școală și afară din școală. Directorul va ține în perfectă regulă matricola școalei, cataloagele, registrele de prezență a profesorilor și arhiva.

Directorii școalelor normale sunt însărcinați cu conducerea morală și administrativă a internatului. Cu privire la conducerea morală, ei sunt răspunzători de perfecta menținere a ordinei și disciplinei în școală.

Ei sunt datori să țină în bună stare localul școalei, mobilierul,

materialul didactic, biblioteca, uneltele de lucru manual şi agricultură, şi întreaga zestre a şcoalei, fiind răspunzători de orice stricăciune a avutului şcoalei.

Art. 488. — Directorii au dreptul de a institui şi organiză, cu concursul profesorilor şi prin mijloace atrăgătoare, proiecţiuni cinematografe, serbări, etc., conferinţe cu caracter didactic sau educativ, pentru elevii şcoalei. Ei vor organiză excursiuni sau plimbări ştiinţifice, vizitări de muzee, fabrici, monumente, etc. Profesorii sunt obligaţi, în afară de orele de clasă, să conlucreze cu directorul în mod efectiv.

In fiecare an, directorii vor comunică inspectoratului regional, până la 1 Noemvrie, conferinţele, serbările, excursiunile, etc., cari se vor face în cursul anului şcolar, pentru educaţiunea şi instrucţiunea elevilor.

Art. 489.—Directorii şcoalelor normale au locuinţa şi întreţinerea în internat, în limita alocaţiei prevăzută prin buget. Ei sunt obligaţi să locuească în locuinţa de director a şcoalei.

Art. 490. —Medicul profesor de igienă şi medicină populară e în acelaş timp medicul internatului. Medicul internatului.

Medicul are pentru şcoala normală toate îndatoririle prevăzute în acest regulament pentru medicii şcolari, cu adăogirea că el va prescrie elevilor bolnavi şi personalului administrativ şi de serviciu, tratamentele necesare în cazuri de boale. El va cercetă pe elevi după fiecare vacanţă, la întoarcerea la şcoală şi va informă pe director despre starea sănătăţii lor; se va interesa de curăţenia localului şi bucătăriei, de felul hranei, de desvoltarea corporală a elevilor şi propune măsurile necesare.

Art. 491. — Atribuţiunile personalului administrativ, de supraveghere şi serviciu, măsurile de ordine, disciplină şi regimul alimentar al elevilor; ţinerea contabilităţii şi gestiunii şcoalelor normale se vor prevedea în mod amănunţit în regulamentul pentru administrarea interioară a şcoalelor normale.

B. *Şcoalele de aplicaţie.*

Art. 492. — Pe lângă fiecare şcoală normală va funcţionă o şcoală de aplicaţie, care face parte integrantă din şcoala normală.

Şcoala de aplicaţie e instalată în corpul şcoalei normale, dar, pe cât e posibil va aveă clădire deosebită.

In şcoalele de aplicaţie, normaliştii celor două clase din urmă se exercită la predarea învăţământului teoretic şi practic din şcoala primară. Şcoalele de aplicaţie funcţionează cu 7 clase, după modelul unei şcoale rurale. Pentru predarea învăţămân-

tului practic, li se rezervă școalelor de aplicație o porțiune din terenul de cultură. Lucrul manual la băieți și de mână și gospodărie la fete, se va face în atelierele școalei normale, când nu sunt ateliere speciale la școala de aplicație.

Art. 493.—In lipsă de școală de aplicație, practica pedagogică a normaliștilor se va organiză la o școală primară publică, transformată în școală de aplicație, cu aprobarea Ministerului după propunerea inspectorului școlar regional.

Directorul școalei de aplicație.

Art. 494.—Profesorul de pedagogie este de drept directorul școlii de aplicație. Pentru această însărcinare, el va fi retribuit cu o diurnă ce se va fixă prin buget. Din punct de vedere administrativ, el este însă subordonat directorului școalei normale.

Directorul școalei normale are dreptul de control asupra școalei de aplicație, coordonând activitatea celor două școalei.

Art. 495.—Școala de aplicație păstrează arhivă și registre separate de școala normală. Directorul școalei de aplicație ține în curent pe directorul școalei normale de toată activitatea școalei de aplicație.

Intreținerea localului, mobilierului, înzestrarea cu material didactic cad în sarcina comitetului școlar al școalei normale: iar personalul de serviciu face parte din personalul de serviciu al școalei normale.

Școalele de aplicație nu vor aveà comitete școlare deosebite, dar directorul ei, face parte de drept din comitetul școalei normale.

Corpul didactic al școalei de aplicație.

Art. 496.—Corpul didactic al școalei de aplicație se compune din:

1. Profesorul de pedagogie;
2. Invățătorii școalei;
3. Normaliștii practicanți din ultimele 2 clase.

Profesorul de pedagogie.

Art. 497.— Profesorul de pedagogie are în atribuțiunile sale organizarea pedagogică a școalei de aplicație, îndrumarea și controlul asupra învățătorilor și normaliștilor practicanți, în ce privește învățământul și educația.

El e obligat să facă lecții practice model pentru învățătorii școalei de aplicație și pentru normaliștii practicanți; să asiste la lecțiile lor practice; să țină conferințe de critica lecțiunilor și conferințe cu caracter didactic și general și să deà normaliștilor îndrumările necesare, pentru lărgirea cercului de cunoștințe didactice, prin lectură și activitate proprie în afară de orele de clasă. Pe lângă aplicarea metodelor și mijloacelor de învățământ în uz, ei pot face pentru un timp anumit și cu aprobarea inspectorului regional, încercări de me-

tode şi procedee noui de învăţământ şi educaţie, cu obligaţia de a raportă inspectoratului asupra rezultatelor obţinute.

Ceilalţi profesori şi maeştri sunt de asemenea ţinuţi să facă lecţii model, în şcoala de aplicaţie, din specialitatea lor, luând parte şi la critica lecţiunilor.

Orele făcute astfel se vor notă în registrul de prezenţă al şcoalei de aplicaţie şi vor fi socotite ca ore de curs ale profesorilor respectivi.

Învăţătorii şcoalei de aplicaţie.

Art. 498.—Învăţătorii şcoalei de aplicaţie îndrumează şi supraveghează pe normaliştii practicanţi la pregătirea şi facerea lecţiilor practice şi le servesc de pildă, prin conducerea claselor şi predarea învăţământului. Ei sunt datori să aplice metodele şi mijloacele de învăţământ recomandate de profesorul de pedagogie ; să-şi pregătească bine toate lecţiunile, pe cari le fac în şcoală ; să se ţină în curent cu toate progresele, cari se realizează pe terenul didactic şi să-şi sporească necontenit cunoştinţele generale şi pedagogice, aşă în cât să servească de model viitorilor învăţători.

Ei vor aveă text de pregătire cu planul scris al lecţiilor, pe care îl vor arătă totdeauna la inspecţii şi la cererea profesorului de pedagogie.

Normaliştii practicanţi.

Art. 499.—Normaliştii practicanţi asistă şi se exercită pe rând la practica învăţământului în şcoalele de aplicaţie, în orele stabilite prin orar.

Ei pot asistă, sub conducerea profesorului de pedagogie, şi la alte şcoale din oraş sau din comunele rurale învecinate, în special la acelea cari aplică programa de învăţământ practic, deosebit de cel al şcoalei de aplicaţie.

Art. 500.—Normaliştii ultimei clase vor fi împărţiţi de profesorul de pedagogie în grupe, după numărul claselor şcoalei de aplicaţie şi vor face practică pedagogică prin rotaţie, la toate clasele şi materiile de învăţământ. Numărul grupelor va fi astfel calculat, ca fiecare normalist să participe în cursul anului la toate materiile de învăţământ teoretic şi practic, timp de cel puţin 120 jumătăţi de zi. Spre a le da această putinţă, profesorul de pedagogie poate interverti la trebuinţă, ordinea materiilor din orar.

Normaliştii din clasa ultimă se vor prezentă la şcoală dela începerea lecţiunilor şcoalei de aplicaţie, spre a face cu toţii practică pedagogică în cursul celor patru săptămâni de exerciţii pregătitoare pentru scriere şi cetire la clasa I.

Din luna a doua de şcoală, grupele se vor repartizâ în toate clasele. Fiecare grupă asistă şi face lecţii practice într'o clasă, timp de două săptămâni. In săptămâna întâia din prima rotaţie, normaliştii vor asistă la lecţiile model ale învăţătorilor, ale pro-

fesorului de pedagogie și ale celorlalți profesori și maeștri. În săptămâna a doua și în săptămânile din celelalte rotații, ei înșiși vor face lecții ordinare și de probă. După fiecare perioadă de două săptămâni, grupele se schimbă și trec în clasele următoare, prin rotație.

Practica pedagogică.

Art. 501.—Practica pedagogică va constă din:

a) Lecții model ale profesorului de pedagogie, ale celorlalți profesori și maeștri și ale învățătorilor școalei de aplicație;

b) Lecții ordinare făcute de normaliști, în prezența colegilor din grupă, și sub îndrumarea și controlul învățătorului clasei;

c) Lecții de probă, făcute de normaliști în prezența profesorului de pedagogie, a învățătorului clasei, a profesorului sau a maestrului de materia respectivă și a tuturor colegilor din ultimele două clase;

d) Conferințe pedagogice.

Art. 502.— Lecțiunile ordinare și cele de probă vor fi pregătite în scris, după un plan care va urmă treptele psihologice și ordinea de desfășurare a materiei de predat. La începutul planului se vor indică mijloacele de învățământ ce se vor utiliză.

Planul lecțiilor ordinare va cuprinde numai schițe de lecțiuni, cu materia de predat, rânduită după treptele psihologice.

Art. 503.— Lecțiile de probă vor cuprinde două părți:

a) Schița planului cu indicarea materiei de predat și a mijloacelor de învățământ;

b) Desvoltarea în amănunt, așă cum va fi predată elevilor.

Planul lecțiilor ordinare va fi văzut de învățătorul clasei, înainte de tratarea lecției.

Planul lecțiilor de probă va fi discutat mai întâiu de normalist cu profesorul de pedagogie, din punct de vedere al formei, metodei și procedeelor de învățământ și cu profesorul sau maestrul de specialitatea respectivă, din punct de vedere al fondului și al mijloacelor de învățământ ce va putea utiliză. Lecția scrisă în amănunt va fi revăzută de învățătorul clasei și de profesorul de pedagogie, înainte de a fi predată elevilor.

Lecțiile ordinare și cele de probă vor fi urmate de critici.

Conferințe pedagogice.

Art. 504.— La sfârșitul fiecărei săptămâni, normaliștii practicanți și învățătorii școalei de aplicație se vor întruni în conferință pedagogică, sub președenția profesorului de pedagogie.

In conferința pedagogică se va expune activitatea normaliștilor, din cursul săptămânei, cu observațiunile necesare și se va stabili activitatea pentru săptămâna următoare în școala de aplicație; se vor studia și discută diferite chestiuni de învățământ și educație: metode, mijloace și programe de învățământ, disciplină școlară; organizarea și condițiunile de funcționare a

şcoalelor primare ; cercetări şi dări de seamă scrise sau orale asupra cărţilor didactice, asupra publicaţiunilor noui şi a mişcării pedagogice, sau asupra unor capitole din operile autorilor clasici, date din timp normaliştilor şi învăţătorilor şcoalei, spre a fi studiate şi expuse.

Art. 505.— Deosebit de practica pedagogică, normaliştii se vor deprinde în şcoala de aplicaţie să facă diferite acte de corespondenţă şcolară, treceri de note şi calculări de medii în matricole, situaţii şcolare, aplicarea obligativităţii învăţământului, etc.

Organizarea învăţământului practic cetăţenesc în şcoala de aplicaţie.

Învăţământul practic cetăţenesc, organizat în vieaţa şcoalei de aplicaţie prin diferite instituţiuni, care să înfăţişeze în mic icoana organizaţiunilor din societatea mare, ca: societăţi de ajutor mutual între şcolari, societate de gimnastică, jocuri, excursii, cultură artistică, împăduriri, de ocrotire a vietăţilor folositoare şi de stârpire a celor vătămătoare agriculturii, distribuirea cărţilor din bibliotecă, etc., se va lăsa de asemenea în seama normaliştilor practicanţi. Aceştia vor mai asistă la şedinţele cercurilor culturale din localitate şi din satele învecinate. Astfel vor fi introduşi şi iniţiaţi în practicarea tuturor formelor de activitate culturală, morală şi socială din şcoală şi afară din şcoală, care se cer unui învăţător.

La începutul anului şcolar, profesorul de pedagogie va da în seama fiecărui normalist din clasa VII, câte doi elevi din şcoala de aplicaţie, spre a fi observaţi şi studiaţi din punct de vedere psihologic (intelectual, moral, fizic). Normaliştii îşi vor notă într'un caiet, observaţiile zilnice, şi la sfârşitul lunii Martie vor prezenta profesorului de pedagogie, o lucrare de caracterizare a elevilor încredinţaţi. De valoarea acestei lucrări se va ţine seamă la darea notei la pedagogie din ultimul bimestru.

Art. 506.— Când o şcoală publică serveşte ca şcoală de aplicaţie, directorul şcoalei normale şi profesorul de pedagogie conduc şi controlează practica pedagogică a normaliştilor, cu acelaş titlu şi cu aceleaşi atribuţiuni, ca acelea ce le au în şcoalele de aplicaţie depe lângă şcoalele normale.

CAPITOLUL XXIV

Dispoziţiuni tranzitorii.

Art. 507.—Până la completarea şcoalelor primare cu 7 clase, actualele şcoale primare vor liberă certificate de absolvire a 4 clase primare, ca şi în trecut ; iar elevii cari vor obţine aceste certificate, nu mai sunt supuşi obligativităţii frecuentării ultimelor 3 clase ale învăţământului primar.

La şcoalele la cari a luat fiinţă clasa V nu se vor liberă decât adeverinţe.

După 5 ani dela punerea în aplicare a legii, şcoalele cari eventual n'au fost completate cu 7 clase, nu vor mai liberà absolvenţilor primelor 4 clase, decât adeverinţe de înscriere la o şcoală secundară.

Art. 508. — In timp de un an dela punerea în aplicare a legii învăţământului primar, Ministerul Instrucţiunii va revizui toate posturile de învăţători şi, completându-le în conformitate cu art. 66 din lege, va desfiinţà pe acelea cari rămân cu mai puţin de 20 elevi, iar învăţătorii respectivi vor fi transferaţi, bucurându-se de dispoziţiunile prevăzute la transferări.

Art. 509. — Cu începere din anul acesta se vor organizà în timpul vacanţei de vară, pe lângă şcoalele normale, cursuri pentru completarea cunoştiinţelor teoretice şi practice necesare învăţătorilor chemaţi a predà în ultimele 3 clase ale şcoalei primare.

Art. 510. — Actualii institutori îşi păstrează titlul ce au avut.

Art. 511. — Invăţătorii suplinitori cu studii inferioare absolvirii gimnaziului, cari la data promulgării legii vor aveà cinci ani de suplinire, au dreptul să dea la o şcoală normală examen de absolvirea gimnaziului şi reuşind, să fie numiţi învători-ajutori în condiţiunile art. 121 şi 122 din lege.

Ei sunt obligaţi, pentru a fi numiţi învăţători ajutori, să urmeze, în timp de 2 ani, în timpul verii, două cursuri de cultură generală şi de pregătire pedagogică prevăzute la art. 122 din lege.

Invăţătorii cari, la promulgarea legii, au o vechime de cel puţin 15 ani ca suplinitori în învăţământ, vor puteà fi înaintaţi învăţători provizorii, în urma unui raport favorabil al inspectorului primar respectiv şi a unei inspecţii speciale.

Acei cari au împlinit acest stagiu în întregime în învăţământul urban, vor puteà fi numiţi în acest învăţământ cu titlul provizoriu, iar după un nou stagiu de 3 ani şi pe baza unei alte inspecţii speciale vor obţine definitivatul.

Suplinitorii şi suplinitoarele cu studiile a cel puţin 5 clase secundare sau normale, cari s'au prezentat la vreun examen de institutor şi institutoare şi cari vor fi trecut toate probele, precum şi practica pedagogică, obţinând la această din urmă probă cel puţin media 7 şi cari vor aveà mai mult de 20 de ani de suplinire numai în învăţământul urban, dovedind că în acest interval au fost bine notaţi la inspecţiuni, vor fi numiţi la promulgarea legii cu titlul definitiv în învăţământul primar urban, cu avizul favorabil al inspectoratului respectiv.

Suplinitorilor numiţi astfel li se vor socoti anii serviţi pentru a-şi regulà drepturile la pensie, dacă vor depune reţinerile ce ar fi trebuit să li se facă pe trecut. Drepturile lor la gradaţie se

vor regulà în condițiile prevăzute prin art. 157 din lege pentru suplinitori.

Art. 512. — Incadrările membrilor corpului didactic primar din teritoriile alipite se vor face în urma verificării actelor de către comisiunile alcătuite în acest scop în conformitate cu drepturile lor și cu dispozițiunile legii de față.

Art. 513.—Invățătorii și institutorii de limba și religia mahomedană, cari în momentul promulgării legii se vor găsi funcționând pe lângă școalele primare rurale și urbane publice din Dobrogea și din Cadrilater, cari sunt absolvenți ai seminarului musulman al Statului și cari au o vechime în învățământ de cel puțin 5 ani, vor puteà fi numiți cu titlul provizoriu pe baza recomandării inspectorului circumscripțiunii respective, în urma unei inspecțiuni speciale.

Art. 514. — Toate școalele și instituțiunile speciale pentru educațiunea și instrucțiunea copiilor și tinerilor anormali trec sub directiva și controlul Ministerului Instrucțiunii.

Actualii profesori candidați de profesori ai acestor școale și instituții speciale pentru copiii anormali își păstrează drepturile câștigate.

Actualii profesori ai acestor școale, cari au diplomă liberată de comisiunea examinatoare medico-pedagogică a Universității din Cluj și cari au o vechime de 15 ani de serviciu pe teren școlar, sunt asimilați cu profesorii secundari în tot ce privește salariul, drepturile și datoriile.

Art. 515. — Preoții români, cari au funcționat ca învățători la școalele române din Ardeal, Bucovina și Basarabia și s'au retras din învățământ în timpul dela 1918 până astăzi, pot reintrà în învățământ cu toate drepturile câștigate, în timp de 2 ani dela promulgarea legii, pe baza avizului Consiliului permanent și al inspectorului regiunii în care au funcționat.

Preoții români din toată țara, absolvenți ai seminariilor superioare, cari n'au examenul de capacitate de învățător, pot trece acest examen și intrà în învățământ în aceleași condiții ca și normaliștii.

Pentru acest scop se va institui în fiecare an, în timp de trei ani dela promulgarea legii, câte o sesiune specială de examen de capacitate.

Art. 516. — Invățătorii minoritari dela școalele Statului, cari au reușit în anul 1923 la examenul de limba română nu vor mai trece un alt axamen. Dacă însă, la inspecțiunile speciale ce li se vor face, se va constatà că ei nu au cunoștințe suficiente pen-

tru predarea limbei române, a istoriei Românilor, a geografiei României şi a instrucţiei civice în limba română, ei vor fi trimişi la cursurile şi examenele prevăzute la art. 156 din lege.

Art. 517.—Până la stabilirea condiţiunilor de recrutare a corpului didactic al şcoalelor normale, prin noua lege a învăţământului secundar, rămân în vigoare dispoziţiunile art. 54 din actuala lege a învăţământului secundar, cu următoarele deosebiri:

1. Licenţiaţii în filosofie, doritori a ocupă cadrele de pedagogie dela şcoalele normale, trebuie să fi făcut un an practică pedagogică într'o şcoală de aplicaţie a unei şcoale normale şi să treacă un examen special de capacitate în filosofie şi pedagogie. Acest examen va cuprinde următoarele probe:

a) O probă scrisă din filosofie şi una din pedagogie;

b) Examen oral din filosofia generală cu deosebită inzistenţă asupra psihologiei şi logicei aplicate la pedagogie;

c) Examen oral de pedagogie didactică generală şi specială a învăţământului normal şi primar;

d) O lecţie practică cu elevii unei şcoale normale;

e) O lecţie practică într'o clasă primară a şcoalei de aplicaţie depe lângă o şcoală normală.

Candidaţii, cari nu vor fi avut posibilitatea de a face practica de un an în o şcoală de aplicaţie, vor puteà fi admişi să treacă examenul cu rezerva, în caz de reuşită, de a nu fi înscrişi pe tabela de capacitate decât după efectuarea acelei practice.

Candidaţii la acest examen de capacitate, cari au trecut examenul de capacitate de filosofie, sunt scutiţi de proba scrisă şi orală de filosofie.

2. Licenţiaţii doritori a ocupă şi celelalte catedre dela şcoalele normale vor trebui, pe lângă examenele de capacitate ale specialităţii respective, să dovedească o practică de cel puţin 3 luni într'o şcoală de aplicaţie a unei şcoale normale.

Art. 518.—Situaţiunea şi funcţionarea actualelor şcoalei normale particulare (confesionale) se va stabili prin legea învăţământului particular.

Art. 519. — Toate regulamentele şi dispoziţiunile anterioare acestui regulament, privitoare la învăţământul în şcoalele de copii mici, în cel primar şi normal-primar şi contrare dispoziţiunilor lui sunt şi rămân abrogate din momentul promulgării acestui regulament.

Ministrul Instrucţiunii, Dr. C. Angelescu.

CUPRINSUL

CAP. I. — Dispoziţiuni generale.

	Pagina
Aşezămintele de învăţământ primar	5
Şcoalele în cari se predă învăţământul primar	5
Îndrumarea şi supravegherea învăţământului primar	6
Unitatea învăţământului primar	6
Obligativitatea şi gratuitatea învăţământului primar	6
Limba de predare a învăţământului	6
Manuale didactice introduse în şcoale	6

CAP. II. — Obligativitatea învăţământului.

§ A. *Dispoziţiuni generale asupra obligativităţii.*

Vârsta pentru care se aplică obligativitatea învăţământului	7
Taxele şcolare pentru elevii străini	7
Scutirile de obligativitate	8

§ B. *Recensământul copiilor în vârstă de şcoală.*

Recensământul şcolar	9
Epoca facerii recensământului şcolar	10
Întocmirea listelor definitive ale recensământului şcolar	11
Înştiinţarea părinţilor pentru înscrierea copiilor în recensământ	12

§ C. *Înscrierea copiilor în şcoale.*

Înştiinţări pentru înscrierea copiilor în şcoale	13
Înscrierea copiilor în şcoale	13
Declaraţiile pentru pregătirea copiilor în familie sau şcoale particulare	14
Strămutarea copiilor dela o şcoală la alta	15
Formarea catalogului şcolar	16

§ D. *Frecuentarea şcoalei. Aplicarea obligativităţii învăţământului.*

Începerea cursurilor şcolare	16
Motivarea absenţelor şcolarilor	16
Formarea listelor de copii absenţi	18
Pronunţarea amenzilor şcolare	18
Normele de pronunţare a amenzilor şcolare	19
Fixarea preţului zilei de muncă	20
Trimiterea părinţilor îndărătnici înaintea judecătorului	21
Prefacerea amenzilor în zile de închisoare	21
Carnetul de şcolar	22
Încasarea amenzilor şcolare	22
Controlarea încasării amenzilor şcolare	23

Pagina

Impunerea la amenzi a copiilor din școalele de copii mici 23
Impunerea la amenzi a copiilor neprezentați la examenul de absolvire a școalei primare 23
Impunerea la amenzi a patronilor școlarilor 24
» » » » școlarilor din școalele particulare 24
Obligativitatea școlară pentru elevii din primele 3 clase secundare . . 24
Pedepsele aplicate organelor cari nu execută dispozițiile asupra obligativității învățământului 25
Ordinea în care se va aplică obligativitatea 25
Obligația părinților de a procură cărți copiilor 26
Dreptul Ministerului Instrucțiunii de a aplică pedepse pentru neexecutarea obligativității învățământului 26

CAP. III. — **Școalele de copii mici (grădinile de copii mici). Căminurile de copii.**

§ A. *Scopul și organizarea lor.*

Scopul școalelor de copii mici 27
Programa de învățământ 27

§ B. *Funcționarea școalelor de copii mici.*

Funcționarea școalelor de copii mici 28
Înființarea școalelor de copii mici 29
» căminelor pentru copii mici 29
Numărul posturilor de învățătoare 29

§ C. *Personalul didactic al școalelor de copii mici.*

Învățătoarele școalelor de copii mici 30
Directoarele » » » » 30

§ D. *Localurile, mobilierul și materialul didactic al școalelor de copii mici.*

Localul școalei de copii mici 31
Controlul școalelor de copii mici 31

CAP. IV. — **Școalele primare.**

§ A. *Scopul și organizarea lor.*

Scopul școalei primare 32
Programa de învățământ 32
Modalitatea completării școalelor cu 7 clase 34
Gruparea elevilor pe clase și divizii 35
Promovarea dintr'o clasă în alta 35
Examenul pentru absolvirea învățământului primar 35
Solemnitatea încheierii anului școlar 36
Continuarea studiilor din școala primară în cea secundară 36
Echivalarea certificatului de absolvire a școalei primare cu certificatul de absolvirea școalei secundare curs inferior 36
Limba de predare a învățământului 36
Predarea limbii române în școalele de altă limbă 37
Predarea studiului religiunii și educația religioasă a școlarilor 37
Manualele cari se pot introduce în școalele primare 38
Data începerii anului școlar 38

Pagina

Vacanțele și sărbătorile în cari nu se țin lecțiuni 38
Vacanțe regionale 39
Numărul orelor de lecțiuni săptămânale 39
Carnetul școlar 40
Numărul orelor de lecțiuni zilnice 40
Orarul lecțiunilor 40
Conducerea școlarilor la biserică 40

§ B. *Inființarea și funcționarea școalelor primare.*

Inființarea școalelor primare 41
Formarea circumscripțiilor școlare 42
Inființarea posturilor de învățători 43
Funcționarea învățătorilor pe clase sau grupe de clase 44
Directorii școalelor 45
Predarea îndeletnicirilor practice 45
Rotația învățătorilor la clase 46
Funcționarea învățătorilor la clasele V—VII 46
Cultura grădinilor școlare 47
Serbarea sădirii pomilor 47
Cultura câmpului de experiență 48
Arendarea terenului școlar 49
Cultura terenului școlar în regie 50
Atelierele școlare 50
Excursiunile școlare 51
Școalele în aer liber 51

CAP. V. — **Școalele și cursurile de adulți. Scopul și organizarea lor.**

Scopul școalelor și cursurilor de adulți 52

§ A. *Organizarea școalelor de adulți.*

Programa școalelor de adulți 53
Limba de predare a învățământului 54
Examenul pentru absolvirea primelor 4 clase primare 54
» » » învățământului primar 54
Localurile în cari se țin școalele de adulți 55
Școalele de adulți în localurile școlilor primare 55
» » » în cazărmi 55
» » » » ateliere, fabrici, etc. 55
Controlul școalelor de adulți 56

§ B. *Obligativitatea școalelor de adulți.*

Obligativitatea școalelor de adulți 56

§ C. *Recensământul și inscrierea adulților în școale.*

Recensământul adulților 57
Inscrierea în școalele de adulți 58

§ D. *Frecuentarea școalelor de adulți.*

Frecuentarea școalelor de adulți 59
Carnet pentru frecuentarea școalelor de adulți 60
Aplicarea amenzilor pentru nefrecuentarea școalelor de adulți 60
Datoriile adulților în școale 61

Pagina

§ E. *Personalul didactic al școalelor de adulți.*

Personalul didactic al școalelor de adulți 61
Numirea și retribuția directorului 61
» personalului didactic 61
Plata personalului didactic 62

II. *Cursurile pentru adulți.*

Cursuri libere, conferințe, lecturi 62
Șezători sătești 63

CAP. VI. — **Școalele și clasele speciale pentru copiii debili și anormali educabili.**

§ A. *Scopul și organizarea lor.*

Scopul școalelor și clăselor speciale 63
1. *Organizarea școalelor și clăselor pentru copii întârziați la minte* 63
Alegerea copiilor pentru școalele de copii întârziați la minte 64
Programa școalelor pentru copii întârziați la minte 65
Dotarea cu mijloace de învățământ 65
Azile pentru copii anormali mentali 65
2. *Școalele pentru copii debili* 66
3. » *de îndreptare* 66
Alegerea copiilor pentru școalele de îndreptare 66
Funcționarea școalelor de îndreptare 67
4. *Școale pentru orbi și surdo-muți* 68

§ B. *Personalul didactic al școalelor speciale pentru copiiii anormali.*

Directorii școalelor speciale 70
Învățătorii titulari ai școalelor speciale 70
Învățătorii asistenți 70
Maeștrii școalelor speciale 71
Îndatoririle învățătorilor și maeștrilor 71
Controlul școalelor speciale 72
Delegații pedagogici 72
Retribuția învățătorilor școalelor speciale 72
Înființarea și întreținerea » » 73

CAP. VII. — **Condițiunile de numire, transferările și numirile, scoaterea la pensie a personalului didactic.**

§ A. *Condițiunile de numire a personalului didactic.*

Învățătorii titulari și învățătorii suplinitori 74
Modul de recrutare al învățătorilor cu titlul provizoriu 75
Învățătorii cu titlul definitiv 75
Examenul de definitivat 75
Învățătorii înaintați de gradul II 77
Examenul de înaintare la gradul II 77
Învățătorii înaintați de gradul I 79
Inspecția specială pentru înaintarea la gradul I 80
Învățătorii stagiari 80
» ajutori 80

Pagina

§ B. *Transferările personalului didactic.*

Transferările personalului didactic 81

§ C. *Numirile personalului didactic.*

Numirile normaliștilor în învățământ 83
Ordinea în care se face alegerea posturilor 84
Măsuri contra normaliștilor vinovați de acte de imoralitate 84

§ D. *Scoaterea la pensie a personalului didactic*

Scoaterea la pensie a personalului didactic 84

CAP. VIII. — **Drepturile și datoriile corpului didactic. Concedii.**

§ A *Drepturile și datoriile.*

Punerea în disponibilitate la numirea în serviciul Centralei Băncilor populare 88
Reținerea salariilor pentru absențe nemotivate 89
Reintegrarea în învățământ 89

§ B. *Concedii*

Cazurile în cari se pot acordă concedii 89
Acordarea concediilor pentru boală 90
Înaintarea cererilor pentru concediu 90
Leafa acordată în timpul concediului pentru boală 91
Concediu pentru caz de naștere 91
» » boală contagioasă în familie 91
» » studii 92
» » exercitarea unui mandat electiv 92
Punerea în disponibilitate în caz de concediu 93
Suplinirea învățătorilor în concediu 93
Plata suplinitorilor 93
Cămine de odihnă în timpul verii 94
Detașări la altă școală 94

CAP. IX. — **Distincțiuni și recompense**

Adrese de mulțumire 95
»Răsplata muncii« pentru învățământ 95
Gradația de merit 95
Membrii de onoare ai învățământului 96

CAP. X. — **Pedepsele corpului didactic primar. Comisiile de judecată.**

§ A. *Pedepsele.*

Pedepse 96
Cercetarea abaterilor dela îndatoriri 97
Autoritățile în drept a pronunță pedepsele 97

§ B. *Comisiile de judecată și funcționarea lor.*

Funcționarea comisiilor de judecată 98

Pagina

§ C. *Revizuirea proceselor* 99
§ D. *Prescrierea pedepselor.*

Prescrierea pedepselor 99
Suspendarea aplicării pedepselor 100
Radierea pedepselor 100

§ E. *Indepărtarea din învățământ* . . . . . 10[illegible]
-00

CAP. XI. — **Mijloace de perfecționare a membrilor corpului didactic primar.**

A. Organizarea conferințelor generale . . . . .
B. Funcționarea cercurilor culturale 101
C. *Cursuri pentru completarea cunoștințelor* 102
a) Cursuri de vară pentru învățătorii stagi[illegible] *și pregătirea didactică*
b) Cursuri de vară pentru perfecționar[illegible]ări și învățătorii-ajutori . . . 103
D. Cursuri de pregătire pentru în[illegible]ca învățătorilor titulari 104
E. Cursuri de repetiție . . [illegible]vățătorii asistenți ai școalelor speciale. 106
F. Cursuri de limba ro[illegible] 107
[illegible]nă pentru învățătorii minoritari 107

CAP. XII. — **Salariile corpului didactic primar.**

Salar[illegible]
C[illegible]ile învățătorilor titulari 108
[illegible]rădațiile pentru timpul de suplinire 108
Plata suplinitorilor 109
Salariile învățătorilor numiți în zona culturală 109
Dreptul la salariu al văduvelor învățătorilor decedați 110

CAP. XIII.— **Intreținerea școalelor primare.**

Întreținerea învățământului 110
Obligațiile comunelor 110
Intreținerea localurilor pentru școală 111
Mobilierul școlar obligator 111
Materialul didactic 112
Inventarul școalei 112
Ingrijirea localului 113
Combustibilul 113
Registrele și imprimatele obligatorii 113
Omul de servicin al școalei 113
Localuri și dotări pentru noile creațiuni școlare 114
Reparațiunile localurilor școlare 114
Recepționarea reparațiunilor 115
Interzicerea de a face petreceri și întruniri publice în localurile școlare. 115
Interzicerea deschiderii cârciumelor, etc. în apropierea școalelor . . . 116

CAP. XIV. — **Construcția localurilor școlare.**

Obligațiunea comunelor pentru construcția localurilor școlare 116
Comitetele școlare de construcție 116
Atribuțiunile comitetelor școlare de construcție 117
Fondurile administrate de comitetele școlare de construcție 117
Deciziunea pentru construcțiunea localurilor școlare 118
Alegerea terenului pentru școală 119
Intocmirea planurilor și devizelor 120
Sancțiuni împotriva comunelor cari refuză să clădească 120
Imprumuturi și subvenții dela Stat 121
Dreptul de control al Ministerului asupra executării lucrărilor 121

Pagina

CAP. XV. — **Biblioteci şcolare, populare şi pedagogice.**

§ A. *Biblioteci şcolare şi populare.*

Funcţionarea bibliotecilor şcolare şi populare 121
Consiliul de administraţie al bibliotecilor şcolare şi populare 122
Fondurile bibliotecilor şcolare şi populare 123

§ B. *Bibliotecile pedagogice judeţene.*

Funcţionarea bibliotecilor pedagogice judeţene 124
Consiliul de administraţie al bibliotecilor pedagogice judeţene 126
Fondurile bibliotecilor pedagogice judeţene 126

CAP. XVI. — **Cantinele şi căminele şcolare.**

Cantinele scolare 127
Căminele » 128

CAP. XVII. — **Cassele de economie şcolară.**

Funcţionarea caselor de economie şcolară 129

CAP. XVIII. — **Excursiunile şcolare.**

CAP. XIX. — **Serviciul medical şcolar.**

Funcţionarea serviciului medical şcolar 131
Atribuţiunile » » » 132
Carnetul de sănătate 133
Medicii şcolari specialişti 134
Infirmierii şcolari 134
Farmacia şcolară 134
Supravegherea serviciului medical şcolar 135

Invăţământul normal primar.

CAP. XX. — **Scopul şi organizarea lui.**

§ A. *Şcoalele normale.*

Scopul şcoalelor normale 135
Materiile de studiu ale şcoalelor normale 136
Terenul de cultură al şcoalelor normale 137
Atelierele pentru aplicaţiunile practice 138
Începerea şi încheierea anului şcolar 138
Vacanţele şi sărbătorile şcolare 138
Notarea silinţei şi purtării elevilor 140
Promovarea dintr'o clasă în alta 140

CAP. XXI. — **Elevii şcoalelor normale.**

Inscrierea la concursul de admitere în şcoala normală 142
Concursul de admitere în şcoala normală 143
Tabloul de clasificare al elevilor reuşiţi la concurs 145
Aranjamentul de serviciu în învăţământ 145
Stabilirea taxelor şcolare şi a cauţiunilor 146
Examenele de clasă 147
Examenul de capacitate pentru învăţători 147

Pagina

CAP. XXII. — **Corpul didactic al şcoalelor normale.**

Îndatoririle corpului profesoral 150
Conferinţele generale ale profesorilor de pedagogie 151
Numirea învăţătorilor şcoalei de aplicaţie 151

CAP. XXIII. — **Conducerea şi administrarea şcoalelor normale primare**

Directorii şcoalelor normale 152
Îndatoririle directorilor şcoalelor normale 152
Medicul internatului 153

§ B. *Şcoalele de aplicaţie* 153

Directorul şcoalei de aplicaţie 154
Corpul didactic al şcoalei de aplicaţie 154
Profesorul de pedagogie 154
Învăţătorii şcoalei de aplicaţie 155
Normaliştii practicanţi 155
Practica pedagogică 156
Conferinţe pedagogice 156
Organizarea învăţământului practic cetăţenesc în şcoala de aplicaţie . . 157

CAP. XXIV. — **Dispoziţiuni tranzitorii** 157